Salâh Abdulfettah el-Halidî

Sahabe CİHADINDAN Tablolar

FURKAN

SAHABE CİHADINDAN TABLOLAR

Salah Abdulfettah El-Halidi

www.tevhiddersleri.com
www.tevhiddergisi.com
info@tevhiddergisi.com

Furkan Basım ve Yayınevi **Sahabe Cihadından Tablolar**
Salah Abdulfettah El-Halidi

Teknik Hazırlık **Dizgi**
H. İbrahim ABBAD
Düzeltmeler
İsmail MAHİROĞLU

Baskı **Basım Yeri**
Step Matbaacılık
Göztepe Mh. Bosna Cd. No:11
Bağcılar/İSTANBUL
Sertifika No: 12266

İletişim **E-posta**
info@tevhiddergisi.com
Posta
P.K. 51 Güneşli Merkez PTT
Bağcılar/İSTANBUL

1. Baskı, 2014

ISBN: 978-605-85073-3-3

Genel Dağıtım

İstanbul: Tevhid Kitabevi Merkez, 0 (545) 762 15 15
Hürriyet Mh. Cumhuriyet Cd. No:3 Bağcılar/İstanbul (Bağcılar İSKİ Karşısı)
Diyarbakır: Tevhid Kitabevi Şube, 0 (541) 857 34 20
Kaynartepe Mh. Gürsel Cd. No:190/A Bağlar/Diyarbakır
Bursa: İkra Kitabevi, 0 (532) 138 02 42
İlahiyat Fak. Karşısı Fethiye Mh. Kırlangıç Sk. No:17 Nilüfer/Bursa
Konya: Tevhid Kitabevi, 0 (553) 513 48 48
Sarıyakup Mh. Karaman Cd. No: 81/A Karatay/KONYA

İÇİNDEKİLER

“Küçük birlikler halinde ya da toplucu cihada çıkın!...”

(4/Nisa, 71)

Cihad İslam'ın Ruhudur

Cihad, İslam'ın ruhu ve bu dinin temelidir. Hatta geçmiş bütün dinlerin de. Tüm Nebiler cihad ile gönderilmiştir. Allah'ın *(cc)* indirdiği tüm kitaplar cihada teşvik edip mücahidleri cennet ile müjdelemiştir.

Bunun delili ise Allah'ın *(cc)* şu sözüdür:

"Şüphesiz Allah, müminlerden canlarını ve mallarını -onlara cennet vermek karşılığında- satın almıştır. Onlar Allah yolunda savaşır, öldürür ve öldürülürler. Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da yerine getirmeyi taahhüt ettiği hak bir vaattir bu. Allah'tan daha çok ahdini kim yerine getirebilir ki? O hâlde yapmış olduğunuz bu alışverişe sevinin. En büyük kurtuluş işte budur!" [1]

Ayet, Allah'ın *(cc)* müminlerden cihadı talep ettiğini ve buna karşılık onları cennet ile müjdelediğini bildiriyor. Ayrıca bunun sadece Kur'an'da olmadığını, aynı zamanda Tevrat'ta ve İncil'de de olduğunu haber veriyor. "Tevrat'ta,

---

1 *9/Tevbe, 111*

İncil'de ve Kuran'da yerine getirmeyi taahhüt ettiği hak bir vaattir bu."

Kur'an-ı Kerim, cihaddan ve savaşa ve Allah düşmanları ile karşılaşmaya teşvikten fazlaca bahsetmiştir!

Rasûlullah da *(sav)* cihaddan çokça bahsettiği gibi onun cihad ile ilgili sözleri hadis kitaplarının büyük bir kısmını kapsamaktadır.

Rasûlullah *(sav)* sadece cihaddan bahseden biri değildi. Aynı zamanda onun fiili yaşamının tümü Allah yolunda cihaddı.

Mekke dönemindeki davet hayatı; beyan, tebliğ, hüccet ikame etme, hak yolda sebat ve batıl ehli ile yüzleşme üzere olan -davet cihadı- idi.

Medine dönemindeki yaşamı da cihaddı; davet, hüccet ve sebat cihadının yanında aynı zamanda kıtal, harp ve çatışma cihadı.

Aslında Rasûlullah'ın *(sav)* sireti için en doğru başlık: 'Mücahid Rasûlün Sireti' olurdu.

Rasûlullah *(sav)*, cihadı İslam dininin ruhu ve en yüce zirvesi olarak sayması ile bu temel değeri ashabının kalplerine yerleştirmiştir. Onlar, Allah yolunda mücahidler ve cihadlarında sadık olanlardı. Onların hayatları, -davet ve savaş cihadı olan iki kısmıyla da- cihad üzere kurulmuştu.

Allah'ın Mücahid Sahabelere Övgüsü

Onlar, Rasûlullah *(sav)* ile beraber cihada çıkmak için yarışırlardı. Oturan münafıklar gibi cihaddan geri kal-

mak için izin istemeden; himmet, coşku ve gayret ile hiç düşünmeden cihad için yola çıkarlardı.

Allah *(cc)*, Tevbe suresinde onları şu şekilde vasıflandırmıştır:

"Allah'a ve ahiret gününe iman edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihad etmeme konusunda senden izin istemezler. Allah takva sahiplerini çok iyi bilendir." [2]

Âl-i İmran suresinde ise onlardan yine övgüyle bahsetmektedir:

"(Uhud'da) yaralandıktan sonra yine Allah'ın ve Rasûlü'nün çağrısına koşanlar, onlardan iyilik yapanlar ve sakınanlar için büyük bir mükâfat vardır. Onlar öyle kimselerdir ki, insanlar kendilerine: 'İnsanlar size karşı bir ordu hazırladılar. O hâlde onlardan korkun' dediler de bu söz onların imanlarını artırdı. Ve: 'Allah bize yeter. O ne güzel vekildir' dediler. Sonra kendilerine hiçbir zarar dokunmaksızın Allah'tan bir nimet ve bolluk ile döndüler. Allah'ın rızasına da uydular. Allah pek büyük lütuf sahibidir." [3]

Yüce Allah'ın şu sözü, onlarla özdeşleşmiştir:

"Kendileriyle birlikte birçok âlimin çarpıştığı nice Peygamber gelip geçmiştir. Fakat Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı gevşemediler, zaafa uğramadılar, boyun eğmediler. Allah sabredenleri sever. Onlar yalnızca şöyle diyorlardı: 'Rabbimiz, günahlarımızı ve işlerimizdeki taşkınlığımızı bağışla, ayaklarımıza iyice sebat ver; kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et.'

---

2 9/Tevbe, 44

3 3/Âl-i İmran, 172-174

Sonunda Allah da onlara dünya nimetlerini ve ahiret sevabını verdi. Allah iyilik edenleri sever." [4]

Allah *(cc)* onların, cihadlarında ve hayatlarının tüm yönlerinde mücahid olan Rasûlullah'a *(sav)* tabi olduklarını haber vermiştir. Böylece bu dine yardım etmede, Allah yolunda cihad etmede ve Allah düşmanları ile karşılaşmada Allah'a verdikleri söze sadakat göstermişlerdir. Allah *(cc)* şöyle buyuruyor:

"Andolsun ki sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü ümit eden ve Allah'ı çokça anan kimseler için, Rasûlullah'ta güzel bir örnek vardır. Müminler, ahzabı gördüklerinde: 'Allah'ın ve Rasûlü'nün bize vadettiği budur. Allah da Rasûlü de doğru söylemiştir' dediler ve bu, onların ancak imanlarını ve teslimiyetlerini artırdı. Müminlerin arasında Allah'a verdikleri sözde, içtenlikle sebat gösteren nice yiğitler vardır. Onlardan kimisi adağını yerine getirdi kimisi de beklemektedir. Onlar hiçbir şeyi değiştirmemişlerdir." [5]

Allah *(cc)*, Rasûlü'nün ve mücahid ashabının cihadı ile bu yüce dine yardım edip kalpleri ve beldeleri o yüce dine açmıştır. Ve yine bu cihadı insanların grup grup bu dine girmesine vesile kılmıştır!

Kur'an'ın Cihadi Direktifleri

Allah *(cc)* müminlere onun yolunda hakkıyla cihad etmelerini emretmiştir. Bu ise ancak bu uğurda tüm güç ve çabalarını harcayarak, rükû, secde, hayır fiil ve cihadı bir araya getirerek ve tüm bunları ibadet kabul ederek gerçekleşebilir. Allah *(cc)* şöyle buyuruyor:

---

4 3/Âl-i İmran, 146-148

5 21/Ahzab, 21-25

"Ey iman edenler! Rükû edin, secde edin. Rabbinize ibadet edin, hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz. Allah yolunda hakkıyla cihad edin." [6]

Müminler, Allah yolunda hakkıyla cihad ettiklerinde şüphesiz onları hayra, felaha ve kurtuluş yoluna erdirecektir. Allah *(cc)* şöyle buyuruyor:

"Uğrumuzda cihad edenleri, elbette biz yollarımıza iletiriz. Muhakkak ki Allah ihsan edenlerle beraberdir." [7]

Bunun anlamı; Allah yolunda cihad etmeyenleri, kurtuluş yollarına erdirmeyeceği, onlara hidayet etmeyip geçtikleri çıkmazlardan ve problemlerden çıkış yolu vermeyeceğidir.

Ne zaman sahabe ve onlardan sonra gelenler Allah yolunda sadakat ile cihad ettiler, Allah *(cc)* da onlara hayır yollarını açtı ve rızasını bahşetti. Ve ne zaman da bu asrın ümmeti cihaddan geri durdular işte o zaman düşmanları onlara karşı hırslanmaya başladılar ve bu ümmetin, çıkış yolu bulamayacak kadar problemleri ve musibetleri arttı. Çünkü sadakat ve içtenlikle yapılan cihadın dışında kurtuluş yolu yoktur.

Allah *(cc)* bizlere, cihadın hayırlı ve azaptan kurtarıcı kârlı bir ticaret olduğunu haber vermiştir:

"Ey iman edenler, sizi çok acıklı bir azaptan kurtaracak bir ticareti size göstereyim mi? Allah'a ve Rasûlü'ne iman edersiniz, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edersiniz. Eğer bilirseniz bunlar sizin için daha hayırlıdır. Günahlarınıza da

6 *22/Hacc, 77-78*

7 *29/Ankebut, 69*

mağfiret eder ve sizi altından ırmaklar akan cennetlere ve Adn cennetlerindeki çok hoş meskenlere koyar. İşte bu, çok büyük bir kurtuluştur. Ve sevdiğiniz bir diğeri daha; Allah'tan bir zafer ve yakın bir fetih... Müminleri müjdele!" [8]

Bu ayetin nassı ile bu ümmetin hayrı cihadda olduğuna göre onu bırakıp oturmak büyük bir şerdir. Ümmetin bu hayra nail olabilmesi için bu hakikate yakinen inanıp fiilen hayatlarına uygulamaları gerekir. Zira bu hayra, Allah yolunda cihadın dışında hiçbir yol ile ulaşılamaz.

Allah *(cc)* müminlere, kâfirlerle cihad etmelerini ve onlara karşı savaşırken sert, şiddetli ve katı olmalarını emretmiştir:

"Ey iman edenler, kâfirlerden size yakın olanlarla savaşın. Onlar sizde büyük bir azim ve şiddet bulsunlar. Bilin ki Allah muhakkak takva sahipleriyle beraberdir." [9]

Aynı şekilde Rasûlü'ne de, müminleri cihada yönlendirip teşvik etmesini emretmiştir. Allah *(cc)* şöyle buyuruyor:

"Ey Peygamber, sana da sana uyan müminlere de Allah yeter. Ey Peygamber, müminleri savaşa teşvik et." [10]

Allah *(cc)* müminlere, düşmanlarını korkutmaları için çeşitli silahlarla silahlanmalarını ve değişik kuvvet yapılarını değerlendirmelerini emretmiştir. Zira düşmanlarını korkutmaları, onları Allah'a yaklaştıran bir cihad ve ibadettir! Allah *(cc)* şöyle buyuruyor:

---

8 61/Saf, 10-13

9 9/Tevbe, 123

10 8/Enfal, 64-65

"Siz de onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet (savaş malzemesi) ve bağlanıp beslenen atlar hazırlayın ki, bununla Allah'ın düşmanı ve sizin düşmanlarınızı ve bunlardan başka sizin bilmeyip de Allah'ın bildiği diğerlerini korkutasınız. Allah yolunda ne harcarsanız (ecri) size eksiksiz ödenir ve size asla zulmedilmez." [11]

Müslümanlar, düşmanlarına kuvvet ve şiddetle vurmakla ve onları korkutup ürkütmekle emrolunmuşlardır. Bu, düşmanlarını ve onların ardından gelenleri terbiye etmek içindir. Allah *(cc)* şöyle buyuruyor:

"Şüphesiz yeryüzünde yürüyen canlıların Allah katında en kötüsü kâfirlerdir. Artık onlar iman etmezler. Onlar, kendilerinden birtakım kimselerle anlaşma yaptığın her seferinde ardından ahitlerini bozarlar. Onlar sakınmazlar da. Eğer bunları savaşta yakalarsan onlara yaptıklarınla arkalarındakileri dağıt da (bundan) ibret alsınlar." [12]

İşte, müminlerle savaşan, onlara karşı ahitlerini bozan, aldatıp ihanet eden işgalci düşmanlarının cezası budur. Bunlara karşı takınılacak tavır; şiddetle, sertçe ve katı bir şekilde onlara vurmaktır. Öyle bir sert vuruş ki, onların işini bitireceği gibi hem de arkalarından gelenleri ve Müslümanları gözetleyenleri de telaşa düşürüp kalplerini korku ve tedirginlikle doldurarak amaçlarından vazgeçirecektir.

Burada, Kuran'ın Müslümanları, muharip düşmanları ile ilişkilerinde doğruya yönlendiren bazı talimatlarını sunacağız.

---

11 8/Enfal, 60

12 8/Enfal, 55-58

Kur'an'daki Cihadi Terimler

Bunlar, mümin bir kimsenin Kur'an-ı Kerim'den öğrenmesi ve doğruluğuna iman etmesi gereken bazı terimlerdir.

Cihad, Allah ile yapılan kârlı bir ticarettir. Dikkatsizce yapılan geçici bir coşku hâli değildir:

"Ey iman edenler, sizi çok acıklı bir azaptan kurtaracak olan bir ticareti size göstereyim mi? Allah'a ve Rasûlü'ne iman edersiniz, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edersiniz..." [13]

Cihad hayırdır, şer olamaz:

"Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır." [14]

Düşman ile savaşta ve cihadda katı olmak vaciptir:

"Ey iman edenler, kâfirlerden size yakın olanlarla savaşın. Onlar sizde büyük bir azim ve şiddet bulsunlar." [15]

Cihada teşvik, Allah *(cc)* tarafından Kur'an'da zikredilen bir emirdir:

"Müminleri cihada teşvik et." [16]

Düşmanları korkutmak Kur'an'ın Müslümanları yükümlü tuttuğu görevlerden birisidir:

"Onlara karşı gücünüzün yettiği kadar bağlanıp beslenen atlar

13 61/Saf, 10-11

14 9/Tevbe, 41

15 9/Tevbe, 123

16 8/Enfal, 65

hazırlayın ki, bununla Allah'ın düşmanını ve sizin düşmanınızı korkutabilesiniz." [17]

Bu, Kur'an'daki Allah'ın *(cc)* kelamıdır. Allah'ın sözünün üzerine söz olamaz!

Müfrezelerin Cihadı ve Toplu Cihad

Kur'an'ın cihadi talimatlarından biri de, cihadın iki türüne işaret etmesidir; Müfrezelerin Cihadı, Umumi Cihad. Cihadın bu iki kısmı, Allah'ın *(cc)* şu sözünde geçmektedir:

"Ey iman edenler! Korunma tedbirinizi alın da ya küçük birlikler hâlinde savaşa çıkın yahut toptan seferber olun." [18]

Bu ayette Allah *(cc)* müminlere, düşmana karşı cihada çıktıklarında tedbirli olmalarını emrediyor. Tedbirden maksat, ihtiyat ve korunma bahanesiyle cihaddan geri kalıp oturmak değildir. Bundaki amaç, cihad için hazırlanırken veya cihada çıkarken son derece ihtiyatlı, dikkatli, uyanık, zeki, keskin gözlü olmanın ve yerinde hareket etmenin gerekliliğidir.

Müminler cihad için iki şekilde seferber olurlar. Bu ayette iki şekil de zikredilmiştir.

Birincisi: Müfrezelerin cihadı. Bu, ayetin "Küçük birlikler hâlinde" bölümünde ifade edilmektedir.

İkincisi: Toplu cihad. Bu da, ayetin "Yahut toptan seferber olun" bölümüdür.

İkinci kısmın açıklanmaya ihtiyacı yoktur. Çünkü

17 *8/Enfal, 100*

18 *4/Nisa, 71*

Rasûlullah'ın *(sav)* Bedir, Uhud, Hendek, Mekke'nin fethi, Huneyn, Tebuk ve diğer gazvelerde ashabından yüzlerce ve binlercesini cihad için çıkarması nebevi sirette bilinen şeylerdendir.

Veya Mute Gazvesi'nde olduğu gibi, Rasûlullah'ın *(sav)* bir emir komutasında on ya da yüz kişilik müfrezeler oluşturması yine İslam tarihinde bilinen konulardandır.

Bu[19], Allah yolunda cihada çıkmaları esnasında İslami fetihlerde de açık bir şekilde gerçekleşmiştir.

Allah'ın "Küçük Birlikler Hâlinde Savaşa Çıkın" Sözünün Anlamı

Açıklanıp tahlil edilmesi gereken; 'Müfrezelerin cihadı' ayetin tabiri ile 'Cihadu Subat' olan birinci kısımdır.

'Subat' kelimesi Kur'an-ı Kerim'de sadece burada kullanılmıştır. Bu, çoğul bir kelime olup parça parça anlamına gelmektedir.

Tekili ise 'Sube'dir.

Ragıb El-İsfehani *(r.h)* 'Müfredatu Elfazu'l Kur'an' adlı kitabında bu kelime hakkında şunları söylemiştir: "Küçük birlikler hâlinde" yani, özel gruplar hâlinde... 'Sebbeytu ala fulan': 'Onun güzelliklerini ayrı ayrı söyledim' demektir. 'Sube': birkaç kişiden oluşan grup anlamındadır. Çoğulu olan 'Subat' ise gruplar demektir.

Kısaca 'Subat' kelimesi neredeyse sadece az kişiden oluşan mücahid süvari grupları için kullanılır olmuştur.

---

19 Hulefa-i Raşidin, Emeviler ve Abbasiler döneminde ya da Müslümanların Haçlılarla, Tatarlarla veya başkaları ile yaptıkları savaşlarda olduğu gibi

Ayet Hakkında İbni Kesir'in Tefsiri

Şimdi ayette geçen 'Subat'tan maksadın ne olduğunu anlamaya çalışalım.

İmam İbni Kesir bu ayetin tefsiri hakkında şunları söylemektedir: 'Allah mümin kullarına, düşmanlarına karşı tedbir almalarını emrediyor.' Bu ise silah ve teçhizat hazırlanması ve Allah yolunda çıkacak olan grupların sayısının artırılmasını gerektirir.

'Subat' yani, bir gruptan sonra başka bir grup, bir bölükten sonra başka bir bölük, bir seriyyeden sonra başka bir seriyye demektir.

Bu ayet hakkında İbni Abbas şöyle der: '(Bölükler) yani, ayrı ayrı seriyyeler hâlinde. (Topluca çıkın) yani, hepiniz birlikte çıkın demektir.' Müfessirlerden Mücahid, İkrime, Süddi, Katade, Dahhak, Ata Horasani ve Mukatil b. Hayyan da bu görüştedir.' [20]

Ayet Hakkında Seyyid Kutub'un Tefsiri

Seyyid Kutub ayetin bazı işaretlerine bakarak harika çıkarımlarda bulunmuştur. Seyyid Kutub şöyle diyor:

Kur'an-ı Kerime bakıldığında bu kitabın -genel hatları ile Müslümanlara, çatışmanın adımlarını- günümüz tabiri ile savaş stratejilerini nasıl çizdiğini görünce insan hayrete düşüyor.

Bir ayette müminlere şöyle deniliyor: "Ey iman edenler, kâfirlerden size yakın olanlarla savaşın. Onlar sizde büyük bir azim ve şiddet bulsunlar."

Bu ayette ise: "Ey iman edenler, korunma tedbirlerinizi alın

---

20 *Tefsiru'l Kur'anu'l Azim, 1/497*

da, ya küçük birlikler hâlinde savaşa çıkın yahut toptan seferber olun." Burada da uygulanacak adımın -diğer bir tabirle taktiğin- başka bir şeklini bizlere beyan ediyor.

Enfal suresinde ise daha başka yönlerini açıklıyor:

"Eğer onları savaşta yakalarsan onlara yaptıklarınla arkalarındakileri dağıt da bundan ibret alsınlar." [21]

Bu kitap, insanların miskin düşüncelerinin aksine sadece dinî ibadet ve şiarları, edebî ve ahlaki ilişkileri öğretmiyor. Bu kitap, hayatın bütününü göz önüne alarak insanların yaşamları boyunca çevrelerinde karşılaştıkları tüm gerçeklerle yüzleşiyor.

İşte Allah'ın kitabı, Müslümanlara -dış saldırılar- ile içerideki Yahudi müttefikleri arasında o zamanki konumlarına münasip ve çatışma yöntemine uygun bir taktik çiziyor!

"Bölükler hâlinde yahut toptan seferber olun." Ayette geçen 'Subat' kelimesi 'Sube'nin çoğuludur. Yani, bölük demektir. Ayette kastedilen anlam ise: 'Cihada teker teker çıkmayın. Bilakis çatışmanın yapısına göre küçük gruplar hâlinde ya da tüm ordu hâlinde çıkın'dır.' [22]

O hâlde ayetin de beyanı üzerine mücahidler iki sınıftır:

- Toplu hâlde cihada çıkanlar; düzenli ve silahlı ordudan oluşur.
- Gruplar hâlinde cihada çıkanlar; bu da 'Subat' diye adlandırılır.

---

21 8/Enfal, 57

22 Fizilali'l Kur'an, II/704-705

1 Abdullah B. Cahş El-Esedî Müfrezesi İlk Müşrik Haram Ayda Öldürülüyor

Sahabe, Gruplar Hâlinde ve Topluca Cihad Ediyordu

Rasûlullah *(sav)* döneminde, sahabenin cihadı bu iki kısmı da kapsıyordu: Toplu cihad, Subat/Bölüklerin cihadı.

Subat/bölüklerin cihadı, Rasûlullah'ın *(sav)* yönlendirmesi ile bazen on kişiden az, bazen fazla; bazen muharip düşman liderlerinden birini öldürmek, bazen mallarını ele geçirmek ya da bazılarını kaçırmak gibi belirli hedeflere düzenli operasyonlar şeklinde gerçekleşiyordu.

Görevlendirildikleri operasyonun son bulması ile görevlendirilen bu grubun görevi de bitmiş oluyordu ve Rasûlullah *(sav)* görevin bitiminden sonra kurduğu bu grubu dağıtıyordu.

İster Rasûlullah *(sav)* döneminde ister Raşid Hâlifeler döneminde olsun mücahid sahabelerin subat ve gruplar hâlinde cihad edişinin örnekleri oldukça çoktur.

Şimdi ise Rasûlullah'ın *(sav)* emri ile kurulan mücahid sahabe bölüklerinin belirli hedeflere gerçekleştirdikleri muazzam cihadi operasyonlara geçiyoruz.

Bu, Rasûlullah'ın *(sav)* kurduğu, müşrik bir şahsın öldürülmesinde başarılı olan ilk müfrezedir. Ve yine kâfirlerin kalplerine korku salan mücahid müfrezelerin gerçekleştirdiği cihadi operasyonların da ilklerindendir.

Hicretten Sonraki İlk Seriyye ve Gazveler

Bu grubun operasyonundan önce, Medine'ye hicretinden sonra bizzat Rasûlullah'ın da *(sav)* katıldığı dört gazve gerçekleşmiştir. Bu gazveler sırayla şöyledir:

1- 'Veddan' ya da 'Ebva' Gazvesi. Hicretin ikinci senesinin Safer ayında Rasûlullah'ın *(sav)* iki yüz mücahid ashabı ile çıktığı gazvedir. Bu gazvede müşriklerle aralarında herhangi bir çatışma çıkmamıştır.

2- 'Buvat' Gazvesi. Hicretin ikinci senesinde Rebiu'levvel ayında gerçekleşmiştir. Rasûlullah *(sav)* ile beraber yine iki yüz mücahid çıkmıştır. Ancak müşriklerin kervanına ulaşamamışlardır.

3- 'Uşeyre' Gazvesi. Hicretin ikinci senesinde Cemaziye'l Evvel ayında gerçekleşmiştir. Rasûlullah *(sav)* ile beraber iki yüz mücahid çıkmıştır ve müşrikler ile aralarında herhangi bir savaş meydana gelmemiştir. Rasûlullah *(sav)* bu gazvede 'Ben-i Müdlec' ve müttefikleri 'Ben-i Damre' ile anlaşma yapmıştır.

4- 'Birinci Bedir' Gazvesi. Hicretin ikinci senesinde Cemaziye'l Ahir ayında gerçekleşmiştir. Kurz b. Cabir El-Fihri komutasındaki küçük bir müşrik gruba ulaşmak

için Rasûlullah *(sav)*, ashabından iki yüz mücahidi Bedir'e göndermiştir. Fakat müşrik gruba ulaşamadıkları için herhangi bir çatışma meydana gelmemiştir.

Yine bu cihad operasyonundan önce Rasûlullah'ın *(sav)* oluşturduğu üç seriyye[1] daha gerçekleşmiştir. Bu seriyyeler:

1- Hamza b. Abdulmuttalib *(r.a)* seriyyesi: Rasûlullah'ın *(sav)*, hicretin birinci senesinin Ramazan ayında muhacirlerden otuz mücahidden oluşturduğu seriyyedir. Ebu Cehil'in komutasındaki üç yüz kişiden oluşan müşrik bir gruba ulaşması için Kızıldeniz sahiline 'Ays' bölgesine gönderilmiştir. Fakat o bölgenin yöneticisi olan Mecdi b. Amr El-Cüheni engel olmasından dolayı bir savaş meydana gelmemiştir.

2- Ubeyde b. Haris *(r.a)* seriyyesi: Rasûlullah'ın *(sav)*, hicretin birinci yılının Şevval ayında 'Rabiğ' vadisine Ebu Süfyan liderliğindeki iki yüz kişiden oluşan müşrik bir gruba saldırması için muhacirlerden altmış mücahidden oluşturduğu seriyedir. İki taraf arasında ufak çapta çatışmalar olmuşsa da yaralanma meydana gelmemiştir. Sa'd b. Ebi Vakkas *(r.a)* bu seriyyede İslam'da ilk ok atan kişi olmuştur.

3- Sa'd b. Ebi Vakkas *(r.a)* seriyyesi: Rasûlullah'ın *(sav)*, hicretin birinci senesinin Zilkade ayında yirmi muhacir mücahidden oluşturduğu seriyedir. Onları, Mekke ile Medine arasında kalan ve Kureyş ticaret kervanının güzergâhı olan 'Harrar' bölgesine yönlendirmiştir. Fakat kervan kurtulmuş ve mücahidler Medine'ye geri dönmüşlerdir.

1 *Seriyye, Rasûlullah'ın (sav) çıkmadığı askeri birliklerdir. Rasûlullah'ın (sav) çıktıklarına ise gazve denir.*

Bundan sonra da Abdullah b. Cahş *(r.a)* seriyyesi olmuştur. Bu, sıralama bakımından seriyyelerin dördüncüsü, toplam yapılan saldırıların ise sekizincisi olmuştur.

Rasûlullah Sekiz Kişilik Abdullah b. Cahş Seriyyesini Hazırlıyor

Hicretin ikinci senesinin ortalarında Rasûlullah *(sav)*, kuru üzüm, hurma, deri ve başka değerli eşyalarla yüklü, Kureyş'e ait büyük bir kervanın Taif'ten döneceği haberini alır ve Kureyş'i genel bir iktisadi muhasara altına almak için kervana saldırmaya karar verir. Sonuçta Kureyşlilerle harp hâlinde idi. Meşru olan harp şekillerinden biri de, düşmanı zayıflatarak çökertme amacıyla iktisadi savaşlar açılmasıdır.

Rasûlullah *(sav)*, halasının oğlu ve İslam'a ilk girenlerden Abdullah b. Cahş El-Esedi emirliğinde mücahid sahabelerden bir grup hazırladı.

Bu grup, Sa'd b. Ebi Vakkas, Utbe b. Gazvan, Ukkaşe b. Mihsen, Ebu Ubeyde b. Utbe, Amir b. Rebia, Vakid b. Abdullah ve Halid b. Ebi Bekr'in oluşturduğu yedi kişiden oluşuyordu. Allah hepsinden razı olsun.

Abdullah b. Cahş *(r.a)* anlatıyor:

"Bir gün Rasûlullah ile beraber yatsı namazını kıldım. Namazı bitirdiğimizde Rasûlullah beni yanına çağırdı ve şöyle dedi: 'Yarın sabah silahını yanına al ve yanıma gel seni bir göreve göndereceğim' "

Şafak söktüğünde Abdullah b. Cahş *(r.a)* silahını (kılıcını, mızrağını ve okunu) alıp mescide geldi ve Rasûlullah *(sav)* ile birlikte sabah namazını kıldı.

Sabah namazını bitirdikten sonra mescidin önüne çıktığında bir grup muhacirin orada Rasûlullah'ın *(sav)* emrini beklediklerini gördü.

Rasûlullah *(sav)*, kâtibi Ubeyy b. Ka'b El-Ensari'yi *(r.a)* bir mektup yazması için yanına çağırdı. Mektubu yazdırdıktan sonra da deriden bir parçaya sıkıca sarmasını emretti.

Mücahid Birlik Gizli Bir Mektup Taşıyor

Rasûlullah *(sav)* Abdullah b. Cahş'ı yanına çağırıp şöyle dedi:

"Seni bu birliğe emir olarak görevlendiriyorum. Bu mektubu alıp, onlarla beraber Mekke yoluna çık. İki gece yürüdükten sonra mektubu aç ve içindekileri uygula!"

Rasûlullah *(sav)* yedi kişilik birliği yanına çağırıp, Abdullah b. Cahş'ı onlara emir tayin ettiğini ve onu dinleyip itaat etmelerini emretti.

Sekiz kişilik mücahid grup, silahlarını kuşanıp (Emirlerindeki deri parçasına sarılı mektubun içeriğinin ne olduğunu ve nereye gittiklerini bilmedikleri hâlde) Rasûlullah'ın *(sav)* emrini yerine getirmek için yola çıktılar.

Rasûlullah *(sav)* bu mücahid grup ile gizli mektup üslubunu kullanmıştır. Grubun uygulamasının emrolunduğu bir mektup kâğıdı ve emir de dahil hiç kimse içeriğin ne olduğunu bilmiyor. Belirlenen müddet dolmadan, hiç kimse görevin ne olduğunu ve nereye gidildiğini öğrenmek için mektubu açmayı aklından bile geçirmiyor!

Bu hadise, sahabenin Rasûlullah'a *(sav)* ne denli itaatkâr olduğunu, ne kadar güvendiğini ve onun hikmeti ve gö-

rüşünün doğruluğuna yakinen inandıklarını göstermektedir. Bir asker kendisinden gizlenmiş bir görevi, ancak komutanına güveni tam ve askerî seviyesi yüksek olursa gerçekleştirebilir!

Mücahidler iki gece yürüdükten sonra 'İbni Dumeyre' kuyusuna vardılar. İçeriğinin ne olduğunu bilmediği hâlde Abdullah b. Cahş mektubu açtı ve okumaya başladı:

"Allah'ın ismi ve bereketi ile Batn-ı Nahle'ye yürü ve arkadaşlarından hiç kimseyi seninle beraber gelmeye zorlama. Batn-ı Nahle'ye vardığınızda orada kalın ve Kureyş kervanını gözetlemeye başlayın."

Abdullah b. Cahş, mücahid arkadaşlarına mektubu okuduktan sonra şöyle dedi: "Rasûlullah, Batn-ı Nahle'ye gidip Kureyş kervanını gözetlememi söylüyor ve sizden birinizi benimle beraber çıkmanız için zorlamamı da yasakladı. Sizden kim şehadeti arzuluyor ise benimle beraber gelsin. Kim de istemiyor ise şimdiden geri dönsün. Zira bunda bir beis yoktur! Ben ise Rasûlullah'ın emrini uyguluyorum."

Rasûlullah *(sav)*, Abdullah b. Cahş'ı, niçin beraberindekileri çıkmaya zorlamaktan nehyetti?

Rasûlullah *(sav)*, mücahidin cihada zorla değil şevkle gitmesini ve giden kimsenin cihad niyetini bulundurmasını istiyordu. Bu ise, ancak gönülle ve kendi rızası ile olursa gerçekleşebilir!

Rasûlullah *(sav)* ashabını çok iyi tanıyıp cihad için ne kadar istekli ve hırslı olduklarını, cihad ile geride oturma arasında muhayyer bırakıldıklarında cihadı seçeceklerini de biliyordu. Bundan dolayı Abdullah b. Cahş, mücahid

arkadaşlarını gitme ile kalma arasında muhayyer bıraktığında hep birlikte: "Biz Rasûlullah'a ve sana itaat edenlerdeniz. Allah'ın bereketi ile bizi dilediğin yere yürüt!" dediler.

Birlik Batn-ı Nahle Tarafına Yöneliyor

'Nahle'ye doğru yola çıktılar. Burası Mekke ile Taif arasında bir yer olup, harem bölgesinden sayılmıyordu. Yolculukları, hicretin ikinci senesinin Receb ayında idi. Yanlarında iki kişiye bir deve düşecek şekilde dört develeri bulunuyordu. Biri binerken diğeri yürür vaziyette nöbetleşe yol alıyorlardı.

Mücahidler 'Nahle' yolundaki 'Buhran' bölgesine vardıklarında, Sa'd b. Ebi Vakkas ve Utbe b. Gazvan nöbetleşe bindikleri develerini kaybettiler. Bulduktan sonra birliğe katılmaları üzere kaybettikleri develerini aramaları için emirleri onlara izin verdi. Ve mücahidler de 'Nahle'ye doğru yollarına devam ettiler.

Mücahidler, Receb ayının sonlarında hedefledikleri 'Batn-ı Nahle'ye ulaştılar. Şüphesiz Receb ayı, içinde savaşılmasının yasaklandığı haram aylardan biriydi. Cahiliye müşrikleri de bu aylarda savaşılmaması üzere görüş birliği içindelerdi.

Mücahid Birlik ve Kureyş'in Ticari Kervanı

Altı mücahid günlerce 'Batn-ı Nahle'de Kureyş kervanını bekledikten sonra bekledikleri kervan geldi.

Kureyş kervanı, kuru üzüm, deri ve Taif'ten getirdikleri eşyalar ile yüklü idi. Kervanı, Amr b. El-Hadremi, Hakem b. Keysan El-Mahzumi, Osman b. Abdullah El-Mahzumi ve kardeşi Nevfel b. Abdullah'tan oluşan dört kişi koru-

yordu. Dört Kureyşli dinlenmek için Nahle bölgesinde konakladılar. Mücahid birliğe çok yakın olmalarına rağmen onları fark edememişlerdi. Gözetlemedeki mücahidler ise onları izliyorlardı.

Mücahidlerin hedefleri önlerindeydi ama ne yapmaları gerekiyordu?

Önlerinde, savaşıp kervanı ele geçirmekten başka seçenekleri yoktu. Çünkü onlar Müslümanlarla savaş hâlindeki malları ve kanları heder sayılan kâfirlerdi. Fakat onlara karşı en uygun nasıl hareket edilmesi konusunda mücahidlerin görüşleri farklılaştı. Bunun nedeni de; konumlarının ne olduğu hakkına ihtilafa düşmeleriydi. Bugün savaşmanın haram olduğu Receb ayının son günü müydü yoksa savaşmanın haram olmadığı Şaban ayının ilk günü müydü? Bugünü belirlemede ihtilafa düştüler. Ve 'Nahle' bölgesindelerdi. Burası Harem'e bağlı olmayan helal bir bölge idi. Bugün savaşmayıp yarına kadar bekledikleri takdirde savaşılması yasak olan Haram bölgeye girmiş olacaklardı. Bu konuda da yine ihtilafa düştüler!

Müşrikler, mücahidleri görünce korkuya kapıldılar. Fakat uzaktan Ukkaşe B. Mihsen'nin *(r.a)* başının traşlı olduğunu fark edince birbirlerine: 'Bunlar umrecilerdir. Onlardan korkmayın' dediler. Dinlendirmek için, ticaret eşyalarını bineklerden indirip konaklamalarına devam ettiler.

Onlar yemek işleri ile uğraşırlarken, mücahidler aralarında en uygun davranışın ne olacağını istişare ediyorlardı. Bazıları: 'Bu günün Receb ayının son günü olduğunu, bundan dolayı da bu günde savaşmanın caiz olmadığını' söylerken,

kimileri de: 'Bu günün Şaban ayının ilk günü olduğunu ve savaş yapılabileceğini' söylüyorlardı.

Mücahidler Esir Alıyor Öldürüyor ve Kervanı Ele Geçiriyorlar

Son olarak mücahidler, bu günün Şaban'ın ilk günü olduğuna, bundan dolayı savaşılabileceğine karar verdiler. Emirleri de buna izin verdi.

Mücahidler kâfirlere saldırdı. İlk atak; attığında çok az hedefini şaşıran yetenekli okçu Vakid b. Abdullah'ın, kervan emiri Amr b. El-Hadremi'ye attığı oktu. Ok hedefi bulmuştu ve Amr orada can verdi. Diğer üçü ise yağan okları görünce, korku içinde kaçmaya başladılar. Mücahidler de onların peşine düştü. Nevfel b. Abdullah kaçmayı başarıp kurtuldu ve Mekke'ye gidip kervanın başına neler geldiğini anlattı. Osman b. Abdullah ve Hakem b. Kaysan ise esir alınmıştı.

Mücahidler, o ikisini ve yükü ile birlikte kervanı Medine'ye Rasûlullah'a *(sav)* götürmek üzere yola çıktılar. Medine'ye vardıklarında, Rasûlullah *(sav)* çok şaşırdı. Receb ayının son gününde kervan emiri Amr b. El-Hadremi'yi öldürmüşlerdi. Yani Haram ayda adam öldürüp kâfirlerle savaşa girişmişlerdi.

Rasûlullah *(sav)* haram ayda adam öldürüp, savaşmalarını kınadı ve içtihad ettiklerini fakat hatalı bir içtihadda bulunduklarını bildirerek: "Size haram ayda savaşmanızı emretmedim!" dedi.

Diğer Müslümanlar da yaptıklarından dolayı onları kınayıp azarladılar. Altı mücahid ise, şaşkın bir hâlde

yaptıklarına pişman olmuşlardı. Helak olacaklarını düşünüyorlardı. Çünkü haram ayda adam öldürdüklerini ve bunun büyük bir hata olduğunu artık biliyorlardı. Bundan dolayı da çok büyük bir hüzün ve sıkıntı içine girdiler.

Rasûlullah da *(sav)* iki esiri hapsedip, olayların gelişmesini bekledi. Ve kervan mallarında da herhangi bir tasarrufta bulunmadı.

Müslümanlar ve Müşrikler Katında Cihad Operasyonunun Neticeleri

Bu olay, Müslümanlar ile müşrikler arasında mal elde edilen, esir alınan ve adam öldürülen ilk silahlı çatışma idi.

Bundan dolayı, hem Müslümanların hem de müşriklerin gücünü zayıflatacak bir çatışmanın başlaması Yahudileri sevindirmişti.

İsimleri bile kendilerine göre iyiye yorup şöyle dediler: 'Amr b. El-Hadremi, Vakid b. Abdullah eliyle öldürüldü. Amr: Savaşı imar etti. Hadremi: Savaşta hazır bulundu. Vakid de: Savaşı tutuşturdu.' [2]

Ama Allah *(cc)* bunu Yahudilerin aleyhine çevirdi. Savaş, Yahudiler aleyhine kuruldu, yapıldı ve tutuşturuldu ve bununla en çok zarar gören onlar oldu.

Rasûlullah *(sav)* esir olan Hakem b. Keysan ve Osman b. Abdullah'ın yanına gelip, onları İslam'a davet etti. İlk olarak, Hakem b. Keysan'ın yanına geldi ve uzunca konuşarak, onu İslam'a davet etti. O ise icabet etmiyordu. Ömer b. Hattab *(r.a)*: "Ey Allah'ın Rasûlü! Niçin onunla ko-

---

2 *Amr; imar eden, Vakid; tutuşturan, Hadremi; bir yerde bulunan anlamındadır.*

nuşuyorsun? Allah'a yemin olsun ki o asla Müslüman olmaz! İzin ver boynunu vurayım da cehennemin dibine gitsin!" dedi. Rasûlullah *(sav)* sükût edip, Ömer'e cevap vermedi. Sonra Hakem ile konuşmasını ve İslam'a davetini devam ettirdi.

Çok uzun bir zaman geçmeden Hakem b. Keysan, Rasûlullah'ın *(sav)* çağrısına icabet edip Müslüman oldu. O zaman Ömer *(r.a)* onun asla Müslüman olmayacağına ve boynunun vurulması teklifine ve yaptığı aceleciliğine pişman olmuştu. Hakem b. Keysan çok iyi bir Müslüman oldu ve şehit olarak Rabbine kavuşuncaya kadar Allah yolunda cihad etti.

Hakem, Müslüman olunca Rasûlullah *(sav)* Ömer'e *(r.a)* döndü ve şöyle dedi: "Eğer sana uyup onu öldürseydim ateşe girecekti!"

Mücahidlerin elinden kaçarak, kurtulan kervanın dördüncü adamı Nevfel b. Abdullah, Mekke'ye vardığında Kureyş'e yaşanan olayları detaylı bir şekilde anlatmaya başladı; Amr b. El-Hadremi'nin öldürülüşünü, diğer kişinin esir alınışını ve Müslümanların kervanı ele geçirişini...

Kureyş bunu öğrenince mücahidlerin tutukladığı iki esirin fidyesini Rasûlullah'a *(sav)* gönderdiler. Rasûlullah *(sav)* onlara şöyle dedi: "İki arkadaşımız (Sa'd ve Utbe) gelene kadar sizden fidye kabul edemeyiz. Çünkü onları öldürmenizden korkuyoruz. Eğer sağ salim dönerlerse fidyenizi kabul ederiz."

Sa'd ve Utbe'nin Sağ Salim Geri Dönüşü

İki arkadaşımızdan kastı Sa'd b. Ebi Vakkas ile Utbe b. Gazvan *(r.anhum)* idi. Bunların nöbetleşe bindikleri bir develeri vardı. Operasyonu uygulamaya gitmeleri esnasında develerini kaybettiler ve arkadaşlarından geri kalıp

develerini aramaya koyuldular. Aramaları uzun sürdüğünden dolayı 'Nahle' bölgesinde arkadaşlarına katılamadılar. Arkadaşları, cihad operasyonunu başarı ile tamamlayıp Medine'ye döndüklerinde onlar hâlâ develerini arıyorlardı.

Bundan dolayı, Rasûlullah *(sav)*, Sa'd ile Utbe gelene kadar Kureyş'in teklif ettiği fidyeyi almadı. Çünkü Rasûlullah *(sav)* Kureyş'in, o iki sahabeyi yakalayıp, öldürmesinden korkuyordu!

Daha sonraları Sa'd b. Ebi Vakkas; arkadaşı Utbe b. Gazvan ile kaybettikleri develerini bulmak için iki gün aynı bölgede kaldıklarını, bulduklarında mücahid arkadaşlarına yetişebilmek için yola çıktıklarını fakat yolları karıştırdıklarından dolayı bölgeyi bulamadıklarını, arkadaşları Medine'ye döndüklerinde kendilerinin hâlâ onları aradıklarını, anlatır.

Yolculukları esnasında şiddetli açlık ve sıkıntılarla karşılaştılar. Öyle ki, ağaç yaprakları yiyip, üzerine su içmek zorunda kalmışlardı.

Sa'd ile Utbe, Medine'ye sağ salim varınca, Rasûlullah *(sav)* Kureyş'in fidyesini kabul etti ve Osman b. Abdullah'ı fidye karşılığı serbest bıraktı. Bundan sonra Osman, Mekke'ye döndü ve orada kâfir olarak öldü. Hakem b. Keysan ise Medine'de Müslüman kardeşleri arasında kaldı!

Kureyş Müslümanlar Aleyhine Şüpheler Yayıyor

Kureyş kâfirleri 'Nahle'de olan olayları, Müslümanları karalamak için kullanarak, şüpheler, ithamlar ve yaygaralar çıkarmaya başladılar.

İnsanlara şöyle diyorlardı: 'Muhammed ve ashabı haram

ayları helal saydılar. Amr b. El-Hadremi'yi öldürüp, iki adamı ellerindeki malları ile beraber gasp ederek, o aylarda kan akıttılar! Bunu nasıl yaparlar? Onlar ki, haram ayları ilk çiğneyenler oldukları hâlde kendilerinin bu aylara ve Beyt-i Haram'a riayet eden Müslümanlar olduklarını iddia ediyorlar!'

Altı mücahidin 'Batn-ı Nahle'de gerçekleştirdiği cihad operasyonu, Receb ayının son gününde yapılmıştı... Şaban ayının ilk gününde değil! Yani Allah'ın savaşmayı yasakladığı haram aylarda olduğundan dolayı bunları söylüyorlardı.

İnsanlar, Kureyş kâfirlerini dinleyerek Müslümanları haram ayları çiğnemekle suçluyorlardı. Bu nedenle şüphelerinin ve ithamlarının çürütülüp, bu meseledeki gerçeğin açıklanması gerekiyordu.

Kur'an'ın Meseleyi Çözmesi ve Kureyş'e Cevabı

Allah *(cc)* elçisine şu ayeti indirdi:

"Sana haram ayda savaşmayı soruyorlar. De ki: 'O ayda savaşmak büyük bir günahtır. (İnsanları) Allah yolundan alıkoymak, Allah'ı inkâr etmek, Mescid-i Haram'ın ziyaretine mâni olmak ve halkını oradan çıkarmak ise Allah katında daha büyük günahtır. Fitne de adam öldürmekten daha büyük bir günahtır.' Onlar eğer güçleri yeterse, sizi dininizden döndürünceye kadar size karşı savaşa devam ederler. Sizden kim, dininden döner ve kâfir olarak ölürse, onların yaptıkları işler dünyada da ahirette de boşa gider. Onlar cehennemliktirler ve orada devamlı kalırlar." [3]

Kur'an'ın konuyu ele alışı tarafsız ve ilmî idi. Bu ayet-i kerimenin belirttiklerinin özeti şöyledir: Bu sahabeler, haram ayda savaşmakla hata ettiler. Çünkü bu aylarda savaş, Allah'ın haram kıldığı büyük günahlardandır. Fakat

---

3 *2/Bakara, 217*

gerçek sorun, sahabenin hata ederek haram aylarda savaşması değildi. Asıl sorun; Kureyş müşriklerinin yaptıkları idi. Kureyş kâfirlerinin işlediği suçlar, sahabenin düşmüş olduğu hatadan çok daha büyüktü. Allah katında da işledikleri günahları daha çoktu. Bundan dolayı, sahabenin yaptıklarını kınayıp, haklarında şüphe ve yaygaralar çıkarmaya hakları da yoktu!

Ayet-i kerime'ye genel bir bakışla bakıp, dizilişini ve üslubunu tahlil edelim:

"Sana haram ayda savaşmayı soruyorlar": 'Ey Muhammed! Müşrikler sana, haram aylarda savaşmanın hükmünü -senin dinine göre caiz mi? değil mi?- soruyorlar.' Bu soruyu mücahid gurubun, Amr b. El-Hadremi'yi 'Nahle' bölgesinde öldürmeleri münasebeti ile soruyorlardı. Şöyle ki, onun öldürülmesi savaşmanın haram olduğu Receb ayının son gününde olmuştu. Nasıl Müslümanlar, haram ayların hürmetini çiğneyip, düşmanları ile savaşabilirlerdi?

Kâfirlerin, haram aylarda savaşmanın hükmünü sormaları, öğrenme amaçlı değildi. Zaten onlar buna ne istekli ne de ehildiler. Amaçları, Müslümanlar hakkında şüpheler ve yaygaralar çıkararak, onları küçük düşürmekti. Haram aylara hürmet gösterip, kutsadıklarını iddia ettikleri hâlde, buna muhalefet ederek, adam öldürmek, esir almak, insanların mallarını zorla gasp etmek nasıl olabilirdi?

Sahabenin Haram Aylarda Savaşması Hatası

"De ki: 'O ayda savaşmak büyük bir günahtır' ": 'Şüpheci kâfirlerin sorusuna karşı de ki ey Muhammed! Haram aylarda savaşmak büyük günahtır. Ne Müslümanın ne de kâfirin bunu yapması doğru değildir! Çünkü Allah öldürmeyi ve savaşmayı

bu aylarda haram kılmıştır. Allah'ın haramlarını çiğnemek ise büyük günahlardandır!'

Bunun manası; mücahid sahabelerin Receb ayının son gününde savaşıp, Amr b. El-Hadremi'yi öldürmeleri ve kervanı ele geçirmelerinin bir hata olduğu idi.

Mücahid sahabeler yaptıkları hatadan dolayı büyük bir suç işlediler. Fakat bundan dolayı ne günahkâr ne de isyankârdırlar. Çünkü onlar bunu içtihadları ile yapmışlardı. Haram ayların hürmetini çiğneme amacı ile değil. Malumdur ki içtihad edip hata eden kimseye bir ecir vardır. Günahkâr değildir.

Bunun Karşılığında Kâfirlerin Dört Suç İşlemeleri

Kâfirlerin, bu hatalı içtihad hadisesi üzerinde durmaya hiçbir şekilde hakları yoktur. Çünkü kendileri bunun dışında bir dizi büyük günah ve suç işliyorlar. Bunların yanında mücahid sahabelerin içtihadi bir hata yapmaları dile bile alınamaz.

Ayet, işledikleri bazı suçlarını tescil etmiştir:

1- Kâfirler, küfre girmeleri, başkalarını küfre davet etmeleri, imandan engellemeleri ve Allah Rasûlü'ne itaati yasaklamaları ile Allah'ın yoluna set olmuşlardır. Bu, Allah'ın *(cc)* şu sözünde zikrolunmuştur: "...Allah yolundan alıkoymak..." [4]

2- Kâfirler esasen Allah'a küfretmişlerdir. Bunların sorunlarının aslı ve günahlarının sebebi budur. "Ve O'na

4 *2/Bakara, 217*

küfretmeleri" ayetindeki zamir Allah'a dönüyor, yani Allah'a küfretmeleri.

3- Kâfirler, Mescid-i Haram'a küfretmişlerdir. Mescid-i Haram'a küfretmeleri ise; İbrahim *(as)* yalnızca Allah'a ibadet edilmesi için orayı bina etmesine rağmen orada Allah'tan başkasına ibadet edip, şirk koşmalarıdır. "...Ve Mescid-i Haram'a..." Mescid de zikri geçen zamire bağlıdır. Yani Allah'a ve Mescid-i Haram'a küfretmeleri.

4- Kâfirler, müminleri Mescid-i Haram'dan çıkardılar. Mescid-i Haram'ın yalnızca Allah'a ibadet için bina edilmesi ve mümin olmalarından dolayı oraya daha layık olmalarına rağmen, oranın ehli olan müminlere karşı savaş açıp, Medine'ye hicrete zorlamışlardı: "Ve oranın halkını çıkarmak."

Ayetteki, Müslümanların 'Mescid-i Haram'ın gerçek sahipleri olmaları' nassı, mekân olarak müminlerin, uzakta olan Medine'de; onların ise Mescid-i Haram'ın etrafında yaşamalarına rağmen hiçbir şekilde kâfirlerin ve müşriklerin Mescid-i Haram'ın sahipleri olamayacağına delildir! Bu, Mescid-i Haram ile imanlarından dolayı müminler arasındaki kuvvetli bağa, şirklerinden dolayı da müşrikler ile Mescid-i Haram'ın bağının kopuk olduğuna delalet eder. Müşriklerin işlediği bu dört büyük suç, Allah katında, haram aylarda mücahidlerin hata ile müşrik birisini öldürmelerinden daha büyüktür. Ayetteki "Ekber (daha büyük)" kelimesi mübteda olan 'ihraç (çıkarma)' kelimesinin haberidir. Yani, bu suçlar Allah katında daha büyüktür!

Fitne Öldürmekten Daha Büyüktür ve Müslümanların Uyarılması

"Fitne öldürmekten daha büyüktür"

Buradaki fitneden maksat; dinlerini bırakıp, İslam'dan küfre dönmeleri için Mekke'deki kâfirlerin Müslümanlara çeşitli eziyet ve işkencelerde bulunmalarıdır.

Buradaki öldürmeden maksat ise, haram ayda mücahidlerin, müşrik birisini hata ile öldürmeleridir.

Genel mana; Dinlerini bırakıp, mürted olmaları için Mekke'de, kâfirlerin işkence ile müminleri fitneye düşürmeleri, Allah katında, mücahidlerin haram ayda hata ile Amr b. El-Hadremi'yi öldürmelerinden daha büyük günahtır.

"Onlar eğer güçleri yeterse, sizi dininizden döndürünceye kadar size karşı savaşa devam ederler"

Allah *(cc)* müminlere, müşriklerin onlarla savaşmaktan geri durmayacağını ve bunun sürekli devam edeceğini haber vermektedir. Müşriklerin savaştaki hedefleri, Müslümanları dinlerinden döndürmektir. Onlar Müslümanları dinlerinden döndürmeye çok isteklidirler.

"Sizden kim dininden dönerse..."

Bu, Allah tarafından, dininden dönmekle, müşriklerin hakkındaki hedeflerini gerçekleştiren her Müslümana bir tehdittir! Her kim dininden dönüp, kâfir olarak ölürse, dünyada da ahirette de hüsrana uğrayıp, azap görmek üzere ebedi ateş ashabından olur.

Allah *(cc)*, müşriklerin Müslümanlar hakkındaki şüphelerini bozmak için bu ayeti indirince, Müslümanların içine düştükleri korku ve keder yok oldu. Ve müşriklere nasıl karşılık verip, iddialarını nasıl çürüteceklerini öğrendiler.

Bunun üzerine Rasûlullah *(sav)* kervandan alınan ganimetleri Müslümanlara dağıttı.

Abdullah b. Cahş Birliğinde Göze Çarpanlar

Abdullah b. Cahş'ın *(r.a)* birliği, 'Nahle' bölgesinde gerçekleştirdiği cihad operasyonu ile müşriklerin öldürüldüğü, esir alındığı ve ganimet elde edilen ilk seriyyeyi gerçekleştirmiş oluyordu.

Bu mücahid grubun en belirgin özellikleri:

Bu, gizli bir mektup taşıyan ve içeriğini yalnızca bir müddet gittikten sonra öğrenebildikleri askeri bir görevi üstlenmiş ilk gruptu.

Bu, haram aylarda savaşma gibi içtihadi bir hataya düşen ilk mücahid gruptu. Ayet bu grubun hatasını şu şekilde tescil etmiştir: "Sana haram aylarda savaşmayı soruyorlar. De ki: 'Onda savaşmak büyük bir günahtır.' "

Bu, Vakid b. Abdullah'ın, Amr b. El-Hadremi'yi öldürmesi ile müşriklerden birisini öldüren ilk mücahid birliktir.

Bu, Hakem b. Keysan'ın ve Osman b. Abdullah'ın esir alınması ile müşriklerden esir alan ilk mücahid gruptur.

Bu, grup üyelerinin ticaret kervanını ele geçirmesi ile müşriklerden ilk ganimet alan mücahid birliktir.

Abdullah b. Cahş'ın Müşriklere Cevaben Söylediği Şiiri

Müşrikler: 'Muhammed ve ashabı haram ayları helal sayıp, kan akıttılar. İnsanları öldürüp, mallarını aldılar' diye propaganda yapmaya başlayınca, mücahid birliğin emiri Abdullah b. Cahş *(r.a)* onlara şöyle cevap verdi:

Haram ayda öldürmeyi büyük günah sayıyorlar...

Eğer olgunca düşünürseniz, ondan daha büyük olanın,

Muhammed'in çağırdıklarından engellemeniz,

Allah'ın görüp, şahit olduğu hâlde ona küfretmeniz,

Allah'ın evinde secde eden birisini görmemek için,

Allah'ın evinde mescidinden ehlini çıkarmanızdır!

Onu öldürdüğümüz için bizi ayıplasanız da,

O azgın hasetçi İslam adına yaygaralar çıkardı!

Mızraklarımızı İbni Hadremi'nin kanı ile suladık Nahle'de,

Vakid savaşı tutuşturduğunda...!

2 Muhammed B. Mesleme'nin Müfrezesi, Hain Yahudi Lideri Ka'b Bin Eşref'i Öldürüyor

Ben-i Nadir Yahudilerinin Lideri Ka'b b. Eşref

Ka'b b. Eşref, Yahudilerin liderlerinden ve önde gelen efendilerinden olup, Mekke ve diğer müşrik Arap liderlerinin tanıyıp saygı gösterdiği bir kimseydi. Ka'b, anne tarafından Yahudi, baba tarafından Arap birisi idi. Babası, meşhur Arap kabilesi olan 'Tayy' kabilesinden olup, annesi ise 'Ben-i Nadr' Yahudilerindendi.

Yahudilerde nesep baba tarafından olmayıp anne tarafından olduğundan dolayı, o bir Yahudidir. Onlara göre Yahudi, babası Yahudi olsa da olmasa da, annesi -ister evlilik yoluyla ister zina yoluyla hamile kalsın- Yahudi olandır.

Ka'b b. Eşref, Medine civarındaki en büyük Yahudi kabilesi olan 'Ben-i Nadr' Yahudilerinin lideri idi. O'nun, Medine'ye yakın Ben-i Nadr ve Ben-i Kurayza bölgesi arasında büyük ve sağlam bir kalesi bulunuyordu.

Rasûlullah'ın *(sav)* Medine'ye hicretinden ve Evslilerin İslam'a girmesinden önce, Ka'b b. Eşref ile Medine'deki bazı Evsliler arasında dostluk bağı vardı. Ve Evs kabilesinden iki kişi Ka'b b. Eşref'in sütkardeşi idi. Bunlar, Muhammed b. Mesleme ve Silkan b. Selame (Ebu Naile) idi.

Rasûlullah *(sav)* ve ashabı Medine'ye hicret ettikten sonra İbni Eşref, kendi varlığını tehdit eden tehlikenin yaklaşmakta olduğunu hissetti. Nebi'ye *(sav)*, dinine ve ashabına düşman gözü ile bakıp, Yahudi kinini onlara yöneltmeye başladı. Gelişen olayları takip edip, İslam'a ve Müslümanlara komplolar kurmak için birtakım hazırlıklara girişti.

Evsli iki sütkardeşi olan Muhammed b. Mesleme ve Silkan b. Selame, ensar arasında İslam'a ilk girenlerdendi. Onların Müslüman olması ile sütkardeşi İbni Eşref arasındaki tüm bağlar kopmuş ve aralarında hiçbir dostluk, sevgi ve ittifak kalmamıştı. Çünkü İslam, nesep bakımından insanların en yakını olsa da, kâfirlerle dostluk kurulmasını haram kılmıştır.

İbni Eşref Bedir Savaşı'ndan Sonra Müslümanlara Karşı Komplolar Düzenliyor

Ka'b b. Eşref, Bedir Savaşı'nda Kureyş'in liderlerinin öldürülmesini, düştükleri hezimeti ve Allah'ın, Rasûlü'ne verdiği zaferi görünce kavminden olan Yahudi liderlerini kalesinde bir araya toplayıp, Bedir sonrası olayların gelişimini müzakere etti.

Kavmine şöyle seslendi:

— Yazıklar olsun size ey kavmim! Vallahi sizin için yerin altı, üstünden daha hayırlıdır. Muhammed, bazı Kureyş liderlerini öldürdü. Bazılarını da esir aldı. Onun, Kureyş'e

karşı zaferinden sonra sizin konumunuz ne olacak, neler yapacaksınız hiç düşünmüyor musunuz?

Yahudi liderleri tüm kinleri ile:

— Muhammed'e karşı tavrımız, yaşadığımız müddetçe ona düşmanlık besleyip, onunla savaşmak olacaktır, diye cevap verdiler.

Ka'b:

— Siz ona güç yetiremezsiniz. O, kavmi olan Kureyş'i hezimete uğrattı. Sizler ise Kureyş'ten daha zayıfsınız. O'nun karşısında duramazsınız, dedi.

Onlar da:

— Muhammed hakkında en uygun davranışın ne olacağını sana bırakıyoruz, dediler.

Ka'b:

— Mekke'ye, Kureyş'in yanına gidip, onları Muhammed ve ashabı aleyhine kışkırtacağım. Güçlerini tekrar toplayıp, Muhammed ve ashabına saldırmaları için Bedir günündeki cinayet ve esaretleri hatırlatıp, ölülerine ağlayarak kalplerindeki intikam duygularını canlandıracağım, dedi.

Yahudi liderleri, Ka'b b. Eşref'in sözlerini uygun görüp, yapılacaklara muvafakat gösterdiler. Böylece, Ka'b b. Eşref, Rasûlullah'a *(sav)* ve ashabına düşmanlıkta, kavminin öncüsü ve onların adına hareket eden temsilcileri oldu.

Yahudi İhanetinin Lideri İbni Eşref

Ka'b b. Eşref, Yahudi liderleri ile birlikte anlaştıkları planlarını gerçekleştirmek için Mekke'ye gitti. Kureyş li-

derleri ile bir araya gelip, Muhammed'den *(sav)*, ashabından ve İslam'ın onlar üzerindeki tehlikesinden uzun uzadıya bahsettikten sonra onları; Müslümanlar iyice güçlenmeden Medine'ye Müslümanlar üzerine saldırmaya teşvik edip, Bedir gününün intikamını almaya çağırdı.

Kureyş'in Ebu Süfyan liderliğinde, Müslümanlarla savaşmak için Uhud Savaşı'na çıkmasında onun bu kışkırtıcı ziyaretinin büyük bir etkisi olmuştur. İbni Eşref, kalesine dönünce Yahudi liderleri ve kâfir Arap kabile reisleri ile görüşmelerini devam ettirip, kalesini Müslümanlara karşı tuzak ve entrika kurma merkezi hâline getirdi. Artık Nebi'ye *(sav)* ve şerefli ashabına açıktan sövüyordu.

İbni Eşref aynı zamanda bir şairdi. Şiirlerinde Müslümanların hanımlarına dil uzatıp, namuslarıyla alay ediyor, bununla da kalmayıp, yabancı erkekleri onlara karşı kışkırtıyordu.

Böylece Yahudi lideri Ka'b b. Eşref tehlikeli ve büyük suçlar silsilesi işlemiş oluyordu; Müslümanlar aleyhine Yahudi liderleri ile görüşmesi, Kureyş reislerini Müslümanlarla savaşa teşvik etmesi, başka kabilelerle görüşüp, Müslümanlarla savaşa kışkırtması, mahlûkatın en şereflisi Muhammed'e *(sav)* sövmesi ve iffetli Müslüman kadınların ırzlarına dil uzatması bunlardan yalnızca birkaçıydı.

Bu suçlardan sadece bir tanesi, İbni Eşref'in öldürülmeyi hak etmesi için yeterliydi. O ise bu suçların hepsini işlemişti. Böylece Ka'b b. Eşref öldürülmeyi hak etti. Çünkü o, İslam'a ve Müslümanlara karşı yakın bir tehlike arz edip, ihanet, tuzak ve entrikanın başı olmuştu.

Rasûlullah'ın Ka'b'ın Öldürülmesine İzin Verişi ve İbn Mesleme'nin Buna Hazırlanışı

Nihayetinde Rasûlullah *(sav)*, işlediği suçlar sebebiyle hain Yahudi liderinin kanını heder sayıp, hakkında Allah'ın hükmünü açıkladı. Bir gün Rasûlullah *(sav)*: "Kim beni Ka'b b. Eşref'ten rahatlatacak?" dedi.

Rasûlullah *(sav)* bu sözü ile; ensara, Ka'b b. Eşref'i öldürme hususunda onay verip, bu konuda onları desteklemiş oluyordu. Malumdur ki Rasûlullah *(sav)* masumdur ve vahiy ile desteklenmiştir. Sözlerinde ve fiillerinde hata etmez. Bunun anlamı Ka'b bin Eşref'in öldürülmesini Allah'ın *(cc)* ona vahyetmesidir.

Sahabe *(r.anhum)* Rasûlullah'ın *(sav)* işaretini anlayıp hemen ona icabet ettiler. Ka'b bin Eşref'i öldürmeye hazırlanan sahabe, ensar arasında ona nesep bakımından en yakın olan Ka'b'ın sütkardeşi Muhammed bin Mesleme El-Evsi El-Ensari *(r.a)* idi.

Bu, İbni Mesleme'nin ve diğer sahabelerin, imanının kuvvetine, her şeyde şeriatı ölçü aldıklarına, müminleri dost edinip, kâfirlerden beri olduklarına ve Allah için sevip, Allah için buğz etmelerine en büyük delildir. İslamın, gerçek takipçilerinden istediği de budur.

Muhammed bin Mesleme Rasûlullah'a *(sav)*: "Ben, seni ondan rahatlatabilirim. Onu öldürebilirim" dedi.

Rasûlullah *(sav)* İbni Mesleme'nin bunun için gönüllü olmasına sevinip ona onay verdi ve "Bunu yap" dedi.

İbni Mesleme Suikast Yöntemini Hazırlıyor

Muhammed b. Mesleme vermiş olduğu sözü nasıl gerçekleştireceğini düşünerek Rasûlullah'ın *(sav)* yanından ay-

rıldı. Aradan günler geçmesine rağmen İbni Mesleme'nin zihninde sadece Ka'b b. Eşref'e nasıl ulaşabileceği düşüncesi vardı.

Çünkü ona sağlam kalesinde ulaşmanın ne kadar zor olduğunu ve Müslümanlardan korunmak için sıkı Yahudi korumalarının yanında onu tek başına yakalamasının daha da zor olduğunu çok iyi biliyordu.

Muhammed b. Mesleme, başarı ile uygulayabileceği bir yol bulamadı. Düşündüğü her plan bir engel ile karşılaşıyordu.

İbni Mesleme derin bir hüzün ve kedere kapıldı. Aradan günler geçmesine rağmen o, sadece düşünüp değerlendiriyordu. Bu düşünceler onu yemeden, içmeden ve uykusundan bile alıkoymuştu. Yalnızca birkaç lokma yemek, birkaç yudum su ve az bir uyku ile yetiniyordu.

Çok geçmeden bunun etkileri gözükmeye başladı. Artık dertli, bitkin, meşgul ve düşünceli bir görünümü vardı. Bir gün onun bu hâlini Rasûlullah da *(sav)* fark edince:

— Ne oldu sana ey İbni Mesleme? diye sordu.

İbni Mesleme:

— Senin huzurunda bazı sözler sarfedip taahhütte bulunmuştum. Şimdi ise bu ahdime vefa gösterip gösteremeyeceğimi bilmiyorum. Hâlâ Ka'b b. Eşref'e ulaşabileceğim bir yol bulmuş değilim, dedi.

Rasûlullah *(sav)* onu yatıştırıp teskin ettikten sonra:

— Senin için gerekli olan elinden geleni yapmandır, buyurdu.

Bu olaydan sonra da, İbni Mesleme'nin düşüncesi; İbni Eşref hakkında, Allah'ın hükmünü uygulamaktan bir an bile geri durmadı.

İbni Mesleme Birliği Hazırlıyor

Nihayetinde Allah *(cc)* onu, başarabileceği bir yola iletti: Mücahid kardeşlerinden bir grup hazırlayıp birlik hâlinde hareket ederek İbni Eşref'i öldürmek!

İbni Mesleme, işe İbni Eşref'in ikinci sütkardeşi olan Silkan b. Selame b. Vakş (Ebu Naile) *(r.a)* ile başladı. Planını açıkladığında, Ebu Naile hemen muvafakat edip, planı sevinçle karşıladı. Çünkü bununla bir Allah düşmanından kurtulup Allah'a yaklaşmayı ve O'nun ve Rasûlü'nün hoşnutluğuna nail olmayı umuyordu.

Ebu Naile ve İbni Mesleme, mücahid birliği kurmaya başladılar. Tercihlerinde ensarın Evs kabilesinden olan üç kişi vardı: Ubbad b. Beşir, Haris b. Evs ve Ebu İsa *(r.anhum)*. Muhammed b. Mesleme liderliğindeki beş kişilik birliğin üyeleri bir araya gelip, İbni Eşref'i nasıl bulup öldürecekleri konusunda sağlam bir plan hazırladılar.

Uzun bir görüşmeden sonra İbni Eşref'i doğrudan öldüremeyeceklerini anladılar. Aleni saldırı düzenledikleri takdirde belki ona hiç ulaşamayacaklar ya da sarayın etrafındaki Yahudi korumaları tarafından öldürüleceklerdi.

Öyleyse, şüphelendirmemek için, ona güzel bir şekilde, ürkütmeden yaklaşarak ulaşılması gerekirdi. Bunda hiçbir beis yoktur. Zira harp hiledir!

Onlar bir Müslümanın, kâfir hasmına nasıl ulaşmasını, onu nasıl aldatmasını ve nasıl işini bitirmesini öğrenmesi gerektiğini biliyorlardı. İyi bir hazırlık, plan ve program harbin en önemli gerekliliklerindendir.

İbni Mesleme Aleyhinde Konuşmak İçin Rasûlullah'tan İzin İstiyor

İbni Eşref'in güvenini nasıl kazanacaklar? Bu, ancak Rasûlullah *(sav)* hakkında konuşmakla olabilirdi. İbni Eşref'in, Rasûlullah'a *(sav)* olan şiddetli düşmanlığından ötürü, sohbet arkadaşının onun hakkında konuşup onu eleştirmesinden ne kadar mutlu olacağını, Yahudi arkadaşlarının bu mecliste bulunmaktan ne denli lezzet alıp keyifli sohbete dalacaklarını biliyorlardı.

İbni Mesleme ve mücahid arkadaşları, İbni Eşref hakkında bunları biliyorlardı fakat bunun caiz olup olmadığını Rasûlullah'a *(sav)* sormaları gerekiyordu.

İbni Mesleme ve arkadaşları, İbni Eşref'i ortadan kaldırma planlarını Rasûlullah'a *(sav)* açıkladılar. İbni Mesleme: "Ey Allah'ın Rasûlü, İbni Eşref'e ulaşabilmemiz için senin hakkında konuşarak onu sevindirecek şeyler söylemeliyiz. Buna izin verir misin?" dedi. Rasûlullah *(sav)*: "Dilediğini söyleyebilirsin" dedi.

Böylece Rasûlullah *(sav)*, İbni Eşref'e ulaşabilmeleri için, kendisi hakkında İbni Eşref'i sevindirecek sözler söylemelerine izin vermiş oluyordu. Zira harp hiledir!

Mücahid birlik, planını çizdi; İbni Eşref'in sütkardeşleri olan İbni Mesleme ve Ebu Naile, ayrı ayrı İbni Eşref'e gidip, aynı mevzu hakkında onunla konuşacaklardı.

İbn Mesleme Borç Almak İçin İbni Eşref'in Yanında

Muhammed b. Mesleme, Ka'b b. Eşref'e gidip yanına girmek için izin istedi. İbni Eşref, bu ani ziyarete çok şaşrmıştı. Çünkü İbni Mesleme onun sütkardeşi idi. Ve Müslüman olmadan önce birbirlerini çok sık ziyaret ederlerdi. Fakat Rasûlullah'ın *(sav)* iki sene önce Medine'ye hicret etmesinden sonra ona hiç uğramamıştı. Bu ani ziyaretin anlamı ne idi?

İçeri girmesine izin verdi. Zira tek olması itibarı ile bir tehlike arz etmiyordu. Ve onunla görüşüp ziyaret amacının ne olduğunu öğrenmek istiyordu.

Muhammed b. Mesleme, Ka'b b. Eşref'in yanına oturup Rasûlullah *(sav)* hakkında konuşmaya başladı ve şunları söyledi: "Bu adam (Rasûlullah'ı kastederek) bizim mallarımızı sadaka olarak almak istiyor. O geldiğinden beri sıkıntı içindeyiz. Ve mallarımız sürekli eksilmekte. Böyle giderse hiçbir şeyimiz kalmayacak!"

Ka'b b. Eşref, duyduklarına çok şaşırdı. Aynı zamanda sevinçli ve mutluydu da. İlk defa Muhammed'in ashabından birisi, düşmanının yanına gelip bu tarzda konuşuyordu. Ve yine ilk defa Müslümanlardan biri Rasûlullah *(sav)* hakkında hasmına şikayetleniyordu. İbni Mesleme'nin sözleri, onu sevindirip mutlu edecek olaylara delalet ediyordu. Yani ensarın, Rasûlullah'tan *(sav)* bıktığına ve ondan ayrılmalarının yakın olduğuna işaret ediyordu. Bu ise, İbni Eşref'in en büyük arzusu idi.

İbni Mesleme sözüne şöyle devam etti: 'Ey İbni Eşref, daha sonra geri vermek üzere sana emanet hurma almaya geldim.'

İbni Eşref: 'Ben size ondan bıkacağınızı söylememiş miydim? Mallarınızın ve topraklarınızın elinizden gittiği an, ona tabi olduğunuz oranda zarara uğradığınızı fark edeceksiniz!' dedi.

İbni Mesleme: 'Biz onun dinine girdik ve ona tabi olduk. Şimdi ondan ayrılmamız münasip olmaz. Durumunun ne olacağı belli olana kadar zorla da olsa onunla beraber kalmalıyız. Senin yanına gelmemin nedeni ise, birkaç ölçek ödünç hurma vermen içindir. Mevsim vakti hurmalarımızı topladığımızda emanetini sana geri iade edeceğim.'

İbni Eşref: 'İstediğini sana vereceğim' dedi. Anlaşma üzerine Muhammed b. Mesleme, Ka'b'ın yanından ayrıldı.

Nebinin *(sav)* İbni Mesleme'ye Yahudi lideri karşısında kendi hakkında konuşmasına izin vermesine rağmen o sadece zorunlu olduğu kadarını konuşup, sınırı aşmamıştı. Nebi *(sav)* hakkında konuşması ne bir sövme ne de bir yerme içermeden son derece edep ve hürmet içinde gerçekleşmiştir. Konuşmak zorunda idi. Zaruretler ise zaruret miktarı kadardır.

Böylece mücahid birliğin hazırlamış olduğu birinci adım başarı ile gerçekleşmiş oldu. Bundan sonra ikinci adıma geçtiler.

Ebu Naile Güven Kazanmak İçin İbni Eşref'in Yanında

Mücahidler, Ka'b b. Eşref'in kendilerine daha fazla güvenip, itimat etmesini istediler. Bunun yolu da, ikinci sütkardeş olan Ebu Naile'nin gerçekleştireceği ikinci bir ziyaretten geçecekti.

Silkan b. Seleme, İbni Eşref'in sarayına gidip, içeri girmek için izin istedi. O da şaşkınlıkla girmesine izin verdi.

'Dün sütkardeşim Muhammed b. Mesleme yanıma gelip, Muhammed'den şikâyet etti. Bugün de ikinci sütkardeşim Ebu Naile geliyor? Neler oluyor?'

İbni Eşref bu ziyarete çok sevindi ve bunu, ensarın bıkkınlığına ve Rasûlullah'ı *(sav)* bırakmalarının başlangıcı olduğuna yorumladı. Zaten onun da en büyük isteği buydu.

Ebu Naile de İbni Eşref gibi bir şairdi. Ve burada tam bir hikmetle hareket etti. Mecliste pasif bir dinleyici konumunda kalmadığı gibi, insanların yanında İbni Eşref ile mevzu hakkında konuşmak da istemedi. Sıradan konuşmalara iştirak ederek İbni Eşref'in daha fazla güvenini kazanmaya çalıştı.

Ebu Naile, mecliste bir şiir söylüyordu. İbni Eşref de ona eşlik edip, başka şiirler ekliyordu. Böylece Ebu Naile, şiir ile havayı yumuşatmayı başarmıştı.

İkisi arasında bir müddet şiir atışmasından sonra İbni Eşref, Ebu Naile'ye: 'Bir ihtiyacın mı var?' diye sordu. Soruya cevap vermeyip, şiirine devam etti Ebu Naile. İkinci sefer: 'Bir ihtiyacın mı var?' diye tekrarladı. Ebu Naile yine cevap vermeyip, şiirine devam etti.

Çok zeki birisi olan İbni Eşref, Ebu Naile'nin ihtiyacını insanlardan gizlemek istediğini anladı. Ve 'Belki yanımızdakilerin kalkmasını istiyorsundur' dedi. Yanıt belli olduğundan dolayı Ebu Naile yine cevap vermedi. İnsanlar konuşulanları duyunca, Ebu Naile'nin İbni Eşref'e özel bir maruzatı olduğunu anladılar ve meclisten teker teker ayrıldılar.

Ebu Naile, İbni Eşref'ten Borç İstiyor

İnsanlar meclisten ayrıldıktan sonra Ebu Naile, İbni Eşref'e şöyle dedi: 'İnsanların duymasını istemediğimden so-

runa cevap vermedim. Ve söyleyeceklerimizin ikimiz arasında bir sır olarak kalmasını istiyorum.'

İbni Eşref, Ebu Naile'nin bu konuşmasından hoşnut bir hâlde: 'İstediğini söyleyebilirsin' dedi.

Mücahid birliğin aralarında anlaştıkları plan gereği Ebu Naile'nin konuşması, İbni Mesleme'nin konuşmasını tamamlayıcı mahiyette oldu.

Ebu Naile, İbni Eşref'e şöyle dedi: '(Rasûlullah'ı kastederek) Bu adamın gelişi bizim için musibet oldu. O geldiğinden beri Araplar bizimle tek bir cepheden savaşmaya başladılar. Ticaretimiz ve yolculuklarımız risk altında. Mallarımız azaldığı gibi sürekli yollarımız kesiliyor. Başımıza gelmeyen fakirlik, yoksulluk ve bela kalmadı!'

İbni Eşref, Ebu Naile'den duyduklarına çok sevinmişti. Ben-i Nadr Yahudilerinin müttefiki olan Evslilerin başına gelen bu ekonomik sıkıntıya kendisinin de çok üzüldüğünü hissettirme amacı ile şöyle dedi: 'Ey Ebu Naile! Daha önce bunu size söyleyip, böyle bir akıbetin başınıza gelmesinden korktuğum için sizleri uyarmıştım. Hatırlarsan şöyle demiştim: 'Muhammed ve ashabının Mekke'den yanınıza gelmesini istemekle hata ettiniz. Onlar mallarınızda size ortak olacaklar. Düşmanlarını himaye ettiğinizden dolayı insanlar size savaş açacaklar ve böylece hüsrana uğrayacaksınız.' Ey İbni Selame! Daha önce sana bunları söylememe rağmen sen beni dinlemeyip, kavminle birlikte Muhammed'e destek oldun. İşte gerçekler. Şimdi de fakirlikten şikâyet ediyorsun!'

İbni Eşref, bütün bunları intikam alma arzusu içinde söylüyordu.

Ebu Naile Arkadaşlarını Getirmeye Hazırlanıyor, İbni Eşref de Buna Seviniyor

Bu konuşmalardan sonra Ebu Naile: 'Böyle düşünen tek ben değilim. Aynı fikirde olup başımıza gelen belanın boyutunu fark eden başka arkadaşlarım da var' dedi. İbni Eşref, Ebu Naile ile beraber başkalarının da olduğunu duyunca, bunu Rasûlullah'a *(sav)* düzenlediği tuzaklarını uygulamak için iyi bir fırsat olarak gördü.

Ebu Naile sıkıntılı ve kızgın bir grup insan örgütlemiş. İbni Eşref bunu niçin değerlendirmesin ki? Niçin Ebu Naile'nin grubunu Müslüman toplumu çökertmek ve en büyük hayalini gerçekleştirmek için kullanmasın?

İbni Eşref, Ebu Naile'ye muvaffakiyetini açıklayıp, geçirdikleri ekonomik krizi aşmaları için ona ve arkadaşlarına yardım etmeye hazır olduğunu söyledi. Ebu Naile, İbni Eşref'in işaretini kaçırmayıp, grup hakkındaki tedirginliğini gidermek için hep birlikte onunla görüşmeyi isteyerek: 'Yanındaki hurmalardan borç olarak vermen için beraberimdeki kişileri de getireceğim. Böylece bize iyilikte bulunmuş olursunuz' dedi.

İbni Eşref ona şöyle karşılık verdi: 'İstediğinizden bende çokça vardır. Size dilediğiniz kadar hurma vereceğim. Hem de hurmanın en iyi türünden. Öyle iyi ki; ondan tek bir hurmayı ısırdığınızda dişiniz kaybolur.'

Sonra, Ebu Naile'ye sevgisini belirterek, başına gelen sıkıntılardan kendisinin de üzüntü duyduğunu söyledi ve: 'Vallahi sendeki bu yoksulluğu görmek istemezdim. İçine düştüğün bu fakirlik beni ne kadar üzdü. Sen benim kardeşimsin. Benim için insanlar arasında en değerlilerdensin. Sen ve ben bir memeden emzirildik. Bundan dolayı yanımdakilerle sana yardımcı olacağım' dedi.

İbni Eşref'in söylediklerinin hepsi yalandı. O, yalnızca hile ve desise liderlerinden biri olan aldatıcı pis bir Yahudi idi. Yahudi olmayanlara alt tabaka olarak bakıp, başlarına gelen bela ve sıkıntılara seviniyordu. Ebu Naile'ye söylediği bu sözler ise yalnızca Müslümanlar hakkındaki kirli Yahudi tuzaklarını gerçekleştirmek içindi.

Ebu Naile 'Beraberimdeki grup hakkında bahsettiklerimi sır olarak saklamanı ve kimseye haber vermemeni rica ediyorum' dedi.

Aralarında geçen bu gizli ve önemli toplantı bitmeden önce İbni Eşref, Ebu Naile'nin grubunun hedefini öğrenmeyi istedi ve: 'Doğru söyle ey Ebu Naile! Sen ve adamların Muhammed hakkında ne olmasını temenni ederdiniz?' diye sordu.

Ebu Naile onu rahatlatacak şekilde şöyle cevap verdi: 'Muhammed'in perişan olmasını istiyoruz!'

İbni Eşref, Ebu Naile'nin bu cevabına çok sevinmişti. Artık hedefi gerçekleşiyordu. İşte Medine'de İslam toplumu tefrikaya girdi. İşte ensar, Rasûlullah'ın *(sav)* etrafından dağılmaya başladı. Ve işte sütkardeşi, bu amacı gerçekleştirmek için gizli bir birlik hazırlıyor! Niçin aldatıcı Yahudi lider bunu değerlendirmesin? İbni Eşref sevinçle hain Yahudi hayallerine daldı.

Ebu Naile, istedikleri hurmayı vermesi için grubun üyelerini getirmesi üzerine İbni Eşref ile anlaştı. Böylece Muhammed b. Mesleme ve arkadaşlarının çizdiği akıllıca plan başarı ile gerçekleşmiş oluyordu.

Beş Mücahidin İbn Eşref'in Yanına Gelişi ve Silahların Rehin Oluşu

Beş kişilik birliğin üyeleri bir araya gelip, istişare ettiler ve İbni Eşref ile bir sonraki toplantılarında ne konuşacaklarını anlaşıp, konuşmacıları olarak emirleri Muhammed b. Mesleme'yi seçtiler.

Beş kişi anlaştıkları vakitte İbni Eşref'in sarayına doğru yola çıktı. Yahudi bekçiler onları gördüğünde Müslümanlar, İbni Eşref'e üçüncü sefer gelmiş oluyorlardı. Daha önce İbni Mesleme ve Ebu Naile gelmişlerdi. Şimdi ise bir başka üç kişiyle bir daha geliyorlardı.

Beş kişi, Yahudi lideri ile bir araya geldiler. Konuşmacıları, emirleri olan İbni Mesleme idi.

— Benim ve Ebu Naile'nin seninle konuşması üzerine borç olarak vereceğin hurmaları almaya geldik, dedi İbni Mesleme.

İbni Eşref:

— Bunun karşılığında bir rehin vermeniz üzerine istediğiniz hurmaları borç olarak verebilirim, dedi.

İbni Mesleme:

— Rehin olarak ne vermemizi istersin, dedi.

İbni Eşref, Yahudi arsızlığı ile kibrini, şehvetperestliğini ve başkalarını hakir görmeye ne kadar hırslı olduğunu göstererek şöyle dedi:

— Rehin olarak kadınlarınızı vereceksiniz!

Vereceği hurma karşılığında, kadınlarını -sarayda yanında tutmak üzere- rehin olarak istiyor!

Bu şaşırtıcı talep karşısında mücahidler hayrete düştüler. Öyle ki sinirden kan beyinlerine sıçramıştı. Fakat ondan kurtulma amacı ile çizdikleri planların bozulmaması için burada sert tepki vermediler.

İbni Mesleme:

— Sana kadınlarımızı nasıl teslim edebiliriz ki? Sen ki Arapların en güzelisin, dedi.

Başkalarını zelil kılmaya olan hırsını ve kindar Yahudiliğini gösterircesine ikinci bir talepte bulundu:

— Eğer kadınlarınızı vermiyorsanız çocuklarınızı rehin olarak verin!

İbni Mesleme:

— Çocuklarımızı da sana rehin olarak veremeyiz. Çünkü bu, gelecekte onlar için bir leke olarak kalacaktır. 'Babasının bir Yahudiye birkaç ölçek hurma karşılığında rehin olarak verdiği kimse' diye ayıplanacaklardır, dedi.

İbni Mesleme, mücahid kardeşleri ile çizdiği ince plan gereğince ona mantıklı ve uygun bir teklifte bulundu:

— Rehin olarak sana silahlarımızı verelim.

İbni Eşref bu teklifi kabul etti. Kadınlarını ve çocuklarını alamasa da en azından silahlarını alabilirdi. Silahlar da Yahudilerin yanında önemlidir!

İslami Zekâ Yahudi Hainliğine Galip Geliyor

Muhammed b. Mesleme, rehin olarak silahları teklif etmekle çok zekice davranmıştı. Çünkü onların Allah'ın hükmünü uygulayabilmeleri için silah taşımaları gerekiyordu. Bu ise, İbni Eşref'in ve etrafındakilerin şüphesini çekeceği gibi ellerindeki silahları da alınabilirdi. Silahları oldukları hâlde Yahudilerin şüphesini uyandırmamak için böyle bir teklifte bulunmuştu.

Böylece imani program, Yahudi hile ve tuzağına galip geldi. Aldatıcı Yahudi lider, kaç kere Müslümanlar aleyhine tuzak ve entrika hazırladı. Kaç kere uyanıklığı, aklı ve zekâsı ile böbürlendi. Şimdi ise İbni Mesleme ve arkadaşlarının hazırladığı kapana kendi elleriyle giriyordu.

Yahudiler başklarına tepeden bakıp, kendilerinin daha zeki, daha akıllı ve yetenekli olduklarını iddia ederler. Rabbani mümin olmayanlara nispeten bu sözleri doğru olabilir. Yahudilerin şeytani hile ve tuzaklarına ancak Allah'ın kendisine basiret, zekâ ve uyanıklığı bahşettiği Rabbani bir mümin karşı koyabilir.

İşte Yahudilerin uyanıklıklarına ve zekiliklerine rağmen mücahid birlik onu tuzağa düşürmeyi başarmıştır.

Çizdikleri cihadi planlarını başarı ile gerçekleştirdikten sonra beş mücahid sevinçle geri döndüler. İçlerinden en çok sevinip, Allah'a hamd edeni ise (Rasûlullah *(sav)* önünde verdiği sözüne daha yaklaştığından dolayı) emirleri İbni Mesleme idi.

Rasûlullah Mücahidlerin Cihad Operasyonunu Tebrik Ediyor

Mücahidler Medine'ye, Rasûlullah'ın *(sav)* yanına gelip, olanları anlattılar. Rasûlullah da *(sav)* onlara övgü ve hayır duada bulundu.

İbni Eşref ile buluşma vakitleri yaklaşınca mescidde Rasûlullah'ın *(sav)* arkasında yatsı namazını kıldılar. Sonra silahlarını alıp, Rasûlullah'a *(sav)* Allah'ın Yahudi lider hakkındaki hükmünü uygulamaya gittiklerini söylediler. Rasûlullah da *(sav)* cihadlarını mübarek kılması için Allah'a duada bulundu.

Rasûlullah *(sav)* yaptıkları amelden ve cihadlarından razı olduğunu gösterme amacı ile onları yolcu etmek için mescidden dışarı çıkıp, onlarla birlikte 'Baki' denen yere kadar yürüdü ve Allah'ın bereketi ile hedeflerine hareket etmelerini emretti.

Beş mücahid, Rasûlullah'ın *(sav)* onayını aldıktan sonra hedeflerine yürüdüler. Rasûlullah'ın *(sav)* duasını aldıklarından ve en azılı düşmanlarından biri hakkında Allah'ın hükmünü uygulayacaklarından dolayı son derece mutlu idiler.

Hicri 3. Senede Rebiu'l Evvel Ayının On Dördüncü Gecesinde Gerçekleşen Bir Cihad Operasyonu

Yola çıktıkları gece, aydınlık bir gece idi. Çünkü hicretin üçüncü senesinin Rebiu'levvel ayının on dördüncü gecesi, yani ayın en parlak olduğu gece idi. Hurma karşılığında İbni Eşref'e silahlarını teslim etmek için gediklerinden dolayı Yahudi nöbetçilerin şüphelerini uyandırmamışlardı.

O sıralar İbni Eşref yeni damat olmuştu. Sadece birkaç gün önce bir kadınla evlenmişti ve sarayında yeni hanımı ile beraberdi. Mücahidler sarayın önünde durdular ve Ebu Naile şöyle seslendi: 'Anlaşmamız üzere işte geldik. Aşağı, yanımıza in!'

İbni Eşref, Ebu Naile'nin sesini duyduğunda yeni karısı ile birlikte yatağında idi. Heyecanla yatağından fırladı. Çünkü o, zannınca İslam'a ve Müslümanlara hazırladığı planını gerçekleştiriyordu. Kaderin, onun için neler gizlediğini nereden bilebilirdi ki? Müslümanlara karşı tuzak hazırladı ve kötü tuzağına kendisine düştü. Çünkü kötü tuzak sadece sahiplerini kuşatır.

"Onlar bu tuzağı kurarlarken Allah da bunun karşılığında kendilerine tuzak kuruyordu. Allah tuzak kuranların en hayırlısıdır." [1]

Onun bu acelesine ve şaşkınlığına karısı da şaşırıp: 'Gecenin bu geç saatinde nereye gidiyorsun?' diye sordu.

'Onlarla bir buluşmamız var' dedi İbni Eşref.

Kadın: 'Sen akıllı bir savaşçısın. Bu saat ise tehlike vaktidir. Savaşçılar bu saatte inmezler. Senin adına korkuyorum. Lütfen gitme' dedi.

Ka'b: 'O, kardeşim Ebu Naile'dir. Ondan zarar gelmez. Ve onunla bir sözleşmemiz var. İnmem gerek!' dedi. İbni Mesleme ve Ebu Naile ile aralarındaki meseleyi karısına açmayıp, onu teskin etmeye çalıştıysa da kadın rahat etmeyip sezgisi ile kocasının başına bir iş geleceğini fark etmişti.

Karısı: 'Ebu Naile'nin sesi şer kokuyor. Yalvarırım inme! Sana bir zarar vermesinden korkuyorum!'diye tekrar üsteledi.

Fakat İbni Eşref, karısının uyarısına kulak asmadı. Böylece Allah *(cc)*, ondan keskin zekâsını alıp onu kendi elleriyle eceline sürükledi. Kader geldiği an göz körelir! Hızlıca

1 *8/Enfal, 30*

elbiselerini giydi. Ve yanında bulunan güzel kokulardan sürünüp, süratle kaleden aşağı indi. Zavallı ölümüne gittiğini ve bir daha dönemeyeceğini nereden bilebilirdi ki? Azgınlığına, hainliğine ve düşmanlığına karşılık Allah'ın *(cc)* ondan intikam alma vakti gelmişti.

Beş Mücahid, İbni Eşref'i Tuzağa Düşürüyor

İbni Eşref, sarayın önünde emin bir hâlde mücahidler ile birlikte oturmaya başladı. İşte anlaşmalarını yerine getiriyorlar. Ve işte rehin olarak vermek için silahlarını yanlarına almışlar. Ayışığında bir müddet sohbet ettikten sonra kendini daha rahat hissedip onlara karşı şüphe ve kuşku duyacak hiçbir şey fark etmemişti.

O gelmeden önce mücahidler aralarında Ebu Naile'nin gizli bir işaretine anlaşmışlardı. İşaret çıktığında kılıçları ile ona saldıracaklardı. Bu mehtaplı gecede konuşmanın idaresini Ebu Naile üstlenmişti. İbni Eşref'in rahatlığını ve güven duyuşunu görünce, adamlarından, yardımcılarından ve bekçilerinden iyice uzaklaştırmak için onu saraydan uzak bir yere götürmek istedi. Böylece öldürülmesi daha da kolaylaşacaktı.

Şöyle dedi: 'Baksana İbni Eşref, ne kadar güzel bir gece değil mi? Yürüyüşe çıkıp dolaşmanın, gece sohbetinin ve muhabbetin harika olacağı mehtaplı bir gece. Geceyi geçirmek için beraberce (Şercu'l Acuz'e) gitmemize ne dersin?'

Şercu'l Acuz, İbni Eşref'in kalesinin, Ben-i Nadr Yahudilerinin ve Medine'nin arasında kalan piknik alanına benzer güzel bir bölgedir.

İbni Eşref bu teklifi kabul edip, beş mücahid ile beraber şiir söyleyerek, sohbet ederek bu bölgeye doğru yürüdüler.

İbni Eşref'in saçları omuzlarına geliyordu. Ve başına güzel kokular sürüp, saçlarını anber ile yağlamıştı.

Beş Mücahid, İbni Eşref'i İkna Ediyor

Ebu Naile, İbni Eşref'in şüphesini uyandırmadan arkadaşları ile anlaştıkları planın adımlarını uygulamayı istedi. Bu adımlar, öldürücü son adımın sadece bir başlangıcı oluyordu.

Yürürken bir ara Ebu Naile elini İbni Eşref'in saçına sürdü. Sonra hızlıca yumuşak bir şekilde geri çekti ve hoşlandığını belli ederek elini kokladı: 'Kokun ne kadar güzelmiş daha önce bu kadar güzelini hiç görmemiştim.'

Bu iltifat karşısında İbni Eşref sevinip gurura kapıldı. Kokusu ile Ebu Naile ve arkadaşlarının etkilediğini zannediyordu. İşte onlar, onun bolluk ve refah içinde olmasını övüyorlar! Bu saf Yahudi, bunun zeki müminlerin hazırladığı bir tuzak olduğunu nereden bilsin!

Bir müddet daha yürüdükten sonra Ebu Naile, tekrar elini İbni Eşref'in başına uzattı. İbni Eşref bundan hoşlanmış ve böylece onlara tam olarak güven duymaya başlamıştı.

Mücahid grubun gizli işareti, Ebu Naile elini üçüncü sefer İbni Eşref'in başına sürdüğünde hep birlikte ona saldırmaları idi.

Beş Mücahid, İbni Eşref'i Öldürüyor

Bir müddet daha gittikten sonra, İbni Eşref'in sarayından ve Ben-i Nadr ve Ben-i Kurayza Yahudilerinin evlerinden iyice uzaklaşmışlardı.

Ebu Naile elini üçüncü sefer İbni Eşref'in saçına uzattı. Bu öldürme işareti idi. Bu sefer elini saçına sertçe daldırıp iki eliyle sıkıca kavradı ve mücahid kardeşlerine: 'Allah düşmanı hain Yahudi Ka'b b. Eşref'i öldürün' diye bağırdı.

Zaten onlarda kılıçları ile hazır vaziyette bekliyorlardı. Ebu Naile'nin hain Allah düşmanının başını tuttuğunu görür görmez ve sesini duyar duymaz, kılıçlarıyla İbni Eşref'e saldırdılar!

Kılıç darbeleri, büyük yaralar açtıysa da tam olarak işini bitirememişti. Hain Yahudi lider, kılıç darbelerini vücudunda hissedince şiddetle bağırmaya başladı. Sesinin yankısı Yahudi evlerinin duvarlarını aşıp evlerinin içine kadar ulaşmıştı.

Yahudiler, şaşkın bir vaziyette uyanıp ortalığı aydınlatmaya çalıştılar. Çığlığın, liderleri İbni Eşref'e ait olduğunu anlasalar da artık onu kurtarmaktan âcizdiler. Çünkü mücahidlerin kılıçları onlardan çok daha hızlı idi.

Bir ara, İbni Eşref mücahidlerin elinden kurtulmaya çalıştı. Fakat onlar kılıç darbelerine devam ettiler. İbni Eşref, birlikten biri olan Haris b.Evs'in *(r.a)* bacağına bir darbe vurdu ve o sahabe kan kaybetmeye başladı.

Muhammed b. Mesleme anlatıyor: 'Allah'ın düşmanı Ka'b b. Eşref'e kılıçlarımızla art arda darbeler vurduk ama yine de öldüremedik. Ve sürekli bağırıyordu. Keskin hançerim aklıma geldi ve çıkarıp Allah düşmanı İbni Eşref'in karnına sapladım ve üstüne yüklendim. Sonra karnından boğazına kadar çektim. Onu öldürmüştüm!'

Böylece bu mücahid birlik, ayın dolunay olduğu, imanlı

bir gecede hain Yahudi lideri Ka'b b. Eşref'i öldürmeyi başardılar! Cesedini ise Ben-i Kurayza Yahudileri ile Medine arasında bir yere attılar. Ve sağ salim, sevinç ve başarı ile Rasûlullah'ın *(sav)* yanına döndüler.

Sağ Salim Rasûlullah'a Dönüyorlar

Yahudiler, liderlerinin öldürüldüğünü duyunca hemen mücahidleri aramaya çıktılar. Fakat mücahid sahabeler çoktan Medine'ye doğru yol almaya başlamışlardı.

Haris b. Evs, ayağına aldığı yaradan ve yoğun kan kaybından dolayı yürüyemiyordu. Arkadaşlarına: 'Beni burada bırakın, kendinizi kurtarın şu an Yahudiler ardımızda!' dedi.

Emir İbni Mesleme: 'Seni burada bırakıp gidemeyiz' dedi.

Mücahidler yaralı kardeşlerini de yanlarına alıp hızlıca yol aldılar. Ve Medine'ye sağ salim bir şekilde ulaştılar.

Sabah namazı olmadan Baki'ye ulaşmışlardı. Rasûlullah *(sav)* bu saatte uyumayıp namazında onlar için Allah'a dua ediyordu.

Baki'ye vardıklarında yüksek sesle; 'Allahu Ekber! Allahu Ekber!' diye tekbir getirdiler.

Rasûlullah *(sav)* tekbir seslerini duyunca Allah'ın *(cc)*, onları hain İbni Eşref'i öldürmeye muvaffak kıldığını anladı. Ve namazını tamamlayıp mescidin önünde onları karşılamak için beklemeye başladı.

Cihadi görevlerini muvaffak kılan Allah'a, sevinç içinde şükrederek dört mücahid, beşinci yaralı kardeşlerini taşır vaziyette Rasûlullah'ın *(sav)* yanına geldiler.

Rasûlullah *(sav)* onları şu sözü ile karşıladı: 'Gözünüz aydın!' Bu cümle, Rasûlullah'tan *(sav)* onlara büyük bir müjde idi. Cihadlarında felaha erdiklerini, amellerinin mübarek olduğunu ve Allah'ın cihadlarını kabul ettiğini haber veren bir müjde... Rasûlullah *(sav)* ruhlarını yüceltmek, kalplerini şereflendirmek ve maneviyatlarını düzeltmek için bu müjde ile başlamayı yeğledi. Ve bu müjde, onların yorgunluklarını, sıkıntılarını, uykusuzluklarını ve yolda çektikleri cefalarını unutturmuştu.

Rasûlullah'ın *(sav)* sözüne karşılık: 'Senin de gözün aydın olsun ey Allah'ın Rasûlü' diye mukabelede bulundular. Rasûlullah *(sav)*, Haris b. Evs'in kanayan yarasını görünce yaranın üzerine mübarek tükürüğünü sürüp eliyle ovaladı ve onun için Allah'a dua etti. Bir anda kanama durdu. Sanki daha önce hiç yara yokmuş gibi Allah *(cc)* ona şifa vermişti.

Müslümanlar, İbni Eşref'in Öldürülmesini Sevinçle Karşılıyor

Müslümanlar, Rasûlullah'ın *(sav)* arkasında sabah namazını kıldıktan sonra sevindirici haberi ve büyük müjdeyi -Allah ve Rasûlü'nün düşmanı, hain Yahudi lider Ka'b b. Eşref'in öldürülmesini- öğrenince bu nimet üzerine Allah'a hamd edip, Muhammed b. Mesleme ve mücahid kardeşlerine övgüde bulundular.

Hain İbni Eşref'i öldürmekle, Rasûlullah'a *(sav)* verdiği sözü yerine getirdiği için Muhammed b. Mesleme kendini çok mutlu ve bahtiyar hissediyordu. Ve böylece hem kendine hem de Rasûlullah'a *(sav)* karşı sadakatle hareket etmiş oluyordu.

Mücahid Muhammed b. Mesleme birliği, Yahudileri ür-

kütüp kalplerine korku ve tedirginlik yaymayı başarmıştı. Ka'b b. Eşref, ihanetine ve düşmanlığına karşı hayatını verdi. Ve hazırladığı tuzağı kendine döndü. Çünkü kötü tuzak sadece sahibine döner.

Yahudiler, bunu hain liderlerinde gördüler. Ve kendilerinden her entrikacı hainin sonunun İbni Eşref'in sonu gibi olacağını anladılar.

Muhakkak ki Muhammed b. Mesleme ve mücahid kardeşleri fiilen Allah'ın şu ayetini uyguluyorlardı:

"Onlara karşı gücünüz yettiği kadar kuvvet ve cihad için bağlanıp beslenen atlar hazırlayın, onunla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı ve onlardan başka sizin bilmediğiniz, Allah'ın bildiği kimseleri korkutursunuz. Allah yolunda ne harcarsanız size eksiksiz ödenir, siz asla haksızlığa uğratılmazsınız." [2]

Rasûlullah Kendisine Şikâyetlenen Yahudileri Tehdit Ediyor

İhanet lideri Ka'b b. Eşref'in öldürülmesinden birkaç gün sonra, bir grup Yahudi, liderlerinin öldürülmesine itiraz etmek için Rasûlullah'a *(sav)* geldiler.

'Ey Eba Kasım; ashabından bazı kimseler efendimiz, efendilerimizin efendisi Ka'b b. Eşref'i haksız yere kandırarak öldürmüşler. Hâlbuki o, ne sizinle savaşmıştır ne de bunu gerektirecek bir suç işlemiştir.'

Sözlerinde yalancıydılar. Onlar da Ka'b'ın Müslümanlara karşı çevirdiği entrikaları çok iyi biliyordu. Fakat Rasûlullah'ı *(sav)* kandırarak olayı kınamasını ve arkadaşlarının yaptıklarının karşılığını ödettirmesini istiyorlardı.

2 *8/Enfal, 60*

Fakat Rasûlullah *(sav)* onların hilelerini ve amaçlarını biliyordu. Onlara, İbni Eşref'in sözünde durmayan entrikacı bir hain olduğunu açıkladı.

Onlara şöyle dedi: 'İbni Eşref güvenilir biri değildi. Eğer öyle olsaydı öldürülmezdi. O bize eziyet etti. Şiirleri ile bizimle alay etti. Ve bizim aleyhimize Kureyş ile görüşmelerde bulunuyordu. Bundan dolayı öldürüldü. Sizden onun fiilini yapan herkesin cezası kılıçla öldürülmek olacaktır!'

Rasûlullah *(sav)*, kalplerine korku ve tedirginlik salarak onları uyarmıştı. İbni Eşref; hain, mücrim, entrikacı ve pisliğin birisi idi. Bunların karşılığını hayatı ile ödedi. Müslümanlar hiçbir entrikacı Yahudiye karşı sessiz kalmazlar. Ve gerekirse -kim olursa olsun- onu İbni Eşref'in yanına gönderirler.

Muhayyisa b. Mesud, Yahudi İbni Senine'yi Öldürüyor

Muhammed b. Mesleme'nin, İbni Eşref hakkında Allah'ın hükmünü gerçekleştirmek için hazırladığı birlik Evs kabilesindendi. Ve Evsliler bununla iftihar ediyorlardı.

Medine'de ikinci kabile olan Hazrecliler, bu konuda Evs'i kıskanıyordu. Malumdur ki, Medine'deki ensar; Evs ve Hazrec'den oluşuyordu. Ve bu iki kabile, salih amellerde sürekli birbirleri ile yarış içindeydiler.

Hazrec'den bazı kişiler Evs'li kardeşlerine uyarak, Müslümanlara karşı entrika, ihanet ve tuzakları ile meşhur olmuş Allah düşmanı başka bir Yahudiyi öldürmeye karar verdiler.

Hazrecli bir genç olan Muhayyisa b. Mesud'a *(r.a)* bu

düşünce iyice hâkim oldu. Entrikacı bir Yahudiyi düşündüğünde ise aklına gelen ilk isim 'İbni Senine' oldu.

İbni Senine, birçok Yahudi başkan ve müşrik Arap liderleri ile sıkı irtibatları olan büyük bir Yahudi tüccarı idi. Ve bu irtibatlarını Müslümanlara karşı eziyet ve entrikalarında kullanıyordu.

Muhayyisa b. Mesud, entrikacı Yahudi tüccar İbni Senine'yi -büyük abisi Huvayyisa b. Mesud'un kurduğu bağlantı ile- iki aile arasındaki dostluktan ötürü yakından tanıyordu. Abisi Huvayyisa, bir kâfir idi. Müslümanların ve küçük kardeşi Muhayyisa'nın davet etmesine rağmen İslam'a girmeyi kabul etmemişti.

Büyük kardeş Huvayyisa'nın, Yahudi tüccar ile araları çok iyi idi. Çoğu zaman onu evine sohbet etmeye, yemeğe ve içmeye çağırırdı. İbni Senine ise, Huvayyisa ile bağlantılarını garanti altına almak için aileye mal ve erzak getirirdi.

Müslüman genç Muhayyisa, İbni Senine'nin pisliklerini ve çevirdiği entrikaları biliyordu. Ve büyük kardeşi vesilesi ile aralarındaki ailevi bağ ona sıkıntı veriyordu.

Mücahid İbni Mesleme'nin birliği, İbni Eşref'i öldürünce Muahyyisa da İbni Senine'yi öldürmeyi düşünmeye başladı. Çünkü o da ihanet, entrika ve tuzakta, İbni Eşref'in yolundan yürüyordu.

Düşüncesini gerçekleştirmeden önce Rasûlullah'ın *(sav)* yanına gidip istişarede bulundu. İbni Senine'nin Müslümanlar aleyhine gizli toplantılar düzenleyip düşmanlık yaptığını beyan etti. Bunun üzerine Müslümanlara karşı

yaptığı cürümlerden ötürü Rasûlullah *(sav)* onun da öldürülmesine izin verdi.

Mücahid genç Muhayyisa b. Mesud, İbni Senine'yi tek başına öldürmeye karar verdi. Ve bir gece İbni Senine'nin evine girip kılıç darbeleri ile onu öldürerek hakkında Allah'ın hükmünü tatbik etti.

Huvayyisa Kardeşi Muhayyisa'nın Eli ile Müslüman Oluyor

Ertesi gün, büyük kardeş Huvayyisa b. Mesud müttefiki ve dostu İbni Senine'nin küçük kardeşinin eli ile öldürüldüğünü duyunca çok sinirlendi ve kardeşini, yaptığından dolayı sert bir şekilde cezalandırmaya karar verdi.

Huvayyisa kalın bir sopa hazırlayıp kardeşinin eve dönmesini beklemeye başladı. Kardeşi eve girer girmez sopayı eline alıp art arda vurmaya başladı. Kardeşini kınadı, azarladı sövüp saydı: 'Yazıklar olsun sana, dostumuz ve müttefikimiz İbni Senine'yi nasıl öldürdün. Bize olan bağlılığını, yaptığı ikramları ne çabuk unuttun! Yardım için verdiği malları ve erzakları da mı unuttun? Senin karnının yağı bile onun malındandır.'

Mücahid kardeşi ona şöyle karşılık verdi; 'Onu öldürdüm çünkü O Allah ve Rasûlü'nün düşmanı idi ve Müslümanlara eziyet edip entrikalar hazırlıyordu.'

Sonra kardeşini şu sözleri ile iyice şaşırttı: 'İhanet ve aldatmalarından ötürü Rasûlullah onu öldürmemi emretti. Ben de onun emrini yerine getirdim. Allah'a yemin olsun ki eğer Rasûlullah seni öldürmemi emretseydi onun emrini yerine getirmek için seni de öldürürdüm!'

Huvayyisa, kardeşinin sözleri karşısında dehşete kapıldı

ve: 'Ey kardeşim: eğer Rasûlullah sana beni öldürmeni emretse beni de mi öldürürdün?' diye sordu.

Muhayyisa: 'Evet! Vallahi Rasûlullah seni öldürmemi emretse tereddüt etmeden seni de öldürürüm!'

Huvayyisa, düşüncelere dalmıştı: 'Kardeşim bunu nasıl yapabilir? Eğer Peygamberi beni öldürmesini emretse nasıl beni öldürebilir? Bağlandığı bu din nedir? Ailemizin dostu ve müttefiki İbni Senine'yi öldürmeye çağıran bu din nedir? Ve emrettiğinde ailenin direği büyük kardeşini bile öldürtebilen bu din...?'

Bu kâfir, İslam'ın, kardeşinin şahsiyetini yeniden yapılandırdığını ve düşüncesini yeni bir kalıba soktuğunu anlayamıyordu. Artık onun insanları sınıflandırması, İslam'a olan yakınlıkları ve uzaklıklarına göre idi. Kim Müslümansa, onun kardeşi ve dostu olup, velayet ve ittifakı kurulmuş oluyordu. Kim de kâfir ise ondan beri oluyordu. İslam'a ve Müslümanlara düşmanlık besleyen, nesep bakımından insanların en yakını bile olsa onun düşmanı oluyordu!

Uzunca bir düşünceden sonra Huvayyisa şöyle dedi: 'Vallahi İslam büyük bir dindir. Etbaının düşüncelerini, ilişkilerini ve ittifaklarını değiştirmeyi başarmıştır. Aşiret, akrabalık ve çıkar üzere kurulu bu bağları değerli temeller üzerine oturtmuştur.'

Huvayyisa, İslam'ın hak olduğuna kanaat getirdi. Ve Allah *(cc)* kalbini iman ile nurlandırdı. Rasûlullah'ın *(sav)* yanına gidip huzurunda, Allah'tan başka ilah olmadığına Muhammed'in *(sav)* O'nun Rasûlü olduğuna şehadet getirerek Müslüman oldu.

İbni Mesleme Kininden ve Kınamasından Ötürü İbni Yamin'i Tehdit Ediyor

Muhammed b. Mesleme'nin birliğinin Ka'b b. Eşref'i öldürmesi kıssasında bir bölüm daha kaldı.

Allah *(cc)*, birliğin emiri Muhammed b. Mesleme'nin ömrünü uzattı. Öyle ki ömrü, Raşid Halifeler dönemini yaşayıp, Muaviye b. Ebi Süfyan'ın *(r.a)* hilafeti dönemine kadar ulaştı. Muaviye döneminde İbni Mesleme seksen yaşına ulaşmıştı. O dönem Muaviye, Mervan b. Hakem'i *(r.a)* Medine'ye vali olarak atamıştı. Muhammed b. Mesleme ise kendini Allah'ı zikre ve ibadete adamıştı. Ve Medine ahalisi onun faziletini ve kıymetini bilip, hürmet ve saygıda ona karşı kusur etmiyorlardı.

Bir gün Muhammed b. Mesleme, bir işi için Medine emiri Mervan b. Hakem'in yanına gitti. Emir'in meclisine girdiğinde, Ben-i Nadr Yahudilerinin çocuklarından İbni Yamin En-Nadri de orada bulunuyordu. Mecliste bulunanlar -İbni Yamin'in de bildiği gibi- Muhammed b. Mesleme'nin, ihanet lideri Ka'b b. Eşref'in öldürülmesindeki rolünü biliyorlardı. Muhammed b. Mesleme de meclisteki yerini aldı. Oturanlar sohbete dalmış, konu konuyu açıyordu. Emir İbni Hakem, İbni Mesleme'nin orada bulunması münasebeti ile ortaya bir konu attı: 'Yahudi Ka'b b. Eşref'in öldürülmesi nasıldı?'

O an İbni Yamin'in kalbinde kindar Yahudi asabiyetçiliği uyandı. İslam'a ve Müslümanlara olan kini ile emirin sorusuna acelece cevap verdi: 'İbni Eşref'in öldürülmesi aldatma üzere idi.'

İbni Yamin'in cevabı heybetli ihtiyar Muhammed b.

Mesleme'yi kızdırmıştı. Çünkü mücahid kardeşleri ile birlikte kendisi de bu olayı gerçekleştirdiği için operasyonun detaylarını biliyordu. İbni Yamin'in sözüne çok sinirlenmişti. Çünkü bunun anlamı Rasûlullah *(sav)* ve ashabını ihanet ve sözünde durmama ile itham etmekti.

İbni Mesleme, konuşmasını emir İbni Hakem'e yönelterek: 'Ey Mervan, Allah'ın Rasûlü ihanet eder mi? Senin meclisinde Rasûlullah hainlikle itham edilebilir mi?' diye sordu. Sonra oturanlara döndü ve şöyle dedi: 'Ka'b b. Eşref'i öldürenler arasında ben de vardım. Allah'a yemin olsun ki biz onu Rasûlullah'ın emri ile öldürdük. Ve bunu bize, ancak İbni Eşref'in ihanet ve aldatmasından ve Müslümanlara eziyet etmesinden sonra emretti.'

Sonra İbni Yamin'i tehdit ederek: 'Allah'a yeminim olsun ey Yahudi çocuğu! Eğer seninle bir daha karşılaşırsam ve elimde kılıç olursa seni o kılıçla öldüreceğim!' dedi.

İbni Mesleme Alçak İbni Yamin'e Yaptığı Tehdidini Gerçekleştiriyor

Yahudi İbni Yamin, Muhammed b. Mesleme'nin tehdidinden çok korkmuştu. Çünkü onun bu tehdidinde ciddi olduğunu ve bunu yapabileceğini çok iyi biliyordu. Bundan dolayı da İbni Mesleme ile karşılaşmaktan sürekli kaçıyordu.

İbni Yamin, Ben-i Kurayza bölgesinde, Muhammed b. Mesleme ise Mescid-i Nebevi'ye yakın bir yerde yaşıyordu. İbni Yamin'in Medine'de bir işi çıktığında, önce Muhammed b. Mesleme'nin nerede olduğunu öğrenmek için adam gönderirdi. Eğer İbni Mesleme Medine'de olursa, gitmekten vazgeçer, eğer Medine dışında olursa, gidip

işini görüp, Muhammed b. Mesleme gelmeden acelece geri dönerdi.

Bir gün Medine'de Müslüman bir kadın vefat etti. Müslümanlar cenaze namazını kılıp bu kadını Baki'ye defnettiler. Muhammed b. Mesleme de cenazeye katılanlar arasında idi. Defin işleri bittikten sonra bir ara Muhammed b. Mesleme, Yahudi İbni Yamin'i gördü ve hemen Mervan b. Hakem'in meclisinde ettiği kötü lafları hatırladı. Sonra, onu Medine'de gördüğü takdirde öldüreceği tehdidini hatırladı. Etrafına bakındı fakat İbni Yamin'e vurabileceği bir şey göremedi. Sonra üzerinde hurma dalı bulunan yeni bir kabir gördü. İnsanların garip bakışları arasında hızlıca kabre yöneldi ve hurma dalını kabirden çekti ve Yahudi İbni Yamin'in üzerine yürüyerek peş peşe vurmaya başladı. Müslümanlar ise sadece onu izleyerek, Yahudiye olan hınçlarını alıyorlardı... Nihayetinde elindeki hurma dalı kırıldı.

İbni Mesleme, iftiracı İbni Yamin'i yere sermişti ve vücudundan kanlar akıyordu. Ona şöyle dedi: 'Allah'a yemin olsun ki kılıcım yanımda olsaydı boynunu da vururdum!'

3 Abdullah B. Atik Müfrezesi, Hayber Yahudilerinin Lideri Selam B. Ebi'l Hukayk'i Öldürüyor

Evs ve Hazreclilerin Hayırda Yarışmaları

Yahudi tağut Ka'b b. Eşref'in öldürülmesi, Bedir Gazvesi'nden sonra hicretin üçüncü senesinin başlarında gerçekleştirilmişti. Onu öldüren birlik ise Evs kabilesindendi.

Malumdur ki, ensar; Evs ve Hazrec olmak üzere iki kabileden oluşuyordu. Bu ikisi arasında salih amelde, ibadet ve hayır işlerde ve Allah yolunda cihadda sürekli bir yarışma ve çekişme vardı.

Evsliler bir hayır işlediği zaman Hazrecliler ona gıpta edip, onun denginde Allah'a yaklaştıracak bir hayır ameli araştırarak onları geçmeye çalışıyorlardı. Hazrecliler hayırlı bir iş işlediği zamanda Evsliler ona gıpta eder ve onun denginde yapabilecekleri bir hayır yolunu araştırırlardı!

Evsli Muhammed b. Mesleme'nin birliği Ka'b b. Eşref'i öldürmede başarılı olunca, Hazrecli kardeşleri buna gıpta edip hem Allah düşmanlarından intikam alabilecekleri

hem de Evsliler ile yarışabilecekleri bunun dengi bir amel işlemeye karar verdiler.

Hazrecliler, ihanet, aldatma, tuzak ve entrikada Ka'b b. Eşref'in dengi bir Yahudi lider araştırmaya başladılar ve en uygun kişinin Hayber Yahudilerinin lideri, Ebu Rafi Selam b. Ebi'l Hukayk olduğuna karar verdiler.

Üç Yahudi Lider

Ka'b b. Eşref'in ve Huyay b. Ahtab'ın öldürülmesinden sonra Yahudilerin yöneticiliği Hayber Yahudilerinin lideri Selam b. Ebi'l Hukayk'a geçmişti. Daha önceleri bu üç Yahudi lider arasındaki ilişkiler çok kuvvetli idi. Bir araya gelip, Müslümanlara karşı nasıl savaşacakları ve kuracakları entrikalar konusunda istişarede bulunurlardı. Böylece bu üç kişi; aldatma, ihanet, tuzak ve eziyette başı çekmiş oluyorlardı.

Ka'b b. Eşref, Bedir Gazvesi'nden sonra Kureyş'e gidip, onları Müslümanlar ile savaşa teşvik ettiği için Rasûlullah *(sav)* onun kanını heder saydı ve Muhammed b. Mesleme'nin birliği de onun hakkındaki Allah'ın hükmünü infaz etti.

Ka'b b. Eşref'in öldürülmesinden sonra Yahudilerin yöneticiliği Ben-i Nadr Yahudilerinin lideri olan Huyay b. Ahtab'a geçti. Ben-i Nadr Yahudileri de Rasûlullah'a *(sav)* karşı hainlik edip anlaşmalarını bozunca, Medine'den sürgün edildiler ve Uhud Gazvesi'nden sonra hicretin üçüncü senesinde Hayber ve Teyma'ya sürüldüler.

Liderleri olan Huyay b. Ahtab Hayber'e yerleşmişti ve artık Müslümanlara karşı Hayber Yahudilerinin lideri 'Ebi Rafi' ile birlikte entrikalarını hazırlıyorlardı.

Huyay b. Ahtab, -Müslümanlara karşı kışkırtıp savaşa teşvik etmek için- Mekke'ye Kureyşliler ile görüşmeye gitti. Aynı amaç ile Ebu Rafi, Gatafan kabilesine gitmişti. İki Yahudi liderinin çabaları, Kureyş ve Gatafan'ı Müslümanlar ile savaşmak için bir araya getirmek neticesini göstermişti. Hicretin beşinci senesinde Hendek Savaşı oldu.

Huyay b. Ahtab, Kurayza Yahudilerini Rasûlullah *(sav)* ile ahitlerini bozmaya, Müslümanlara ihanet etmeye ve müşrik Kureyş ve Gatafan orduları ile beraber savaşmaya ikna etmişti.

Hendek Savaşı'nda Allah *(cc)* Müslümanlara yardım etti. Müşrik ve Yahudi kâfirleri bir hayır elde edemeden kinleri ile geri döndürdü. Savaş için Allah müminlere yeter.

Rasûlullah *(sav)* Ben-i Kurayza'yı muhasara altına aldığında Huyay b. Ahtab da onlarla beraberdi. Mağlup olup teslim olduktan sonra Sa'd b. Muaz'ın *(r.a)* hükmüne boyun eğdiler. Sa'd'ın hükmü: 'Erkeklerin öldürülmesi, kadınların ve çocukların esir alınması ve mallarının ve topraklarının ellerinden alınması' oldu.

Müslümanlar savaşabilen bütün Ben-i Kurayza erkeklerini katlettiler. Öldürülenler arasında, Ben-i Nadir Yahudilerinin başkanı Huyay b. Ahtab ve Ben-i Kurayza Yahudilerinin başkanı Ka'b b. Esed de vardı.

Hain Huyay b. Ahtab'ın öldürülmesinden sonra Yahudilerin liderliği Hayber'deki Ebi Rafi'ye (Selam b. Ebi'l Hukayk'a) geçti.

Ebu Rafi'nin Müslümanlar Aleyhine Entrikalar Düzenlemesi

Selam b. Ebi'l Hukayk'ın Hayber'de sağlam bir kalesi vardı. Ayrıca malı ve serveti çok olan büyük Yahudi tüccarlarından biri idi. Yani hem iktisadi hem de siyasi olarak Yahudilerin liderliğini ele geçirmişti. Bölgedeki geniş ticari etkinliğinden ötürü 'Hicaz'ın taciri' lakabı ile anılıyordu.

Ebu Rafi ticaret için Hicaz'daki Arap kabileleri ile kurduğu bağlantıları, Rasûlullah'a *(sav)* eziyet etmek ve Müslümanlar ile savaşmak için kullanıyordu. Aldatma, ihanet ve kini ile şöhret yapmıştı. Müslümanlara karşı Yahudice işlediği suçlardan bir an bile geri durmadığı gibi İbni Eşref ve İbni Ahtab'ın başına gelenlerden ders de almamıştı.

Rasûlullah'ın *(sav)* Ben-i Kurayza ve Ben-i Nadr Yahudilerini Medine'den sürgün etmesinden sonra Yahudiler Hayber'de toplanınca Ebu Rafi, Müslümanlara karşı olan düşmanlığını ve müşrik liderler ile toplantılar yapmak için ziyaret bağlantılarını iyice arttırmıştı.

İşlediği bu suçlardan ötürü Ebu Rafi, iki şeytanın (Ka'b b. Eşref ve Huyay b. Ahtab'ın) hak ettiği gibi ölümü hak etmişti.

İbni Atik, Ebu Rafi'yi Öldürmek İçin Mücahid Birlik Hazırlıyor

Ka'b b. Eşref'i öldüren Evsli kardeşleri ile yarışmak için uygun bir fırsat arayan Hazrecli grup bir araya geldi. Yahudi düşmanlığını görüşmek için düzenledikleri toplantıda ortaya çıkan netice, Ebu Rafi'nin Müslümanların bir numaralı düşmanı olduğu ve yaptıklarından ötürü öldürülmesi gerektiği idi.

Doğru bir amelde bulunmak için aldıkları kararı Rasûlullah'a *(sav)* sordular. Eğer kararları isabetli ise Ebu Rafi'nin öldürülmesine izin verecekti. Abdullah b. Atik *(r.a)* konuyu Rasûlullah'a *(sav)* açtı. Ve Hayber Yahudilerinin lideri Ebu Rafi'nin İslam'a ve Müslümanlara yaptığı düşmanlıkları anlattı. Bunun üzerine Rasûlullah *(sav)* işlediği suçlardan ötürü onun da öldürülmesine izin verip Abdullah b. Atik'i bu iş için görevlendirdi ve bu amaç için arkadaşlarından bir grup hazırlamasını önerdi.

Abdullah b. Atik, Ebu Rafi'nin öldürülmesi kararından dolayı çok mutlu idi. Bunu, Allah'ın kendisine bahşettiği fazlı ve ona yaklaştıracak bir amel olarak görüyordu. Abdullah b. Atik, kendisi ile beraber beş kişilik bir birlik hazırladı. İbni Eşref'i öldüren Muhammed b. Mesleme'nin Evsli birliğinin karşısında bunların hepsi Hazrecli idi.

Abdullah b. Atik'in beraberindeki dört kişi: Abdullah b. Uneys, Mesud b. Sinan, Haris b. Rib'i (Ebu Katade) ve Esved b. Huzai *(r.anhum)* idi.

Rasûlullah'ın *(sav)* Abdullah b. Atik'i birliğe emir olarak tayin etmesi çok yerinde bir seçim idi. Rasûlullah'ın *(sav)* insanları tanıması, emir tayininde hikmet ile davranması ve en uygun adamı en uygun yere koyması, bilinen bir özelliğidir.

Abdullah b. Atik'i bu birliğe emir olmaya ehil kılan iki özelliği vardı:

Birincisi: Küçükken Medine'deki Yahudi bir kadın tarafından emzirilmişti. Ve bu kadın şu an Hayber'de idi. Sütannesinin olması itibari ile görevinde ondan faydalanabilirdi.

İkincisi: Yahudilerin konuştuğu İbranice'yi çok iyi biliyordu. Böyle bir cihadi görev için bu zorunludur. İbranice konuştuklarında onları anlıyor, kendisinin konuşması gerektiğinde ise sanki onlardan biriymiş gibi konuşabiliyordu.

Mücahid Birlik Hayber'de

Hicretin beşinci senesinin Zilhicce ayının ortalarında Mücahidler cihad görevini yerine getirmek için Hayber'e yöneldiler. Rasûlullah da *(sav)* onları yolcu edip başarıları için Allah'a dua etmişti.

Hayber, içinde birçok bölümleri ve hepsini çevreleyen bir sur olan ve sadece Yahudi nöbetçilerin koruduğu sağlam bir Yahudi kalesi idi. Birlik, Hayber'in surlarına ulaştı.

Mücahidler surların önünde durdular ve Abdullah b. Atik, sütannesine: 'Ben Hayber'in surları önündeyim, buraya gelebilir misin?' diye bir haber gönderdi.

Bu, İbni Atik'in uyguladığı akıllıca bir hareketti. Eğer beş mücahid, gündüz vakti kaleye alenen girselerdi Yahudi bekçilerin dikkatini çekip cihadi görevleri başarısızlık ile sonuçlanabilirdi.

Yahudi kadın biraz hurma ve ekmek alıp sütoğlunu görmeye çıktı. Ve muhtemelen oğlunu çok özlemişti.

İbni Atik ve arkadaşlarını kalenin kapısının önünde karşıladı ve onlara hazırladığı kumanyayı sundu. Onlar da hurma ve ekmeği yiyerek karınlarını doyurdular.

İbni Atik annesi ile konuştu ve ona olan güveninden dolayı ne için geldiğini açık açık söyledi. Öyle gözüküyor

ki, Hayber lideri Ebu Rafi'nin uygulamalarından o da razı değildi ve bundan dolayı sütoğlu Abdullah'ın onu öldürmesine engel olmaya çalışmadı.

Fakat görev çok tehlikeli ve Ebi Rafi'nin korumaları çok sık olduğundan dolayı oğlunun öldürülmesinden korkuyordu. Şöyle dedi oğluna: 'Ey oğlum! Bu kadar sıkı koruma altında Hayber'e nasıl girebilirsin? Etrafında dörtbin savaşçı bulunurken Ebu Rafi'yi nasıl öldürmeyi düşünüyorsun? Senin adına tedirgin oluyor ve seni öldürmelerinden korkuyorum. Şimdilik bu işten vazgeç ve başına bir iş gelmeden geri dön!'

Fakat İbni Atik bu işte ne kadar kararlı olduğunu göstererek şöyle dedi annesine: 'Allah'a yemin olsun ki onu öldüreceğim. Ya da bunun ardında öleceğim. Ya ben ya da o!'

Sonra şöyle devam etti: 'Senden tek isteğimiz, nöbetçilerin dikkatini üzerimize çekmeden bizi surların içine sokmandır.'

Annesi onlara yardım etmeyi kabul etti ve hemen onları nasıl içeri sokacağının planını hazırlamaya başladı. Öncelikle karanlığın çökmesini beklediler. Sonra kadın surlardan içeri girdi. Beraberinde Abdullah b. Atik ve arkadaşları da vardı. Yahudi bekçileri hiçbir şeyin farkına varmamıştı. Öyle gözüküyor ki Yahudi kadın onlarla İbranice konuşmuştu. Ardından İbni Atik de İbranice konuşunca hepsini Yahudi zannedip içeri girmelerine izin verdiler.

Böylelikle İbni Atik'in hazırladığı planın birinci adımı başarı ile tamamlanmıştı. Artık kale şehrin içindelerdi.

Yahudi kadının evine gittiler ve bir müddet orada kaldılar.

Ebu Rafi'nin Öldürülmesinde Sağlam Plan

İbni Atik, Selam b. Ebi'l Hukayk'ın sarayına ulaşmak olan planının ikinci adımını uygulamaya geçti.

Saray Hayber'in ortasında olmakla beraber son derece sıkı korunuyordu. Etrafı kale surları ile çevrili idi. Sağlam bir kapısı ve hava kararınca kapıları kapatmakla görevli bekçileri vardı. Saray iki kattan oluşuyordu. Birinci katta korumalar ve hizmetçiler, ikinci katta ise o ve karısı kalıyordu. Sarayın yanında ise hayvanlara mahsus bir bölüm vardı.

İbni Atik ve arkadaşları, sütannesinin evi olan güvenli karargâhlarından kaleyi dikkatle incelemeye başladılar.

Sarayın bir kapısı olduğunu ve akşam olunca kapıyı kapatmakla sorumlu olan bir bekçinin olduğunu öğrendiler. Kapıcı kapıyı kapattıktan sonra anahtarı kapının yanındaki pencerenin üzerine koyuyordu. Bunun yanında Hayber'in ileri gelenlerinden bazıları düzenli olarak Ebu Rafi ile ikinci katta gece yarılarına kadar sohbet edip daha sonra evlerine dönüyorlardı.

İbni Atik ve arkadaşları karar verip üzerilerine aldıkları görevi yerine getirmek için sağlam bir plan hazırladılar.

Planda; Abdullah b. Atik ve Abdullah b. Uneys, Ebu Rafi'nin öldürülmesi görevini üstlendiler. Diğer üç mücahid ise infazdan hemen önce evden ayrılıp kalenin surlarından dışarı çıkacaklar ve görevlerini bitirdikten sonra, İbni Atik ve İbni Uneys'i karşılamak için Hayber'in yüksek bir tepesinde bekleyeceklerdi.

İbni Atik ve İbni Uneys, Ebu Rafi'nin Sarayında

Üç mücahid gündüz vakti Hayber'den ayrılıp uygun bir yerde gizlendiler. Güneşin batmasına yakın sıralarda İbni Atik ve İbni Uneys, Ebu Rafi'nin sarayına yöneldiler. İbni Atik, İbranice'yi çok iyi bildiğinden Yahudi nöbetçilerle konuşma işini o üstlenmişti. Allah *(cc)* olayları hikmeti ve tevfiki ile düzenleyip iki sahabenin işlerini kolaylaştırdı. Güneşin batması ile surlara vardıklarında sarayın adamları dışarı çıkıp Ebu Rafi'nin kaybolan eşeğini arıyorlardı.

İbni Atik, İbni Uneys'e, sarayın adamları ve bekçileri ile dolaşıp kaybolan eşeği aramada onlara iştirak etmesini söyledi. Böylece onlardan biri gibi gözükerek üzerine dikkatleri çekmeden dönüşte onlarla birlikte saraya girecekti.

Sonra sarayın yanındaki hayvanların bağlandığı ağıla gidip kendisi gelene kadar orada beklemesini istedi. İbranice'yi iyi bilen İbni Atik, sarayın kapısının önünde oturup bekçilerin dönmesini bekledi.

Güneşin batması ile çok geçmeden kaybolan eşekle beraber bekçiler geri döndüler ve surların kapısından içeri girdiler. Abdullah b. Uneys de onlarla beraberdi. Eşeği ağıla koyduklarında İbni Uneys de dikkatleri üzerine çekmeden orada kaldı.

İbni Atik ise dışarıda sur kapısının yanında idi. Saray adamlarının içeri girdiğini görünce elbisesine bürünüp başını örttü ve ihtiyacını gideriyormuş gibi çömeldi. Yahudi kapıcı, kapıyı kapatacağı sırada İbni Atik'i gördü ve: 'Hey! Saraya girmek istiyorsan gir, kalenin kapısını kapatıyorum' diye seslendi. Bunu söylerken onun saray adamlarından bir Yahudi olduğundan kuşkusu yoktu. İbni Atik de içeri

girdikten sonra Yahudi kapıcı, kalenin kapısını kapatıp anahtarları yerine koydu. İbni Atik hemen ağıla arkadaşının yanına yöneldi. Böylece işler buraya kadar -El-Hâkim olan Allah'ın tevfiki ile- İbni Atik'in planladığı üzere gitmiş geriye sadece infaz adımı kalmıştı.

İki Mücahid Ebu Rafi'nin Yanına Çıkıyor

İbni Atik ve İbni Uneys saklandıkları yerde bir müddet beklediler. Çünkü bir grup Yahudi, Ebu Rafi'nin yanına gece sohbetine gelmişti. İki mücahid Ebu Rafi'nin misafirlerinin evden ayrılmalarını gözetlemek üzere beklemeye başladılar. Gecenin ilerleyen saatlerinde sohbet bitti ve misafirler saraydan ayrıldı. Zilhicce'nin 10'u olduğundan dolayı geceleyin ay çok parlak gözüküyordu.

Ortalık sakinledi. Nöbetçilerin uyumaya geçmesi ile Ebu Rafi'de karısı ile birlikte yatağına geçti. İki mücahid dışında uyanık kimse kalmamıştı. İki mücahid silahlarını aldılar ve bulundukları yerden çıkıp Ebu Rafi'nin sarayına yöneldiler. İbni Atik elini pencerenin önündeki anahtarlara uzattı. Anahtarları ve sarayın kapısını açıp İbni Uneys ile beraber içeri girdi ve sırayla diğer kapıları açmaya başladılar.

Açıp girdiği her kapıyı içeriden anahtarla tekrar kilitliyordu. Bunu Ebu Rafi'yi daha kolay öldürebilmek için yapıyordu. Şöyle ki: Operasyon esnasında nöbetçiler durumu fark etse bile kapılar içeriden kapalı olduğundan dolayı yukarı çıkamayacaklardı.

Ebu Rafi uyurken mücahidler ikinci kata çıkınca karısı birilerinin gelmekte olduğunu hissetti. Ebu Rafi ise hâlâ derin derin uyuyordu. Kadın yataktan kalkıp ne olup bittiğini öğrenmek için odadan dışarı çıktı.

İbni Atik, İbni Uneys'e, kadınla ilgilenmesini söyleyip kendisi öldürmek için yatağındaki Ebu Rafi'ye yöneldi.

Yahudi kadın, İbni Uneys'i görünce panik içinde korkuya kapıldı. İbni Uneys kadını öldürmek için kılıcını kaldırdı fakat vuramadan kılıcı geri indirdi.

Peki, niçin onu öldürmedi?

Cihad operasyonu için Hayber'e çıkmadan önce Rasûlullah'ın *(sav)* vasiyetini hatırladı. Şöyle demişti vasiyetinde: 'Çocukları ve kadınları öldürmeyin!'

Bu, Rasûlullah'ın *(sav)*, cihad ahlakını ve yüce adabını göstermektedir. Mücahidler; ihanetinden, aldatmasından ve düşmanlığından dolayı Ebu Rafi'yi öldürmeye çıktılar. Savaşmayan kadın ve çocukların ise kâfirlerden olmalarına rağmen öldürülmeleri için bir sebep yoktu.

Abdullah b. Uneys, Rasûlullah'ın *(sav)* vasiyetini hatırlayınca kılıcı Yahudi kadının kafasına indirmeyip sadece onu odanın içinde tutarak, bağırmasını ve yardım istemesini engellemekle yetindi. Kadın, odanın bir köşesinde korku içinde İbni Uneys de önünde onu korur vaziyette bekliyorlardı.

Ebu Rafi'nin Öldürülüşünün Ayrıntıları

Abdullah b. Atik ise işine devam ediyordu. Ebu Rafi'nin odasına girdiğinde oda çok karanlıktı.

Odaya girdiğinde Ebu Rafi'nin yatağında uyumakta olduğunu fark etti. Ebu Rafi, beyaz tenli birisi olduğundan dolayı odanın karanlığında bile çok rahat fark ediliyordu.

İşte Abdullah b. Atik, düşmanının karşısında! Ve işte Allah'ın hükmünü uygulama vakti geldi. Allah *(cc)* zalime mühlet verir, ama onu tuttuğunda bırakmaz.

Onun işlediği ihanet ve suçların silsilesi iyice uzamış, Müslümanlara karşı aldatma ve entrika dosyası yeterince kabarmıştı. Artık yaptıklarının karşılığını görme vaktiydi.

İbni Atik, uyurken birisini öldürmenin münasip olmayacağını düşünerek Ebu Rafi'yi uykusundan uyandırmak istedi. Canı çıkmadan önce ona ölümü göstermeyi istemiş de olabilirdi.

İbni Atik odanın ortasında durup iyi bildiği İbranice ile Ebu Rafi'ye seslendi.

Ebu Rafi sesi duyunca uykudan gözlerini açtı. Ve 'Kimsin sen?' diye sordu.

İbni Atik hiç bir şey söylemeden kılıcı ile üzerine atılıp yaralayıcı bir darbe indirdi. Fakat bu darbe, canını çıkarıp işini bitirmesi için yeterli olmamıştı.

Ebu Rafi gecenin sükûnetini yaracak şekilde bir çığlık attı. Sarayın etrafında oturan Yahudiler sesi duyunca uykularından uyandılar ve yardım için evlerinden dışarı koştular.

İbni Atik karanlık odada bir müddet bekledi. Ebu Rafi ise hâlen onu görememişti. Ve ikinci bir darbeye hazırlandı. İbni Atik burada da hikmet ile hareket ederek onun yardım isteyişini duyan ve bunun için yardıma gelen sıradan bir Yahudi gibi davranmıştı.

İbranice: 'Ey Ebu Rafi, o ses de neydi? Ne oldu sana?' diye sordu.

Ebu Rafi hâlâ yatağında idi ve sürekli kan kaybediyordu. Yardımın geldiğini zannederek: 'Yazıklar olsun sana, evde yabancı birisi var ve kılıcıyla beni yaraladı. Onu bul ve öldür' dedi.

O an, ikinci bir sefer kılıcı ile üzerine atılıp birinci darbeden daha şiddetli ve daha kuvvetli bir darbe daha indirdi. Ebu Rafi de birincisinden daha şiddetli ve daha yüksek bir çığlık attı.

Abdullah b. Uneys kontrolüne aldığı kadını bırakıp Allah düşmanını öldürme şerefine iştirak etti.

İbni Uneys, yatağında kanlar içinde kalan Ebu Rafi'ye hücum etti, kılıcını Allah düşmanının karnına dayayıp şiddetle bastırdı. Kendine doğru tekrar kuvvetlice geri çektiğinde etini, midesini ve bağırsaklarını kasıklarına kadar kesmişti.

Ebu Rafi'nin karısı korku içinde ışık bulmaya gitti. Yakın evlerdeki Yahudiler, liderlerini kurtarıp saldırganları yakalamak için bir araya gelip harekete geçtiler.

İbni Atik, İbni Uneys'e muhafızlar gelmeden hemen sarayı terk etmeleri gerektiğini söyledi ve sarayın merdivenlerinden süratle aşağı indiler.

İbni Uneys merdivenleri sağ salim geçmeyi başardı. Fakat İbni Atik'in başına beklenmeyen bir olay geldi. Merdivenlerin sonuna yaklaştığında mesafenin bittiğini zannederek bir adım daha attı. Ancak aradaki mesafeyi iyi hesap edemediğinden yere düştü ve ayağını kırdı.

Hemen sarığını çıkararak ayağını sardı. Fakat kırığın acısına dayanamayıp kardeşi İbni Uneys'ten yardım istedi. İbni Uneys onu sarayın dışına kadar taşıyarak götürdü.

Operasyonun Başarı ile Geçmesi ve İbni Uneys'in Oku İçin Geri Dönüşü

Hayber'deki iki mücahid dışarıda bekleyen birliklerine ulaşmak için durmaksızın hızla hareket ettiler. Artık Hayber, liderleri Ebu Rafi'nin öldüğünü biliyordu. Yahudiler evlerinden akın akın saraya geliyor, erkekler yollarda katilleri arıyorlardı. O kadar meşale ve ateş yakıldı ki, o gün Hayber'in gecesi adeta gündüze dönmüştü.

İki mücahid, surların dışında arkadaşlarının beklediği mekâna ulaştılar. Burası ırmak büyüklüğünde bir su kaynağının yanı idi. İbni Atik ise hâlâ kırılan ayağının acısını çekiyordu.

Burada Abdullah b. Uneys unuttuğu bir şeyi hatırladı. İbni Atik ile birlikte Ebu Rafi'yi öldürmek için ikinci kata çıktıklarında okunu merdivenin altında bırakmıştı. Ebu Rafi'yi öldürdükten sonra acele ile hızlıca merdivenden aşağı inince merdivenin altından okunu almayı unutmuştu. Ve bunu buraya geldiklerinde hatırladı.

Okunu Yahudilere nasıl bırakır? O ok, onun silahıydı. Düşmanlarına silahını nasıl verebilirdi? Merdivenin altındaki okunu almak için saraya geri dönmeye karar verdi. Bu konuyu arkadaşlarına açtı ve emiri İbni Atik'ten saraya dönüp okunu almak için izin istedi.

Arkadaşları onun bu cüretine, cesaretine, atılganlığına ve kararlılığına çok şaşırdılar. Fakat Yahudilerin her yerde

katilleri aradıklarını bildiklerinden onun adına korkuyorlardı.

Şöyle dediler: 'Hayatını nasıl tehlikeye atarsın? Şu anda Yahudiler uyanıklar ve hazırlıklılar. Başkanları öldürülmüş, saray ve sarayın yolları kapatılmıştır. Saraya geri döndüğün takdirde seni fark ettikleri an öldüreceklerdir! Bırak, ok orada kalsın bir yere gitme!'

Fakat o: 'Okumu nasıl onlara bırakabilirim. O benim silahım. Silahımı onlara bırakıp da kullanmalarına asla izin vermeyeceğim!' dedi.

Okunu almak için emirden tekrar izin istedi. Emir de bu isteğini kabul etti.

Abdullah b. Uneys saraya geri döndü. Rahat bir şekilde ve karanlıkta onlardan birisiymiş gibi davranarak sarayın içinde ve dışındaki Yahudilerin içine karıştı. Saraya girip merdivenleri çıktı. Okunu koyduğu yere gelip, okunu aldı. Ve Yahudilerin arasından ayrılıp, hiç kimsenin dikkatini çekmeden oku ile kardeşlerinin yanına geri döndü.

Yahudiler karanlık gecenin ortasında meşalelerle mücahidleri aramak için surların dışına dağıldılar. Mücahidlerin saklandığı -küçük bir nehire benzeyen- su kaynağının yanına kadar gelmişlerdi.

Meşaleleri ile gezinip ortalığı teftiş ediyorlardı. Fakat Allah *(cc)* mücahid kullarına karşı onların gözlerini kör etti. Gerçekten çok yakınlarında olmalarına rağmen onları fark edemediler!

Mücahidlerin Ebu Rafi'yi Öldürdüklerinden İyice Emin Olmak İstemeleri

Mücahidler saklandıkları yerde ne yapacaklarının istişaresini yaptılar. Ebu Rafi şiddetli üç darbe almıştı. İki kılıç darbesi İbni Atik'ten, bir kılıç darbesi İbni Uneys'ten. Fakat hâlâ ölüp ölmediğini bilmiyorlardı.

Cihad operasyonunun raporunu vermek için Rasûlullah'ın *(sav)* yanına gidecekler ama öldüğünden emin olmadan nasıl 'Ebu Rafi'yi öldürdük' diyebileceklerdi?

Sonra, onlar cihad operasyonlarında Evsli kardeşleri ile yarışıyorlardı. İbni Mesleme'nin birliği, İbni Eşref'i öldürmede başarılı olmuştu. Bunların ise, Ebu Rafi'yi sadece yaralamaları yakışık almazdı. Öyleyse Ebu Rafi'nin öldürüldüğünden emin olunması gerekirdi.

Fakat bunu nasıl yapacaklardı? Saraya geri dönerek nasıl canlarını tehlikeye atacaklar ve tüm Hayber Yahudileri ayaklanmış saray Yahudilerle dolu iken içeri nasıl gireceklerdi?

Mücahidler aralarından birisinin saraya giderek Yahudilerin arasına karışıp, Ebu Rafi'nin öldüğünü kesin olarak öğrenmesi gerektiğine karar verdiler.

Büyük nefisler, cihad ile yoğurulmuş yürekler, sahiplerinin kalplerini iman ile doldurmuş, korku nedir bilmeyen, Allah'a yaklaşmak için korkulara ve tehlikelere cesaret ve şecaat ile atılan kahraman nefisler...

İbni Huzai'nin Ebu Rafi'nin Ölümünün Kesinliği İçin Geri Dönüşü

Tercih, Esved b. Huzai'ye çıktı ve Esved bu zor görev için hazırlıklarına başladı.

Bir kişinin düşmanın arasına girmesi ve binlerce kişinin ortasında yürümesi hiç de kolay bir şey değildir.

Fakat bunu yaptıran; Allah'a olan kuvvetli iman, tam bir tevekkül ve yüce bir yakindi.

Esved, birlikten ayrılıp Hayber'e yöneldi. Yahudilerin taşıdığı gibi elinde yanan bir meşale ile Hayber sokaklarında görünmeye başladı. İşi önemsediğini ve kendisinin de Yahudiler gibi Ebu Rafi'nin katilini bulmak için çok istekli olduğunu göstermeye çalışıyordu. Cesaretinin büyüklüğünü, soğukkanlılığını, rahat davranışını ve imanının kuvvetini ise hiç sorma! Şüphesiz bunları yapan ve kişiyi bu uç noktalara ulaştıran derin bir imandır.

İbni Huzai, Ebu Rafi'nin sarayına doğru yoluna devam etti.

Saraya vardığında saray, ellerinde meşalelerle ortalıkta gezinen Yahudilerle dolu idi. O da meşalesi ile onların arasına katıldı.

İkinci kata çıktığında bir grup Yahudi gördü ve aralarına karıştığında Ebu Rafi'nin karısının elinde bir meşale ile kocasının yanında durup kocasının yaşayıp yaşamadığını öğrenmeye çalıştığını gördü.

Kadın, kocasına bakıp durumunu kontrol ediyordu. İbni Huzai de kadını izliyordu. Kadın Ebu Rafi'nin elini kaldırdı bıraktığında el yere düştü. Nabzını yokladı, nabzı da durmuştu. Etrafında bekleyenlere: 'Musa'nın ilahına yemin olsun ki ölmüş' dedi.

Daha sonra İbni Huzai: 'Allah'a yemin olsun ki benim için bu sözden daha sevindirici bir söz duymadım' dedi.

İbni Huzai buna çok sevindi. Çünkü Allah *(cc)* ihanet ve entrika liderini öldürmede mücahid birliğe yardım etmişti.

Ebu Rafi'nin öldüğü kesinleşince, Yahudilerin arasından ayrılıp müjdeyi ulaştırmak için kardeşlerinin yanına gitti. Haberi aldıklarında hep beraber tekbir getirip Allah'ın *(cc)* bu nimetine şükürde bulundular.

Güneş doğduğunda Yahudiler facia haberi yaymışlardı. Şöyle diyordu tellalları: 'Hicaz taciri, Hayber lideri Selam b. Ebi'l Hukayk bu gece Muhammed'in ashabı tarafından katledildi.'

Hayber Yahudileri sabahleyin liderlerinin ölümü üzere uyanınca ortalığı bir korku ve tedirginlik kapladı. Kalpler kaygı ile dolmuştu. Hazrecli mücahid birlik, Allah düşmanlarına korku salmayı başarmıştı.

Mücahidlerin Sağ Salim Medine'ye Dönüşü

Yahudiler, sürekli bölgede devriye gezdiklerinden, beş mücahid su kaynağının yanına kurdukları karargâhlarında iki gün daha beklediler.

Ortalık yatışıp teftişler azalınca, karargâhlarından ayrılıp -ayağının kırılması nedeniyle- emirleri İbni Atik'i taşıyarak başarılı bir şekilde Medine'ye geri döndüler.

Mücahidler, Mescid-i Nebevi'ye vardıklarında Rasûlullah *(sav)* minberde Müslümanlara hutbe veriyordu.

Geldiklerini görünce, onları felah ve kurtuluş ile müjdeleyip:

— Gözünüz aydın olsun, dedi.

Rasûlullah'ın *(sav)* bu müjdesine kim bilir ne kadar sevinmişlerdi. İşte onlar kurtuluş, felah ve başarıda Rasû-

lullah'ın (sav) şahitliğine nail oluyorlar. Bu büyük müjde, cihad operasyonu boyunca başlarına gelen sıkıntı, zorluk ve elemlerini unutturmuştu. Ahirette de karşılıklarını Allah'tan umuyorlardı.

Rasûlullah'ın (sav) bu şekilde selamına misli ile karşılık vererek:

— Senin de gözün aydın olsun ey Allah'ın Rasûlü, dediler.

Rasûlullah (sav) onlara:

— Allah düşmanını öldürdünüz mü, diye sorunca:

— Allah'a hamd olsun ki evet, diye cevap verdiler.

Rasûlullah (sav) Abdullah b. Atik'in ayağının sarılı olduğunu görünce ne olduğunu sordu. O da sarayın merdivenlerinden inerken kırıldığını söyledi.

Mübarek elini kırığın üzerine koyup onun için Allah'a dua etti. Ve Allah'ın (cc) verdiği şifa ile sanki daha önce ayağı kırılmamış gibi rahat bir şekilde yürümeye başladı.

Rasûlullah (sav) onlara İbni Ebi'l Hukayk'ı kimin öldürdüğünü sorunca Abdullah b. Atik ve Abdullah b. Uneys'ten her biri onu kendisinin öldürdüğünü söyledi.

Bunun üzerine Rasûlullah (sav): 'Bana kılıçlarınızı gösterin' dedi.

İbni Atik'in kılıcında yaralama izleri, İbni Uneys'in kılıcında ise Ebu Rafi'nin midesindeki yemek izlerini görünce: 'Onu ikiniz öldürdünüz' dedi. Böylece mücahid Hazrecli İbni Atik'in birliği, hain Allah düşmanı Selam

b. Ebi'l Hukayk'ı öldürmüş ve Müslümanlar aleyhine ihanet, aldatma ve entrikalarını durdurmaları için Hayber Yahudilerinin kalbine korku salmıştı.

Bu birlik Allah'ın *(cc)* şu sözünü fiilen tatbik ediyordu:

"Sizde onlara karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvet ve bağlanıp beslenen atlar hazırlayın ki bununla Allah'ın düşmanı ve sizin düşmanınızı ve bunlardan başka sizlerin bilmeyip de Allah'ın bildiği diğerlerini korkutasınız." [1]

Rasûlullah'ın *(sav)* şairi Hassan b. Sabit *(r.a)*, bu iki büyük cihad operasyonunu[2] şu şiiri ile ebedileştirdi:

Allah'ın hayrı karşılaştığınız birlik üzerine olsun

Ey İbni Hukayk ve sen ey İbni Eşref

Coşku ile size doğru yürüyorlar

Ormanlardaki aslanlar gibi

Yurtlarınızın mahallelerine kadar girip

Size ölümü tattırmak için

Nebilerin dinine yardım etmek için

Zalim olan her yönetimi zayıflatmak için...

1 *8/Enfal, 60*

2 *Evsli İbni Mesleme'nin birliğinin Ka'b b. Eşref'i öldürmesi ve Hazrecli İbni Atik'in birliğinin Selam b. Ebi'l Hukayk'ı öldürmesi*

4 Ebu Ubeyde B. Cerrah Müfrezesi ve Allah'ın Ona 'Seyfu'l Bahr'daki' İkramı

Ebu Ubeyde Birliğinin 'Seyfu'l-Bahr'a' Görevlendirilmesi

Rasûlullah *(sav)* mücahid sahabelerinden oluşturduğu cihad seriyyelerini Kureyş'in ticaret kervanlarını gözetlemesi veya saldırıp ganimet alması için görevlendiriyordu.

Bu saldırılar hicretin altıncı senesinin sonuna yani Hudeybiye Anlaşması'na kadar böyle devam etti.

Rasûlullah'ın *(sav)* bu davranışı meşru olan cihadi bir ameldir. Çünkü Allah Rasûlü *(sav)*, Mekke müşrikleri ile harp hâlinde idi. Savaş; askerî olduğu gibi bazen de iktisadi olabilir. İktisadi savaşın hedefi, düşmanı bitkin düşürüp ekonomisini zayıflatmak, mallarına el koyup, gelir kaynaklarını kurutarak düşmanı hezimete uğratıp teslim olmasını sağlamaktır.

Cihad seriyyeleri, Rasûlullah'ın *(sav)* ashabından birisini emir olarak atayarak belirli bir bölgeye belirli bir görevi gerçekleştirmek için oluşturduğu birliklerden oluşuyordu.

Rasûlullah *(sav)* Hendek Gazvesi'nden sonra Hudeybiye Anlaşması'ndan önce mücahid sahabelerden bir seriyye hazırladı. Başlarına da Mekke'de İslam'a ilk girenlerden ve cennetle müjdelenen on sahabeden biri olan Ebu Ubeyde b. Cerrah'ı emir olarak görevlendirdi.

Birliğin sayısı -aralarında Ömer b. Hattab, Kays b. Sa'd b. Ubade ve Cabir b. Abdullah *(r.anhum)* gibi büyük sahabelerin bulunduğu muhacir ve ensardan oluşan- üç yüz kişiyi aşıyordu.

Rasûlullah *(sav)* birliğe, Kureyş kervanını gözetlemesi için 'Seyfu'l-Bahr' bölgesine gitmelerini emretti.

Ticaret için Mekke'den Şam'a giden ya da Şam'dan Mekke'ye dönen kervan, bir grup Mekkeli tarafından korunuyordu. Kervan ticaret eşyası, mal ve süs eşyaları ile yüklü idi. Rasûlullah *(sav)*, birliğe orada ikamet etmekte olan 'Cuheyne' kabilesini Müslümanlara eziyet vermemeleri için uyarmalarını da emretmişti.

Üç yüz Mücahide Bir Torba Hurma

Bu mücahid birliğin hazırlanışı, Medine'de Müslümanların geçirdiği çok zor bir döneme denk gelmişti. Öyle ki o yıl yiyecek bir şey bulamayacak kadar şiddetli bir fakirlik baş göstermişti. Aslında Medine'de hayat sürekli böyle idi. Sürekli açlık ve fakirlik içindelerdi. Fakat bu seferki çok daha şiddetli idi.

Bununla beraber, cihad operasyonlarının da devam etmesi gerekiyordu. Zaten ne zaman sahabenin açlığı ve fakirliği cihadlarına engel olmuştur ki? Onlar, yoksulluk ve açlıklarına galip gelip, fakirliğe ve zor şartlara sabrederek cesaret ve metanetle cihad ediyorlardı.

Mücahid birliğin geçimini ve erzağını temin için Rasûlullah *(sav)* hazırlıklara başladı. Zira birlik uzun bir müddet Medine'den uzak kalacak ve bu meşakkatli cihad yolculuğunda yiyecek erzaklara ihtiyaçları olacaktı.

Fakat Rasûlullah *(sav)* onlar için bir torba (Cerab) hurmadan başka bir şey bulamadı.

Cerab; taşınıp muhafaza edilmesi daha kolay olması için deri veya başka bir maddeden yapılıp içine hurma koydukları torbaya denir. Yanlarında hiçbir şey olmadan bir cerab hurma ile uzun mesafeler kat edecek, sadece Allah'ın bildiği kadar uzun bir müddet gözden kaybolacak üç yüzden fazla mücahid için ne kadar yeterli olabilirdi ki bu hurmalar?

Fakat Rasûlullah *(sav)* ne yapabilirdi? Bunun dışında yol azığı olacak bir erzak bulamadığı için, bir cerab hurma ile Allah'a tevekkül ederek onun yolunda cihada çıkmalarını ve muhakkak ki Allah'ın *(cc)* onları rızıklandıracağını ve asla onları ihmal etmeyeceğini söyledi.

Birlik, Medine'den ayrılmadan önce Rasûlullah *(sav)*, diğer mücahidlere yaptığı gibi onlara da takva, ihlas, kardeşlik, sevgi ve emre itaat gibi konularda tavsiyede bulundu.

Ebu Ubeyde Sürekli Azalmakta Olan Erzağı Sınırlandırıyor

Mücahidler, Medine'den Seyfu'l Bahr'a doğru yola çıktılar. Emirleri Ebu Ubeyde idi. Ve erzağın dağıtımı ile bizzat kendisi ilgileniyordu. Erzağı kendi elleriyle dağıtıyordu. Çünkü yol uzun, azık az ve erzak dağıtımının sürekli olması gerekiyordu.

Yolculuğun ilk günlerinde bir gün için kişi başına bir avuç hurma veriliyordu. Bir avuç hurma, bir kişinin bir öğünde yiyip de yetmediğinden daha fazlasını isteyeceği kadar azdır. Tam bir gün için nasıl yeterli olabilir?

Bu dağıtım üzerine, birkaç gün sonra hurmalar azalmaya başladı. Ve Ebu Ubeyde bir günde kişi başına üç hurma verme kararı aldı. Artık her öğün başına bir hurma düşüyordu.

Hurmalar daha da azalmaya başlayınca, kişi başına bir gün içinde bir hurma verme kararı aldı. Ebu Ubeyde mücahid adamlarına şu tavsiyede bulunuyordu: "Hurmanızı bir kerede yemeyin. Zira yediğiniz takdirde başkasını bulamayacaksınız. Onu emip üzerine su için. Sonra ağzınızdan çıkarıp cebinize ya da çantanıza koyun. İkinci öğünde ikinci bir sefer emin ve tekrar üzerine su için. Böylelikle üçüncü öğününüze kadar saklayabilirsiniz!"

Günler bu şekilde geçiyordu. Yürüyerek uzun mesafeler katetmelerine ve müthiş derecede kuvvet ve enerji kaybetmelerine rağmen bir mücahid bir hurmayı tüm gün boyunca yetirmek zorunda kalıyordu. Bir günde üç defa bir hurmayı küçük çocuklar gibi emiyor, akşam olunca da çiğneyip, yutuyorlardı.

Bir Günde Üç Kişiye Bir Hurma

Ebu Ubeyde, verilen hurma miktarını daha da azaltmak zorunda kaldı. Gün boyunca bir kişiye bir hurmadan da kısılabilir mi? Ama zaruretin kendine has kanunları vardır!

Artık üç kişiye bir hurma veriliyordu. Öyle ki kişi başına gün boyu sadece hurmanın üçte biri düşüyordu! Bu üçte birlik hurmayı emip, üzerine su içiyorlardı!

Bu birliğin askerlerinden biri olan Cabir b. Abdullah *(r.a)* daha sonraları bu olayı başkalarına anlattığında dinleyicilerden biri Cabir'e *(r.a)*: 'Günde bir hurmanın üçte biri sizden birisine ne yarar sağlayabilir ki?' diye sorunca, Cabir: 'Bizler acıkıyorduk ve Allah'tan yardım istiyorduk' dedi.

Nihayetinde yanlarındaki hurmaları tamamen bitti ve hiçbir şey kalmadı. Hurmaların bitmesi ile de Rasûlullah'ın *(sav)* yönlendirdiği bölgeye varmışlardı. 'Seyfu'l Bahr' mıntıkasında konakladıklarında yanlarında ne erzakları, ne yemekleri ve ne de hurmaları vardı!

Bu mücahid ordunun yemeği böyleydi. Günde bir avuç hurma, sonra üç tane, sonra bir tane ve nihayetinde bir günde bir hurmanın üçte biri... En sonunda ne hurma ne de bir başka yiyecek, hiçbir şey kalmamıştı.

Bunları düşündüğümüzde, sahabe-i kiramın, Allah düşmanı kâfirler ile cihad ve bu dine yardım için çektikleri zorluk ve sıkıntıların ne boyuta ulaştığını anlamış oluruz. Yoksa cihad için Medine'den çıkıp, uzun mesafeler kateden ve ordudaki her bir neferin gün boyu yürüyerek gitmesine rağmen sadece bir hurma yemesini nasıl açıklayabiliriz?!

'Seyfu'l Bahr' bölgesinde konaklayıp, Kureyş kervanını gözetlemeye başladılar. Yanlarında yiyecekleri hiçbir şeyleri yoktu. Onlar böyle zayıf, aç ve bitkin bir hâlde iken düşmanları her an saldırabilirdi. Nasıl savaşabileceklerdi? Güçleri ve takatleri olmadan savaş meydanında mukavemet gösterememekten korkuyorlardı. Aslında onların zihnini meşgul eden, yiyecek bir şeyin olmaması değil sadece bu idi.

Mücahidler Ağaç Yaprakları Yiyor!

O bölgede Adut diye adlandırılan bir tür çöl bitkisi bulunuyordu. Çokça dikenli ve küçük yeşil yaprakları bulunan bir bitki. Çölde develer bu yaprakları yiyerek otlanıyorlardı.

Mücahidler, bölgede yiyecek bir şey bulamayınca ne yapacaklarını düşünmeye başladılar. Eğer düşman topluluk bir an çıkagelse nasıl savaşacaklardı?

Aralarından biri şöyle bir tavsiyede bulundu: 'Ey kavim, sizler açsınız ve açlık sizi yorgun düşürmüş durumda. Eğer düşman ani bir saldırıda bulunursa karşılarında âciz kalacaksınız. Yanınızda yiyecek bir şeyiniz de yok. İşte yeşil (Adut) yaprakları önünüzde. Değneklerle onu dökün sonra da develerin yediği gibi sizde yiyin! Umulur ki bu size kuvvet ve takat verir de düşmanlarınızla savaşabilirsiniz.'

Mücahid sahabeler, adut ağaçlarına yönelip değneklerle vurarak yere düşen yaprakları yemek için toplamaya başladılar.

Onlardan kimileri yaprakları çiğniyorlar yutulması kolay olması için de üzerine su içiyorlardı. Kimileri, yumuşaması için su ile ıslatıp sonra yiyordu. Kimileri de önce yaprakları kurutuyor, kuruduktan sonra da öğütüyordu. Un gibi olduktan sonra da su ile onu yiyordu.

Çiğnedikleri bu yapraklardan o kadar zarar gördüler ki damaklarından kan gelmeye başladı. Dudakları da şişkinlikten neredeyse deve dudaklarına benzemişti.

Günler geçiyordu ve bu yapraklardan başka yiyecek hiçbir şeyleri yoktu. Bundan dolayı bu seriyye 'Yaprak dökme' seriyyesi olarak da anılır.

Cabir *(r.a)* hadisi anlatırken şöyle diyordu: 'Sonra değneklerimizle yaprakları döküyorduk. Yedikten sonra da üzerine su içiyorduk. Hatta bundan dolayı 'Yaprak döken ordu' diye adlandırılmıştık.'

Sabır ile karşılığını Allah'tan umarak bütün bunlara göğüs gerdiler. Açlığın acısına, yedikleri yaprağın damaklarını ve bağırsaklarını yaralamasına metanetle sabrettiler.

Kays b. Sa'd Borç ile Deve Satın Alıyor

Mücahid birlikten biri olan Kays b. Sa'd, arkadaşlarına biraz yemek ikram ederek rahatlatacak bir çare düşünmeye başladı. Kays, asil ve eli açık bir gençti ve bu asaletini ve cömertliğini babasından ve atasından miras olarak almıştı.

Babası, Hazrec lideri ve ensarın seyyidi büyük sahabe 'Sa'd b. Ubade' idi.

Kays b. Sa'd'ın yanında arkadaşlarını yedirmek için satın alabileceği herhangi bir malı olmayınca, Medine'ye döndüklerinde karşılığını hurma olarak verebileceği deve satıcısı birilerini aramaya başladı.

O bölgede oturan, Müslümanlar ile anlaşmalı borca deve alabileceği Cuheyne kabilesinden bir adamı soruşturmaya başladı.

Şöyle diyordu Cuheynelilere: 'Kim benden deve karşılığında hurma satın almak ister? Burada bana devesini verecek, ben de Medine'de ona hurmasını vereceğim?'

Kays b. Sa'd, arkadaşları için, borç alarak onlara et ikram etmek istiyordu. Böylece cömertliğin ve asaletin en üstün örneklerini sergiliyordu.

Askerlerden biri olan Ömer b. Hattab bunu duyunca: 'Bu ne acayip bir genç! Malı olmadığı gibi bir de babasının malına karşılık borç alıyor' dedi.

Fakat diğer sahabeler, Kays'ın bu davranışına hayran kalıp ona çokça övgüde bulundular.

Kays b. Sa'd, devesi çok olan Cuheyneli bir adamla karşılaştı. Ve ona şöyle bir teklifte bulundu: 'Karşılığını Medine'de hurma olarak vermem üzere şimdi bana deve satar mısın?'

Cuheyneli adam: 'Yapabilirim fakat sen kimsin? Önce seni tanımalıyım' dedi.

Kays: 'Ben Kays b. Sa'd b. Ubade b. Duleym'im' dedi.

Cuheyneli adamı Kays'ın babasını tanıdı. O, zenginlik, cömertlik ve adaletle meşhur olmuş Hazrec'in lideri idi. Şöyle dedi Kays'a: 'Baban ile aramızda dostluk ve ahbaplık vardır. O Yesrib'in[1] efendisidir. Medine'nin en iyi hurması olan (Ali delim) hurmasından, her deve karşılığı iki vısk olarak verdiğin takdirde istediğini sana satabilirim.'

Bunu duyan Kays çok sinirlendi ve Ömer ile aralarında bundan dolayı kısa bir sözlü tartışma oldu. Orada bulunan bazı sahabeler Ömer'e şöyle dedi: 'Sa'd b. Ubade, oğlu Kays'ın zimmetini görmezden gelip develerin parasını vermemezlik edecek değildir. Bilakis o, cömertliği ile meşhur birisidir.'

Kays b. Sa'd, Cuheyneli adamdan, Medine'deki 'Ali delim' hurmasından her deve karşılığı iki vısk ve Cuhey-

1 *Medine'nin İslam'dan önceki adı*

neli, Medine'ye geldiğinde ödenmek sureti ile tam on bir deve satın aldı.

Develerin Dokuzunu Kesiyor

Kays, kardeşlerine et ikram etmek için, develeri sürerek kardeşlerinin yanına geldi.

Birlik üç yüz on kişiden oluşuyordu. Bir deve yüz kişiyi doyurmaya yettiğine göre yemeğin yeterli olabilmesi için üç deve kesilmesi gerekiyordu.

Birinci gün Kays, üç deve kesip arkadaşlarına ikram etti. Günlerce yemekten ve etten mahrum kaldıktan sonra, develeri kestiler, pişirdiler ve yediler. Yedikten sonra Allah'ın bu nimetine şükredip, arkadaşlarına et ikram etmek için babasının malı karşılığında borç ile bu develeri alan Kays'a hayır övgüde bulundular.

Birkaç gün sonra üç deve daha kesti. Ve bundan birkaç gün sonra bir başka üç deve daha... Böylece kardeşlerine dokuz deve ikram etmiş oluyordu ve geriye iki deve kalmıştı.

Kalan iki deveyi de kesmeyi isteyince, emir Ebu Ubeyde buna engel oldu. Ve 'Ey Kays, daha fazla kesmeni istemiyorum. Zimmetini zedelemek mi istiyorsun? Hem babanın bu borcu tanımayıp Cuheyneliye develerin paralarını vermeme ihtimali de var!' dedi.

Bunun üzerine Kays: 'Ebu Sabit'in (babasının lakabı), insanların borcunu ödeyip, açları doyurduğunu, zayıf ve yoksullara yardım ettiğini ve buna karşı benim Allah yolunda cihada çıkmış mücahid bir kavim için aldığım borcu ödemeyeceğini mi düşünüyorsun' diye karşılık verdi.

Emir Ebu Ubeyde'nin, kalan iki deveyi kesmemesi emri üzerine, Kays buna bağlı kalarak emirine itaat etti. Böylece iki deve, mücahid birliğe kaldı. Daha sonra, Medine'ye dönerken sırayla bu develere bineceklerdi.

Mücahidler tekrar, düşündükleri yaprakları yemek için Adut ağacını değnekleri ile dövmeye başladılar. Bağırsaklarına acı veren ve ağızlarını yara yapan ağacın yapraklarını...

Bu hâlde, sabırla ve yüce Allah'tan bir kurtuluş yolu bekleyerek günlerce beklediler.

Allah'ın Şaşırtıcı Bir Balina ile Onlara İkramı

Nihayetinde Allah katından beklenen yardım geldi.

Onlar Allah'ın velileri, askerleri ve O'nun yolunda mücahidlerdi. Yalnızca yardım etmek için Rasûlü'ne *(sav)* itaat ederek düşmanları ile karşılaşmak üzere yurtlarından çıkmışlardı. Allah *(cc)* onlardaki sadakat, ihlas ve ciddiyeti gördü ve onları açlık ile imtihan etti. Sabrettiler, sebat gösterdiler. Cihadlarına devam ederek sözlerine sadık kaldılar.

Onlar, Allah'ın *(cc)* ikramını hak etmişlerdi. O Allah ki; her şeye kadirdir. Dilediğini yapar. Bir şeye ol dediğinde oluverir. Onun emrini geri çevirecek hiçbir güç yoktur. Ne yerde, ne de gökte hiçbir şey O'nu âciz bırakamaz.

Hiç ummadıkları bir yerden Allah *(cc)* onlara rızık gönderdi.

"Kim Allah'tan korkarsa ona bir çıkış yolu ihsan eder. Ve ona ummadığı bir yerden rızık verir." [2]

---

2 *65/Talak, 2-3*

Bir gün mücahidler, emirleri Ebu Ubeyde'nin arkasında sabah namazını kıldılar. Daha sonra Kızıldeniz kıyısında oturup güneş doğana kadar Allah'ı zikrettiler.

Güneş doğduğunda aralarından biri sahilde acayip bir manzara gördü. Kum yığını ya da ufak bir dağ gibi gözüken büyük bir şey!

Ne bu? Küçük bir dağ mı? Hatırladığı kadarıyla burası, ne kum yığını ne de dağ bulunmayan, sahil kenarında geniş ve düz bir alandı. Öyleyse bir anda bu dağ da nereden çıktı? Adam hemen arkadaşlarına: 'Ey insanlar! Benim sahilde gördüğümü siz de görüyor musunuz?' diye seslendi.

İşaret edilen tarafa baktıklarında acayip manzarayı onlar da gördü. Şaşkınlık içinde neler olduğunu öğrenmek için oraya yöneldiler.

İlk gidenler: 'Ey insanlar, o denizin sahile attığı bir balinadır' dediler.

Mücahidler, balinanın etrafında toplanıp büyüklüğüne hayret ederek inceler şekilde bakmaya başladılar. Subhanallah; Kum yığını ya da küçük bir dağ gibi dev bir balina! Kaç kilo? Belki yüzlerce ton. Uzunluğu ve genişliği ne kadar? Metrelerce!

Daha önce birçok balık, balina ve deniz hayvanları görmelerine rağmen, bu kadar büyük bir balina ya da deniz hayvanı hiç görmemişlerdi. Şüphesiz o, Allah'ın *(cc)* yarattığı en büyük mahlûkatlardan bir türdü!

Ebu Ubeyde Bir Müddet Tereddütten Sonra Yemelerine İzin Veriyor

Bu garip balina önünde durup düşünmeye başladılar. Allah *(cc)* Müslümanlar için deniz avını helal kılmıştır. Denizin, balinası da balığı da diğer canlıları da Müslümanlara helal kılınmıştır.

Fakat bu ölü bir balina! Ve Allah *(cc)* Müslümanlara ölü etini haram kılmıştır. Ölü olmasıyla beraber Allah *(cc)* zorda kalan kimse için ölü etini mübah kılmıştır.

Balık helaldir. Fakat bu bir ölü. Ölü ise haramdır. Bu doğru, fakat onlar mecburiyet hâlindedirler. Ölü ise mecbur kalan kimse için helaldir. Onlar da zorunluluk hâlindeydiler.

Bu büyük ölü balinadan yiyip yememe hususunda düşüncelere daldılar.

Emirleri Ebu Ubeyde: 'Ondan yemeyin zira o bir ölüdür' dedi.

Şiddetli açlıklarına ve ihtiyaçlarına rağmen emirin yasağına uyarak geri durup yemediler.

Daha sonra, emir düşünüp konuyu tekrar gözden geçirdi. Balina ölü, ama mücahidler seferde, aç ve zorunluluk hâlindeler ve yiyecek hiçbir şeyleri de yok. Nihayetinde Allah *(cc)* Ebu Ubeyde'nin kalbini, yemelerine izin vermeye ve zaruret hâlinde caiz olacağına açtı.

Şöyle dedi: 'Ey insanlar, bizler Allah Rasûlü'nün elçileriyiz. Allah yolunda cihad için sefere çıktık ve şuan yanımızda yiyecek hiçbir şeyimiz yok. Artık ondan yemek zaruret hâlini aldı. Besmele çekin ve yiyin!'

Tam Bir Ay Boyunca Onu Yediler Hatta Şişmanladılar

Mücahidler, emirlernin izin verişine çok sevinip, Allah'a *(cc)*, bu balığı göndererek onları bu sıkıntıdan kurtarması ikramına karşı şükürde bulundular. Artık bu acayip dev balığın yanına gidip et parçaları kesip yiyebiliyorlardı.

Onlara uzun bir müddet yetecek kadar büyüktü. Balık büyük bir kum yığını ya da küçük bir dağ gibi duruyordu.

Cabir b. Abdullah *(r.a)* anlatıyor: 'Balıktan öküz büyüklüğünde büyük bir parça kesiyorduk. Onu küçük parçalara ayırdıktan sonra da pişirip yiyorduk!'

Balığın göz çukurundan büyük testilerle yağ alıyorlardı. Kim bilir bu yağdan ne kadar aldılar. Kim bilir ne kadar çok yağ vardı.

Tam bir ay boyunca bu balığın etinden ve yağından yediler. Üç yüzün üzerinde kişiye tam bir ay boyunca yeten ve arta kalan bu etin miktarını varın siz düşünün! Vücutları kuvvet ve enerji ile dolup bedenleri yağlanmaya başlamış ve eski dinçlikleri de geri dönmüştü. Bütün bunlar nasıl olmasın? Bu acayip balığın yanında bir aydan fazla oturup, her gün üç öğün ondan yiyorlardı.

Göz Çukuru ve Kaburgası Arasında Balığın Büyüklüğü

Etinden ve yağından epeyce aldıktan sonra balığın miktarını ve hacminin büyüklüğünü merak ettiler.

Göz çukurundaki yağı boşalttıklarından göz çukuru boş kalmıştı ve bunun büyüklüğünü öğrenmeyi istediler.

Ebu Ubeyde *(r.a)*, on üç kişi çağırdı ve balığın göz çukuruna rahat bir vaziyette oturttu. Gerçekten şaşırtıcı bir durumdu. On üç kişi bu balinanın gözüne oturuyor. Genişliği, adeta bu kadar kişiyi alabilecek bir araba hacminde. Eğer bu balığın gözünün hacmi bu ise balığın kendisinin büyüklüğü ne kadardır?!

Başka bir gün, balığın kaburga kemiklerinden bir parça getirdiler. Tıpkı büyük bir yay gibiydi. Bu kaburga kemiğini yay şeklinde diktiler. Ne kadar yüksek olduğunu görünce hayretler içinde onu seyre koyuldular.

Ebu Ubeyde aralarındaki en uzun kişiyi çağırdı. Bu kişi Kays b. Sa'd b. Ubade idi. Sonra en büyük deveyi, en büyük semerle bağlamasını söyledi. Sonra da Kays b. Sa'd deveye binip, başını dik tutmasını ve balığın kaburgasının altından geçmesini söyledi.

Kays b. Sa'd söylenilen şaşırtıcı görevi yaptı. Yay gibi dikili duran kaburganın altından geçti ve başı kaburgaya değmedi. Kaburganın uzunluğu ne kadardır? Belki metrelerce!

Bu iki olay, balinanın ne kadar büyük olduğunu gösteriyor. On kişi balığın göz çukuruna oturuyor ve geniş bile geliyor. En uzun adam, en uzun deveye biniyor ve dikili kaburganın altından geçiyor!

Şüphesiz bu, Allah'ın *(cc)* Rabbani mücahid ordusuna bir ikramı idi.

O Allah ki denize, bu dev büyüklüğündeki balinayı taşımasını emretti. Hangi denizlerden, hangi okyanuslardan getirdiğini bilmiyoruz. Fakat bu balığı sahile, mücahid-

lerin yanına atmasını emreden Allah *(cc)* idi. Böylece bu balığı onlar için hazırladığı özel bir rızık olarak takdir etti.

Mesele sıradan bir hadise değildir. Alışılmışın dışında özel bir durumdur. Olay, Allah'ın *(cc)*, Rasûlü'nün ashabına ikram ettiği bir kerametten ibarettir.

Biliyoruz ki mucize ve keramet; alışılmışın dışında, insanın yapamayacağı ve yalnızca Allah'ın *(cc)* fiil ve emri ile olabileceği yönünden birdirler. Ayrıldıkları nokta ise; mucize, Allah'ın *(cc)* Peygamberleri aracılığı ile gerçekleştirdiği alışılmışın dışındaki olaylardır. Keramet ise, Allah'ın *(cc)* velileri aracılığı ile gerçekleştirdiği alışılmışın dışında olaylardır. Peygamberler için mucize, veliler için keramet vardır.

Balinanın Etinden Büyük Parçalar ile Mücahidlerin Geri Dönüşü

Şüphesiz bu Anber balinası mücahid sahabelerin kerametlerinden bir keramettir.

Balığın yanında bir ay kadar kaldıktan sonra emir, görevin bittiği kanaatine vardı. Rasûlullah *(sav)* onları 'Seyfu'l Bahr'a, Kureyş kervanını gözetlemeleri ve Cuheyne kabilesinden huzursuzluk çıkaranları cezalandırmaları için göndermişti.

Yaklaşık bir ay önce bölgeye vardıklarında mücahidlerin önünde, huzursuzluk çıkaranlar dağılıp kaçmıştı. Sonra, Kureyş'in ticaret kervanını beklemeye başladılar ama o da geçmemişti.

Öyleyse bölgedeki cihad görevleri sona ermişti. Allah *(cc)*

onları korumuştu. Düşmanları ile aralarında hiçbir çatışma çıkmadı. Ve artık Medine'ye dönmeleri gerekiyordu.

Bölgede kalmaları esnasında açlık sıkıntısı çektikleri dönemde, Medine'deki Müslümanlar, mücahidlerin bu sıkıntılı hâlini öğrenince, rahatlığa kavuşmaları için Allah'a dua ettiler.

Sa'd b. Ubade *(r.a)* de olanları duyunca oğlu Kays'ın mücahidlere ikramda bulunmasını umarak şöyle dedi: 'Eğer Kays, asaletinde ve cömertliğinde bildiğim gibi ise, onlar için deve kesecektir' dedi.

Kays da babası Sa'd'ın düşüncelerini yanlış çıkarmadı. Daha önce, borca on bir deve satın aldığını ve bunların dokuzunu arkadaşları için kestiğini öğrenmiştik.

Ebu Ubeyde mücahid kardeşlerine, Medine'ye dönmek için hazırlıklara başlanılmasını emretti.

Yolculuğa çıkmadan önce, dönerken yolda yemek ve kalanını Medine'ye götürmek için balığın etinden de almayı istediler.

Balığın etini parçalar hâlinde ayırdılar ve yolculuk esnasında bozulmaması için su ile ateşte haşladılar. Haşladıktan sonra parçalar hâlinde üst üste dizip heybelerine koydular. Yolculuk esnasında kaynatılmış bu et parçalarını yenilecek kıvama gelecek kadar kızarttıktan sonra yiyorlardı.

Mücahidler sağ salim, başarı ve ganimetle Medine'ye geri döndüler. Allah *(cc)* onları savaştan korumuştu. Orada hiçbir düşmanla savaşmadılar. Allah *(cc)* onlara bu balığı sundu ve doyup şişmanlayana kadar ondan yediler. Medine'ye döndüklerinde daha sıhhatli, daha şişman, daha

kuvvetli ve daha neşeli idiler. Verdiği nimetlere ve ikramına karşı Allah *(cc)*'ya hamd ve şükür ile döndüler.

Mücahidler Rasûlullah'a Balina Etinden İkram Ediyor

Rasûlullah'ın *(sav)* yanına geldiklerinde yanlarında hâlâ balık eti kalmıştı. Kıssalarını ve başlarından geçen olayları tafsilatlı bir şekilde anlatmaya başladılar.

Sonra acayip balinayı anlattılar ve -geldikten sonra- onun etinin yenmesinin hükmünü sordular. Sormalarının amacı; kalplerinin mutmain olması ve bazılarının sıkıntısını izale etmek içindi. Onlar amellerinde, içtihad etmeye, fetva ve hüküm vermeye yetkisi olan ve sahabe arasında da âlimlerden sayılan emirleri Ebu Ubeyde'nin *(r.a)* fetvasına göre hareket etmişlerdi. Balinadan yemeleri onun fetvasına binaen idi. Tekrar Rasûlullah'a *(sav)* sormaları ise, kalplerinin rahat olması ve yakinen öğrenmek içindi.

Rasûlullah *(sav)* şöyle cevap verdi onlara: 'O, Allah'ın size gönderdiği bir rızıktır. Yanınızda ondan bize de sunabileceğiniz bir şey var mı?'

'Evet, var' dediler ve getirdikleri etten Rasûlullah'a *(sav)* takdim ettiler. Böylece sakladıkları balık etinden Rasûlullah da *(sav)* yemiş oldu.

Böylece balina etinin yenmesinin mubah olduğunu ve helal ve temiz yiyeceklerden olduğunu kesin olarak öğrenmiş oldular ve bazılarının kalbindeki sıkıntı tamamen izale oldu.

Rasûlullah'ın *(sav)* bu davranışından, tüm balıkların, balinaların ve deniz hayvanlarının ve bunların ölülerinin helal olduğu sonucuna vardılar. Müslüman bir kimse, su

üzerinde ters yüz olmuş ya da denizin kıyıya attığı herhangi bir balık ya da balina türü görürse bu haram değil, helaldir. Bunun delili: Mücahidlerin kıyıya vurmuş ölü balinanın etini yemeleri ve Rasûlullah'a *(sav)* yedirmeleridir.

Sa'd b. Ubade Cömertliğinden Dolayı Oğlu Kays'ı Takdir Ediyor

Bu olanlardan sonra Kays b. Sa'd b. Ubade, babasının yanına gitti ve mücahid birliğin başına gelen olayları ve çektikleri açlığı anlattı.

Babası:

— Aç kaldıklarında kardeşlerin için ne yaptın, diye sordu oğluna.

Kays:

— Medine'de karşılığını hurma olarak vermek üzere borca aldığım üç deve kestim, dedi.

Babası:

— Doğru ve güzel olanı yapmışsın, kes. Sonra ne yaptın?

Kays:

— Sonra üç deve daha kestim.

Babası:

— Doğru ve güzel olanı yapmışsın, kes. Sonra ne yaptın?

Kays:

— Sonra üç deve daha kestim.

Babası:

— Doğru ve güzel olanı yapmışsın, kes. Sonra ne yaptın?

Kays:

— İki devem kalmıştı ve izin verilmediği için onları kesmedim.

Babası bunu garipsedi ve kınar bir şekilde:

— Sana kim izin vermedi, diye sordu.

Kays:

— Emirim Ebu Ubeyde, diye cevap verdi.

Babası:

— Ebu Ubeyde niçin izin vermedi?

Kays:

— Şöyle dedi Ebu Ubeyde: 'Ey Kays! Senin kendine ait malın yok, mal babanın ve sen de bu develeri babanın adına borca aldın. Baban senin borcunu vermeyebilir!'

Babası:

— Sen ne dedin ona?

Kays:

— Ben de: 'Benim babam cömert birisidir. Yabancıların borcunu öder. Kimsesiz ve zayıflara yardımcı olur. Açlık anında yemek dağıtır. Yabancılara karşı bunları yapan oğluna karşı niçin yapmasın?' dedim.

Sa'd b. Ubade, oğlunun bu tavrına, emiri ile konuşmasına ve kardeşlerine ikram etmek için babasının malı karşılığında borç almasına çok memnun oldu.

Sa'd b. Ubade, Ebu Ubeyde Şahitliğinde Mükâfat Olarak Oğluna Dört Bahçe Veriyor

Sa'd b. Ubade *(r.a)* oğluna, kardeşlerine yaptığı ikramdan dolayı değerli bir ödül vermeye ve ikramda bulunmaya karar verdi ve dört hurma bahçesini oğluna hibe etti! Her bahçeden, hurmanın en iyisinden en az elli 'visk' mahsul alınıyordu!

Asalet ve cömertlik şahsiyetinde kökleştiğinden dolayı, Kays da babası tarafından böyle bir ödülle mükâfatlandırılmayı hak etmişti.

Bu dört bahçeyi verirken, verdiğine dair bir de yazı yazdı ve buna bazı sahabeleri şahit tutmak istedi.

Sa'd b. Ubade, şahit olarak mücahid birliğin emiri olan Ebu Ubeyde b. Cerrah'ı seçti. Öyle gözüküyordu ki, onu seçmesinin sebebi; Ebu Ubeyde'nin, Ömer b. Hattab'ın sözüne binaen babasının borcu tanımayıp ödemeyeceğinden korkup, Kays b. Sa'd'ın kalan develeri kesmesini engellemesiydi.

Sa'd, dokuz deve keserek mücahidlere ikramda bulun-

masına mükâfat olarak oğlu Kays'a dört hurma bahçesi verdiğini yazdığı kâğıda şahit olması için Ebu Ubeyde'yi seçti. Çünkü o, babanın, oğlunun cömertliğinden razı olduğunu ve ondan daha fazla cömert olmasını istediğinin bilinmesini istiyordu... O, oğlunun borcunu tanımakla yetinmedi. Mücahidlerin emiri Ebu Ubeyde'nin şahitliğini de buna ekledi.

Nebi *(sav)*, Kays b. Sa'd'ın mücahid kardeşleri için dokuz deve kestiğini ve bunları borca aldığını öğrenince çok şaşırdı ve onun için övgüde bulunarak şöyle dedi: "O cömerttir ve cömert bir evdedir!"

Bir dönem sonra Cüheyneli bedevi, sattığı 11 devesinin karşılığını almak için Medine'ye, Sa'd b. Ubade'nin yanına geldi. Daha önce aralarında dostluk bulunduğundan dolayı bir müddet sohbet ettikten sonra olanları anlattı ve oğlu Kays için övgüde bulundu.

Cüheyneli, İbni Ubade'ye şöyle dedi: 'Ey Ebu Sabit! Oğlun Kays, kavminin efendilerindendir. O asil biri olduğu gibi asil bir ailedendir.' Bunun üzerine İbni Ubade, oğlu ile develerine karşılık anlaştıkları hurma miktarını adama geri verdi.

5 Abdullah B. Uneys El-Ensari, Nebi'nin Emri ile Süfyan B. Halid El-Huzeli'yi Öldürüyor

Süfyan b. Halid Medine'ye Saldırmak İçin Adam Topluyor

Süfyan b. Halid b. Nubeyh El-Huzeli, Rasûlullah'a *(sav)* karşı şiddetli düşmanlığı olan müşrik liderlerden biriydi. Allah'a olan inkârcılığı, putlara tapması ve Nebiyi *(sav)* yalanlayıp, kerih görmekle kalmıyordu. Tüm bunlar büyük suçlar olmasına rağmen bunların yanında Mekke ve Taif etrafındaki kâfir kabilelerle ilişkilere girip, onları Rasûlullah *(sav)* ile savaşmaya teşvik ediyordu. Ve son olarak da kabile liderlerini ve önemli şahsiyetleri -kalabalık bir ordu hazırlayıp, İslam'ı ve Müslümanları ebediyen yok edip Rasûlullah'ı *(sav)* öldürmek için- Medine'ye yönlendirmeye çalışmıştı.

Süfyan b. Halid, Mekke ile Taif arasında yer alan Nahle bölgesinde ikamet ettiğinden, etraftaki değişik kabilelerle ilişkiye girip ordusuna katılmaları için çağrıda bulunabiliyordu.

Amacı; değişik kabilelerden oluşan binlerce kişilik bir ordu hazırlayıp, onları Medine'ye yönlendirmek ve Müslümanların varlığına son verdirmekti.

Rasûlullah *(sav)*, Süfyan El-Huzeli'nin ne yapmak istediğini ve amacını gerçekleştirmek için binlerce kâfir Arap kabilesi ile Medine'ye saldırmak üzere olduğunu öğrendi. Rasûlullah *(sav)* bu topluluğun Medine'ye gelip saldırmasını mı bekleyecekti? Yoksa hareket ettirmeden onlara karşı hayrete düşürecek ani bir atakta mı bulunacaktı?

Rasûlullah *(sav)* tüm işlerinde hikmetli, geniş ufuklu ve uygun davranışlı idi. Kâfir düşmanlarına ani baskınlar düzenleyip, kuvvetlerini zayıflatıyor, birliklerini dağıtıyor ve maneviyatlarını bozguna uğratıyordu. Bundan dolayı da düşmanları, onun karşısında duramıyordu. Onun fiili cihad hayatı, bu hakikati tekid eden ve sabitleyen örnekler ve misallerle doludur.

Rasûlullah Abdullah b. Uneys'i Süfyan b. Halid'i Öldürmesi İçin Görevlendiriyor

Rasûlullah *(sav)* eğitimli adamlarından birisini -etrafındaki kalabalıkların dağılması için- Süfyan b. El-Huzeli'yi, kendi kampında, askerlerinin arasında öldürme ile görevlendirmeye karar verdi.

Bu çok önemli bir operasyondu. Rasûlullah'ın *(sav)* tüm ashabı cesaretli olmasına rağmen her cesur adamın üstesinden gelemeyeceği kadar tehlikeli ve ince bir operasyon!... Ender bir cesarete sahip olan ve düşman karşısında paniğe kapılmayan birisine ihtiyaç duyuluyordu. Çünkü yanında ne kardeşi ne de bir dostu olmadan tek başına gidip binlerce kişinin bulunduğu kâfirlerin karargâhına girip liderlerini öldürmek gibi bir görevi üstlenecekti bu kişi.

Şüphesiz Rasûlullah *(sav)* ashabının yeteneklerini ve kabiliyetlerini çok iyi biliyordu. En uygun adamı, en uygun yere koyduğu gibi herhangi bir görev için o görevi en iyi üstesinden gelebilecek kimseyi seçiyordu.

Rasûlullah *(sav)* bu büyük cihadi görev için Abdullah b. Uneys'i *(r.a)* seçti.

Abdullah b.Uneys El-Cuheni El-Hazreci El-Ensari: Hicretten önce İslam'a ilk girenlerdendir. Akabe beyatında bulundu. Rasûlullah *(sav)* ile beraber birçok savaşa ve çatışmaya tanık oldu. Daha önce de Hayber'deki Allah düşmanı Yahudi Ebu Rafi'yi (Selam b. Ebi'l Hukayk'ı) öldüren Hazrecli birliğin fertlerinden birisi olarak büyük bir cihad operasyonuna katılmıştı. Bu birliğin emiri Abdullah b. Atik *(r.a)* idi. Daha önce (Allah'a hamd olsun) bu cihad operasyonundan bahsetmiştik.

Rasûlullah *(sav)*, bu cihad operasyonunu Abdullah b. Uneys'in tek başına gerçekleştirmesini istedi. Çünkü ne bir orduya ne de küçük bir birliğe ihtiyaç yoktu. Yalnızca kâfirlerin karargâhına girerek komutanları İbni Nubeyh'i öldürebilecek bir kişiye ihtiyaç duyuluyordu.

Bu mücahidin; cesaret, atılganlık, soğukkanlılık, uygun hareket etmesini bilmek, zekâ ve uyanıklık gibi bir çok özelliğe sahip olması gerekiyordu. Ve bu özelliklerin tümü Abdullah b. Uneys'te vardı.

Rasûlullah *(sav)* Abdullah b. Uneys'i yanına çağırdı ve Süfyan b. Halid b. Nubeyh'in İslam'ın ve Müslümanların kökünü kurutmak amacıyla Medine'ye saldırmak için kabileleri bir araya topladığını, karargâhının Mekke'ye

yakın bir bölgede olduğunu ve etraf kabilelerle danışıklı hareket ettiğini, onlara vaatlerde bulunup ümitlendirdiğini, teklifini kabul edenleri karargâhına aldığını, değişik kabilelerden binlerce kişi topladığını ve Medine'ye saldırmak üzere olduğunu bildirdi.

İbni Uneys, Rasûlullah'a *(sav)*: 'Nerede O?' diye sordu.

Rasûlullah *(sav)*, karargâhın Nahle bölgesinde bulunan Urene mıntıkasında olduğunu söyledi. Urene, Arafat'ın hizasında bir tepenin adıdır. Nahle ise, Taif yolu üzerinde Arafat ile Mekke arasında bulunan bölgenin adıdır.

Rasûlullah İbn Uneys'e Huzeli'nin Alametlerini Anlatıyor

İbni Uneys: 'Ey Allah'ın Rasûlü! Ben Süfyan b. Halid'i tanımam. Daha önce onu ne gördüm, ne onunla karşılaştım ve ne de bir yerde ona rastladım. Ey Allah'ın Rasûlü! onu görünce tanıyabilmem için onu bana anlat' dedi.

Rasûlullah *(sav)*, İbni Nubeyh'in heybetli, iri yarı, etkileyici biri olduğunu ve Abdullah b. Uneys'in onu görünce korkacağını ve amacından vazgeçmek isteyeceğini söyleyerek şöyle söyledi: 'Onu gördüğünde korkup, dehşete kapılacaksın ve şeytanı hatırlayacaksın!'

İbni Nubeyh, insi şeytanlardan bir şeytan olduğu gibi şekli de şeytanı andırıyordu. Onu gören de şüphesiz şeytanı hatırlayacaktı. Şeytan İbni Uneys'in kalbine korku ve tedirginlik atacak ve böylece ondan korkacaktı.

"Bir kısım insanlar, müminlere: 'Düşmanlarınız olan insanlar, size karşı asker topladılar; aman sakının onlardan!' dediklerinde

bu, onların imanlarını bir kat daha arttırdı ve: 'Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!' dediler." [1]

Abdullah b. Uneys *(r.a)* Rasûlullah'tan *(sav)* duyduklarına çok şaşırmıştı. Niye İbni Nubeyh'ten korkacaktı ki? O cesaretli ve soğukkanlı olduğu gibi kimseden korktuğunu da hatırlamıyordu.

Bundan dolayı Rasûlullah'a *(sav)* şöyle dedi: 'Ey Allah'ın Rasûlü! Şimdiye kadar ne bir şeyden ürktüm ne de kimseden korktum ve asla kimseden de çekinmem!'

İbni Uneys doğru söylemişti. Rasûlullah da *(sav)* onun bu özelliklerini çok iyi bildiğinden ötürü İbni Nubeyh'e suikast için onu görevlendirmişti. Bu sıfatlar ancak büyük şahsiyetlerde bulunabilen yüce sıfatlardır.

İbni Uneys'in bu yüce özelliklere sahip olup, bu derece cesur olmasına rağmen İbni Nubeyh'i gördüğünde ondan korkup kaçmayı bile düşüneceğini Rasûlullah *(sav)* kesin ifadelerle bildirmişti.

Şöyle demişti ona: 'Evet, ondan korkacaksın! Senin ile onun arasındaki işaret, onu gördüğünde korkudan bir titreme ve ürperme almandır!'

Yani, Süfyan b. Nubeyh'i gördüğünde korkuya kapılıp tedirginlik tüm vücudunu kaplayacaktı ve eklemlerine kadar bir titreme ve ürperti içine girecekti. Tüm bunları, daha önceleri kimseden çekinmeyen ve korkmayan cesur kahraman hissedecekti. Eğer böyle birisi bunları hissederse

---

1 *3/Âl-i İmran, 173*

başkaları neler yapardı? Rasûlullah'ın *(sav)* böyle bir cihadi görev için onu görevlendirmesi çok uygun bir davranıştı.

İbni Uneys'in, Süfyan b. Halid'i tanıyacağı alamet çok acayipti. Çünkü ondan başka hiç kimseden çekinmeyecekti! Böylece, şeytan gibi bir görünümü olan zorba bir adamla karşılaştığında bir korku ve ürperti içine girerse aradığı kimsenin karşısında olduğunu bilecekti.

Rasûlullah İbni Uneys'e Huzaa Kabilesine Mensup Olduğunu Söylemesini Emrediyor

Abdullah b. Uneys, İbni Nubeyh'e mahzurlu olan bazı şeyler söyleyebilmek için Rasûlullah'tan *(sav)* izin istedi.

Şöyle dedi: 'Ey Allah'ın Rasûlü! Bazı şeyler söylemem gerekebilir.'

Allah Rasûlü *(sav)*: 'Dilediğini söyleyebilirsin' dedi.

Yani İbni Nubeyh'in ona ısınıp güvenebilmesi için Rasûlullah *(sav)* hakkında bazı şeyler söylemesi gerekiyordu. Bu, ondan kurtulmanın bir başlangıcı olacaktı. Rasûlullah da *(sav)* buna izin verdi. Zira harp hiledir!

Sonra Rasûlullah *(sav)* İbni Uneys'e Huzaa kabilesine mensup olduğunu söylemesini emretti. İbni Uneys, Hazrecli bir ensar idi. Eğer ensardan olduğunu söylerse amacı ortaya çıkacağı gibi görevinde de başarısız olabilirdi. Bundan dolayı başka bir kabileye mensup olduğunu söylemesi gerekiyordu.

Niçin Huzaa kabilesini seçmişti?

Huzaa, Mekke yolu üzerinde geniş bir bölgede ikamet etmekte olan büyük bir Arap kabilesidir. Süfyan b. Halid

bu kabilenin fertlerini de ordusuna dahil edebilmek için bu kabilenin liderleri ile ilişki içerisinde idi. Ve bu kabilenin kolları, efradını sayamayacak kadar çoktu. İbni Uneys: 'Ben Huzaalıyım' dediği zaman onun gerçekten de Huzaalı olduğunu öğrenebilmek çok zordu. Çünkü Huzaa'nın birçok kolu vardı. Acaba o hangi kolundandı?

Bu cihad operasyonunda çok fazla silaha ihtiyaç duyulmuyordu. Çünkü operasyon sadece şeytan İbni Nubeyh'in öldürülmesi ile sınırlı idi. Silah olarak yanına kılıcından başka hiçbir şey almadı.

Hicretin altıncı senesinin Muharrem ayının başlarında, Abdullah b. Uneys kılıcını kuşandı ve görevini gerçekleştirmek için Nahle bölgesine yönelerek Medine'den ayrıldı.

Ne zaman Huzaa'ya mensup bir kabile ile karşılaşsa 'Ben de Huzaalıyım' diyordu.

İbni Uneys Huzelilerin Karargâhına Varıyor

'Kudeyd' bölgesine vardığında Huzaalı büyük bir toplulukla karşılaştı. Kendisinin de Huzaalı olduğunu söyleyince onu kendilerinden biri sayarak çok güzel karşıladılar. Onlara Mekke'ye gittiğini söyleyince, Mekke'ye kadar olan bu uzun mesafeyi katetmesi için ona binek (at ya da deve) teklif ettiler. Fakat kabul etmedi. Yol arkadaşı olacak birilerini vermeyi teklif ettiler. Buna da ihityacı olmadığını söyledi.

Abdullah b. Uneys yolculuğuna tek başına devam etti. Ne zaman bir kabile ya da grupla karşılaşsa, Medine'de Müslümanlarla savaşmak için hazırlanan, Süfyan b. Halid El-Huzeli'nin ordusuna katılmaya gittiğini söylüyordu.

Son olarak İbni Uneys, Rasûlullah'ın *(sav)* belirttiği 'Urene' bölgesine vardı. Burası Huzelilerin komuta karargâhı idi

Urene'ye vardığında Huzelilerin büyük karargâhlarını gördü. Yüzlerce kişiden oluşan birçok değişik kabile bir araya gelmişti. Fakat bölgede, dağınık bir hâlde duruyorlardı ve Medine'ye hareket için diğer kabilelerin de katılmalarını bekliyorlardı.

İbni Uneys gördüğü bu büyük kalabalığa çok şaşırmıştı ve artık Süfyan b. Halid'in İslam ve Müslümanlar için oluşturduğu tehlikenin boyutunu daha iyi anlıyordu. Eğer bu kalabalıkla Medine'ye ulaşırsa çatışma çok çetin geçecekti! Ve Nebi'nin *(sav)* kendisini bu topluluğun liderini öldürmekle görevlendirdiğinin hikmetini de o zaman anladı.

Abdullah b. Uneys, karargâha öğle namazını kıldıktan sonra varmıştı. Ve İbni Nubeyh'i bulmak için dolaşmaya başladı.

Uzakta, bir adamın beraberinde bir grup kadınla, konaklayacak uygun bir yer aradıklarını fark etti.

İbni Uneys, Huzeli'den Ürküyor

Bu adamı gördüğünde içini bir korku kapladı ve dehşete kapıldı. Tüylerinin ürperdiğini ve titreyen damarlarını hissedebiliyordu. Sonra bir an Rasûlullah'ın *(sav)* sözünü hatırladı. Öyleyse şu anda Süfyan b. Halid'in karşısındaydı. Rasûlullah'ın *(sav)* bahsettiği alamet gerçekleşmişti.

İbni Uneys kendi kendine: 'Rasûlullah doğru söyledi. İşte bildirdiği şey bünyemde gerçekleşiyor' dedi.

Hissettiği korku çabuk gitmişti. Ürperme ve titreme ise yalnızca bir an devam etti ve bunun neticesinde vücudundan terler boşalmıştı.

Korku ve titremeden sonra vücudundan bu şekilde ter çıkması, tehlikeyi atlattığının, sükûnetine ve soğukkanlılığına geri döndüğünün ve cesaretini yeniden topladığının alametiydi. Üzerine Allah'ın rahmeti gelmişti. Allah *(cc)* ondan geçici korku ve ürkekliği götürüp yerine sükûnet, güven, soğukkanlılık ve rahatlık indirmişti. Tüm bunlar, böyle büyük bir göreve çıkan kahraman bir mücahid için zorunlu olan şeylerdir.

İbni Uneys Huzeli'ye Doğru Yürüyerek İkindi Namazını Kılıyor

İbni Uneys, hasmını gördüğünde ikindi vakti girmiş bulunuyordu ve hâlâ abdestliydi. Onunla karşı karşıya geldiğinde çarpışma esnasında ikindi namazını kaçırmaktan korktuğu için ne yapması gerektiği konusunda kararsızdı.

Onun yanına gelene kadar namazını erteleyecek miydi? Ertelediği takdirde nasıl kılacaktı? Kendisini Müslümanlarla savaşmak için onun ordusuna katılmak isteyen biri olarak takdim ettikten sonra, nasıl onların önünde Müslümanların namazını kılabilirdi? Ya da ona ulaşmadan o esnada mı namaz kılması gerekiyordu? Peki nasıl? Eğer kıbleye yönelip, kıyam, rükû ve secde ederek sıradan bir namaz kılsa, Huzeli'nin askerleri onu hemen fark edecek ve Rasûlullah'ın *(sav)* casusu olan bir Müslüman olduğunu göz önünde bulundurarak onu tutuklayacaklardı.

Yoksa cihadi bir görev ile sorumlu tutulduğunu göz önünde bulundurarak namazı terk mi edecekti? Bunu

yapması da caiz değildi. Zira namaz, müminler üzerine belirli vakitlerde kılınması farz kılınmıştır.

Allah *(cc)* onu çok hoş olan bir uygulamaya hidayet etti. Biraz uzağında olan Süfyan b. Halid'e yönelip, yürüme esanasında ikindi namazını niyet ederek ihram tekbiri ile namaza başlayacaktı. Rükû ve secde etmek istediği zaman başı ile ima ederek biraz öne eğilecekti.

Bu mücahidin eda ettiği namaz ne güzeldir. Yürürken namaz kılıyor, rükû ve secde yapıyor. Namazı esnasında kalbi Allah'ın zikri ile meşgul, özü Allah'a bağlı olduğu hâlde gözleri hedefinde!

Abdullah b. Uneys, kıssasının bu sahnesini şöyle anlatıyor: 'Sonra, Urene'ye vardım. Karşılaştığım kimselere, Süfyan b. Halid'e katılmak istediğimi söylüyordum. Urene vadisine vardığımda onu yürürken gördüm. Arkasında Habeşliler ve diğer kabileler, yanında ise konaklamak için uygun bir yer arayan kadınlar vardı. Onu ilk gördüğümde korkuya kapıldım ve Allah Rasûlü'nün bana söylediği ürpertiyi hissettim. Daha sonra terler içinde kaldığımı fark ettim. Kendi kendime: 'Allah Rasûlü doğru söyledi' dedim. Onu gördüğümde ikindi namazı vakti girmişti. Aramızda olacakların, beni ikindi namazından alıkoyacağını düşündüm ve ona doğru yürürken başımla ima ederek namazımı kıldım.'

İbni Uneys, Huzeli ile Beraber

İbni Uneys namazını bitirdiğinde hasmına iyice yaklaşmıştı. Süfyan b. Halid onu görünce: 'Sen de kimsin?' diye sordu.

İbni Uneys: 'Ben Huzaalıyım. Muhammed'e karşı adam

topladığını ve onunla savaşmak için hazırlandığını duyunca, bir asker olarak savaşmak için sana geldim!'

Süfyan: 'Evet. Medine'ye saldırmak ve Muhammed'i öldürmek için adam topluyorum' dedi.

İbni Uneys'in, İbni Nubeyh'in ondan hoşlanıp güvenebilmesi için onunla koyu bir sohbete girmesi gerekiyordu. Böylece ona daha da yaklaşacak ve onu öldürme imkânına sahip olacaktı.

Bir müddet beraberce yürüdüler. İbni Nubeyh karargâhında çadırların arasında dolaşırken İbni Uneys de onunla sohbet ediyor, değişik şiirler okuyor, eğlendirici kıssalar anlatıyor ve hikmetli sözler söylüyordu.

İbni Nubeyh, İbni Uneys'ten hoşlanmaya başlamıştı ve onun konuşmalarından etkilenmişe benziyordu. Bir süre daha konuştuktan sonra: 'Ey İbni Nubeyh! Muhammed'in (sav) şu yeni çıkardığı din ne kadar da acayip. Baba ile oğulu birbirinden ayırıyor. Kutsal değerleri aşağılıyor!' dedi.

İbni Nubeyh şöyle karşılık verdi: 'Daha önce birçok kimse Muhammed ile savaştı fakat başarılı olamadılar. Ben de ona karşı savaşıp, onun varlığına son vermeye karar verdim! Onun işini bitirip, insanları ondan rahatlatacak olan benim!'

İbni Nubeyh'in adamlarından uzaklaşacak kadar bir müddet daha yürüdüler. Ve artık adamlarından biraz uzakta olan çadırına varmışlardı.

İbni Uneys ile birlikte çadıra girince: 'Buyur, ey Huzaalı kardeş' dedi İbni Nubeyh. İbni Uneys oturduktan sonra o da yanına oturdu ve sohbet etmeye başladılar. İbni Nubeyh ona iyice açılmıştı. İkramda bulunup latifeler

yapıyordu. Bir müddet beraberce oturduktan sonra İbni Nubeyh cariyesine süt sağmasını emretti. Çok geçmeden cariye sütü sağıp getirdi. İbni Nubeyh sütü önce İbni Uneys'e ikram etti. İbni Uneys sütü biraz içtikten sonra İbni Nubeyh'e verdi. O da develer gibi durmaksızın doyana kadar içti.

Güneş battığında onlar hâlâ konuşuyordu. Karanlık çöktü ve saatler hızla ilerliyordu. Geceleyin diğer çadırlardaki insanlar uyurken onlar hâlâ koyu bir sohbetin içindelerdi.

İbni Uneys, Huzeli'yi Çadırında Öldürüyor

Süfyan b. Halid'in uykusu iyice ağırlaşmaya başlamıştı. Abdullah b. Uneys ise onu gözetliyordu. Süfyan sohbet arkadaşından uyumak için izin istedi. Rasûlullah'ın *(sav)* işini bitirmek için insanları bir araya toplamaya çalışan lider uykuya dalmıştı. Uykuya dalıncaya kadar hep bunları düşünüyordu. Belki rüyasında bile bunu görecekti! Bu mağrur Allah düşmanı, Allah'ın onu gözetlediğini nereden bilebilirdi ki? Biraz sonra onu helak edecek Allah askerinin ona musallat olacağını... Bu Rabbani askerin çok yakınında olduğunu hatta yanı başında oturduğunu nereden bilebilirdi?

Abdullah b. Uneys, Süfyan b. Halid'e dikkatle baktı. Derin bir uykuya dalmıştı. Yakınındaki kadınlara baktığında onların da uyuduğunu fark etti. Son olarak, dışarıdaki askerlere baktı. Onlar da uyumuşlardı.

Batılın askerleri uykuya dalmıştı. Azgınlık ve düşmanlık lideri hakkında Allah'ın hükmünü infaz etmek ve Allah'ın

dinine yardım etmek için hakkın askeri ise uyanık kalmıştı.

Ortalığın iyice sakinlediğine kanaat getirdikten sonra, kılıcını çekti ve Süfyan b. Halid'in üzerine çullandı. Yalnızca bir ya da iki kılıç darbesi işini bitirmeye yetmişti. Yavaş yavaş nefesi kesildi... Canı çıkmıştı. Kılıcı ile kafasını gövdesinden ayırıp eline aldı ve çadırdan çıkmaya hazırlandı.

Tam çıkmak üzereyken İbni Nubeyh'in kadınlarından biri hareketliliği fark etti ve uykusundan uyandı. Lidere baktığında gördüğü tek şey, başı olmayan bir beden ve kaskatı bir cesetti. Öyle bir çığlık attı ki çadırdaki bütün kadınlar uyandı. Vaziyeti fark edince onlar da bağırıp çağırmaya ve liderlerine ağlamaya başladılar.

Bağırma ve çığlık seslerini duyunca, erkekler de uykularından uyandılar. Kâfirlerin karargâhını bir anda müthiş bir hareketlilik kaplamıştı. Komutanlarını başsız bir cüsse hâlinde gördüklerinde şok olmuşlardı.

Hiç vakit kaybetmeden hemen kampın civarındaki bölgelere dağılıp kelleyi yanına alan katili aramaya koyuldular.

İbni Uneys Dağdaki Bir Mağaraya Saklanıyor

Abdullah b. Uneys ise kadınların hareketliliğini fark edince hızla oradan uzaklaştı. Aceleden ayakkabılarını giyemediği için çıplak ayakla koşuyordu. İbni Nubeyh'in karargâhı dağın eteğinde idi.

İbni Uneys dağa tırmanmaya başladı. Bir müddet tırmandıktan sonra bir mağara buldu. Mağaraya girdi ve

ihlasla Allah'a dua etmeye başladı. Duasında; onu himaye etmesini ve kâfirlerin gözünü ondan kör etmesini diliyordu.

Yayalar yürüyerek, atlılar atları ile katili bulmak için dağa tırmanıyorlardı. Başka bir grup da kampa yakın olan diğer bölgeleri teftişe çıkmışlardı.

Bu arada garip bir olay oldu: İbni Uneys mağarada iken müşriklerden biri mağaraya teftişe gelmişti. Mağaranın girişinde bekledi, fakat Allah *(cc)* gözlerini bağlamıştı. Mağaranın içine bakmadı. Bakmış olsaydı İbni Uneys'i bulacaktı ama Allah *(cc)*, mücahid Rabbani askerini himaye etmişti.

Kâfir adamın yanında su dolu büyük bir kırba vardı. Ve daha kolay olduğu için ayakkabılarını eline almış yürüyordu.

İbni Uneys su kırbasını ve ayakkabıları görünce bir an onlara sahip olmayı arzuladı. Koşarak tırmanmasından dolayı çok susamıştı ve şiddetli bir şekilde suya ihtiyacı vardı. Ayakları çıplaktı. Medine'ye yolculuğu uzun olacağından ayakkabılara da ihtiyacı vardı. İçinden kırbadan su içmeyi ve ayakkabıları almayı geçirdi.

Allah *(cc)* işini kolaylaştırmıştı. Adam karanlığın ortasında mağaraya yöneldi ve arkadaşlarına: 'Mağarada kimse yok' diye seslendi. Sonra tuvalet ihtiyacını giderme gereği duydu. Kırbayı ve ayakkabıları yanına koyup mağaranın girişine çömeldi ve ihtiyacını gidermeye başladı. İbni Uneys adamın bu durumunu fırsat bilip kırbayı aldı ve suyu içti. Ayakkabıları da giyip gece karanlığında mağaradan ayrıldı.

Allah *(cc)*, onun için kurtuluşu yazmıştı. Her yerde onu arayan askerlerin arasından kurtulduğu gibi görevini başarı ile gerçekleştirmişti. Muharip kâfirlerin karargâhının liderini öldürüp onu arayan kalabalığın arasından kurtulması üzerine Allah'a hamd-u senada bulundu.

Kâfirlerin karargâhına gelince: Liderleri Süfyan b. Halid El-Huzeli öldürüldükten sonra hepsi dağıldı. Çünkü ordu değişik kabilelerden oluşuyordu. Ve onları bir araya toplayan Huzelili bu adamdı. Kuşkusuz o toplayıcı özelliği olan lider bir şahsiyetti ve çeşitli kabileleri bir araya getirip etrafında ordular toplamayı başarmıştı.

Rasûlullah *(sav)* darbeyi ordunun başına yöneltmekle ve Huzeli'yi öldürmek için İbni Uneys'i görevlendirmekle çok uygun davranmıştı.

Sabah olduğunda değişik kabilelerden adamlar komutanlarının cüssesini görünce hepsi dağıldı ve kabilelerine geri döndüler.

Böylece kâfirler dağılmıştı ve Allah *(cc)* Müslümanlardan bu tehlikeyi bertaraf edip savaşın şerrinden onları korumuştu. Kâfirler ise hiçbir hayır elde edemeden kinleri ile geri dönmüşlerdi.

İbni Uneys'in Sağ Salim Medine'ye Dönüşü ve Rasûlullah'ın Ona Müjdesi

Abdullah b. Uneys'e gelince; cihad görevini başarı ile tamamladıktan sonra Medine'ye geri döndü. Dönerken çok dikkatli davranıyordu ve müşriklerden hiç kimsenin onu görmemesine itina gösteriyordu. Çünkü Süfyan b. Halid'in kellesini de yanına almıştı. Bundan dolayı müşriklerin gözüne çarpmamak için geceleri yol alıp gündüzleri saklanıyordu.

Abdullah b. Uneys bu şekilde yolculuğunu devam ettirerek, cesareti, zekâsı ve dikkatliliği ile Mekke ile Medine arasındaki müşrik birlikleri atlatmayı başardı. Allah *(cc)* onun için muvaffakiyeti yazmıştı. Sevinç içinde sağ salim Medine'ye ulaştı.

İlk olarak mescide yöneldi. Mescide girdiğinde Rasûlullah'ın da *(sav)* orada olduğunu gördü. Selam verdi. Rasûlullah da *(sav)* selama karşılık verdi.

Sonra Rasûlullah *(sav)* onu hoşlanacağı bir müjde ile müjdeledi: 'Gözün aydın!' İbni Uneys: 'Senin de gözün aydın ey Allah'ın Rasûlü!' dedi.

Rasûlullah'tan *(sav)* İbni Uneys'e verilen bu büyük tebrik, kalbini sevinç, güven ve mutlulukla doldurmuştu. Bu anlamlı kelimelerin karşısında -cihad görevini eda ederken geçirilen- meşakkatler duramazdı. Geçirdiği yolculuk, sıkıntı, zorluk, açlık, susuzluk, korku, ürperti, tedirginlik, uykusuzluk, düşünceler ve tedbirler artık yok olup gitmişti. Şüphesiz bunlar büyük meşakkatlerdir. Fakat bu neticenin -felaha ermesi- karşısında çok basittir.

Bu, kurtuluşun bedeli ve onun zorunlu yoludur. Kurtuluşa erenlerden olması, gözünün aydın olabilmesi ve amacına ulaşabilmesi için bunlara tahammül etmesi, sabretmesi, nefsini buna zorlaması ve asla ümit kesmemesi gerekir.

Bundan dolayı, Rasûlullah *(sav)* hiç gecikmeden, mükâfat ve ödül olarak onu kurtuluşa ermekle müjdelemişti.

Bundan sonra İbni Uneys, Rasûlullah'a *(sav)*: 'Ey Allah'ın Rasûlü ben Süfyan b. Halid El-Huzeli'yi öldürdüm' dedi. Rasûlullah *(sav)*: 'Doğru söyledin' Sonra Huzeli'nin başını çıkarıp

Rasûlullah'ın *(sav)* önüne koydu. Bunu görünce Rasûlullah *(sav)* tekbir getirmeye başladı ve Medine'ye saldırmak için birlikler toplayan bu düşmandan kurtarıp şerrinden rahatlattığı için Allah'a şükretti.

İbni Uneys Cihad Operasyonunu Şiir İle Tarihselleştiriyor

Abdullah b. Uneys Medine'deki arkadaşları ile beraber oturdu ve Medine'den çıkışından dönüşüne kadar ki gerçekleştirdiği onurlu görevini detaylı bir şekilde onlara anlattı.

İbni Uneys bir şairdi. Cihad operasyonunun özetini birkaç satır ile tescil etti. Ve kendisinden sonraki tarihçiler, bunu tarihin sayfalarına yazdığı gibi raviler rivayetlerinde nakledeceklerdi.

Öküzü bıraktığımda, böğürüyordu ve etrafında,

Sineleri parçalayacak derecede çığlıklar...

Kılıç başını koparırken şöyle dedim ona:

Ben beklenmeyen savaşçı İbni Uneys'im!

Zamanın, değerini düşüremediği,

Yoklukta bile eli açık olanın oğluyum.

Şöyle dedim ona: Bu şerefli birisinin darbesidir,

Nebi Muhammed'in hanif dini üzere olan birisinin...

Eğer bir kâfir, Nebi'yi üzerse,

Dilimle ya da elimle onun önüne geçerim!

Rasûlullah İbni Uneys'e Acayip Bir Alamet Tahsis Ediyor

Abdullah b. Uneys *(r.a)* cihad operasyonunun raporlarını de-

taylıca Rasûlullah'a *(sav)* anlattıktan sonra, Rasûlullah *(sav)* onu elinden tuttu ve evine soktu. Sonra, bir asa çıkarıp ona uzattı ve "Bu asayı yanında tut ey İbni Uneys" dedi.

İbni Uneys asayı aldı. Fakat bunun ne anlama geldiğini ve Rasûlullah'ın *(sav)* ona bunu niçin verdiğini bilmiyordu. Ve asa ile insanların yanına çıktı.

Sahabeler, İbni Uneys'in elinde bir asa taşıdığını görünce:

— Nedir bu asa, diye sordular.

İbni Uneys:

— Bilmiyorum. Rasûlullah, onu bana verdi ve yanımda taşımamı söyledi, dedi.

— Niçin Rasûlullah'a gidip de o sayı sana veriş sebebini sormuyorsun, dediler.

Bunun üzerine Rasûlullah'a *(sav)* gidip:

— Ey Allah'ın Rasûlü niçin bu asayı bana verdin, diye sordu.

Rasûlullah *(sav)*:

— Bu asayı muhafaza et! Cennette ona dayanacaksın zira cenette asaya dayananlar azdır. Bu kıyamet günü seninle diğer insanlarla arasındaki alametindir, buyurdu.

İslam'ın en azılı ve en kuvvetli düşmanlarından birisinin işini bitirmekle çok büyük bir cihad operasyonu gerçekleştiren Abdullah b. Uneys'e, Rasûlullah'ın *(sav)* verdiği, diğer insanlardan ayırıcı alamettir bu asa.

Kıyamet günü bu asaya dayanarak gelecek; fakat ihtiyacı olduğu için değil, diğer Müslümanların arasında, onu ayırıcı bir alamet olduğu için. Rasûlullah *(sav)* onu görünce tanıyacak ve hemen ikramda bulunacak.

Cennete girerken de onu ayırıcı bir alamet olarak bu asaya dayanarak girecek.

Abdullah b. Uneys bu asayı kılıcı ile bir tutup hayatı boyunca yanında taşıdı. Ölüm anı yaklaşınca bu asanın da kefeninin içine sarılmasını vasiyet etti. Vasiyeti üzerine, asa onunla birlikte kefenine sarıldı ve bu şekilde defnedildi. Allah ondan razı olsun.

6 Muhammed B. Mesleme El-Ensari'nin Müfrezesi Yemame Ehli'nin Efendisi Sumame B. Usal El-Hanefi'yi Esir Alıyor

Sumame b. Usal Medine'ye Saldırmak İçin Ordu Hazırlıyor

Sumame b. Usal El-Hanefi, Ben-i Hanife kabilesinin lideridir. Ben-i Hanife, Arap yarımadasının güneyinde, Necd bölgesinde yaşayan Ben-i Temim kabilelerinin en meşhurudur.

Ben-i Hanife, Necd bölgesinde Yemame diye bilinen bir bölgede yaşıyordu. Sumame b. Usal, Yemame ehlinin efendisi idi.

Yemameliler, onun efendiliğini, komutanlığını, yüksek mevkisini ve liderliğini kabul etmekteydiler.

Sumame b. Usal, Rasûlullah'a *(sav)* şiddetli bir düşmanlık besleyen, onunla savaşıp, onu öldürmeye çok istekli olan bir kâfir idi. Bu hususta Mekke'de Kureyş liderleri ile anlaşma yapmıştı. Onun, Mekke'nin önderi Ebu Süfyan ile de sıkı bir ilişkisi vardı.

Ben-i Hanife kabilesi, Yemame bölgesindeki toprakla-rına buğday ekmekteydi. Sumame her yıl, Kureyş'in tüm buğday ihtiyacını karşılıyordu. Bundan dolayı Mekkelile-rin tahıl ihtiyacı Yemame'deki Ben-i Hanife kabilesinden gelmekteydi.

Sumame b. Usal, Rasûlullah'ın *(sav)* ve Medine'deki Müs-lümanların haberlerini araştırıyor ve Kureyş ile aralarında cereyan eden savaşların bilgilerini takip ediyordu. Be-dir, Uhud, Hendek ve diğer savaşlarda Kureyş'ten olan müttefiklerinin yenilgisine üzülüyor, Allah Rasûlü'nün durumunun yükselişini, İslam'ın ve Müslümanların nasıl pekiştiğini görüyor ve tüm bu gelişmeler onu rahatsız ediyordu. Rasûlullah'a *(sav)* olan kini, İslam'a ve Müslü-manlara olan nefreti ve onlarla savaşma hırsı gitgide daha da artıyordu.

Kureyş ve beraberindeki kâfir orduların yenilgisi ve Müslümanların galibiyeti ile sonuçlanan 'Ahzab' Sava-şı'ndan sonra Sumame'nin, Rasûlullah'a *(sav)* olan nefreti daha da arttı.

İslam'ın, kabilesi Ben-i Hanife'ye ulaşmasından ve Rasûlullah'ın *(sav)* ülkesine baskın yaparak savaşmayı dü-şünmesinden korkuyordu.

İşte bundan dolayı Medine'ye baskın yapmayı ve Müs-lümanları orada yok etmeyi kararlaştırmıştı. Bu amaç için teçhizat hazırlamaya ve bu gayeye ulaşabilme adına Ben-i Hanife'den ve başka kabilelerden ordu hazırlamaya baş-ladı.

Bu, Sumame'nin Müslümanlara harp ilan ettiği ve Müs-lümanlara açıktan açığa düşmanlık besleyip savaş açan

düşmanlardan olduğu anlamına geliyordu. Artık bunun sonuçlarına katlanmalıydı.

Çünkü bu, Müslümanların da ona harp ilan etmesi, onun kanını hiçe sayması, Yemame'de onunla savaşmak için ordu hazırlaması ve onu kavminin arasında öldürecek kimseler göndermesi anlamına gelirdi.

Rasûlullah *(sav)*, Sumame'nin yaptığı şeyleri, düşmanlarına katıldığını ve kendisiyle savaşmak için ordu hazırladığını biliyordu.

Rasûlullah *(sav)*, Sumame'yi ele geçirme imkânı vermesi ve kendisini onun şerrinden kurtarması için Rabbine dua etti ve: 'Allah'ım! Sumame b. Usal'ı ele geçirmem için bana imkân ver' dedi.

Rasûlullah'ın *(sav)* duası makbuldür. Hiç kuşkusuz Allah, dinine yardım edecek, elçisini koruyacak, hikmeti ile Peygamberine Sumame'yi ele geçirme imkânı verecek ve bunun için gerekli olan sebepleri hazırlayacaktı.

Muhammed b. Mesleme'nin Müfrezesi, Ben-i Bekir Kabilesine ve Sumame'ye Doğru Yola Çıkıyor

Hicretin altıncı senesi Muharrem ayında Rasûlullah *(sav)*, Abdullah b. Uneys El-Ensari'yi, Süfyan b. Halid El-Huzeli'yi öldürmesi için yola çıkmakla görevlendirmişti. Çünkü Süfyan, Medine'ye baskın yapmak için ordu düzenliyor ve teçhizat hazırlıyordu. Abdullah b. Uneys bu görevi en iyi şekilde başarıyla yerine getirmişti.

Aynı senenin Muharrem ayında Rasûlullah *(sav)*, sahabeden mücahid bir müfrezeyi, Sumame b. Usal'e doğru

gönderdi. Bunun sebebi, Medine'de gerçekleşmesi yakın olan iki tehlikeyi önceden yok etmekti. O tehlikelerden birisi Mekke yakınlarında 'Nahle' bölgesindeki İbni Nubeyh, diğeri de Yemame bölgesindeki İbni Usal tehlikesiydi.

Rasûlullah *(sav)* içlerinde Muhammed b. Mesleme, Abbad b. Bişr ve Seleme b. Selam b. Vakş'ın da *(r.anhum)* bulunduğu otuz kişinden oluşan mücahid bir müfreze düzenledi. Başlarına da Muhammed b. Mesleme'yi tayin etti.

Rasûlullah *(sav)* İbni Mesleme'ye, arkadaşları ile beraber Necd bölgesine doğru yola çıkmasını, Mekke ile Necd bölgesi arasında yaşamakta olan ve Müslümanlara düşmanlık gösterip eziyet veren Ben-i Bekir b. Kilaboğulları'nı cezalandırmasını, bununla beraber Sumame b. Usal'e ulaşıp, onu ele geçirmeye ve esir alarak Medine'ye getirmeye gayret göstermelerini emretti.

Rasûlullah *(sav)* İbni Mesleme'ye dikkatli olmalarını ve düşmanların kendilerini tanımaması için gayret göstermelerini emretti. Bunu gerçekleştirebilmek için de geceleyin insanların kendilerini göremeyecekleri yerlerden yürümeleri, gündüz de insanların görmemeleri için kardeşlerini gizlemesi talimatını verdi.

Efendimiz, İbni Mesleme'yi ve mücahid arkadaşlarını uğurlayarak Allah'tan korkup, sakınmalarını öğütledi. İbni Mesleme, Ben-i Bekir b. Kilab kabilesine yönelerek Necd bölgesine doğru kardeşleri ile yola koyuldu.

O ve arkadaşları hedeflerine ulaştılar. Ben-i Bekir kabilesinin bulunduğu yeri gördüklerinde İbni Mesleme hemen Abbad b. Bişr'i durumu incelemek ve olayı keşfetmek için onlara doğru gönderdi.

Abbad b. Bişr *(r.a)* kavmin bulunduğu mevkileri gözetlemeye başladı. Onların, hayvanlarını dinlendirdiklerini, develerini suladıklarını ve çadırlarına dinlenmek için girdiklerini görünce hemen hızlı bir şekilde Muhammed b. Mesleme'nin yanına döndü ve durumu haber verdi.

İbni Mesleme bu fırsatı, Ben-i Bekir kabilesine saldırmak için çok uygun bulmuş ve hücum etmek için yanındaki otuz mücahid arkadaşına kararını açıklamıştı.

İbni Mesleme'nin Müfrezesi Ben-i Bekir Kabilesini Bozguna Uğratıyor ve Sumame'yi Beklemeye Başlıyor

Her şey bir anda oldu. Ben-i Bekir kabilesi, beklemedikleri bir zamanda mücahidler tarafından baskına uğradı. Mücahidler saldırarak ve savaşarak onları yerle bir ettiler. Aralarında kısa ve hızlı bir çarpışma meydana geldi. Bu çarpışmada Ben-i Bekir kabilesinden on kişi öldü. Geri kalanlar da sürülerini ve hayvanlarını arkalarında bırakarak kaçtılar.

Muhammed b. Mesleme, mücahid arkadaşlarına sürüleri ve hayvanları önlerine katarak sürmelerini ve ganimet olarak elde ettikleri bu sürülerle Medine'ye doğru yönelmelerini emretti.

İbni Mesleme bu cihad görevinin ilk aşamasını Allah tarafından bir başarı ve tevfik ile tamamladıktan sonra geriye halletmesi gereken operasyonun ikinci aşaması kaldı. Bu aşama Sumame b. Usal'in ele geçirilme aşamasıydı.

Sumame, Yemame'de olan kavmi Ben-i Hanife'nin arasında idi. Kendi kendine Medine'ye saldırmayı arzu-

luyordu. İşte Yemame, Muhammed b. Mesleme ve arkadaşlarının önünde! Zira bozguna uğratılan Ben-i Bekir kabilesi Yemame ile Mekke arasındaki yol üzerindedir.

Şimdi İbni Mesleme nasıl davranacaktı? Ben-i Bekir kabilesinin sürülerinden ve davarlarından birçok ganimet elde etmişlerdi.

Rasûlullah *(sav)* kendilerine dikkatli olmalarını ve geceleyin yürüyüp, gündüzleyin saklanmalarını emrettiği için davarları Yemame'ye doğru sürmeleri mümkün değildi. Yemame'ye doğru ilerleyiş bu davarlarla beraber asla gerçekleşemezdi.

Sürüyü, Yemame'den dönecekleri vakte kadar bulunduğu yerde mi bırakacaklardı? Yoksa arkadaşlarından bir grubu, sürüyü Medine'ye götürmeleri için görevlendirecek, kendisi de diğer arkadaşları ile beraber Yemame'de bulunan Sumame'ye doğru mu gidecekti?

İbni Mesleme arkadaşları ile beraber ne yapacağını gözden geçirirken, Allah hiç hesap etmedikleri bir şeyi kendilerine gönderdi.

Sumame Umre Görevini Yerine Getirmek ve Kureyş ile Anlaşma Yapmak İçin Yola Çıkıyor

Allah, Sumame b. Usal'i onlara yönlendirip huzurlarına getirdi. Sumame, Ben-i Hanife'deki adamlarını ve askerlerini Medine'ye baskın yapmak için hazırlık yaparken bırakmış ve biraz oyalanarak, kendisinin Mekke'den dönüşünü beklemelerini istemişti.

Sumame umre görevini yerine getirme amacıyla Yemame'den Mekke'ye doğru tek başına yola koyuldu.

Cahiliye dönemindeki kâfirlerin hac veya umre amacıyla Allah'ın evi olan Kâbe'ye yöneldikleri bilinen bir şeydi. Onlar da bu ibadeti İbrahim'den *(as)* miras olarak almışlardı. Sumame de umre görevini eda etmek istemişti. Onun bu ibadetle amacı belki de Rabbin bereketlerini ve umre görevinden sonra Rasûlullah'a *(sav)* yapacağı saldırısında kendisine vereceği başarıyı elde etmekti. Ya da, umresini yaptıktan sonra Kureyş'in liderleriyle bir araya gelmek ve Medine'ye yapacağı saldırı hususunda onlarla plan kurmaktı. Amacı ne olursa olsun, önemli olan, onun Kâbe'ye gitmek amacıyla Yemame'yi terk etmiş olmasıydı.

O, bu yolculuğunda Ben-i Bekir kabilesinin bulunduğu yere uğrayacaktı. Zira onlar Yemame ile Mekke arasındaki yol üzerinde idiler.

Kendisini nelerin beklediğini bilmeden tek başına yola çıktı. Muhammed b. Mesleme'nin, mücahid arkadaşlarıyla beraber yol üzerinde olduğunu ve mücahidlerin Ben-i Bekir kabilesinin işini bitirip, sürülerle Medine'ye gitmeden önce bir müddet orada ikamet ettiklerini bilmiyordu.

Sumame, belki de umre dönüşünde kendisi ile Rasûlullah *(sav)* arasında meydana gelecek olan savaşı düşünüyor ve bu savaşta galibiyeti arzuluyordu. Ya da elde edeceği zaferi ve Müslümanları öldürüp esir almayı hayal ediyordu. Derken, Ben-i Bekir kabilesinin ikamet ettiği yere vardı. Ama hiç beklenmedik bir şekilde baskına uğradı ve kendisini bir anda İbni Mesleme ve mücahid arkadaşlarının elinde buldu.

İbni Mesleme'nin Müfrezesi Sumame'yi Esir Alıyor ve Medine'ye Getiriyor

Mücahidler onun uzaktan geldiğini gördü. Kendilerine yaklaşınca hemen etrafını sarıp tutukladılar. Kim olduğu-

nu iyice öğrendiklerinde ise, işleri çok düzenli bir şekilde ayarladığı için Allah'a şükrettiler. Onlar, Sumame'yi arıyorlarken Allah onu ayaklarına kadar getirmişti. Onlar: 'Yemame bölgesinde ona nasıl ulaşabiliriz, engelleri, sıkıntıları nasıl aşabiliriz?' diye düşünürken, Allah hiçbir çaba harcatmaksızın onu kendilerine getirivermişti.

İsteklerini gerçekleştirmek için olayları hikmeti doğrultusunda düzenleyen Allah ne kadar da yücedir!

Sumame'yi hiç beklenmedik bir anda şaşılacak bir şekilde mücahidlere göndermesi bunun bir göstergesi değil mi? Kendilerine verdiği bu nimetten dolayı Allah'a hamd edip, şükrettiler. Rasûlullah *(sav)* onlara Sumame'yi ele geçirmeleri hâlinde öldürmelerini değil sadece esir almalarını emretmişti. Bu, daha sonraları ortaya çıkacak bir hikmet gereğiydi. Sumame, etrafını saran birtakım yabancı kişilerce baskına uğramıştı.

Muhammed b. Mesleme ona: 'Sen, Sumame b. Usal'sin. Seni hiçbir zimmet ve anlaşma olmaksızın ele geçirmemizi sağlayarak önümüze getiren Allah'a hamd olsun' dedi.

Sumame: 'Sizler de kimsiniz?' dedi.

Onlar: 'Bizler Allah Rasûlü'nün sahabeleriyiz. Buraya seni yakalamak için gelmiştik. Bak işte şimdi ellerimizdesin' dediler.

Sumame cereyan eden bu olaylara inanamıyor ve: 'Ben Medine'ye saldırmak, Müslümanlarla savaşmak için ordu hazırlarken, kendi nefsime kısa bir süre sonra bunun olacağını umudunu aşılarken şimdi bunlar mı Rasûlullah'ın ashabı? Beraberimde hiçbir ordu yokken tek başıma ellerine düşen ben miyim! Düşlerim, planlarım ve hesaplaşmam nerede? Nerede

ordu? Nerede bizi bekleyen savaş? Bütün bunların hepsi başarısızlıkla sonuçlandı. Hepsi boşa gitti. Şimdi bunların elinde esirim! Birazdan beni Peygamberlerine götürecekler. O da beni öldürecek. Artık her şey sona erdi' diyordu kendi kendine.

Mücahid müfreze, Sumame b. Usal'i esir aldı. Hem onu hem de Ben-i Bekir kabilesinden elde ettikleri sürüleri Rasûlullah'a *(sav)* getirdiler. Sağ salim, başarı ile ve birçok ganimet elde etmiş olarak Medine'ye geri döndüler.

Medine'ye geldiklerinde Rasûlullah *(sav)* ganimetleri beşe böldü ve Allah'ın emrettiği şekilde taksim etti.

Düşmanı olan Sumame'yi savunmasız bir esir olarak gördüğünde, onu ele geçirme imkânı veren, tuzağını başına geçiren ve planlarını alt üst eden Allah'a hamd etti.

Rasûlullah Sumame'yi Mescid-i Nebevi'deki Bir Direğe Bağlıyor

Rasûlullah *(sav)* Sumame'nin mescidde hapsedilmesini ve oradaki direklerden birisine bağlanmasını emretti.

Sumame, Allah'a şirk koşan bir kâfirdi. Buna rağmen Rasûlullah *(sav)* onun mescide bağlanmasını emretmişti. Acaba bu eylem kâfir bir kimsenin mescide girmesinin ve ihtiyaç duyulduğunda maslahat gereği orada bulunmasının caiz olduğuna bir delil değil midir?

Belki de Rasûlullah *(sav)* bununla Sumame'yi etkilemeyi ve onu İslam'a yaklaştırmayı istemişti. Bundan dolayı onu hemen öldürmemişti. Şayet öldürseydi o bunu çoktan hak etmişti. Çünkü o, Rasûlullah *(sav)* ile savaşmak için ordu hazırlıyordu. O öldürülmeyi hak etmiş bir muharip iken Allah kendisini mücahidlerin ellerine düşürdü.

Ama Rasûlullah *(sav)* diğer muharip Süfyan b. Halid El-Huzeli'yi öldürmeyi emrettiği gibi onu öldürmeyi emretmedi.

Kim bilir, belki de Rasûlullah *(sav)* büyük ve güçlü Beni-i Hanife kabilesini kazanmayı ya da en azından onların şerrinden emin olmayı arzulamıştı. Bu sebeple liderlerinin esir alınmasını emretmiş, onu öldürmemişti.

Acaba onu niçin mescide bağlamıştı?

Şüphesiz Rasûlullah *(sav)* Sumame'ye, buğz ettiği ve savaş açtığı Müslümanların namazını göstermeyi, dinlerini tanıtmayı dilemişti.

O, Müslümanlara düşmanlık ediyordu. Çünkü Müslümanlar hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Bir şeyi bilmeyen, ona düşmanlık eder. Belki de esir olarak bağlı bir vaziyette mescidde bulunması onu Müslümanlara yaklaştıracaktı.

Sumame sanki Rasûlullah'ın *(sav)* alelacele kendisini öldürmesini bekliyordu. Şayet böyle bir şeyi yapsaydı o buna layıktı. Bunun için mescidin direklerine bağlamıştı belki? Bunun anlamı neydi acaba? Rasûlullah *(sav)*, onu öldürecek miydi? Yoksa bağışlayacak mıydı? Sumame hiçbir şeyi kestiremiyordu.

Rasûlullah Doymak Bilmeyen Sumame'ye İyilik Edilmesini Emrediyor

Rasûlullah *(sav)* amansız düşmanı Sumame'ye İslam ahlakıyla muamele etti. O artık hareket etmekten bile âciz olan bir esirdi. Kendi durumu hakkında hiçbir şeye malik değildi. İslam, esire ikram edip, ona iyi davranmaya çağırıyordu.

İşte bu sebeple Rasûlullah *(sav)* ashabına esire iyilikte bulunmalarını emretti ve onlara: 'Bu Ben-i Hanife'nin efendisi, Umame'nin babası, Sumame b. Usal'dir. Ona cömert davranın, iyilik edin' dedi.

Sahabeler bu emri derhal yerine getirdi ve amansız düşmanları olan esirlerine, düşmanları olduğunu bilmelerine rağmen son derece cömert davranıp iyilikte bulundular. Çünkü O, sahabenin eline düşmüş, hiçbir gücü ve tehlikesi kalmamış bir esirdi artık.

Sumame doymak bilmeyen ve çok yiyen birisiydi. Ne bir kişinin, ne iki kişinin ne de daha çok insanın öğünü yetiyordu ona...

Rasûlullah *(sav)* ailesine, yanlarındaki tüm yiyeceği toplayıp esire götürmelerini emretti. Sumame yine her şeyi yiyip bitirdi.

Bunun üzerine Rasûlullah *(sav)* ashabına yemek takdim etmelerini emir buyurdu. Ama Sumame onları da yedi.

Sahabeler Rasûlullah'a *(sav)*: 'O neredeyse hiçbir şey bırakmayacak, doymak nedir bilmiyor' dediler.

Rasûlullah *(sav)*: 'Esirinize iyi davranın' dedi.

Onlar yine Sumame'ye iyilikte bulundular ve yemek getirmeye devam ettiler.

O, getirilen herşeyi midesine indiriyor ve doymak nedir bilmiyordu.

Sahabelerin yiyecekleri zaten azdı. Bu esir ise çok yemeye ihtiyaç duyuyordu. Ama buna rağmen sahabeler ona

ihtiyaç duyduğu kadar yemek verdiler ve bu hususta asla cimrilik etmediler.

Rasûlullah'ın *(sav)* süt veren sağmal bir devesi vardı. Rasûlullah *(sav)* ailesine sabah akşam Sumame'ye süt vermelerini emretti. Sumame önüne konulan bütün sütü içiyordu.

Rasûlullah ile Sumame Arasında Geçen Diyalog

Ertesi gün Rasûlullah *(sav)* mescidde bağlı olan Sumame'ye uğradı ve: 'Ne düşünüyorsun ey Sumame?' dedi.

O, bu soru karşısında bir anda şaşkına dönmüştü. Çok zeki ve ince anlayışlı birisiydi. Basit ve aptal biri değildi.

Kim bilir ona bu sorunun yöneltilmesi belki de Rasûlullah'ın *(sav)* öldürme isteklisi olmadığının ve kendisine başka bir muamelede bulunacağının bir göstergesiydi?

Sumame bu soruya hikmetle cevap verdi ve: 'Ey Muhammed, hayırdan başka bir şey düşünmüyorum. Şayet öldürürsen hak etmiş birisini öldürmüş olursun. Eğer iyilik edersen teşekkür etmesini bilen birisine iyilik edersin. Mal istiyorsan iste. Sana dilediğin kadar verilecektir' dedi.

Sumame, Rasûlullah'ı *(sav)* uygun bir muamele husunda muhayyer bıraktı ve ona üç tercih hakkı sundu. Rasûlullah *(sav)* bunlardan hangisini tercih ederse etsin isabetli bir karar vermiş olacaktı.

Eğer öldürmeyi isterse öldürecek ve asla bu hususta kınanmayacaktı. O, öldürülmeyi dünden hak etmişti. Çünkü Rasûlullah'a *(sav)* savaşı başlatan oydu. Şayet savaşta o galip galseydi Rasûlullah'ı *(sav)* öldürecekti. Bu sebeple Rasûlullah *(sav)* eğer öldürmeyi isterse hak etmiş birisini öldürecek ve onu öldürmek bir karşılık olacaktı.

Ama Rasûlullah *(sav)* öldürmeyi istememişti. Onu öldürme hakkından vazgeçişi, Rasûlullah'ın *(sav)* bir cömertliği idi.

Şayet Rasûlullah *(sav)* ona bir iyilikte bulunarak serbest bıraksa ve kavmine geri iade etse bu bir lütuf ve nezaket olurdu. Sümame, Rasûlullah'ın *(sav)* bu yardımını asla unutmayacak ve her zaman bunu hayırla yâd edecekti. O, yapılan iyilik ve güzelliklere teşekkür etmeyi bilen birisi olduğu için Rasûlullah'a *(sav)* bu iyiliğinden dolayı teşekkür edecekti.

Yok, eğer Rasûlullah *(sav)*, teslim edeceği mal veya kendisini kurtaracağı bir fidye karşılığında serbest bıraksa dilediği kadar mal alabilecekti. Çünkü Sumame zengin birisiydi. Çok malı vardı. Rasûlullah *(sav)*, onu serbest bırakma karşılığında ne kadar meblağ isterse istesin onu alabilecekti.

Sumame'nin belirttiği bu üç tercih hakkı aklının üstünlüğüne, düşünme yeteneğinin güzelliğine işaret etmekteydi. Rasûlullah *(sav)* onu bağlı bir hâlde mescidde bıraktı. O ise fikir ve düşünceleri ile başbaşa kalmıştı.

Sumame Müslümanların Kendisine Yaptığı İyilikten Etkileniyor

Rasûlullah *(sav)*, bir sonraki gün tekrar geldi ve Sumame'ye tekrar şu soruyu yöneltti: 'Ne düşünüyorsun ey Sumame?'

Sumame: 'Ey Muhammed, dün söylediklerimi tekrar ediyorum. Eğer iyilik edersen teşekkür etmesini bilen birisine iyilik edersin. Şayet öldürürsen hak etmiş birisini öldürmüş olursun. Yok, eğer mal istersen, iste. Dilediğin kadarı sana verilecektir' diyerek cevap verdi.

Sumame, sanki Rasûlullah'ın *(sav)* kendisini öldürmek istemediğini keskin zekâsı ile fark etmişti. Eğer onu öldürmeyi isteseydi dün öldürürdü.

Dün cevap verdiğinde önce 'ölümü' zikretmişken bugün ise iyiliği öne sürüyordu.

Dün: 'Eğer öldürürsen hak etmiş birisini öldürmüş olursun, şayet iyilik edersen teşekkür etmesini bilen birisine iyilik edersin' diyordu.

Bugün: 'Eğer iyilik edersen teşekkür etmesini bilen birisine iyilik edersin yok eğer öldürürsen hak etmiş birisini öldürmüş olursun' diyordu.

Rasûlullah *(sav)*, onu yine bırakıp gitti.

Sahabeler esire ikram etmeye ve yiyecek ve içecek sunmaya devam ediyordu. O, önüne gelen tüm yiyecekleri silip süpürüyor, sahabeler de ona yemek vermeye devam ediyor ve bu konuda asla cimri davranmıyorlardı. Ta ki yiyecekleri bitme noktasına geldi.

Bu izzet-i ikram Sumame'nin iç âleminde tesir meydana getirmişti.

İşte düşmanları! Kendisine iyilikte bulunuyorlar, tüm sıkıntı ve ihtiyaçlarına rağmen onu kendi nefislerine tercih ediyorlardı.

Onları bu izzet-i ikrama sevk eden şey kerem sahibi Peygamberleri ve yüce ahlakları idi.

Sumame, sahabelerin cemaatle namaz kılmak için mescide gelmelerinden ve Rasûlullah'ın *(sav)* arkasında huşu ile namaz kılmalarından da çok etkilenmişti.

Belki de o kendi kendisine: 'İşte iyilik eden cömert insanlar, işte kerem sahibi Peygamberleri benimle beraber ama ben onlarla savaşmak için ordu toplayan düşmanlarıyım. İşte ahlakları, işte güzel davranışları, peki ben niye onlara düşmanlık ediyorum? Acaba onlar doğru, ben ise yanlış bir yolda olamam mı? Ya onların dini gerçekse?' demeye başladı.

Bütün bu meseleleri bir hayli düşündü. Önünde duran sahabeleri görüyordu. Onların iyilik ve cömertlikleri, ellerini bağlayan iplerden daha fazla kendisini esir ediyordu.

Üçüncü gün Rasûlullah *(sav)* tekrar Sumame'ye uğradı ve ona aynı soruyu yöneltti: 'Ne düşünüyorsun ey Sumame?'

Sumame aynı cevabı yineledi: 'Hayırdan başka bir şey düşünmüyorum ey Muahmmed! Eğer iyilik edersen teşekkür etmeyi bilen birisine iyilik etmiş olursun yok eğer öldürürsen hak etmiş birisini öldürürsün. Mal istiyorsan iste. Sana dilediğin kadar verilecektir.'

Rasûlullah *(sav)*, Sumame'nin etkilendiğini, onun tekrar Müslümanlara olan düşmanlığına dönmeyeceğini ve aldığı bu dersi iyi kavradığını fark etmişti.

Eğer Rasûlullah *(sav)* öldürülmesini emretmiş olsaydı, o buna layıktı. Medine'ye saldırmak için ordu hazırlaması sebebiyle ölümü dünden hak etmişti.

Ama Allah'ın Rasûlü ona müsamahada bulunmayı, onu ve kabilesi Ben-i Hanife'yi kazanabilmek için bu haktan vazgeçmeyi istiyordu. Şayet Rasûlullah *(sav)* fidye almayı ve vereceği mal karşılığında serbest bırakmayı arzulamış olsaydı doğru bir şey yapmış olurdu. Çünkü Allah *(cc)* esirlerden fidye almaya izin vermişti.

"Kâfirlerle karşılaştığınızda boyunlarını vurun. Onlardan çokça öldürüp kahrettiğinizde o vakit onları esir alın. Sonra ya lütfederek karşılıksız salın ya da fidye alın..." [1]

Ancak Rasûlullah *(sav)*, yaptığı davranış yanlış anlaşılmasın diye bunu istemedi.

Rasûlullah Sumame'yi Affedip Serbest Bırakıyor

Rasûlullah *(sav)*, iyilikte bulunmayı ve hiçbir karşılık olmaksızın onu serbest bırakmayı öngören ikinci şıkkı tercih etti. Bu, onun ve kavminin kalbini kazanmak ve onları kendi tarafına çekmek içindi. Sumame serbest bırakılması hâlinde bu iyiliğe teşekkür edeceğini vadetmişti.

O, hiçbir karşılık olmadan serbest bırakıldığında şiirler ve methiyeler söyleyerek kavmine dönecek, Rasûlullah *(sav)* ve Müslümanlara övgüler yağdıracaktı.

Kavmine döndüğünde Müslümanların kendisine yaptığı iyilikleri anlatacak ve bu övgüleri sayesinde kavminde tesir meydana getirecekti. Neticede onlar da Müslümanların safına katılacaktı. Bu durumda Müslümanların maksadı, onu hiçbir karşılık almadan serbest bırakmaktı.

Rasûlullah *(sav)* ashabıyla beraber mescide girdi ve Sumame'ye: "Seni affettim ey Sumame!" dedi. Sonra da sahabelere: "Haydi onu serbest bırakın da sağ salim kavmine dönsün" buyurdu.

Sahabeler, Sumame'nin kelepçelerine doğru koştular ve hemen onları çözdüler. O artık hür ve özgürlüğüne kavuşmuş olarak aralarında dolaşmaya başladı.

---

1 *47/Muhammed, 4*

Bu iyiliğe karşılık Rasûlullah'a *(sav)* teşekkür etti. Yaptıkları iyiliklerden dolayı sahabelere de şükranlarını sundu. Eşyalarını aldı. Mescidden çıktı. Rasûlullah'a *(sav)* ve ashabına veda ederek hür ve istekli bir şekilde Medine'den ayrıldı.

Sumame'nin Mescide Dönüşü ve İslamını İlan Etmesi

Sahabeler, Sumame'yi yolcu etmişlerdi. Sumame, sakin adımlarla yürüyordu. Yemame'ye doğru Medine'nin bahçelikleri arasında kaybolup gitti.

Aradan kısa bir zaman geçmişti ki bir anda Sumame'nin kendilerine doğru gelişiyle şaşkına döndüler.

'Seni buraya getiren nedir ey Sumame? Sen bunların yanında esir değil miydin?'

'Bir esirin isteyebileceği en azami şey, kendisine iyilik edilerek hiçbir karşılık alınmadan serbest bırakılmasıdır. Onlar bunu sana yaptılar. Sen hür ve istekli bir şekilde Medine'den ayrılmıştın. Şimdi neden Yemame'ye doğru yolculuğunu devam ettirmiyorsun? Niçin geri döndün?'

Sumame konumunu değiştirmişti. Medine'nin evlerinden uzaklaşıp bahçelerin arasına geldiğinde hür iradesine sahip olduğuna, dilediği şeyi yapıp, dilediği şeyi tercih edeceğine ve hiç kimsenin kendisini zorlamayacağına kesin kanaat getirdi. Müslümanlığını, fazilet sahibi bu cömert insanların bağlandığı hak dine girdiğini ve kerem sahibi Peygambere tabi olduğunu açıklamak için, bu anı fırsat bildi.

Hurma ağaçlarının arasında bir su menbası aradı. Orada gusledip temizlendi. Elbiselerini değiştirdi. Yerine beyaz ve

güzel elbiseler giyindi. Kıyafetlerini düzelterek Rasûlullah *(sav)* ile buluşmak için mescide geldi.

Sumame mescide girdi. Mescidde Rasûlullah *(sav)* ve bir grup sahabe vardı. Onları İslam selamı ile selamladı. Onlar daha güzeli ile selamına karşılık verdiler.

Sonra sahabeler şaşkına döndü, o da ne? Sumame yüksek bir sesle sarahaten 'Eşhedu en la ilahe illallah ve eşhedu enne Muhammeden Rasûlullah' diyerek İslam'ını ilan ediyordu.

Sahabeler, Allah'a hamd edip, şükrederek tekbir getirdiler.

Sumame b. Usal şimdi karşılarında duruyordu. Kendileri gibi Müslüman olmuştu. O, kavminin yiğidi, Ben-i Hanife'nin lideri, Yemame ehlinin efendisiydi.

Onun Müslüman oluşu İslam için büyük bir zafer, Müslümanlar için müthiş bir faydaydı.

Sahabeler, Müslüman olan kardeşleri Sümame'yi içtenlikle kucaklamaya ve Ona karşı kardeşlik, sevgi ve muhabbetle muamele etmeye başladılar.

Sumame İslamını Niçin Tutukluluğu Esnasında İlan Etmedi?

Kardeşlerinden biri ona: 'Ey Ebu Umame! Sen mescidde bağlıydın. Madem ki İslam'a inandın, Müslüman olmak istedin, o hâlde niye serbest bırakılmadan önce mescidde bizimle beraberken İslam'ını ilan etmedin? Neden Medine'den ayrılana dek bekledin?' diye sordu.

Kardeşleri Sumame, onlara zekâsını, hikmetini ve ileri görüşlülüğünü gösteren bir cevap verdi: 'Eğer ben bağlanmış bir esir olduğum hâlde İslamımı ilan etseydim Müslümanlığımın

yanlış yorumlanmasından korkardım. Zira bazıları, benim Müslüman oluşumun kendi tercihim ve kanaatimle olmadığını aksine zorlama ve baskıyla meydana geldiğini kabul eder ve: 'Sumame, Müslümanların elinde esir olduğu için kendisini öldürmeleri korkusuyla nefsini kurtarma adına Müslüman oldu' derlerdi. Bunun için ben İslam'ımı, serbest bırakıldığım, tam hürriyetime kavuştuğum ve Medine'den özgür ve kendi isteğimle ayrıldığım ana kadar erteledim. Ben, Mescidde hapsedildiğim ilk günden beri sizden ve sizin Müslümanlığınızdan çok etkilendim ve Muhammed'in (sav) gerçekten Allah'ın Rasûlü olduğuna, dininizin de gerçek din olduğuna yakinen inandım. Ben İslam'ımı ilan edebilmek için Rasûlullah'ın beni serbest bırakmasını temenni ediyordum. Beni öldürmesinden ve bu sebeple beni bu nimetten mahrum bırakmasından ne kadar da çok korkmuştum. Fakat Allah benim için hayrı seçti.'

Hamd olsun âlemlerin Rabbi olan Allah'a...

Sumame'nin bu tahlili çok hoştu. İslam'ını, hürriyetini kazanana kadar ertelemesi çok anlamlıydı. Bu, onun İslamındaki sadakatine, kendi konumunun doğru yorumlanmasına, ne kadar hırslı olduğuna ve İslam'ın zorla olmayacağına, ancak kişinin kendi tercihi, kanaati ve rızası ile olacağına inandığının bir deliliydi.

"Dinde hiçbir zorlama yoktur. İyilik kötülükten tamamen ayrılmıştır" [2] diyen Allah ne kadar da doğru söylemiş.

Sonra Sumame sözlerini Rasûlullah'a *(sav)* yönelterek şöyle dedi: "Ey Allah'ın Rasûlü, Allah'a yemin ederim ki yeryüzünde bana senin yüzünden daha sevimsiz bir yüz yoktu. Ama şimdi, senin yüzün bana bütün yüzlerden daha sevimli oldu.

---

2 2/Bakara, 256

Ya Rasûlullah, yemin ederim ki bana senin dininden daha sevimsiz bir din yoktu. Fakat şimdi senin dinin bana bütün dinlerden daha sevimli oldu.

Ya Rasûlullah, vallahi bana senin beldenden daha sevimsiz bir belde yoktu. Ama şimdi senin belden bana bütün beldelerden daha sevimli bir hâle geldi."

Subhanallah, Allah *(cc)*, Sumame'nin kalbini nasıl da İslam'a açmış ve bu sebeple yeni bir insan oluvermişti?

Nefreti, sevgiye; kini, muhabbete; düşmanlığı ise kardeşliğe dönüşmüştü.

Dün, Rasûlullah'a ve Müslümanlara karşı çok şiddetli bir düşman idi. Onları yok etmek için ordu hazırlıyordu.

Bugün ise onları seven bir kardeş, onlar gibi bu dine bir asker olmuştu.

"Allah'ın onlardan düşmanlık ettiklerinizle sizin aranızda yakın bir dostluk meydana getirmesi umulur. Allah güç yetirendir. Allah günahları bağışlayan ve çok rahmet edendir." [3] diyen Allah ne kadar da doğru sölemiştir.

Sumame Müslüman Olduktan Sonra Az Yemeye Başlıyor

Sahabeler yeni kardeşleriyle hemen samimiyet kurup Müslüman oluşuna oldukça sevinmişlerdi. Onunla sevgi ve kardeşlik içerisinde konuşarak oturdular, Sumame, namaz vakti geldiğinde huşu içerisinde onlarla beraber namaz kıldı.

3 *60/Mumtehine, 7*

Öğle yemeği vakti gelmişti. Bu sefer onlar da Sumame ile beraber yiyeceklerdi. Sumame'nin çok yediğini ve önüne ne kadar yemek getirilirse getirilsin yiyip bitireceğini biliyorlardı.

Yemek getirirlerken buna dikkat ettiler. Yemekten hiçbir şeyi bırakmaz zannıyla önüne birçok yiyecek ve çok miktarda süt koydular.

Ama Sumame yeni bir sürprizle onları şaşkına çevirdi.

Allah'ın adını anarak elini yemeğe uzattı ve sadece birkaç lokma aldı. Sonra elini süte uzattı, besmele çekti ve az bir miktarda süt içti. Sonra Allah'a hamd ederek elini yemekten çekti.

Sahabe Sumame'nin bu yiyişine çok şaşırdı. Yemeğine baktılar sanki hiçbir şey eksilmemiş gibiydi. Bu olayı çok yadırgadılar ve durumu hemen Rasûlullah'a bildirdiler.

Rasûlullah *(sav)*: 'Hayırdır neye şaşırdınız? Günün başında kâfir bağırsağıyla, günün sonunda Müslüman bağırsağıyla yiyen bir adama mı? Şüphesiz ki; kâfir kimse yedi bağırsağını doldurmak için, Müslüman kimse ise sadece bir bağırsağını doldurmak için yer.' buyurdu.

Bu hadisin zahiri kastedilmiyordur tabi ki... Çünkü bir kâfir hakikaten yedi bağırsağa sahip iken bir Müslümanın sadece tek bir bağırsağa sahip olması olamazdı.

Sindirim sistemi tüm insanlarda aynıdır, bu noktada Müslüman ile kâfir arasında bir fark yoktur.

Her insanın, bir ağzı, bir yemek borusu, bir yutağı, bir

midesi ve birkaç bağırsağı vardır. İnce ve kalın bağırsak sayısı herkese göre eşittir.

Hadisten kastedilen mana; Müslüman'ın kanaati karşısında kâfirin yemek için sergilediği iştahtır.

Kâfir, yemek için yaşar, yemeği büyük bir iştahla yer, mümkün olan en büyük parçayı elde etmeye çalışır. Çünkü onun hedefi bizzat kendisidir. Bu hayatın dışında başka bir hayata iman etmediği için yiyeceklerin, içeceklerin, lezzetlerin ve şehvetlerin mümkün olan en büyüğünü elde etmeye gayret eder. Kâfir kimse yerken, yemeği sanki yedi bağırsağını doldururcasına yer.

Müslüman ise kanaat ve itidal ile yemeğe yaklaşır, ihtiyacı kadarını alır. Ona, belini doğrultacağı birkaç lokma yeter. Bundan dolayı hiç israfa kaçmaksızın yer ve içer. O pratikte Allah'ın *(cc)* şu sözünü tatbik eder:

"Yiyin, için ama asla israf etmeyin. Çünkü O israf edenleri sevmez." [4]

Sanki o, bu kanaat neticesinde bir bağırsağı ile yer. İşte Sumame'de *(r.a)* meydana gelen şey de buydu.

O, Medine'de kardeşleri arasında huzur ve güvenli olarak birkaç gün daha geçirdikten sonra Yemame'ye dönme vakti gelip çatmıştı.

Sumame Umreye Doğru Yola Çıkıyor ve İslam Telbiyesini Getiriyor

Sumame, Medine'den ayrılmadan önce Rasûlullah'tan

4 *7/Araf, 31*

(sav) izin istedi ve: "Ey Allah'ın Rasûlü, umre yapmayı arzuluyorken süvarilerin beni yakaladı. Ne dersin şimdi umre yapayım mı yoksa yapmayayım mı?" diyerek onunla istişarede bulundu.

Rasûlullah *(sav)* onu hayır, kurtuluş ve cennetle müjdeledi.

O hakka iman etmiş ve İslam'a girmişti. Bu sebeple dünya ve ahiret hayrını elde etti.

Sonra Efendimiz ona umresini yapması için izin verdi.

Sumame umre için ihrama girerek Medine'den Mekke'ye doğru yola çıktı.

Şunu unutmayalım ki Kureyş'in liderleri onun müttefikleri idi. Onu ziyaret ederler, onunla anlaşma yapıp ona destek verirlerdi. Ama bu önceden idi. Sumame, Müslüman olmadan önceydi. Peki, Müslüman olduktan sonra onlarla beraber ne yapacaktı?

Sumame, Medine'den Mekke'ye kadarki yolculuğu boyunca telbiye getiriyordu. İhramlı olduğu hâlde Mekke'ye vardı. Oraya girer girmez işitmeyenlerin işitmesi için yüksek sesle telbiye getirmeye başladı: 'Lebbeyk Allahumme lebbeyk, lebbeyke la şerike leke lebbeyk inne'l hamde ve'n ni'mete leke ve'l mülk la şerike lek.'

İslam telbiyesini getiren ve hiçbir korku duymadan, Kureyşlilere önem vermeden yüksek sesle onu söyleyen de kimdi?

O da ne? Bu, müttefikleri Sumame bin Usal El-Hanefi!

O hâlde Sumame Müslüman olmuştu; O şimdi umre

ibadetini yerine getiriyor, şirki yeren ve tevhid içeren hoşlanmadıkları sözleri işittiriyordu onlara.

Bu olaydan sonra Ben-i Hanifeli şairlerden birisi Sumame'nin imani konumuna dikkat çekerek Müslümanlarla övünüyor ve şöyle diyordu: "Haram aylarda Ebu Süfyan'a rağmen Mekke'de haykırarak telbiye getiren bizdendir."

Umre görevini yerine getirdikten sonra Kureyş liderleri Sumame'nin başında toplanarak "Ey Umame'nin babası! Niçin çocukluk ettin? Neden atalarının dinini değiştirerek Muhammed'in batıl dinine tabi oldun?" dediler.

Sumame Kureyş'i Buğdayı Kesmekle Tehdit Ediyor

Sumame onlara: 'Ben çocukluk etmedim fakat Müslüman oldum, Muhammed'i tasdik ederek ona inandım. Kendimin batıl bir yol üzerinde bulunduğumu ve İslam'ın en hayırlı din olduğunu gördüm. Bu yüzden içinde olduğum batılı terk ederek hakka uydum' dedi.

Kureyşliler ona kızarak öldürme girişiminde bulundular. Ve: 'Sen bize karşı çok cüretkâr davrandın, aramızda telbiye getirdin. Allah'a yemin ederiz ki bunu senden önce hiç kimse yapmadı. Senin dışında birisi bize karşı böyle cüretkârca davranmadı' dediler.

Dünkü müttefiklerini öldürmeye kalkıştılar. O, putlara tapan, Allah'a ortak koşan ve Rasûlullah'a *(sav)* harp ilan eden birisi iken kendisinden razı idiler.

Ama o Müslüman olup hakka uyduktan sonra, kendisine buğz edip nefret etmeye başladılar. Onu öldürmek

istediler. Onları buna iten şey batıla uymaları, hakkı hoş görmemeleriydi.

Fakat aralarından birisi Sumame'yi öldürmekten vazgeçmeleri ve ona saldırmamaları hususunda onlara nasihat etti ve: 'Ey Kureyşliler, O sizin müttefikiniz ve Yemame ahalisinin efendisi olduğu hâlde nasıl olur da onu öldürürsünüz? Siz, yiyeceklerinizde ona muhtaçsınız. Çünkü buğdayınız onun kabilesi olan Beni-i Hanife'den gelmektedir' dedi.

Yemame'den kendilerine gelen yiyecek yardımının kesilmemesi için istemeyerek de olsa ondan ellerini çektiler.

Sumame, umre görevini yerine getirdikten ve Kâbe ziyaretini bitirdikten sonra Mekke'den ayrılmadan onlara karşı yeni konumunu belirledi. Bu konum, İslam'a dayalı bir konumdu.

Onlara: 'Benimle sizin aranızda bulunan ittifak artık sona ermiştir. Canım elinde bulunan Allah'a yemin ederim ki Rasûlullah izin vermediği sürece bu günden sonra Yemame'den size bir buğday tanesi bile gelmeyecektir' dedi.

Allahu Ekber! Sumame başkalarıyla olan irtibatında İslam'a göre hareket ediyor ve akide esasına dayalı bir dostluk düşmanlık sergiliyordu.

Dün Kureyş'in müttefikiydi. Rasûlullah *(sav)* ile savaş için, onlarla anlaşma yapıyordu. Bundan dolayı da Yemame'nin buğdayları ile onların erzak ihtiyaçlarını karşılıyordu. Bu gün ise o, Müslüman olmuştu. İslam, onun anlaşmasının, dostluğunun, sevgisinin, kininin, sadece Allah için olmasını, Allah düşmanlarından uzaklaşmasını, Allah'a küfredenlerle geçmişte dost bile olsa düşman olmasını, Allah dostlarına,

geçmişte düşman bile olsa dost olmasını, iman edenlere yardımcı, kâfirlere düşmanca davranmasını istiyordu.

Dost ve düşmanlık hususundaki bu imani tavır, onun imanının samimiyetine ve bu dini ne kadar güzel anladığına dair bir delildir.

Rasûlullah Kureyş'e Buğday Vermesi İçin Sumame'ye İzin Veriyor

Sumame *(r.a)*, kavmi Ben-i Hanife'ye doğru yola çıktı. Onlara vardığında, kendisinin İslam'a girdiğini ve hakka tabi olduğunu bildirdi ve onları da İslam'a davet etti.

Kavminin çoğu çağrısına kulak verip İslam'a girdi. Kureyş aleyhindeki tehdidini yerine getirip, buğday tedarikini engelledi.

Kureyş, umutlu ve arzulu bir şekilde hemen ona ulaştı ve kendilerine erzak vermesini istedi. Fakat Sumame ise onları Rasûlullah'a *(sav)* yönlendirdi ve: 'Benden bir istekte bulunmayın. Rasûlullah'tan isteyin. Ben sadece onun yanındaki bir askerim. Eğer bana izin verirse, size buğday verir ve onun emrini derhal yerine getiririm' dedi.

Rasûlullah *(sav)* Sumame'den, Kureyş'e buğday vermesini istedi. Ve o da, hemen bu emri yerine getirdi. Allah ondan razı olsun.

7 Amr B. Umeyye Ed-Damri Mekke'nin Lideri Ebu Süfyan'a Suikast Hazırlığı İçerisinde

Ebu Süfyan, Rasûlullah'a Komplo Kuruyor

Hicretin beşinci senesinde gerçekleşen Hendek Savaşı ile hicretin altıncı senesinin sonlarında vuku bulan Hudeybiye anlaşması arasındaki dönemde, Müslümanlarla Kureyş arasındaki hesaplaşma zirveye tırmanmıştı.

Müslümanlarla, müşrikleri karşı karşıya getiren olayların birçoğuna şahit olan hicretin altıncı senesinde bir hayli büyük hadiseler meydana gelmişti.

Kâfirlere karşı cesurca cihadi operasyonlar yapmaları için Rasûlullah *(sav)* bu yıl içerisinde birçok seriyye ve müfreze oluşturdu.

Altıncı senenin başlarında sahabe Abdullah b. Uneys *(r.a)* Mekke yakınlarında inkârcı lider Süfyan b. Halid El-Huzeli'yi öldürme imkânı buldu. Çünkü Süfyan, Medine'ye saldırmak için büyük bir ordu hazırlıyordu. Süfyan b. Halid, Mekke lideri Ebu Süfyan'ın müttefikiydi. Bu öldürme

neticesinde Ebu Süfyan kendisinin güçlü bir müttefikini kaybetmiş oldu.

Altıncı senenin aynı dönemlerinde Muhammed b. Mesleme ve arkadaşları Yemame ehlinin efendisi olan ve Medine'ye saldırmak için başka bir ordu hazırlayan Ebu Süfyan'ın ikinci güçlü müttefiki Sumame b. Usal El-Hanefi'yi yakalama fırsatı buldu.

Ama bu olaylar; Sumame'nin Müslüman olması ve Kureyş'e buğday ambargosu uygulamak suretiyle iktisadi bir harp ilan etmesi sebebiyle sona erdi. Bunun neticesinde Ebu Süfyan ikinci müttefikini de kaybetmiş oldu.

Mekke lideri Ebu Süfyan, Rasûlullah'ın *(sav)* karşısında ardı ardına itibar kaybediyor ve darbe üstüne darbe alıyordu.

Çünkü Allah, yardımı, desteği ve muvaffakiyetiyle Rasûlü'nün yanındaydı.

Ebu Süfyan, Rasûlullah'a Suikast İçin Bir Adam Görevlendiriyor

Ebu Süfyan, Rasûlullah'a *(sav)* suikastten başka yapabilecek bir şey bulamadı. Bu yol sayesinde ondan kurtulmayı garantileyecekti. Bu arzusunu, etrafındaki yakın danışmanlarından bir gruba açıkladı ve onlara: 'Muhammed'e suikast işini üstlenecek, kendine güvenebileceğimiz bir adam yok mu? Muhammed çarşılarda dolaşıyor, girip çıkıyor. Ona suikast düzenlemek kolay bir iştir. Bu sayede öcümüzü almış ve ondan kurtulmuş oluruz dedi. Onlar da: 'Bu işi yerine getirmek için çabalayacak zeki, maharetli ve deneyimli bir adam arayacağız' dediler.

Hemen, suikast işlerinde uzman bir adam bulup onu Ebu Süfyan'a getirdiler. Adam, evinde olan Ebu Süfyan'ın yanına girdi ve kendisini hiç kimseye göstermemeye çabalıyordu. Ebu Süfyan'la gizli, kapalı bir toplantı yaptılar ve Rasûlullah'a yapılacak suikast hakkında konuştular.

Adam, Ebu Süfyan'a: 'Ben, Muhammed'i öldürmeye hazırım. Bu işin hakkından gelebilirim ve ben, bu işin yolu, keyfiyeti ve planlaması hususunda tam bir bilgiye sahibim. Benim suikast için hazırlanmış özel bir hançerim vardır. Onu elbiselerimin arasına gizlerim ve kimse onu görüp farkına varamaz. Eğer sen bu işte kararlıysan Ey Ebu Süfyan, tek yapacağın şey beni görevlendirmendir. Ben bu işe varım' dedi.

Ebu Süfyan: 'Sen, bizim dostumuzsun, ben seni bu vazifeyle görevlendiriyorum' dedi.

İkisi bu gizli kapalı oturumda anlaştılar. Ebu Süfyan, adama bu iş karşılığında bir deve, bir miktar mal ve para verdi.

Evinden çıkmadan önce ona: 'Sıkı sıkıya tedbir al, bu işi insanlardan gizli tut, en yakının bile olsa hiç kimseye haber verme. Eğer birisi bu olayı öğrenirse onu yayar ve haber Muhammed'e ya da arkadaşlarından birisine ulaşır' diyerek tavsiyede bulundu.

Bedevi de ona: 'Bu işi benim ve senin dışında hiçbir kimse bilmeyecek' dedi.

Bedevi, Ebu Süfyan'ın evinden ayrıldı. Özel hançerini hazırlayarak Ebu Süfyan'ın kendisine verdiği deve ile Medine'ye doğru yola koyuldu.

Mekke'den Medine'ye tam beş gece yol aldı. Altıncı günün sabahında Medine'ye ulaşarak kendisinin Müslüman olmak ve İslam'ın hükümlerini öğrenmek amacıyla gelen bir bedevi olduğunu söylemiş ve Rasûlullah'ı sormaya başlamıştı.

Rasûlullah'a Yapılacak Suikastin Başarısızlığı

Bedevi, Mescid-i Nebevi'ye girdi, ancak orada Rasûlullah'ı *(sav)* bulamadı. Kendisini sorduğunda ise ona: 'Abdu'l Eşheloğulları'nı ziyarete gitti' denildi.

Elbiselerinin arasında hançerini gizleyen bedevi Abdu'l Eşheroğulları'nın oturdukları yere doğru yola çıktı. Oraya vardığında Rasûlullah'ı *(sav)* mescidlerinde onlarla sohbet ederken buldu.

Bedevi devesini bağladı ve mescide doğru yöneldi. Rasûlullah *(sav)* onu uzaktan gördü ve tam o sırada Allah *(cc)* o adamın kim olduğunu, iğrenç görevini ve Ebu Süfyan'la arasında geçen olayı Efendimize bildirdi.

Bundan dolayı daha bedevi mescide gelmeden Rasûlullah *(sav)* ashabına: 'Bu adam haince bir şey yapmak istiyor. Ama Allah onunla, arzuladığı şeyler arasında engeldir' dedi.

Sahabe adamın amacını anlamıştı. Hemen ona karşı tedbirlerini aldılar. Sahabenin ön kısmında Useyd b. Hudayr *(r.a)* vardı.

Bedevi orada oturanların yanlarında durdu ve: 'Hanginiz Abdulmuttalib'in torunudur?' dedi. Rasûlullah: 'Abdulmuttalib'in torunu benim' diye cevap verdi.

Rasûlullah *(sav)* ashabının arasında oturuyordu. Bedevinin asıl hedefi süratle, hançerini çıkarıp Rasûlullah'ı *(sav)*

öldürmek olduğu hâlde sanki gizli bir şey konuşacakmışçasına ona doğru ilerledi ve yanında durup eğildi.

Fakat o bu işi tetikte bekleyen bir grup sahabenin önünde yapıyordu. Bu, basitliğini ve gafletini gösteriyordu.

Sahabe onun bu kötü amacını öğrenmiş tedbir ve teyakkuzunu son derece artırmıştı.

Bundan dolayı daha Rasûlullah'ın *(sav)* yanında durup eğilmeden ve elini hançerine uzatmadan önce Useyd b. Hudayr elbisesinden asıldı, şiddet ve öfkeyle, kendisine doğru çekti ve bağırarak: 'Çekil, Allah'ın Rasûlü'nün yanından' dedi.

Useyd, ikinci bir hamle yaparak izarının içinden asıldı ve izarının düğümü çözülmüştü.

Düğümü çözüldüğünde Rasûlullah'ı *(sav)* öldürmek için hazırladığı gizli silahı gözükmüş ve kendisiyle övünüp, gurur duyduğu hançeri kullanma fırsatı bulamadan önce açığa çıkmış oldu.

İşte bu sırada Rasûlullah *(sav)* bedevinin de kendi sözünü duyması için ikinci bir kez: 'Bu, hainlik yapacak birisidir' dedi.

Sahabe hemen onu tutukladı ve ölümcül silahına el koydu. Allah bu tedbir sahnesinde elçisini himaye etmiş ve onu düşmanlarından korumuş oldu. Onlar tuzak kuruyor Allah *(cc)* da başka bir tuzak kurmak suretiyle onların tuzaklarını boşa çıkartıyordu. Şüphesiz ki Allah tuzak kuranların en hayırlısıdır.

Bedevi şaşırmış ve donup kalmıştı. Rasûlullah'a *(sav)* suikast için çevirdiği entrika boşa çıkmış, başarısızlıkla sonuçlanmıştı. O, şimdi Müslümanların elleri arasında tutukluydu.

Bedevi: 'Kanım, kanım Ya Muhammed!' diyerek Rasûlullah'ın sözüne alelacele cevap verdi.

Bunun anlamı: 'Ben öldürülmeyi hak etmiş birisi olsam da senden kanımı dökmemeni istiyor, bağışlamanı arzuluyorum' demekti.

Useyd b. Hudayr *(r.a)* onu, elbiselerinden tutarak çekti, yapacağı şeyleri itiraf ettirmek ve onu korkutmak için sıkı bir sorguya çekti.

Rasûlullah Bedeviyi Affediyor ve Ona İslam'ı Arzediyor

Rasûlullah *(sav)*, bedeviye: "Bana doğru söyle, sen kimsin? Seni buraya getiren şey nedir? Şayet bana doğru söylersen doğruluğun sana fayda verir. Yok, eğer yalan söylersen helak olursun. Çünkü Allah senin yapmaya niyetlendiğin şeyleri bana bildirdi' dedi.

O hâlde Rasûlullah *(sav)*, Ebu Süfyan'la arasında geçen şeyler hususunda bir bilgiye sahipti. Hâlbuki aralarında geçen şeyler Mekke'de Ebu Süfyan'ın evinde gizli olmuştu. Hiçbir insan bunu bilmiyordu. Öyleyse bu olayı Medine'de olmasına rağmen Muhammed'e *(sav)* kim bildirmişti?

Hiç şüphesiz ki o Allah'tı.

Bu, Muhammed'in Allah'ın Rasûlü olduğu anlamına geliyordu.

Bedevi, Rasûlullah'a: 'Konuşacağım ama ben güvende miyim?' diye sordu.

Rasûlullah: 'Konuş sen güvendesin' buyurdu.

Bedevi, Ebu Süfyan'la evinde karşılaştığı andan Medine'ye kadar başından geçen olayı ve yapmayı kararlaştırdıkları operasyonun detayını Efendimize anlattı.

Bunun üzerine Rasûlullah *(sav)*, Useyd b. Hudayr'a bedeviyi hapsetmesini emretti.

Bir sonraki sabah Rasûlullah *(sav)* bedeviyi çağırdı ve: 'Seni afettim haydi istediğin yere gidebilirsin' dedi.

Rasûlullah *(sav)*, bu hain bedeviye kendisini öldürmek için gelmiş olmasına rağmen yüce ahlakıyla muamele etmiş ve onu bağışlamıştı.

Bedevi, Rasûlullah'ın *(sav)* meclisini terk etmeden önce Efendimiz ona İslam'ı sundu ve: 'Senin için bundan daha hayırlı olan bir şey hakkında görüşün nedir?' buyurdu.

Bedevi: 'O da nedir?' dedi.

Rasûlullah *(sav)*: 'Allah'tan başka hiçbir ilah olmadığına ve benim Allah'ın Rasûlü olduğuma şehadet etmendir' buyurdu.

Bedevi, hemen Rasûlullah'ın *(sav)* önünde Müslümanlığını ilan etti ve Rasûlullah'a *(sav)* şaşırtıcı bir itirafta bulundu.

Efendimize: 'Ya Rasûlullah! Kim olursa olsun ben hiçbir kimseden korkmayan cesur ve gözü pek birisiydim. Ama sen farklısın. Seni gördüğüm zaman bana ne olduğunu bir türlü anlayamadım. Vallahi seni gördüğümden bu yana aklım gitti,

nefsim zayıfladı. Senden korktum. Benim ve Ebu Süfyan'ın dışında hiç kimsenin bilmediği, benim yapmaya karar verdiğim bir şeyi Allah sana bildirdi. Ben anladım ki sen korunmuş, masum birisin. Allah, seni koruyup muhafaza ediyor. Bu da gösteriyor ki sen hak üzeresin. Ebu Süfyan'ın grubu şeytanın grubudur ve batıl üzeredir' dedi.

Rasûlullah *(sav)*, Müslüman olan bedevinin söylediklerinden dolayı tebessüm etmeye başladı.

İşte Mekke lideri Ebu Süfyan'ın, Rasûlullah'ı öldürme girişimi bu şekilde başarısızlıkla sonuçlandı, Allah onun tuzağını başına geçirdi.

Ebu Süfyan, bu olayı öğrenince hüsranı daha da arttı ve Rasûlullah'la hesaplaşacağı başka bir yol düşünmeye başladı.

Rasûlullah, Amr b. Umeyye Ed-Damri ile Seleme b. Eslem'i Ebu Süfyan'a Suikast İçin Görevlendiriyor

Ebu Süfyan'dan, Rasûlullah'a karşı yapılan bu girişim ve komplolar, Ebu Süfyan aleyhine aynı muamelede bulunma hakkı tanıyordu. Çünkü o, kendisiyle savaş hâlindeydi. Ebu Süfyan'nın ve diğer Mekke müşriklerinin kanı artık dökülmeyi hak etmişti.

Bundan dolayı Rasûlullah *(sav)*, Mekke lideri Ebu Süfyan'a suikast düzenlemesi için düşünmeye başladı. O, düşündüğü ve yapmaya karar verdiği şeyler hususunda isabetliydi.

Rasûlullah *(sav)*, Amr b. Umeyye Ed-Damri'yi *(r.a)* bu tehlikeli ve hassas görevi yerine getirmesi için vazifelendirdi.

Amr b. Umeyye, cesareti, kuvveti, kıvrak zekâsı, ileri görüşlülüğü, plan ve proje hususundaki yeteneği ile tanınmış birisiydi. O, Bedir ve Uhud gazvelerinde müşriklerin safında Müslümanlara karşı savaşmış birisiydi, Uhud Savaşı'ndan sonra Müslüman olmuş ve Rasûlullah *(sav)* ile beraber ikamet etmeye başlamıştı.

Efendimiz, onun bu yetenek ve kabiliyetlerini fark edip kendisini zor ve hassas işlerle görevlendiriyordu.

Hicretin altıncı senesinin Şevval ayında, Rasûlullah *(sav)*, Amr b. Umeyye Ed-Damri ile Seleme b. Eslem El-Ensari'yi *(r.anhum)* yanına çağırdı. Onlara: 'Haydi Ebu Süfyan'a ulaşana kadar yürüyün, eğer onu hiç ummadığı bir şekilde ele geçirirseniz öldürün' dedi.

Bu, Mekke'ye kadar gitmeleri ve Ebu Süfyan'ı öldürmeleri için ellerinden geleni yapmaları, şayet bunu beceremezler ise kendilerine hiçbir sorumluluk olmayacağı anlamına geliyordu.

Bu olayda, Rasûlullah'ın onları Ebu üufyan'a düzenlenecek suikastte mutlak bir vazifeyle görevlendirmediği, yapacakları şeyin 'güç yetirmeleri' şartına bağlanmış bir görev olduğu açıkça görülmektedir.

'Eğer onu hiç ummadığı bir şekilde ele geçirirseniz öldürün...'

Bu şart, onların sanki bu olaya fırsat bulamayacaklarına işaret ediyordu.

Amr b. Umeyye ve arkadaşı, bu hassas ve zor görev için hazırlıklara başladı.

Amr'ın sakladığı etkili bir silahı vardı. O, küçük bir hançerdi. Fakat çok keskindi. Amr'ın hançerini saklama imkânı vardı.

Bu hançer bizlere Rasûlullah'ı öldürmek için gelen bedevinin küçük hançerini hatırlatıyor. Allah *(cc)* onun yapacağı işi açığa çıkarmış ve onu rezil etmişti.

Amr ve Seleme cihadi operasyonlarını yerine getirebilmek için develerine binip Mekke'ye doğru yola çıktılar.

Amr ve Seleme Mekke'deler

Amr ve Seleme, Mekke'ye sekiz mil uzaklıktaki 'Batn-ı Ye'cec' diye anılan, Mekke tepelerinden bir yere geldiler. Mekkelilerden uzak olmaları ve operasyonlarını tamamladıklarında tekrar oraya dönebilmeleri için develerini belirledikleri bir patika yoluna bağladılar. Eğer onlar Mekke'ye develeriyle gitseler ve develerini oraya çökertselerdi yapacakları iş kaçınılmaz olarak açığa çıkardı.

Batn-ı Ye'cec denilen yerden ayrılmadan önce Amr, kardeşi Seleme'ye: 'Şimdi Ebu Süfyan'ın evine doğru hareket edeceğiz. Ben onu öldürmek için dolaşma ve saldırıya geçme işiyle ilgilenirken sen de gözetleme ve yardım etme işiyle ilgileneceksin, şayet hesapta olmayan bir şey meydana gelirse, sana düşen kendini kurtarmaya bakman, buraya gelip deveyi alarak Rasûlullah'a gitmen ve olup bitenleri ona haber vermendir. Böyle bir durumda sakın beni bekleme, benim için endişelenme zira ben, bu mıntıkadaki her yeri bilen birisiyim. Allah'ın izniyle düşmandan kurtulurum' dedi.

İkisi Ebu Süfyan'ın Mekke'deki evine doğru yöneldi. Amr b. Umeyye küçük ve gizli hançerini hazırladı. Onu elbiselerinin arasına dikkatlice koydu.

Güneş batıp karanlık bastırınca iki mücahid, Ebu Süfyan'ın evine doğru giderken Kâbe'nin önüne geldiler.

Seleme b. Eslem'in gözleri Kâbe'ye ilişince kendisine hâkim olamadı. Duyguları, oraya varmak ve onu tavaf etmek için bir anda galeyana geldi.

Çünkü o, yıllardır Kâbe'yi görmüyordu. Kâbe'yi büyük bir sevgiyle seviyordu.

Kâbe, Allah'a ibadet için yeryüzünde bina edilmiş ilk evdi. Orayı İbrahim *(as)* inşa etmişti.

Araplar onun kudsiyetine, ta'zimine ve orayı tavaf edip haccetmeye asırlar önce mirasçı olmuşlardı.

Seleme, önceki yıllarda Kâbe'ye girmekten âcizdi. Çünkü Kureyş, Rasûlullah'ın *(sav)* ashabını bundan engelliyordu.

Şimdi o, Kâbe'nin önünde duruyor. Yüzlerce metre uzakta olmasına rağmen ona bakarak gözlerini eğlendiriyordu. Yoksa Kâbe'nin yanından geçecek ama tavaf edip yanında namaz kılmak için ona gidemeyecek miydi?

İçine sığmayan duyguları, yapmak için geldikleri cihadi görevini unutturmuştu ona. Hâlbuki görevleri, daha fazla sakınıp tedbir almalarını, gizlenip saklanmayı istiyordu onlardan. Onlar, Mekke liderini öldürmek için gelmişlerdi.

Seleme, Ed-Damri'den Israrla Kâbe'yi Tavaf Etmeyi İstiyor

Bütün bunlardan dolayı Seleme *(r.a)*, Amr'dan *(r.a)* duygusal bir istekte bulundu. Ve: 'Ne dersin Ey Amr, önce Kâbe'ye

varalım, onu yedi defa tavaf ettikten sonra yanında iki rekat namaz kılalım?' dedi.

Amr, Seleme'nin bu duygusal teklifinden dolayı bir anda şaşkına döndü. Eğer o, Seleme'nin bu teklifine uyup, kabul etseydi yapmaya geldikleri iş açığa çıkacaktı. Bu sebeple Seleme'ye: 'Mekkeliler seni tanımıyor. Ben ise onları benekli atlarından bilirim. Onlar beni gördüklerinde hemen toplanacaklardır. Dahası ben onların âdetlerini de bilirim. Onlar sohbet etmek için karanlığın çökmesini beklerler. Evlerinin avlularına su serperler. Oraları döşerler sonrada sohbet için evlerinin önünde otururlar. Eğer biz evlerinin önünden geçerek tavaf için Kâbe'ye doğru yönelirsek orada oturan Kureyşliler beni görecektir. Gördüklerinde ise hemen tanıyacaklardır. O takdirde yapmak için geldiğimiz işi gerçekleştirme hususunda başarısızlığa uğrarız. Bence Kâbe'yi tavaf etmenin hiçbir gereği yok. Hemen Ebu Süfyan'ı öldürmek için evine doğru gitmeli ve Rasûlullah'ın bizi vazifelendirdiği görevi yerine getirmeliyiz' dedi.

Amr b. Umeyye'nin sözleri çok mantıklıydı. Duygusal ve hamasi değildi. Fakat arkadaşı Seleme onun sözlerine kulak asmadı ve ilk olarak Kâbe'ye gitmeleri hususunda çok ısrarcı davrandı.

Amr arkadaşıyla çekişmek ve ona muhalefet etmek istemiyordu. Çünkü bunun İslam tarafından yasaklandığını biliyordu. Bu sebeple Seleme'nin yaptığı işin ve sözlerin yanlış olduğunu bilmesine rağmen ona muvafakat etmeye mecbur kaldı.

İki mücahid önce Kâbe'yi tavaf etmek sonra da Ebu Süfyan'ı öldürme işini yerine getirmek üzere Kâbe tarafına doğru yöneldiler.

Güven içerisinde Kâbe'ye vardılar. Onu yedi kez tavaf edip yanında iki rekat namaz kıldılar. Allah'ı zikrettiler, O'na hamd ettiler. Seleme El-Ensari bu şekilde isteklerini yerine getirdi, duygu ve hislerini harekete geçiren şeylerin zevkine vardı.

Sonra cihadi operasyonlarını yerine getirebilmek için Ebu Süfyan'ın evine yönelerek Kâbe'den ayrıldılar.

Görevlerinin Açığa Çıkması ve Operasyonlarının Başarısızlığı

Evlerden birisinin avlusunda oturan Kureyşli bir grubun yanlarından geçtiler. Grup içerisinde, Ebu Süfyan'ın oğlu Muaviye de vardı. Muaviye, geçen iki adama baktı ve Amr b. Umeyye'yi hemen tanıdı. Onunla önceden tanışıklıkları vardı.

Muaviye hemen: 'Amr b. Umeyye ha, vallahi sen iyilik için gelmemişsindir' diyerek bağırmaya başladı.

Oturan grup Muaviye'nin konuşmasını duymuştu. Onlar Amr b. Umeyye'yi kuvveti ve suikastçiliğiyle bilirlerdi.

Amr, cahiliyede çok tehlikeli bir katildi. Herkes ondan korkar ve sakınırdı. Her zaman ondan bir kötülük ve eziyet beklenirdi.

Amr'ı ve arkadaşını yakalamak için ayağa kalkarak hemen harekete geçtiler.

İşte bu şekilde Amr'ın korktuğu şey, başlarına gelmiş oldu.

Mekkeliler kendisini tanımışlardı. Yapacağı işi ortaya çıkartacaklardı. Ve işte şimdi onu yakalamak için kendisine doğru geliyorlardı.

Bütün bu olanlar, arkadaşının kalbinde harekete geçen ve onun Kâbe'yi tavafa sürükleyen aşırı duygusallığı nedeniyleydi.

Amr, Seleme'ye: 'Haydi kendini kurtarmaya bak. Vallahi korktuğum başımıza geldi. Artık Ebu Süfyan'a ulaşma gibi bir şansımız yok ne yapacağımız ortaya çıktı' dedi.

Amr ve Seleme Mağarada Gizleniyor

Amr ve Seleme kaçmaya başladılar. Süratle koşarak Mekke'den ayrıldılar. Peşlerine düşen Kureyşlilerden kaçmayı başararak bir dağa doğru tırmandılar.

Amr b. Umeyye, dağda ulaşılması çok zor bir mağara biliyordu. Kendisi ve arkadaşı o karanlık gecede mağaraya yönelerek içinde saklandılar.

Amr, müşriklerin kendilerini görmemeleri için mağaranın girişine bir taş koydu.

Ebu Süfyan, oğlu Muaviye aracılığıyla Amr'ın Mekke'de olduğunu öğrendi. Ebu Süfyan, Amr'ın çok korkunç bir suikastçi olduğunu iyi biliyordu. O, Mekke'ye asla hayırlı bir iş için gelmemiştir. Kesinlikle bir şey yapmak için gelmiştir. Acaba neydi o şey? Ebu Süfyan bunu kestiremiyordu.

Ebu Süfyan, Mekkelileri savaşa çağırdı ve onlardan: 'Her nerede olursa olsun Amr'ı ve arkadaşını bulmalarını' istedi.

Bazıları Mekke sokaklarında onları aradı. Bir kısmı da dağa doğru yöneldi.

Gece geçmiş, gün doğmuştu. Onlar hâlâ dağda ikisini arıyordu. Ama mağaraya ulaşamamışlardı.

Allah, onların gözlerini Medine yolundan kör etmişti. Araştırarak o yolda ilerlemediler. Şayet böyle bir şeyi yapmış olsalardı Medine yolundaki 'Batn-ı Ye'cec'de bağlı olan develeri görürlerdi.

Mağarada gizlenirlerken Amri arkadaşının kulağına gizlice: 'Ortalık durulana ve Kureyşliler arama işinden vazgeçene kadar mağarada kalacağız, onlar bu gece ve yarın gündüz ciddi bir şekilde arama işine devam edeceklerdir. Ama bu arama yarın akşam civarında gevşeyecektir' dedi.

İkisi Allah'ı zikrederek ve kendilerini koruyup himaye etmesini isteyerek o geceyi ve ertesi sabahı mağarada geçirdiler.

Amr, Mağaranın Girişinde Müşriklerden Birisini Öldürüyor

Ertesi günün sabahında Kureyşliler ciddi bir şekilde aramaya devam ettiler. Amr, uzaktan baktı ve Kureyşlilerden birinin mağara yakınlarında dolaştığını gördü.

Mevsim bahar olduğu için atı için dağdan ot toplayan Osman b. Malik Et-Teymi'yi görmüştü. Osman iki mücahid'i arama hususunda Kureyşlilerle ortak hareket ediyordu.

Amr, Seleme'ye: 'Bu İbni Malik, bizi arıyor. İşte mağaraya doğru geliyor. Vallahi eğer o bizi görürse Mekkelilere

bağıracak onlar da işimizi bitirmek için hemen gelecekler-dir. O bizi görmeden önce kendisini katledeceğim' dedi.

Amr, Osman b. Malik'i beklemeye başladı. Osman mağaranın yakınlarında durdu. Tam mağaraya girecekti ki Amr aniden üzerine atıldı, küçük ve keskin hançerini çıkarıp göğüs kafesinin altına güçlü bir şekilde sapladı.

Bu güçlü darbe, onun göğsünü aşıp ta kalbine varmıştı.

İbni Malik şiddetli bir çığlık attı ve kendinden geçerek yere yığıldı.

Dağda arama yapan Kureyşliler onun bu çığlığını işit-tiler, onu kurtarmak için hemen sese doğru yöneldiler. Amr, bu sırada alelacele mağaraya girdi ve Seleme'ye: 'Sakın hareket etme, bak onlar buraya doğru geliyorlar' dedi.

Kureyşliler Osman'a son nefesinde yetiştiler ve: 'Ne oldu sana? Kim vurdu seni?' diye sordular.

Osman büyük bir güçlükle: 'Amr b. Umeyye' dedi.

Ebu Süfyan bu olayı yorumlayarak: 'Onun asla hayır için gelmediğini aksine kötülük yapmak için geldiğini tahmin etmiştik' dedi.

Müşrikler, Osman'dan, Amr'ın nerede olduğunu öğ-renmeye çalıştılar fakat o artık konuşmaktan âcizdi. Tam o sırada hayata gözlerini yummuştu.

Kureyşliler Osman'ın başına toplandı ve onunla ilgi-lenmeye başladılar. Tüm bu olanlar, onlar mağaranın gi-rişindeyken gerçekleşiyordu. Amr ve Seleme müşriklere bakıyordu.

Allah âdeta gözlerini kör etmişti. Mağaraya hiç bakmadılar. Şayet birisi ayaklarının altına biraz eğilerek baksa onları görürdü.

Kureyşliler, maktülleri Osman b. Malik'i yüklendiler ve Mekke'ye yönelerek dağdan aşağı indiler.

Amr ve Seleme kurtuldukları için Allah'a şükrettiler. İki gün daha mağarada gizlenerek kaldılar. Böylece Kureyşlilerin kendilerini aramaları sona ermiş oldu.

Amr ve Seleme, Hubeyb b. Adiyy'in Cesedi Önünde

Mağarada geçirdikleri üç günden sonra Kureyşlilerin kendilerini aramaktan vazgeçtiklerini fark ettiler. Dağdan çıkıp develerini bağladıkları yer olan Batn-ı Ye'cec'e doğru yola koyuldular. Oradan develerine binip Medine'ye gideceklerdi.

Onlar, Batn-ı Ye'cec denilen yere giderken Ten'im bölgesinden geçtiler. Ten'im, helal bölge ile haram bölgenin arasını ayıran sınır bölgesidir.

Kureyş, Ten'im bölgesinde şehit sahabe Hubeyb'i asmıştı. Bunun sebebi Ben-i Selim kabilesinin Reci kuyusu civarında ona ve arkadaşlarına yaptığı ihanetti.

Arkadaşlarının büyük bir kısmı şehit olmuş, kendisini de esir olarak almışlar ve Mekke'de Kureyş'e satmışlardı.

Birkaç ay Mekke'de hapsolunduktan sonra Ebu Süfyan, Ten'im adlı bölgede onun asılmasına karar verdi. Asılmasından sonra Kureyş onu o hâli üzerine bıraktı ve başına nöbetçiler koydular. Rasûlullah'ın adamlarının cesedi almamaları için asılı cesedi koruyorlardı.

Amr ve Seleme, Ten'im bölgesinden geçerken uzaktan kazık üzerinde çarmıha gerilen Hubeyb'i ve cansız bedenini koruyan bir grup müşriği gördüler.

Seleme, Amr'a: 'Ne dersin Hubeyb'in cesedini o kazıktan indirelim ve yanımıza alarak Medine'ye götürelim mi?' dedi. Amr: 'Olur' dedi.

Fakat Amr, arkadaşı Seleme için endişelenmişti. Çünkü o; çeviklik, hızlılık ve bedenî kabiliyet yönünden kendisiyle aynı seviyede değildi.

Bundan dolayı Seleme'ye: 'Hubeyb'in cesedini alma işini ben üstleniyorum. Sen şimdi doğru Ye'cec' e gidiyorsun. Olup bitenleri Rasûlullah'a haber ver. Ve sakın benim için korkma, beni bekleme; ben yolu ve yoldaki şeyleri çok iyi bilen birisiyim' dedi.

Seleme, hemen develerin olduğu yere yöneldi. Deveye binip Medine'ye doğru yola koyuldu. O artık müşriklerin takibatından kurtulmuştu.

Amr, Hubeyb'in Cesedini Almaktan Âciz Kalıyor

Amr b. Umeyye *(r.a)*, bir Hubeyb'in çarmıha gerilmiş cesedine bir de onu koruyan müşrik bekçilere baktı. Bekçilerin dalgınlıklarından yararlanır yararlanmaz cesede doğru yöneldi. Hemen cesedin iplerini çözerek çarmıhtan indirdi ve sırtına yüklenerek hızlıca yürüdü.

Amr'ın yaptığı bu hareket, kahramanlığın ve cesaretin son noktasıydı.

O, Mekkeliler tarafından aranan ve hâlâ takibatı devam eden birisi olmasına rağmen düşmanlarının arasında hareket edebiliyordu.

O, koşup kaçarak kendisini kurtarmamış. Bütün bu sıkıntılarına bir yenisini daha eklemişti. Bekçiler koru-

yor olmasına rağmen şehit olan kardeşi Hubeyb'in cansız bedenini sırtına yüklenmiş taşıyordu. İşte cesaret böyle olmalıydı.

Amr, Hubeyb'in cesedini sırtında taşıyarak kırk zira kadar yürüdü. Müşrik muhafızlar korumuş oldukları cesedi Amr'ın kaçırdığını fark edice hemen Amr'ın peşine takıldılar.

Amr, cesedi bırakmadığı takdirde muhafızlardan kurtulamayacağını anladı.

Cesedi taşıdığı hâlde nasıl koşabilirdi ki? Eğer ceset sırtında kalmaya devam etse onu yakalayacaklardı. Bunun için bir an önce ondan kurtulması gerekiyordu.

Amr, Hubeyb'in cansız bedenini hızlıca sırtından indirdi hemen ayağıyla bir çukur kazdı ve onu, o küçük çukura koydu üzerine toprak atıp defnettikten sonra süratle oradan kaçtı.

Müşrik muhafızlar peşine takıldı ama Amr onlardan çok daha hızlıydı. Ona yetişemediler. Allah, Amr'ı bu şekilde onların elinden kurtarmış oldu.

Amr, Medine'ye doğru yola koyuldu, son derece tedbirli bir şekilde yürüyordu. Çünkü müşrikler kendisini araması için casuslar göndermişlerdi.

'Vad-i Safra' denilen bir yola girdi. Burası Mekke ile Medine arasında ziraat yapmaya müsait bir vadiydi. İçerisinde ekin ve hurmalık vardı.

Daha sonra içerisindeki mağaralarda dinlenebilmek için yol üzerindeki 'Dacnan' dağına doğru yöneldi.

Amr Müslümanlara Düşmanlık Gösteren Başka Bir Müşriği Öldürüyor

Amr dağdaki bir mağaraya girdi. Hançerini, yayını ve okunu koydu. Dinlenmek için biraz uzandı. Zira Mekke'deki dağdan ayrıldığından beri hiç dinlenmemişti.

Tam uzanmıştı ki koyun güden ve mağarada dinlenmek isteyen Ben-i Bekr kabilesinin Deyl kolundan bir adam geldi.

Adam mağaraya girdi ve içerisinde Amr b. Umeyye'yi *(r.a)* görünce ona: 'Sen de kimsin?' diye sordu.

Amr: 'Ben, Ben-i Bekr kabilesindenim' diyerek cevap verdi. Adam: 'Ben de Ben-i Bekr kabilesindenim ama Deyloğulları'ndanım' dedi.

Biraz oturduktan sonra adam konuşmaya başladı. O da ne? Adam tam bir Müslüman düşmanı, hem de haddinden çok fazla.

Karşısındakinin Müslüman olduğunu bilmiyordu. Müslümanlara sövdü, tehdit edip, göz dağı verdi.

Sonra sesini yükselterek şöyle terennüm etmeye başladı:

Hayatta olduğum sürece Müslüman olmam.

Asla Müslümanların dinini din edinmem.

Amr, ona çok kızdı. Müslümanlara olan düşmanlığı miktarınca ona düşmanlık gösterdi ve onu öldürmeyi kararlaştırdı.

Kendi kendine: 'Vallahi ben, seni öldürmeyi arzuluyorum' dedi.

Aradan kısa bir zaman geçmişti ki adam mağarada uyudu.

Amr ayağa kalktı, Müslümanlara düşmanlığı ve Rasûlullah'a sövmesi sebebiyle onu orada öldürdü.

Hemen dağdan indi ve Medine yolculuğuna devam etti.

Amr Medine Tepelerinde Casusların Önünde

Seleme b. Eslem *(r.a)* Medine'ye Amr b. Umeyye'den önce varmıştı. Çünkü o, deveyle gelmişti. Başlarından geçen olayları, Ebu Süfyan'a düzenleyecekleri suikastteki başarısızlıklarını ve Amr'ı Ten'im bölgesinde bıraktığını Rasûlullah'a tüm detayıyla anlattı.

Amr'a gelince, vadileri, patikaları, dağları aşmış ve Medine tepelerine gelmişti. Orada Kureyşli müşriklerden iki kişi gördü.

Kureyş, haberleri öğrenmeleri ve Müslümanların bilgilerini toplamaları için bu iki adamı göndermişti.

Amr, onları görür görmez tanıdı. Onların ajanlık görevlerini bildi.

Onlara, uyanıklığına, dinçliğine ve kıvrak zekâsına delalet eden yüksek bir hisle davrandı ve: 'Gelin teslim olun, bu sizin için daha hayırlıdır yoksa sizi öldüreceğim' dedi.

Amr'a baktılar, onu tanımışlardı. Çünkü Amr *(r.a)* Mekke'de bilinen birisiydi.

Fakat onu küçümsediler. Kendileri iki kişi o ise tek başına olduğu hâlde nasıl teslim olabilirlerdi ki?

Onunla alay ederek: 'Biz mi sana teslim olacağız? Biz senden daha güçlüyüz' dediler.

Tam o sırada Amr birisine ok fırlattı, onu can alıcı yerinden vurmuştu. Adam oracıkta yığılıp yere düştü.

Arkadaşının öldüğünü gören diğer müşrik teslim oldu. Amr, Kureyşli casusu esir aldı ve önüne katarak Rasûlullah'a getirdi.

Rasûlullah Amr'ın Eylemine Şaşırıyor ve Ona Övgüler Yağdırıyor

Seleme'nin *(r.a)* Medine'ye gelişinden üç gün sonra Amr da *(r.a)* Medine'ye ulaştı ve casus esiriyle beraber hiç görülmemiş bir vaziyette oraya girdi.

Amr, yayının teliyle esirin baş parmaklarını bağlamış, komik ve küçümseyici bir şekilde önüne katarak gelmişti.

Ensardan bir grup sahabe onu gördüklerinde: 'Vallahi bu Amr b. Umeyye'dir. Sağ salim Medine'ye dönmüş' dediler ve kazasız, belasız geldiği için Allah'a hamd ettiler.

Çocuklar bu sözü işitince hemen, Amr'ın kazasız, belasız geldiğini müjdelemek için Rasûlullah'a *(sav)* koşuştular.

Amr, Kureyşli casusu gülünç bir şekilde önüne katmış olarak Rasûlullah'a geldi. Rasûlullah *(sav)* onu gördüğünde azı dişleri gözükecek kadar güldü. Efendimizin gülüşü, Amr'ın yaptıklarına şaşırdığı içindi.

Amr, Medine'den ayrılıp tekrar oraya dönene kadar başından geçen olayları Rasûlullah'a *(sav)* anlattı. Rasûlullah da Amr'a hayır duada bulundu. Allah ondan razı olsun.

8 Seleme B. Ekva Tek Başına Müşrik Süvarilerine Karşı Koyuyor ve Müslümanların Mallarını Kurtarıyor

Hudeybiye Anlaşması'ndan Sonraki 'Zi Garad' Gazvesi

Birazdan anlatılacaklar, değerli sahabe Seleme b. Ekva *(r.a)* tarafından söylenmiştir. Bu kıssa, benzeri az görülen, nadir ve hayret verici bir kahramanlık macerasıdır...

Şöyle ki: Uyeyne b. Hısn El-Fizari komutasında Gatafan kabilesinden bir grup müşrik, Müslümanlara ait olan deve ve koyun sürülerine saldırır. Medine yakınlarında 'Gâbe' adlı bölgeden bu sürüleri önlerine katarak sürer giderler...

Seleme *(r.a)* bunu öğrenir öğrenmez hemen peşlerine takılır. Müslümanlardan gasp ettikleri deve, koyun ve malların hepsini onlardan geri alır... O, müşrikleri sadece yürüyerek ve tek başına takip ediyordu.

Bu değerli sahabenin tek başına gerçekleştirdiği benzersiz cihadi operasyon 'Zi Garad' Gazvesi diye adlandırılmıştır.

Böyle adlandırılmasının sebebi; Rasûlullah'ın *(sav)* ordunun peşine takıldığında ashabıyla beraber Gatafan topraklarını takip eden ve Medine'ye bir günlük uzaklıkta bulunan 'Zi Garad' diye anılan bölgedeki bir su kuyusunun yanında oturmuş olmasıydı.

Cesurca yapılan bu cihadi operasyon (hadis, siyer ve tarih âlimlerinin tercih ettiği görüşe göre) Rasûlullah *(sav)*, Hudeybiye anlaşmasından döndükten sonra, hicretin altıncı senesinin sonlarına doğru, ashabıyla Hayber Gazvesi'ne çıkmadan kısa bir müddet önce vuku bulmuştur.

Seleme *(r.a)* bu cihadi eylemini bizzat kendisi anlatmıştır. Ondan da oğlu İyas rivayet etmiştir.

Seleme, sözlerine Rasûlullah *(sav)* ile beraber Hudeybiye'ye gidişinden başlamış ve Hudeybiye olaylarının özetini anlatmıştır. Sonra 'Zi Garad' Gazvesi'ni detaylandırıp sözlerine 'Zi Garad' Gazvesi'nden hemen sonra Rasûlullah *(sav)* ile beraber Hayber'e gidişiyle devam etmiştir.

Zi Garad Gavzesi'nin detayını anlatan en güzel rivayet, İmam Müslim'in Sahih'inde yer verdiği, Kitabu'l Cihad'ın 'Gazvetu Zi Garad' babındaki rivayettir.

Bizler, İmam Müslim'in bu rivayetini baz alarak İbni İshak'ın 'Siretu'n Nebeviyye'sinden ve Beyhaki'nin 'Delailu'n Nübüvve' adlı eserinden bazı eklemeler ve ilaveler yapacağız. Biz diğer cihadi operasyonların anlatımında yaptığımız gibi bu olayın rivayetinde ve anlatışında da okuyucuya açıklık getirmek, canlı ve etkin bir sunum ortaya koyabilmek için rivayeti anlatma hususunda serbest davranacağız. Yardım Allah'tandır.

Seleme b. Ekva Hudeybiye'de Rasûlullah ile Beraber

Seleme *(r.a)* Rasûlullah *(sav)* ile beraber umre için yola çıkmıştı.

Rasûlullah *(sav)* ile beraber yola çıkan ve umre için ihrama giren sahabelerin sayısı toplam bin dört yüzü buluyordu.

Mekke yakınındaki Hudeybiye bölgesine geldiklerinde, Kureyş'in, Mekke'de toplandığını ve Müslümanların Mekke'ye girmelerini engelleyeceklerini öğrendiler. Kureyş ile olan iş neticelenene kadar Rasûlullah *(sav)*, ashabına Hudeybiye'de konaklamalarını emretti.

Hudeybiye kuyusundaki su, elli koyuna yetmeyecek kadar azdı.

Acaba develeri, atları ve sürüleriyle beraber olan bin dörtyüz sahabenin su ihtiyacını nasıl karşılayacak, onların içme, abdest alma ve gusletmelerine nasıl yetecekti?

Rasûlullah *(sav)* Rabbine dua etti ve Hudeybiye kuyusuna tükürdü.

Allah *(cc)* o kuyuda göz kamaştıran bir mucize gerçekleştirdi. Kudretiyle kuyu içerisinden su çıkardı. Kuyu dolup taştı ve o su, Müslümanların Hudeybiye'de ikametleri süresince onlara yetti. [1]

Rasûlullah *(sav)* ile Kureyş arasında birçok görüşme gerçekleşiyordu. Bir Rasûlullah *(sav)* elçi gönderiyor, bir onlar.

---

1 *Bu görüşme ve diyalogların detayını bir sonraki kıssa olan "Ebu Basir Müfrezesi"nde ele alacağız*

Bu görüşmelerin ayrıntılarını zikretmek şu anda bizi pek ilgilendirmiyor.

Rasûlullah *(sav)*, Osman b. Affan'ı *(r.a)* geliş niyetlerini bildirmesi ve amacını açıklaması için Kureyş'e elçi olarak gönderdi. Rasûlullah *(sav)* savaşmak için değil sadece umre görevini yerine getirmek için gelmişti.

Kureyş, Osman'ı hapsetmişti. Ama çıkan dedikodu Müslümanlara, 'Kureyş'in Osman'ı öldürdüğü' şeklinde ulaşmıştı.

İşte o anda Rasûlullah *(sav)*: 'Onlarla savaşana dek yürümeye devam edeceğiz' dedi.

Rasûlullah *(sav)* Kureyş ile savaşmak ve Osman'ın *(r.a)* intikamını almak için Müslümanları kendisine beyat etmeye çağırdı.

Rasûlullah *(sav)* o sırada Hudeybiye kuyusunun üst tarafında büyük bir ağacın altında oturmaktaydı.

Bu beyat 'Rıdvan Beyatı' olarak adlandırılır.

Allah *(cc)* o ağacın altında beyat eden sahabelerden razı olmuştu. Bu olay Allah'ın *(cc)* şu ayetinde anlatılır:

"Andolsun ki o ağacın altında sana beyat ederlerken Allah müminlerden razı olmuştur. Onların kalplerindekini bildi de üzerlerine huzur ve sükûnet indirdi..." [2]

Hudeybiye'de bulunan sahabelerin tümü Rasûlullah'a *(sav)* beyat etti. Münafıklardan olan bir kişi hariç bu beyat-

2 *48/Fetih, 18*

tan hiç kimse geri kalmamıştı. O münafık, Selemeoğulları'nın arkadaşı Ced b. Kays'tı.

Seleme b. Ekva Rasûlullah'a Üç Kez Beyat Ediyor

Hudeybiye'de Rasûlullah'a *(sav)* birçok kez beyat eden tek sahabe Seleme b. Ekva'dır.

Rasûlullah *(sav)* ağaç altında beyat almak için ashabını çağırdığında Seleme *(r.a)* sahabelerin en ön tarafında durdu ve Rasûlullah'a *(sav)* beyat eden ilk sahabe oldu.

Seleme'nin, beyat hususunda sahabeden önce davranması, onun güçlü ve cesur bir yapıya sahip olduğunu gösteriyordu. Çünkü o, her türlü hayırlı ve faziletli işlere atılmaya, cihad ve düşmanla karşılaşmada arkadaşlarından önce davranmaya çok hırslı idi.

Sahabe, Rasûlullah'a beyat etmek için saf saf dizilmişti. Beyat işlemi sona erdiğinde Rasûlullah *(sav)* bir iş için ayağa kalktı. Tam insanların arasında idi. O esnada Seleme'yi *(r.a)* gördü ve ona: 'Haydi beyat et Seleme' buyurdu.

Seleme: 'Ben beyat etmiştim Ya Rasûlullah' dedi Rasûlullah: 'Tekrar beyat et' buyurdu. Seleme *(r.a)* elini uzattı ve ikinci kez Rasûlullah'a beyat etti.

Seleme *(r.a)* sahabe arasında iken bir ara birtakım işlerini halletmek için gitmeye yeltendi. Derken Rasûlullah'a *(sav)* uğradı.

Efendimiz onu, yanında hiçbir silahı yokken, korumasız olarak gördü ve ona, müşriklerle olası bir çarpışma meydana geldiğinde kendisini muhafaza etmesi için bir kalkan verdi.

Seleme, sahabelerin arasında yürüdü. Sonra Rasûlullah *(sav)* onun karşısına durup: 'Bana beyat etmeyecek misin Ey Seleme?' dedi.

Seleme: 'Ya Rasûlullah insanların en ön kısmında ve onların arasında iken beyat etmiştim' dedi.

Rasûlullah: 'Tekrar beyat et' buyurdu.

Seleme üçüncü kez Rasûlullah'a *(sav)* beyat etti.

Rasûlullah *(sav)* onun beyat ettiğini hiç şüphesiz biliyordu.

Buna rağmen ondan ikinci ve üçüncü kez beyat istedi. Seleme, Rasûlullah'ın bu işi lütfettiği tek sahabeydi. Bu olay Seleme'nin diğer sahabelerden temeyyüz edip ayrıldığı fazilet ve menkıbelerindendir.

Kim bilir, art arda yapılan bu üç beyat belki de Medine'ye geldiklerinde Seleme'nin müşriklere karşı tek başına gerçekleştireceği cihadi operasyonuna bir armağandı.

Rasûlullah *(sav)* Seleme ile Hudeybiye topraklarında bir kez daha karşılaştı ona hediye ettiği kalkanı görememişti. Rasûlullah hayrete düştü ve ona:

'Sana verdiğim kalkanın nerede Ey Seleme' dedi.

Seleme: 'Ya Rasûlullah; amcam Amir b. Ekva karşıma geldi. Yanında hiçbir silah yoktu. Ben de o kalkanı ona verdim' dedi.

Seleme, bu kalkana ihtiyacı olmasına rağmen amcası Amir'e hediye etmişti.

Amcasını, Rasûlullah'ın kendisine verdiği silaha tercih

etmesi Seleme'nin cömertliğinden, eli açıklığından ve amcasına olan sevgisinden ileri geliyordu.

Seleme'nin bu davranışı ve amcasını kendisine tercih etmesi Rasûlullah'ı çok sevindirmişti.

Efendimiz bu işten memnun olduğunu göstererek güldü ve ona:

'Ey Seleme sen: 'Allah'ım bana kendimden daha sevimli bir arkadaş ver' diyen kimse gibisin' buyurdu.

Rasûlullah *(sav)* ile Kureyş temsilcisi Suheyl b. Amr arasındaki görüşmeler devam ediyordu. Hudeybiye anlaşmasının imzalanmasıyla bu görüşmeler sona erdi.

Hudeybiye anlaşmasının imzalanmasıyla birlikte Müslümanlar, Hudeybiye'de müşriklerle görüşmeye başladı.

Bazı Müslümanlar ise dinlenmek için ağaç altlarına gittiler.

Seleme Dört Müşriği Esir Alıyor

Seleme b. Ekva *(r.a)*, bir ağacın altında uyumak için kamp yerinden uzaklaştı.

Ağacın altını temizleyip dikenleri ve çakılları giderdikten sonra istirahat etmek için yanı üzere uzandı.

Biraz sonra Mekke müşriklerinden dört kişi geldi ve Seleme'nin yanı başına ağaç gölgesine oturdu.

Aralarında geçen olayları konuşmaya başladılar. Seleme *(r.a)*, onların konuşmalarını işitebiliyordu. Onlar, sözü

Rasûlullah'a getirip hakkında ileri geri konuştular. Seleme onların bu sözlerinden son derece rahatsız oldu ve onlara buğz etti.

Ama o tek başına onlarla savaşamaz ya da onları öldüremezdi. Zira Hudeybiye anlaşması imzalanmıştı.

Anlaşma nedeniyle onları terk etme ve onlarla oturmamaktan başka (savaşmak gibi) bir şey yapamazdı.

Seleme onlardan ayrılıp başka bir ağacın altına doğru gitti ve onun altına uzandı. Müşrikler ise silahlarını ağaçlara asıp uyudular.

Aradan kısa bir süre geçmişti; Müslümanlar, kendi bölgelerindeki ağaç altlarında dinlenirlerken bir grup müşrik, tek başına ağaç altına uzanmış yatan bir Müslümana saldırıp onu öldürdüler.

Bunun üzerine münadi: 'Yardım edin ey muhacirler, müşrikler İbni Züneym'i öldürdü' diye bağırdı.

Seleme, münadiyi duymuştu.

Seleme, saldırıya ilk olarak müşriklerin başladığını anladı ve hemen yerinden fırladı. Hızlıca kılıcını kuşandı ve ağacın altında uyuyan dört müşriğin bulunduğu yere doğru gitti.

Onlara baktı. Hâlâ uyuyorlar ve silahları da hâlâ ağaçta asılı idi.

Seleme onların silahlarını aldı. Bir eliyle kılıcını tutup

diğer eliyle de onu kınından çekti. Sonra da yüksek sesle onlara bağırmaya başladı.

Dört müşrik de uyandı. O da ne? Silahları Seleme'nin yanında, Seleme'nin kılıcı da çekilmiş bir vaziyette elinde.

Bu durum karşısında müşrikler hiçbir şey yapamadı.

Seleme bağırarak: 'Muhammed'i şereflendiren Allah'a yemin ederim ki; eğer biriniz kafasını kaldıracak olursa onun kafasını uçururum! Haydi kalkın, önüme düşün. Hakkınızda hüküm vermesi için Rasûlullah'a gidiyoruz' dedi.

Müşrikler kalktı ve rehine olarak Seleme'nin önünde yürüdüler.

Seleme *(r.a)* onları zelil bir şekilde önüne kattı ve Rasûlullah'ın *(sav)* huzuruna getirdi.

Kısa bir süre sonra Seleme'nin amcası Amir b. Ekva, Kureyş'ten, ismi Mikrez olan atlı bir müşriği önüne katmış geliyordu. Mikrez'in beraberinde yetmiş tane de müşrik vardı. Onların hepsini Rasûlullah'a *(sav)* teslim etti.

Seleme'nin amcası Amir, kendisinden daha şecaatliydi.

Seleme dört müşriği rehine alarak getirmişken, amcası Amir yetmiş müşriği yaya ve bir tanesini de atlı olarak getirmişti.

Diğer müşrikler Hudeybiye alanından kaçtı.

Müslümanlar tam yetmiş beş müşriği esir almıştı.

Esirlerin tamamını Seleme ve amcası Amir ele geçirmişti. Allah ikisinden de razı olsun.

Rasûlullah *(sav)*, rehine alınan müşrikleri affedip serbest bıraktı ve: 'Onları bırakın, öldürme işini ilk olarak onlar başlattığı için günahın ilki de sonu da, başlangıcı da, bitişi de onların olsun' buyurdu.

Bu, Rasûlullah'ın *(sav)* Hudeybiye anlaşmasını uygulamaya ne kadar çaba harcadığını gösteriyordu.

Bu anlaşmanın yerine getirilmesinde Müslümanların çok kesin bir kârı vardır. Zira Allah *(cc)* bu anlaşmayı 'açık bir fetih' olarak nitelendirmişti.

Allah *(cc)* bu hadiseyle ilgili olarak şu ayetleri inzal buyurdu:

"O, (kâfirlere karşı) size zafer verdikten sonra Mekke sınırları içerisinde (Hudeybiye'de) onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan çekendir. Onlar küfredip de sizi Mescid-i Haram'dan ve bekletilmekte olan kurbanları mahalline varmaktan alıkoyanlardır. Aralarında kendilerini tanımadığınız birtakım mümin erkek ve kadınları bilmeyerek çiğneyip de o yüzden size bir vebal (ya da şanınıza bir leke) gelmeyecek olsaydı onlarla savaşırdınız. Allah dilediği kimseyi rahmetine girdirmek için (böyle yapmıştır). Eğer onlar sizin tarafınıza geçebilselerdi elbette onlardan küfredenlere acıklı bir azap ile azap ederdik." [3]

Daha sonra Rasûlullah *(sav)* gelecek sene aynı vakitte umresini eda etmek üzere ashabıyla birlikte Medine'ye dödü.

Seleme Hudeybiye'den Dönüş Yolunda

Dönüş yolunda Rasûlullah *(sav)* ashabıyla birlikte yüksek bir dağın yamacında konakladı. Dağın arkasında Müslü-

3 48/Fetih, 24-25

manlara düşman, inkârcı bir Arap kabilesi olan Lihyaoğulları'nın evleri vardı.

Rasûlullah *(sav)*, Lihyanoğulları'nın Müslümanlara, uyurlarken ansızın bir gece baskını yapmalarından korkuyordu.

Bu sebeple bazı Müslümanları koruyuculuk yapmaları için dağın tepesine çıkmakla görevlendirdi. Dağ çok yüksek idi. Oraya tırmanmak da çok meşakkatli ve zor idi.

Rasûlullah *(sav)* dağa çıkacaklara istiğfarda bulundu. Bu, Seleme b. Ekva'nın hamasi duygularını harekete geçirmişti. İki veya üç kez dağa tırmandı.

Bu, onun ileri seviyedeki kararlılığından, çok aktif oluşundan ve bedenî kabiliyetinden kaynaklanıyordu.

Rasûlullah *(sav)* ashabı ile Hudeybiye'den döndü. Medine tepelerine vardığında ise ansızın çok tehlikeli bir hadise meydana geldi. Bu olayda da Seleme'nin eşsiz bir kahramanlığı vardır.

Rasûlullah'ın *(sav)* bol süt veren develeri vardı. Onlar bu develeri sağar ve sütlerini içerlerdi. Bu develer, Medine yakınlarında 'Ğabe' denilen sık ağaçlı yeşil bir yerde otlarlardı.

Rasûlullah *(sav)* Medine'ye vardığında yirmi devesi, Ğabe bölgesinde yayılıyordu.

Uyeyne El-Fizari Müslümanların Ğabe Bölgesindeki Merasına Saldırıyor

Diğer adı da Hubeyb olan Uyeyne El-Fizari, bir gece Ben-i Fizara kabilesinden kırk süvariyle birlikte Rasûlul-

lah'ın 'Ğabe' bölgesinde bulunan develerine saldırdı.

Orada Müslümanlara ait olan tüm develeri, koyunları ve malları önlerine katarak sürüp gittiler.

Bütün bunları büyük ve kâfir bir Arap kabilesi olan Gatafan'a götürdüler.

Seleme Olup Bitenleri Müslümanlara Haber Veriyor ve Saldırganların Peşlerine Takılıyor

Sabahleyin Seleme *(r.a)* Talha b. Ubeydullah'a *(r.a)* ait olan bir atı Ğabe bölgesinde otlamak ve sulamak için çıktı. Beraberinde ismi 'Rabah' olan Rasûlullah'a *(sav)* ait bir de köle vardı. Seleme'nin, Fizarlıların aldığı koyun ve develerden henüz haberi yoktu.

Fizarlıların, deve ve koyun sürülerine saldırdıklarını öğrendiği anda Rabah'a 'Ey Rabah şu atı al ve onu Talha'ya götür. Rasûlullah'a da İbni Uyeyne'nin, kavminden kırk süvariyle birlikte develeri aldığını sonra da kaçıp gittiğini haber ver' dedi.

Sonra Seleme *(r.a)* Veda tepesine çıktı, yüzünü Medine'ye çevirdi ve en yüksek sesiyle: 'Ya Sabaha, Ya Sabaha, Ya Sabaha!' diye bağırdı.

Araplar, başlarına bir sıkıntı geldiğinde bu şekilde diğerlerine de haber verirlerdi.

Seleme'nin sesi çok gür idi. Sesi hemen Medinelilerin kulaklarında yankılandı. Sesi duyar duymaz onun Seleme'nin sesi olduğunu, tehlikeli bir işten dolayı kendilerini uyardığını ve sürülerin başına geleni haber verdiğini anladılar.

Seleme, onlardan Fizarilerin ardına düşüp onlarla çar-

pışmalarını ve gasp edip, zorla aldıkları sürüleri geri almalarını istiyordu.

Rasûlullah Mücahid Bir Birlik Hazırlayıp Ordunun Peşine Düşüyor

Süvari birlikleri Seleme'nin çağrısına icabet ederek ve kendilerini Rasûlullah'ın buyruğuna amade ederek efendimizin etrafında toplandılar.

Rasûlullah *(sav)* hemen süvarilerden oluşan sekiz kişilik mücahid bir birlik hazırladı. Onlara Seleme b. Ekva'ya yetişmelerini ve hırsız Fizarilerle karşılaşıp onlarla vuruşmalarını emretti.

Sekiz kişiden oluşan bu süvari birlik Rasûlullah'ın süvarisi Mikdad b. Esved, Ebu Katade El-Ensari, Abbad b. Bişr El-Eşheli, Sa'd b. Zeyd El-Eşheli, Useyd b. Hudayr, Ukkaşe b. Mihsan, Muaz b. Mais ve kendisine Ahramu'l Esedi denilen Muhriz b. Nadle, idi. Allah hepsinden razı olsun.

Efendimiz *(sav)* başlarına Sa'd b. Zeyd El-Eşheli'yi komutan tayin etti ve yakında ordusuyla birlikte kendilerine yetişeceğini bildirdi. Allah yolunda mücahidler olarak yola koyuldular.

Rasûlullah, *(sav)*, hırsız topluluğu yakalamaya çıkmak için ordunun hazırlanmasını söyledi. Önünde hazır bulunan yiğitler hemen hazırlandılar. Rasûlullah *(sav)* Medine'ye âmâ sahabe Abdullah b. Ümmü Mektum'u *(r.a)* emir tayin edip düşmanı yakalamak için orduyla birlikte hareket etti.

Böylece mücahidler üç hamle yapmış oldular.

Birinci Hamle: Kendisine hiçbir yardım gelmeksizin tek başına düşmanı takip eden, mücahidlerin öncüsü ve ilki olan Seleme b. Ekva'nın *(r.a)* hamlesi.

İkinci Hamle: Sa'd b. Zeyd komutasında, Seleme'yi takip eden ve ona yardımcı olarak giden sekiz atlı süvarinin hamlesi.

Üçüncü Hamle: Düşmanı aramak ve sekiz atlı süvariye yardım etmek amacıyla Rasûlullah'ın *(sav)* komutasında çıkan mücahid ordunun hamlesi.

Seleme Tek Başına Kırk Süvarinin Ardından Koşuyor

Şimdi, Seleme'nin *(r.a)* gerçekleştirdiği üstün cihadi kahramanlığa göz atalım.

Seleme *(r.a)* Veda tepesine çıkıp "Ya Sabaha!" diye bağırdıktan sonra hemen düşmanın peşine takılmıştı.

O sadece ayaklarının üzerinde koşuyordu, atı da yoktu. Ama Seleme *(r.a)* atlarla yarış edecek kadar seri bir koşucuydu.

Düşmanın peşinden âdeta bir aslan gibi koşmaya başladı ve onlara yetişti.

Düşman, deve ve koyunları geceleyin almıştı. Patika yollar ve vadiler arasında uzun mesafeler katetmişlerdi. Seleme *(r.a)* tek başına sabahleyin peşlerine takıldı ve onlara yetişti. O sadece ayakları üzerinde koşuyordu. Artık ne kadar hız yaptığını varın siz düşünün?

Bu sahabenin sergilediği kahramanlık, yiğitlik ve cesaret hakkında ne dersin?

Acaba kırk süvariye karşı tek başına nasıl kafa tutuyordu?

Seleme *(r.a)*, Fizarili kırk süvarinin peşine sabahleyin takılmıştı. O sadece koşuyordu. Derken uzaktan onları gördü. Onlar, develeri ve koyunları önlerine katmış gidiyorlardı...

Bir anda onlara saldırdı.

Bir yandan: "Ben Ekva'nın oğluyum. Bu gün de alçakların günüdür" diyerek şiir söylüyor diğer yandan da onlara ok atıyordu.

Seleme *(r.a)* onlardan birisine yetişti. Hemen okunu ona doğrultup fırlattı. Seleme çok usta bir okçuydu.

Ok, eğerini geçerek önce omzuna oradan da ciğerine saplandı ve onu orada yere düşürdü.

Okunu fırlattıktan sonra Seleme şiirine devam etti.

"Al bu oku, ben Ekva'nın oğluyum. Bugün de alçakların günüdür."

Seleme Saldırganlardan Gasp Ettikleri Her Şeyi Geri Alıyor

Düşman süvariler, tek başına olduğu hâlde kendilerinden hiç korkmayıp çekinmeden yürüyerek gelen ve onlara kafa tutan bu adama son derece şaşırdılar.

Seleme *(r.a)* oklarını peşpeşe onlara göndermeye devam

etti. Kimi zaman da süvarileri ya yıkıp yere düşürüyor ya da öldürüyordu.

Onlardan bir veya iki süvari geri dönecek olsa onları ok yağmuruna tutuyor kimi süvariyi yere düşürüyor kimisinin de atını yaralıyordu.

Bu şekilde devam ettiler.

Onlar, Müslümanların ordusu kendilerine yetişmeden önce kurtulmayı isteyerek 'Gatafan' topraklarına doğru yürüyorlardı.

Seleme *(r.a)* ise tek başına arkalarında duruyor, onları ok yağmuruna tutarak çarpışmaya giriyordu.

Müşrikler, develerden ve koyunlardan kurtulmaya, onları terk etmeye, yürüyüşlerini ve kaçışlarını hızlandırmaya başladılar.

Yüksek bir dağı çevreleyen dar bir vadiye geldiler.

Vadinin zikzakları ve kıvrımları sebebiyle Seleme'nin okları artık onlara ulaşmıyordu. Seleme yine de onların peşini bırakmadı. Hemen dağa çıktı.

Onlara taş atmaya, attığı taşlarla da vurup, yaralamaya başladı.

Kırk süvari kendilerinin Seleme ile başa çıkmaktan âciz kaldıklarını anlamışlardı.

Hâlbuki onlar, yanlarında silahları bulunan atlı süvari birlikleriydi.

Seleme ise, atlarıyla yarışırcasına koşan, dağın tepesinden ok ve taş atmaktan başka bir şey yapmayan tek başına birisi idi.

Onlar canlarını kurtarabilmek için gasp ettikleri her koyun ve deveyi bırakmak zorunda kalmışlardı.

Onlar her bir deveyi bıraktıklarında, Seleme *(r.a)* onu tutuyor ve arkasından gelen Müslümanların alması için arkasına bırakıyordu.

Müşriklerin peşlerini bırakmıyor onları ok ve taş yağmuruna tutuyordu.

Seleme *(r.a)*, aldıkları yirmi deveyi geri elde etmiş ayrıca onlardan otuz cübbe, otuz mızrak ve 'Ğabe' bölgesinden almış oldukları birtakım eşyaları ele geçirmişti.

Onlar bu eşyalardan her ne bıraktılarsa Seleme *(r.a)* arkasından gelen Müslümanlara işaret olması ve onu almaları için onun üzerine bir taş koyuyordu.

Kırk süvarinin yanında Müslümanlardan aldıkları hiçbir şey kalmamış, canlarını kurtararak 'Gatafan' topraklarına doğru yürüyüp gitmişlerdi...

Seleme Düşmanla Hesaplaşmak İçin Takibe Devam Ediyor

Fakat Seleme *(r.a)* onları takipten ve onlarla vuruşmaktan vazgeçmedi. Onlara ok ve taş atmaya devam ediyordu. Onlardan vurulan vuruluyor, düşen düşüyor atlarından da yaralananlar yaralanıyordu.

Tüm bunları sadece bir kişi yapıyordu. Bu arada sekiz

mücahid süvari, Seleme'nin arkasından gelmeye devam ediyordu.

Birlik, ona doğru hareket etmeye devam etmelerine rağmen hâlâ yetişemişlerdi.

Seleme *(r.a)*, bir grubun yapabileceği birçok görevi sadece tek başına yerine getiriyordu.

Düşmanın ardından koşuyor, onları ok yağmuruna tutuyor, vadide peşlerini bırakmıyor, ağaç arkalarına gizleniyor, onlara taş atabilmek için dağa tırmanıyor, dağdan iniyor, arkalarından koşmaya devam ediyor, sonra kurtardığı develeri alıp arkasına güvenli bir yere koyuyor, temizleyip düzenlediği cübbeleri alıyor ve bilinmesi için üzerine taş koyuyordu.

Tüm bunları büyük bir kararlılık, güç, cesaret ve enerji ile yapıyordu.

Durmuyor, bırakmıyor, yılmadan kendisine isabet eden yorgunluk, sıkıntı ve meşakkatlerin üstesinden geliyordu.

Bu, sabah erken vakitlerden gün sonuna kadar devam etti...

Düşman iki dağ arasında dar bir geçide gelmişti ki orada kendilerine takviye bir güç buldular.

İlk sıralar Abdurrahman b. Uyeyne El-Fizari komutasında kırk süvari iken orada baba Uyeyne b. Hısn b. Bedr'i kendilerini bir grup adamla beraber beklerken buldular.

Onlar da kendilerine katılarak takviye bir güç oluşturdular.

Acaba bu takviye, Seleme'yi *(r.a)* korkutabilecek miydi?

Asla... Asla...

Çünkü onun yiğitliği ve cesareti düşmandan kurtulmayı veya onları takip etmekten vazgeçmeyi reddediyordu.

Doğru. O düşmanın alıp gasp ettiği tüm develeri, koyun ve eşyaları geri almıştı. Ellerinde hiçbir şey kalmamıştı. Takviye güçleri gördüğünde, şayet o düşmanı takip etmekten vazgeçseydi hiç kimse onu kınayamazdı.

Fizarilerin hepsi bir araya gelip, yemek yemek için dağın alt kısmında, vadinin dar bir yerine oturdular.

Seleme Dağın Zirvesinden Düşmanı Tehdit Ediyor

Seleme *(r.a)* onlara yaklaştığında, yan taraflarında bulunan küçük bir dağa baktı. Hiç vakit kaybetmeden onun zirvesine çıkıp oraya oturdu.

Grubun lideri Baba Uyeyne b. Hısn El-Fizari ona baktı ve çok şaşırdı. Topluluğuna: 'Dağın tepesinde gördüğüm bu adam da neyin nesi?' dedi.

Onlar: 'Bu, Muhammed'in arkadaşlarından birisidir. Ondan birçok taciz ve sıkıntı çektik. Allah'a yemin ederiz ki sabahın ilk ışıklarından bu yana peşimizi bırakmadı. Güneş doğmadan bir müddet önce ardımıza düştü ve hâlâ bize ok ve taş atıyor. Müslümanlardan aldığımız tüm deve, koyun ve mallarımızı bizden geri aldı, elimizde hiçbir şey bırakmadı' dediler.

Uyeyne bu sözler karşısında şaşırıp kaldı.

Nasıl olur da tek bir adam koşarak, silahlarını kuşan-

mış kırk süvariyle karşı karşıya gelir? Tek başına olduğu hâlde nasıl olur da onları yenip ellerindeki tüm eşyalarını alabilir?

Uyeyne onlara: 'Aranızdan hemen dört kişi ayağa kalksın' dedi.

Dört kişi liderlerinin bu emrini derhal yerine getirdiler. Seleme'yi *(r.a)* aramak için dağa tırmandılar.

Onlar, sesini ve sözlerini anlayacak kadar Seleme'ye yaklaştıklarında o, yüksek bir sesle: 'Durun' diye bağırdı.

'Benim kim olduğumu bilmiyor musunuz?' Onlar: 'Hayır, sen de kimsin?' dediler.

O: 'Ben Allah'ın Peygamberine uyan Müslümanlardan birisiyim. Ben Seleme b. Ekva'yım. Muhammed'i (sav) şerefli kılan Allah'a yemin ederim ki, sizden birinizi isteyecek olsam ona yetişir ve onu yakalarım. Ama sizden birisi asla beni yakalayamaz. Bana doğru gelmeye kalkışmayın. Hemen geldiğiniz yere geri gidin' dedi.

İçlerinden birisi: 'Ben de öyle düşünüyorum, senin sözlerin doğrudur. Çünkü biz seni denedik' dedi.

Geldikleri yere geri döndüler ve liderleri Uyeyne'ye 'Seleme'ye karşı bir şey yapamadıklarını' haber verdiler.

Seleme ise dağın üzerindeki stratejik mevkisinde duruyor ve yakından bölgeyi gözetliyordu.

Fizarili süvariler vadinin alt kısmında duruyordu.

Ahram El-Esedi'nin Şehadeti

Kısa bir müddet sonra Seleme *(r.a)* Rasûlullah'ın uzaktan gelen sekiz süvarisini gördü. Atları ağaç aralarında yürüyordu.

Süvarilerin en ön kısmında, Ahram El-Esedi *(r.a)* vardı. Onu Ebu Katade El-Ensari *(r.a)*, onu da Mikdad b. Esved takip ediyordu. Sonra da diğer beş süvari geliyordu.

Ahram El-Esedi *(r.a)* arkadaşlarının belirli bir mesafe önlerinde gidiyordu. Çarpışmaya müsait, düşmanla kapışmaya hazır idi.

Seleme *(r.a)*, onun, diğer süvariler gelmeden önce savaşa başlaması durumunda düşmanın onu öldürme fırsatı bulmasından endişelendi.

O, bundan bir gün önce sevindirici bir rüya görmüştü. Bu rüyayı hayra yormuş ve bundan dolayı son derece sevinmişti.

Sema yarılmış ve kendisi için açılmıştı... O, önce dünya semasına girdi. Oradan yedinci semaya oradan da Sidre-i Münteha'ya çıktı. Orada kendisine: "Burası senin kalacağın yerdir" denilmişti!

Uykusundan uyanır uyanmaz rüyasını Ebu Bekir'e *(r.a)* anlatmış[4] o da kendisine: "Müjdeler olsun, bu Allah yolunda şehadettir. Sen buna nail olacaksın inşallah" demişti.

O rüyadan bu yana Ahram *(r.a)* şehidliği düşünüyor ve

---

4 *Ebu Bekir (r.a) sahabenin en iyi rüya yorumcularındandı*

onun için çabalıyordu. İşte şimdi çok iyi bir fırsat ele geçirmişti.

Düşman önündeydi. Onlarla çarpışmaya girmek anlık meseleydi.

Bu sebeple Ahram *(r.a)* Seleme'nin uyarısına kulak asmadı. Ona: "Ey Seleme, eğer Allah'a ve ahirete inanıyor, cennet ve cehennemin hak olduğunu biliyorsan benimle şehadet arasına girme!" dedi.

Seleme *(r.a)* Ahram'ın bu arzusuna razı olmuş, şehadetin onun nefsini, şuurunu ve varlığını kontrol altına aldığını gözlemlemişti. Düşmanla savaşması için yolundan çekildi.

Düşmanın lideri olan Uyeyne b. Hısn, Ahram El-Esedi'nin uzaktan at üzerinde geldiğini gördü ve hemen oğlu Hubeyb'i, ayağa kalkıp onunla savaşması için görevlendirdi.

Ahram *(r.a)* ve Hubeyb vuruşmaya başladılar. Ahram *(r.a)*, kuvvetli bir darbe indirdi ve bu darbe ile Abdurrahman'ın atını keserek orada yere yıktı.

Abdurrahman da atını bırakıp hızlı ve güçlü bir şekilde Ahram'a vurdu. Onun can alıcı bölgesine isabet ettirmişti.

Ahram *(r.a)* atının sırtı üzerine yere düştü ve şehit olarak Rabbine kavuştu.

Böylece bir gün önce görmüş olduğu rüya gerçekleşmiş ve arzuladığı şeye nail olmuştu.

Hubeyb, şehadetinden sonra Ahram'ın atına doğru yöneldi. Kendi atı aldığı kılıç darbesiyle ölmüştü...

Ebu Katade Ahram El-Esedi'nin Katilini Öldürüyor

Hubeyb El-Fizari, şehit olan Ahram'ın *(r.a)* atına biner binmez Ebu Katade *(r.a)* ona yetişti. Ona öyle bir darbe vurdu ki tam can alıcı bölgesine isabet ettirdi. Hubeyb, atından ölü olarak yere düştü.

Böylece Ebu Katade *(r.a)* şehit düşen kardeşi Ahram'ın *(r.a)* öcünü almış, onun katilini öldürmüştü.

Ebu Katade *(r.a)* ölmüş olan Hubeyb'in cesedinin yanına gitmek için atından indi.

Müslümanların, onu öldürenin kendisi olduğunu bilmeleri için cübbesini, üzerine örtü ve eşyalarını ganimet olarak aldı.

Ahram'ın şehadetinden önce sayıları sekiz olan mücahidler ile Fizarili düşmanlar arasında çarpışmalar başladı.

Ebu Katade *(r.a)* onlardan birisi olan Mes'ade b. Hakem ile vuruşmaya başladı. Mes'ade, Ebu Katade'nin yüzüne bir darbe indirdi.

Vurduğu darbe Ebu Katade'nin yüzüne gelmiş ve yüzünde büyük bir yarık meydana getirmişti. Çok fazla kan kaybediyordu.

Ama Allah *(cc)* Ebu Katade'ye Mes'ade'yi öldürme imkânı verdi.

Ona öyle şiddetli bir darbe indirdi ki onu tam can alıcı bölgesinden vurdu ve bu vuruşuyla da işini bitirdi.

Ukkaşe *(r.a)*, Amr b. Evbar ve babasını bir deveye binmiş bir vaziyette gördü. Hemen üzerilerine saldırıp ikisini de öldürdü.

Böylece müşriklerden dört kişi öldürülmüş oldu. Bunlar, Ebu Katade'nin öldürdüğü; Hubeyb b. Uyeyne ve Mes'ade b. Hakem. Ukkaşe'nin *(r.a)* öldürdüğü Amr b. Evbar ile babası idi. Bu arada Müslümanlardan da Ahram El-Esedi *(r.a)* şehit olmuştu.

Düşman, savaş alanındaki ölülerini gördüğünde arkasını dönerek kaçmaya başladı. Ellinin üzerindeki müşrik süvari, yedi tane mücahid sahabeden kaçıyordu...

Seleme Zi Garad Bölgesinde Saldırganlara Yetişiyor

Müşrik süvariler atları üzerinde kaçarak arkalarını döndüklerinde Seleme *(r.a)* koşarak peşlerine takıldı. Onlar, hızlı bir şekilde ilerliyor Seleme de aynı hızla takip etmeye devam ediyordu.

Dağlar, vadiler aştılar, mücahid sahabelerden ve Rasûlullah'ın ordusundan oldukça uzaklaştılar.

Seleme *(r.a)* arkasına baktığında ne Rasûlullah'ın ashabından bir kimse ne de onların tozlarından bir şey görebildi... Onlardan bir hayli uzaklaştığını anladı. Buna rağmen hiç korkmamış, bozguna uğrayan Fizarili süvarileri izlemeye devam etmişti.

Tam güneşin batacağı sırada, 'Zi Garad' denilen ve içerisinde su bulunan bir patikaya vardılar. Zi Garad gavzesi de bundan dolayı bu isimle adlandırılmıştır.

Müşrikler yürümekten ve koşmaktan son derece susamışlar, suyundan içmek ve atlarını sulamak için suyun bulunduğu yere konaklamayı arzulamıştı.

Onlar, atları üzerinde suyun bulunduğu yere konaklamak istiyorlarken Seleme *(r.a)*, arkalarından koşmaya devam ediyordu.

Acaba bu şekilde onları yakalayıp ele geçirmek Seleme için nasıl mümkün olabilirdi?

Seleme onları bu şekilde görür görmez ok yağmuruna tuttu. Bozguna uğramış olarak kaçmaya başladılar ve bir damlacık bile olsa o sudan tatmadılar.

Onlar vadide dar bir tepeye gelmişlerdi ki Seleme *(r.a)* adeta arslanlar gibi koşarak kendilerine yetişti. Onlardan atı üzerinde olan bir adama yaklaştı ve ona oku ile isabetli bir atış yaptı. Ok adamın omzuna saplanmıştı. Ona dayanılması zor bir acı tattırmış ve adam kan kaybetmeye başlamıştı.

Seleme *(r.a)* oku ile onu vurduğunda:

"Al bu oku ben Ekva'nın oğluyum, Bugün de alçakların günüdür" diye bağırdı.

Fizarili adam da: "Aaahh annem beni yitirsin. Keşke beni kaybetmiş olsaydı. Sen dün güneşin doğmasıyla birlikte sabah vaktinden bu yana bizi takip eden ve kovalayan İbni Ekva mısın?" diyerek bağırdı.

Seleme *(r.a)* ona: "Evet, ey nefsinin düşmanı ben o'yum" dedi.

Bu, Seleme'nin *(r.a)* güneşin doğuşundan batışına kadar

tam bir gün geçirdiği, bu sırada düşmanı takip edip kovaladığı, onların gasp ettiği develerin, sürülerin ve malların tamamını ele geçirdiği buna rağmen hâlâ peşlerini bırakmadığı anlamına geliyordu.

Düşman iki atını bırakmaya mecbur kalmıştı.

Açıkça görülüyordu ki koşmak o iki atı sonderece yormuş ve bitkin düşürmüştü. Artık onlara bir yük oluyordu.

Bu sebeple o iki atı bırakıp kaçmaya devam ettiler.

Akşamleyin Seleme Düşmanı Takip Etmeyi Bırakıyor

Bu şekilde Fizarili düşman süvarileri 'Gatafan' topraklarına varmışlar, yani Medine'den oldukça uzaklaşmışlardı.

Artık onların tehlikesi de Medine'den yok olup gitmişti.

O sırada Seleme *(r.a)* Gatafan topraklarında düşmanı takip etmenin hiçbir anlamı olmadığını anladı.

Çünkü orası düşman kâfirlerle dolu, geniş ve uçsuz bucaksız bir yerdi.

Onları takip edip izlemenin hiçbir gereği yoktu; zira düşmanın gasp ettiği Müslümanlara ait olan develerin, sürülerin ve malların hepsini ele geçirmiş ve geri almıştı.

Seleme *(r.a)* onlara unutamayacakları ciddi bir ders vermişti. Ne onlar ne de başkaları, artık Medine'ye saldırmadan önce daha çok düşüneceklerdi.

Tek bir kişi sadece arkalarından koşarak onlara bunu

yapıyordu. Acaba Müslümanların tümü kendileriyle karşılaşsaydı ne olurdu?

Ayrıca Fizarlıların bıraktıkları iki atı da almıştı. Dinlenmek için o bölgedeki yüksek bir yere oturdu. Güneş de batmıştı...

Seleme Zi Garad Bölgesinde Rasûlullah'a Kavuşuyor

O esnada Efendimiz *(sav)* ordusuyla birlikte Seleme'nin *(r.a)* düşmanı su içmekten menettiği Zi Garad bölgesindeki su pınarına ulaşmıştı.

Mücahid ordusu su içmek ve abdest almak için su pınarının olduğu yere konakladı. Zi Garad bölgesi ile Seleme'nin *(r.a)* bulunduğu mıntıka arasında biraz mesafe vardı. Bu nedenle Rasûlullah *(sav)* Seleme'nin amcası Amir b. Ekva'yı hemen kardeşinin oğlunun yanına gidip içmesi için ona su vermek ile görevlendirdi.

Amir *(r.a)* birisinin içerisinde süt, diğerinin içerisinde de su olan iki kırba aldı. Seleme *(r.a)* sütten içti, sudan da abdest aldı.

Fizarlılardan ele geçirdiği iki atı önüne katarak, suyun yanında ashabıyla oturan Efendimize geldi.

Seleme, düşmandan kurtarıp geri aldığı deve, koyun ve mal türü her şeyi Müslümanların bir araya topladıklarını gördü.

Bilal *(r.a)*, Rasûlullah *(sav)* için bir deve boğazlayıp ciğerini ve höngüç tarafını pişiriyordu.

Rasûlullah'a *(sav)* selam verip ona önceki gün sabahtan bu yana meydana gelen olayların tüm ayrıntılarını, Allah'ın

kâfir düşmanı nasıl hezimete uğrattığını ve gasp ettikleri sürüleri ve malları onlardan geri almaya Allah'ın nasıl yardım ettiğini anlattı ve bu nimete karşı Allah'a hamd etti.

Seleme *(r.a)* Rasûlullah'a kahramanca ve hayret verici bir teklifte bulundu. Şöyle dedi: "Ya Rasûlullah! Düşman, Gatafan topraklarına doğru yöneldi. İzin ver de ashabından yüz kişi seçerek düşman ner de olursa olsun peşlerine düşeyim. Hepsinin işini bitirerek, onlardan hiçbir kimseyi bırakmayayım" dedi.

Rasûlullah *(sav)* Seleme'den gelen bu garip teklife çok şaşırmıştı.

O asla cihaddan geri kalmıyor, bıkmıyor, yorulmuyor, düşmanla güneşin doğuşundan batışına kadar bir gün boyu çarpışmış olması ve ellerindeki şeyleri alması ona kifayet etmiyor, hâlâ kendi beldelerinde düşmanın peşine düşmek kendi evlerinde onlarla savaşmak istiyordu. Bu amaç için de sadece yüz mücahid talep ediyordu.

Rasûlullah *(sav)* deve eti pişirdikleri ateşin aydınlığında azı dişleri görünecek kadar güldü ve: "Ey Seleme, bunu yapacağına inanıyor musun?" dedi.

Seleme *(r.a)*: "Seni aziz kılana yemin ederim ki, evet" dedi.

Seleme'nin bu gayret ve cesaretinden etkilendiğinden dolayı Rasûlullah *(sav)* ikinci bir kez daha azı dişleri gözükecek kadar güldü.

Seleme'ye: "Onlar şimdi Gatafan topraklarında ağırlanmış, ikram görüyorlardır" buyurdu.

Yani Fizarlılar, Gatafan topraklarına ulaşmışlardı ve

yolculuk, koşuşturmaca ve yorucu uzun bir günden sonra Gatafanlılar şu anda onlara akşam yemeklerini sunmuşlardı.

Rasûlullah *(sav)* Zi Garad bölgesinde Gatafan'daki düşmanın hareketlerine dair bilgileri araştırarak bir gün bir gece daha geçirdi.

Düşman Kendi Bölgelerinde Bile Müslümanlardan Korkuyor

Gatafan'dan bir adam Rasûlullah'a gelerek Seleme'nin tek başına defettiği Fizarlı adamların şaşılacak durumlarından bahsetti.

Gatafanlı bir adam; et yemeleri ve Seleme'den gördükleri üzerine bu uzun günün sıkıntısından biraz olsun rahatlamaları için onlara deve kesmişti.

Onlar oturmuş dinlenirlerken ve içlerinden birisi de deveyi yüzerken uzaktan bir duman kalktığını gördüler.

Hızlıca kalkarak atlarına bindiler, arkalarını dönerek kaçtılar. Etleri artlarında bırakmışlardı.

'Bu Muhammed'in ordusunun dumanıdır, size saldırıyorlar haydi kaçın ve kendinizi kurtarın' dediler.

Müslümanların sürülerini ve develerini alıp, küstahlık gösteren bu kâfir topluluğa Seleme'nin ve mücahid arkadaşlarının verdiği bu ders ne kadar da etkiliydi.

Bu cihadi ders, onlarda derin bir tesir bırakmış, kalplerini Müslümanların korkusu ve endişesi ile doldurmuştu.

Öyle ki ne zaman bir at veya yükselen bir toz görseler onun Müslümanlara ait olduğunu zannederek hemen arkalarını dönüp kaçıyorlardı...

Rasûlullah'ın Seleme'ye Övgüsü ve Ona Gösterdiği İkramı

Rasûlullah *(sav)* ashabı ile Zi Garad suyunun yanında bulunduğu esnada mücahidlere ganimetleri taksim etti.

Seleme'ye *(r.a)* ise cihadındaki öncülüğünden dolayı büyük bir hisse ayırmıştı.

Ona üç hisse verdi. Bir hisse yaya olarak cihad edenin hissesi, diğer iki hissede atı üzerinde cihad edenin hissesiydi.

Bilindiği üzere ganimet taksimi; 'Yaya cihad edene bir, atı ile cihad edene iki hisse' esasına göre yapılıyordu.

Seleme *(r.a)* hem yaya yürüyerek cihad eden kişinin hem de atı üzerinde cihad eden süvarinin rolünü üstlendiği için yaya ve atlının hisselerinin ikisine birden hak kazanmıştı.

Rasûlullah *(sav)*, o gün yaya olarak cihad edenlerin ve at üzerinde cihad edenlerin en iyisine: "Bugün, süvarilerimizin en hayırlısı Ebu Katade, yaya olarak cihad edenlerimizin en hayırlısı Seleme'dir" diyerek şahitlikte bulunmuştu.

Ebu Katade *(r.a)* Zi Garad Gazvesi'nde Müslüman atlıların en iyisi idi. Zira o, kâfir süvarilerin komutanlarından olan Hubeyb b. Uyeyne'yi ve Mes'ade b. Hakemi'yi öldürmüştü.

Seleme *(r.a)* ise bu gazvede yaya olarak cihad eden Müs-

lümanların en iyisi idi. Çünkü o yaya olarak savaşıyor, saldırıyor, devriye geziyor, koşuyor, ve iki ayağı üzere yürüyordu.

Müslümanların ordusunun 'Zi Garad' bölgesindeki görevi sona erdikten sonra Rasûlullah'ın münadilerinden birisi, Medine'ye dönmek için çağrı yaptı.

Rasûlullah *(sav)* yerine getirdiği büyük cihaddan ötürü Seleme'ye özel bir ikramda bulunmak istedi.

Onu, devesi 'Adba'nın' üzerine alarak arkasına (terkisine) bindirdi.

Adba, Rasûlullah *(sav)* yanında çok değerli, kuvvet ve sürati ile nam yapmış bir deve idi.

Rasûlullah *(sav)*, savaş ve yolculuklarında ona binerdi.

Seleme *(r.a)* mutluluğun, sevincin ve gönül ferahlığının son noktasına ulaşmıştı.

Müslüman kardeşlerine bakıyor her biri kendi atına, devesine ya da bir kardeşinin arkasına binmiş iken, sadece kendisi Rasûlullah'ın *(sav)* devesine binmişti. Önüne de Rasûlullah *(sav)* binmişti.

Seleme Medine'ye Dönüş Yolunda Yapılan Koşu Müsabakasında Galip Geliyor

Seleme *(r.a)* Medine'ye dönüş yolunda arkadaşlarına; kuvvetine, dinçliğine ve üstün bedenî liyakatine işaret eden yeteneklerinden birisini daha gösterdi.

Seleme, Rasûlullah'ın *(sav)* arkasında 'Adba'ya' binmiş,

diğer sahabeler de seyir hâlindeyken ensardan birisi: 'Kim benimle Medine'ye kadar müsabaka edebilir?' diye nida etti.

Ensardan olan bu sahabe koşma hususunda çok ün yapmış birisiydi. Arkadaşlarıyla yarış yapar, neredeyse hiç kimse onu geçemezdi.

Bu Ensari, arkadaşlarıyla yarış yapmak hatta onlara meydan okumak istemişti. "Kim Medine'ye kadar yarış yapar? Kim beni geçmeye güç yetirebilir?"

Bu sözü birçok kez söylemiş ve defalarca meydan okumuştu. Ama arkadaşlarından hiç birisi ona cevap vermemişti. Buradan anlaşılıyordu ki onlar, meydan okuyan arkadaşlarının koşu ve yarış hususunda çok cesur olduğunu ve onu hiç kimsenin geçemediğini bildikleri için bu meydan okuyuşun onun galibiyeti ve birinciliği ile sonuçlanacağı kesindi.

Seleme *(r.a)* bu meydan okuyuşu işitti. O, arkadaşlarının sustuğu gibi susmayı istememişti.

'Seleme arkadaşıyla yarış yapmaktan korktu' denilmesine de razı değildi.

Meydan okuyan arkadaşına: 'Sen bu sözünle tüm Müslüman kardeşlerini mi kastediyorsun? Onlardan hiçbirisini istisna etmiyor musun? Senin sözün ve meydan okuyuşun beni de kapsıyor mu?' dedi.

Ensari kardeşi ona: 'Rasûlullah hariç hiçbir kimseyi istisna etmiyorum' diyerek cevap verdi.

Bu cevap, Seleme'yi harekete geçirip, onun meydan

okuyuşunu kabule sevk etti. Ensari kardeşinin kendisine meydan okuyuşuna şaşırmıştı doğrusu. Acaba bu konudaki maharet ve yeteneğini bilmiyor muydu?

Yoksa Rasûlullah'ın *(sav)*: 'Yaya olarak cihad edenlerimizin en hayırlısı Seleme'dir' sözünü duymamış ve koşarak düşman atlarıyla yarış yaptığına vakıf olmamış mıydı?

Seleme, arkadaşının bu meydan okuyuşunu kabul etti.

Rasûlullah'ın terekesinde bulunduğu için hürmeten ve edeben ondan izin istedi ve: 'Anam babam sana feda oldun ey Allah'ın Rasûlü, bırak da şu arkadaşla yarış yapayım' dedi.

Rasûlullah *(sav)*: 'Eğer istiyorsan yap' buyurdu.

Seleme *(r.a)*, ensardan olan arkadaşına: 'Yarış için hazırlan, ben şimdi geliyorum' diyerek seslendi.

İki sahabe arasındaki yarış başlamak üzereydi. Sahabeler bu yarışı zevkle izlemeye ve takip etmeye koyuldular.

Seleme, devenin üzerinde ayaklarını katladı ve son derece maharetli ve yetenekli bir şekilde deveden aşağı atladı.

Yere ayakları sabit olarak indi ve önce kardeşinin koşmaya başlamasını istedi. İkisi de koşmaya başladı.

Ensari arkadaşı çok seri koşuyordu.

Bu konuda gücünün ve süratinin son noktasını ortaya koymuştu. Seleme'yi birkaç adım geçti ve bu şekilde belirli bir mesafe katetti.

Acaba Seleme niçin geride kalmıştı? O üstün ve meşhur

hızlılığı neredeydi?

Hiç kuşkusuz ki Seleme *(r.a)* yarış sanatında uzman ve deneyimli birisiydi. İnsanlarla nasıl yarış yapılacağını, onları nasıl yeneceğini çok iyi biliyordu. Müsabakaya hızlı bir koşuyla başlamaması, gücünün ve süratinin son noktasını kullanmaması, bilinçliydi.

Nitekim ensardan olan sahabe böyle yapmıştı. Zira bunun sonucu vahimdi. Bu başlangıç her an kendi aleyhine dönebilirdi. Gücü, kuvveti ve sürati tükenir, nefesi kesilir, yarışa devam etmekten âciz kalabilirdi.

Seleme bunu biliyordu. Nefesini ve gücünü muhafaza edebilmek için koşuya kademeli bir üslupla başlamıştı. Bedeni, bir kıvama geldiği ve nefesini ince bir ölçü ile almaya başladığında arkadaşına baktı, onun kendisinden birkaç adım önde olduğunu gördü.

Bunun üzerine Seleme *(r.a)* sakladığı ve biriktirdiği enerjisini ortaya koydu. Çok kısa bir sürede ensari arkadaşını yakaladı. Ona yetişmişti. Omuz arasına elleriyle vurarak: "Seni geçtim" dedi.

Ensari, kendisini geçen ve eliyle dokunan Seleme'ye çok şaşırmıştı. Ona: "Evet, sen beni geçtin" dedi.

Sahabe yarıştaki rekabeti görmüş ve Seleme'nin yarışı kazandığına hükmetmişti.

Rasûlullah *(sav)* Medine'ye vardıktan sonra ashabıyla birlikte orada sadece üç gece geçirmişti.

Sonra kendisiyle birlikte Hudeybiye anlaşmasına katı-

lan ashabına, Yahudilerle savaşmak için Hayber'e doğru çıkmalarını söyledi.

Seleme'nin *(r.a)* amcası Amir *(r.a)* Hayber Gazvesi'ne katılanların yine en ön saflarında idiler.

Hayber Gazvesi'nde Seleme'nin *(r.a)* çok ilginç bir hikayesi vardır. Amcası Amir *(r.a)* o gazvede şehit olarak Allah'a kavuşmuştur.

İşte böyle, bizler Seleme'yi *(r.a)* sürekli cihad edip yerini yurdunu terk eden birisi olarak tanıdık.

O *(r.a)*, bir gazveden çıkıp diğerine giriyor, bir savaşı bitirip ötekine başlıyordu. Allah ondan razı olsun.

9 Ebu Basir Müfrezesi, Mekke'de Kureyşli Kafirleri Korku İçerisinde Bırakıyor

Rasûlullah Umre Yapmak İçin Gelen Ashabıyla Birlikte Hudeybiye'de

Hicretin altıncı senesi Zilhicce ayında Rasûlullah *(sav)* umre görevini yerine getirmek için yola çıktı.

Onunla beraber bin dört yüz sahabe de aynı amaç ile çıkmışlardı. Yanlarında kılıflarında duran kılıçlarından başka silah yoktu. Çünkü onlar savaşmak için değil, umre görevlerini yerine getirmek için çıkmışlardı.

Rasûlullah *(sav)*, Ufsan bölgesine yakın bir yere geldiğinde Kureyş'in kendisini ve ashabını Mekke'ye girmekten ve umre görevlerini yerine getirmekten engelleme kararı aldığına dair haberler aldı. Hatta bu iş, kendileriyle savaşmaya varacak olsa bile buna kararlı gözüküyorlardı.

O esnada Rasûlullah *(sav)*, ashabıyla birlikte güneye doğru yöneldi ve ismi Hudeybiye olan Mekke'ye yakın bir bölgede konakladı. Sahabeler üzerlerindeki ihram elbiseleri ile orada karargâh kurdular.

Rasûlullah *(sav)* Kureyş ile görüşmeye istekli olduğunu açıkladı ve: 'Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki, Kureyş, benden Allah'ın mukaddesatına saygı gösterecekleri her ne tür istekte bulunursa bulunsun mutlaka yerine getireceğim!' dedi.

Rasûlullah *(sav)* Hudeybiye'de ikameti esnasında Huzaa kabilesinin lideri olan 'Budeyl b. Verka' kendisine geldi. Kureyş'in savaşmak için çok kararlı olduğunu bildirerek Rasûlullah'a : "Şüphesiz ki Kureyş seni Allah'ın evinden alıkoyacak ve seninle savaşacaktır" dedi.

Rasûlullah *(sav)*, ona asıl amacını açıkladı ve: "Bizler birileriyle savaşmak için gelmedik, bizim asıl geliş amacımız umre yapmaktır. Şüphesiz ki savaş Kureyş'i bitkin düşürmüş onları zor duruma sokmuştur. Eğer isterlerse belirli bir anlaşma yapabilirim. Bu takdir de benimle insanların arasına engel olmasınlar. Şayet insanların girdiği dine girmeyi isterlerse bunu yapsınlar. Ki bu sayede savaştan kurtulmuş ve rahatlamış olurlar. Yok eğer bunların hiçbirisini kabul etmezlerse nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki onlarla tek başıma kalana ve Allah, dinini tamamlayana kadar savaşırım" dedi.

Budeyl b. Verka, Kureyş'e geri döndü ve Rasûlullah'ın kendisine söylediklerini onlara bildirdi. Ama Kureyşliler ona kulak asmadılar ve sözlerini kabullenmediler. Budeyl de onlardan uzaklaştı.

Hudeybiye'de Rasûlullah ile Kureyş Arasında Geçen Görüşmeler

Kureyş'in, Rasûlullah *(sav)* ile görüşmelerinin başlamasıyla elçiler de arada gidip gelmeye başladılar.

Kureyş tarafından gönderilen ilk elçi Urve b. Mesud Es-Sakafi idi. O, gelip Rasûlullah'la konuştu. Rasûlul-

lah'ın bu ziyaretteki asıl amacını öğrendikten sonra hemen Kureyş'e dönüp onları, Rasûlullah'a umresini yapması ve Kâbe'yi ziyaret etmesi için izin vermeye davet etti. Fakat onlar Urve'nin sözlerini reddettiler. O da onlara öfkelenerek yanlarından ayrıldı.

Kureyş bundan sonra Habeşistanlıların efendisi Huleys'i elçi olarak gönderdi.

Rasûlullah *(sav)* onu görür görmez: 'Bu, kurbanlıklara hürmet gösteren birisidir. Haydi, umrede kurban edilecek şu hayvanları ona doğru salıverin' dedi.

Huleys, Müslümanlara doğru geldiğinde kurbanlık hayvanları ona doğru gönderdiler ve ihram elbiseleri üstlerinde olduğu hâlde telbiye getirmeye başladılar.

Huleys, bu manzara karşısında çok etkilendi ve: 'Umre için gelen bu insanların Allah'ın evine gitmekten engellenmeleri olacak şey değildir' dedi.

Hemen Kureyş'e dönüp onlara; Müslümanlara umre görevini yerine getirmeleri için müsamaha göstermelerini öğütledi.

Ama onlar Huleys'e: 'Otur, otur. Sen hiçbir şeyden anlamayan bir bedevisin' diyerek eleştiride bulundular. Huleysde onlara kızarak yanlarından ayrıldı.

O sırada Rasûlullah *(sav)* Hiraş b. Ümeyye'yi, kendi yerine görüşmeci olarak Kureyş'e gönderdi. Onlar, Hiraş'i *(r.a)* iyi karşılamadılar. Devesini bağlayıp onu öldürmek istediler. Hiraş *(r.a)* hemen Rasûlullah'a *(sav)* geri döndü.

Sonra, Kureyş üçüncü elçisi olan Mikraz b. Hafs'ı, Rasûlullah'a *(sav)* gönderdi. Rasûlullah *(sav)* onu gördüğünde: 'Bu, facir birisidir' dedi.

Mikraz, Rasûlullah *(sav)* ile konuştu ama ikisi de hiçbir şey üzerinde anlaşma sağlayamadı.

Bundan sonra Rasûlullah *(sav)*, Osman'ı çağırtarak görüşmek için Kureyş'e gitmesini emretti.

Osman *(r.a)* Mekke'ye ulaştığında Kureyşliler onunla görüşmeyi reddedip ona: 'Eğer umre yapmak istersen sen yap, ama Muhammed zorla bizim üzerimizden geçerek Kâbe'ye asla giremez' dediler.

Osman *(r.a)* bu teklifi reddetti ve: 'Allah'a yemin ederim ki, ben Rasûlullah'tan önce Kâbe'yi tavaf edecek değilim' dedi.

Kureyş'in, Osman'ı *(r.a)* Mekke'de alıkoyup, hapsetmesi üzerine Müslümanlara Osman'ın öldürüldüğüne dair bir yaygara ulaştı.

Rasûlullah *(sav)* öfkelenerek: 'Osman'ın intikamını almak için onlarla savaşana dek ilerleyeceğiz' dedi.

Rasûlullah *(sav)* ashabını, savaşmaya, sabretmeye ve ölümle bile sonuçlanacak olsa asla kaçmamaya dair kendisine beyat etmeye davet etti. Bunun üzerine orada bulunan sahabelerin hepsi Rasûlullah'a *(sav)* beyat ettiler.

Rasûlullah *(sav)*, mübarek sağ elini tuttu: "Bu Osman'ın elidir, bu, Osman içindir" diyerek Osman'ın *(r.a)* yerine de kendisi beyat etti.

Kısa bir süre sonra Müslümanlara, Osman'ın *(r.a)* öldürme olayının doğru olmayan bir yaygara olduğu açıklığa kavuştu.

Rasûlullah'ın Suheyl b. Amr ile Anlaşma Akdi Üzere Görüş Birliğine Varması

Kureyş son olarak elçisi ve müzakerecisi Suheyl b. Amr'ı Rasûlullah'la görüşmesi için gönderdi. Rasûlullah'ın bu yıl Medine'ye dönmesi şartıyla görüşme yetkilisi olarak onu görevlendirdiler.

Suheyl'e: 'Muhammed'e git onunla bir anlaşmaya var. Anlaşmada bu yıl geri dönmesi şartı olsun. Allah'a yemin ederiz ki Araplar Muhammed'in bizim üzerimizden geçerek zorla Mekke'ye girdiğini konuşmamalı' dediler.

Rasûlullah *(sav)*, Suheyl b. Amr'ın kendilerine doğru geldiğini görünce sevindi ve ashabına müjde verdi.

Onlara: 'Allah işinizi kolaylaştırdı. Kureyşliler bu adamı göndererek anlaşmayı arzu ettiler' dedi.

Suheyl b. Amr, Rasûlullah'ın yanına oturup görüşmeye başladı. Efendimizle uzadıya konuştu. Sonunda 'Hudeybiye Anlaşması' diye bilinen anlaşmayı uygulamaya koymaya karar verdiler.

Ömer *(r.a)*, Rasûlullah *(sav)* ile Suheyl arasında geçen görüşmelerden birazdan aralarında imzalanması beklenen ve Müslümanların umrelerini eda edemeden Medine'ye dönmelerini, gelecek sene umrelerini yerine getirmek için tekrar gelmelerini içeren ittifaktan haberdardı.

Ömer *(r.a)* bu ittifaktan hiç hoşnut değildi. Bunu kabullenmediğini açıkça ifade ediyordu.

İtiraz için Rasûlullah'a *(sav)* geldi ve: "Ey Allah'ın Rasûlü, biz hak onlar da batıl üzere değil mi?" dedi.

Rasûlullah *(sav)*: "Evet" buyurdu.

Ömer *(r.a)*: "Peki niçin dinimiz hususunda zilleti kabul ediyor ve Allah bizimle onlar arasında hüküm vermeden geri dönüyoruz?" dedi.

Bunun üzerine Rasûlullah *(sav)*: "Ey Hattab'ın oğlu, ben Allah'ın Rasûlü'yüm. Allah hiçbir zaman beni zayi etmeyecektir" buyurdu.

Ömer, Ebu Bekir Sıddık'a giderek aynı soruları yöneltti. Ebu Bekir'in *(r.a)* verdiği cevaplar, Rasûlullah'ın cevaplarıyla uyum arz ediyordu.

Sonra Ebu Bekir *(r.a)* Ömer'e: "Ey Ömer! Rasûlulah'ın yapmış olduğu tüm şeylere bağlan ve asla itiraz etme. Çünkü, Allah'ın Rasûlü'dür. Allah hiçbir zaman onu ihmal etmeyecektir" dedi.

Müslümanlar Anlaşma Maddelerini Garipsiyorlar

Rasûlullah *(sav)* ile Suheyl b. Amr arasında olan anlaşma üzerinde ittifak sağladıktan sonra anlaşma belgesini yazması için Efendimiz *(sav)*, Ali'yi *(r.a)* çağırttı.

Anlaşma belgesi yazılırken birtakım yüzeysel ihtilaflar meydana geldi.

Rasûlullah *(sav)*, Ali'ye: "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla yaz" buyurdu.

Suheyl hemen itiraz ederek: "Vallahi ben Rahman'ın ne olduğunu bilmiyorum. Sen 'Allah'ım senin adınla' diye yaz" dedi.

Rasûlullah *(sav)*, Ali'ye "Allah'ım senin adınla" diye yaz buyurdu.

Daha sonra da: 'Bu, Allah'ın Peygamberi'nin, Suheyl b. Amr ile üzerinde anlaşma yaptığı maddelerdir diye yaz' buyurdu.

Suheyl buna da: "Vallahi bizler eğer senin Allah'ın Peygamberi olduğunu bilmiş olsaydık ne seni Kâbe'ye girmekten alıkoyardık ne de seninle savaşırdık. Sen kendi ismini ve babanın adını yaz" diyerek itiraz etti.

Rasûlullah *(sav)*: "Vallahi siz beni yalanlasanızda ben Allah'ın Peygamberiyim. Abdullah'ın oğlu Muhammed (sav) diye yaz" buyurdu.

Sahabeler, anlaşmadan ve üzerinde ittifak edilen bazı şeylerden şikâyetçiydi.

Umre için ihramlarını giyinerek gelmişlerdi. Hepsi Kâbe'ye ve Mescid-i Haramda namaz kılmaya özlem duymaktaydı. Ama onlar bu yıl tüm bunlardan mahrum bırakılıyordu.

Üzerinde anlaşma sağlanılan maddelerden birisi de şuydu:

"Mekkelilerden kim Müslüman olarak Medine'ye gelirse Rasûlullah onu Mekke'ye geri iade edecek, ama Müslümanlardan birisi dinden çıkarak Mekke'ye gelirse Kureyş onu Müslümanlara iade etmeyecekti."

Müslümanlar bu maddenin kendilerine zarar verdiğini ve Kureyş'in aleyhlerine bir başarı elde ettiğini düşündüler.

Yan tarafında Rasûlullah ve Suheyl oturmuş, Müslümanlar da bakarken Ali anlaşma belgesini yazmaya başladı.

Ali *(r.a)*: "Allah'ım senin adınla... Abdullah'ın oğlu Muhammed ile Suheyl b. Amr'ın; on yıl savaşı bırakacağına, insanların bu süre zarfında emniyet içerisinde olacağına ve birbirlerinden ellerini çekeceklerine bununla birlikte ashabından her kim, velisinin izni olmaksızın Rasûlullah'a gelirse onu efendisine geri iade edeceğine, Rasûlullah'la beraber olan her kim de Kureyş'e gelirse onu Rasûlullah'a iade etmeyeceklerine dair yaptıkları bir anlaşmadır" diye belgeyi yazıya döktü.

Müslümanlar bunu duyduklarında çok şaşırdılar ve: "Subhanallah! Müslüman olarak bize geldiği hâlde nasıl olur da bir Müslüman, müşriklere teslim edilebilir?" dediler.

Suheyl'in Oğlu Ebu Cendel'in Hapisten Kaçarak Müslümanların Yanına Gelmesi

Müslümanların şaşkınlık ve hayretleri devam ederken herkesi şaşkına çeviren, akılları baştan alan bir olay meydana geldi.

Rasûlullah *(sav)* ile Suheyl b. Amr anlaşma belgesini imzalamadan önce Suheyl'in oğlu Ebu Cendel prangaya vurulmuş bir hâlde Mekke'den anlaşma yerine geldi.

Ebu Cendel *(r.a)* İslam'ı Mekke'de kabul etmişti. Babası Suheyl b. Amr ise İslam'a düşmanlık eden Kureyş liderlerindendi. Oğlunun Müslüman olmasına kızmış ve onu İslam'dan dönmeye, atalarının dinine geri girmeye çağırmıştı. Ama o bunu reddetmiş ve hak üzere sebat göstermişti. İşte bunun üzerine babası ellerini ve ayaklarını zincire vurup onu hapse atmıştı...

Ebu Cendel *(r.a)* Müslümanların Mekke'ye geldiğini öğrendi. Buna sevinmiş ve mutlu olmuştu. Müslümanlar şimdi Mekke yakınlarındaki Hudeybiye'deydi. Babası

Suheyl, Kureyş adına Rasûlullah ile görüşme yapıyordu. Bundan dolayı Müslümanlara ulaşmak için bir şeyler yapması gerekiyordu.

Ebu Cendel, hapisten kaçmak ve Müslümanlara katılabilmek için Hudeybiye'ye gitme hususunda var gücünü kullandı.

Allah ona yardım etti ve prangalara vurulmuş olmasına rağmen ona hapisten çıkma imkânı verdi.

Ebu Cendel zincirlerini sürükleyerek Müslümanların karargâhına doğru gitmeye başladı. Müslüman kardeşlerine katılacağı ve onların aralarında olacağı için son derece neşe ve sevinç duyuyordu.

Allah *(cc)*, Suheyl ile Rasûlullah'ın *(sav)* ittifakı tamamladıkları, Ali'nin de anlaşma belgesini yazmayı bitirdiği ve henüz anlaşma metnini imzalamadıkları bir anda Ebu Cendel'in, Müslümanların karargâhına ulaşmasını takdir etti.

Ebu Cendel, Müslüman kardeşlerine, Rasûlullah *(sav)* anlaşmayı imzalamadan önce ve İslam'ı kabul etmiş olarak gelmişti.

Anlaşma maddelerinin içinde 'Mekke'den Müslümanlara gelen herkesi geri iade etmeleri' olduğu için ayrıca bir de babası müşriklerin liderlerinden bir lider olduğu ve şimdi Rasûlullah ile görüşme yaptığı hâlde acaba Ebu Cendel'e ne yapacaklardı.

Ebu Cendel son derece yorgun ve bitkin olarak Müslümanlara ulaştı. Babasının Müslümanların yanında ol-

duğunu bilmiyordu. Kendisini, güven, huzur ve selamet içerisinde hissederek Müslümanların arasına bıraktı.

Fakat Müslümanların karargâhındaki işler Ebu Cendel'in beklediği gibi değildi. Şimdi orada Ebu Cendel'in bilmediği yeni bir problem vardı. Bu problem onun kurtulamamasına neden olacaktı.

Suheyl b. Amr gelen adama baktı. Bir anda şok oldu. O, oğlunu Mekke'de hapiste bırakmıştı. Acaba onu kim getirmişti?

Suheyl oğluna doğru ilerleyerek elindeki dikenli bir dalla yüzüne bir darbe indirdi. Onu boğazına geçirerek kendine doğru çekti. Müslümanlar bu arada ona bakıyorlardı. Suheyl, Rasûlullah'a: "Ya Muhammed işte bu senden isteyeceğim ilk kişidir. Aramızdaki anlaşma gereği onu bana geri teslim etmen gerekir" diyerek seslendi.

Rasûlullah *(sav)* ona: "Henüz anlaşmayı kesin karara bağlamadık" dedi.

Suheyl: "O takdirde seninle asla hiçbir şeyde anlaşamayacak ve onu bana teslim edene kadar hiçbir şeye de yanaşmayacağın" dedi.

Rasûlullah *(sav)*: "Onu benim hatırım için koru" dedi.

Suheyl ısrar ve inatla: "Vallahi senin hatırın için onu koruyamam" diye karşılık verdi.

Suheyl Müslümanlar Hoş Görmemesine Rağmen Oğlunu Geri İstiyor

Ebu Cendel *(r.a)* babasıyla beraber Mekke'ye döndürüleceğini anlamıştı.

Bununla şaşkına döndü ve Müslüman kardeşlerinden yardım istedi. En yüksek sesiyle: "Müslümanlar! Ben müşriklere iade edileceğim. Onlar da dinim hususunda beni fitneye düşürecekler? Karşılaştığım bu azabı görmüyor musunuz?" diye bağırdı.

Müslümanlar onun için hiçbir şey yapamıyorlardı. Acı ve hüzün, kalplerini parçalıyordu. Anlaşma ellerini bağlamış, ona yardım etmekten kendilerini âciz bırakmıştı.

Müslümanların hüznüne hüzün eklenmişti. Kardeşleri Ebu Cendel için ağlamaktan başka hiçbir şey yapamıyorlardı. Ona acıdıkları için ağladılar.

Müşriklerden Mikraz b. Hafs ve Huveytib b. Abdi'l Uzza görüşmeci heyet içerisindeydi. Onlar, Müslümanların ağlama derecesine ulaşan üzüntülerine şahit olmuşlardı.

Huveytib, Mikraz'a: 'Ben, dinlerine giren kimselere Muhammed'in ashabından daha çok sevgi gösteren bir topluluğa asla rastlamadım. Şunlara bak. Yardım edemedikleri ve kurtaramadıkları için Ebu Cendel'e şefkatle ağlıyorlar. Hâlbuki bundan önce onunla hiç karşılaşmamışlar' dedi.

Huveytib ve Mikraz, Suheyl'in oğlunu geri çevirmek için yaptığı ısrar karşısında olaya müdahale ettiler ve Rasûlullah'a: 'Biz senin hatırın için onu koruyacağız' dediler.

İkisi bir müddet için Ebu Cendel'i korudu ve onu yakınlarındaki bir çadıra aldılar.

Ancak yine de imzalanan anlaşma gereği babasına teslim edilmesi gerekiyordu. Bu anlaşmadan sonra Ebu Cendel,

İslam'ı kabullenmiş olarak Rasûlullah'a gelen ilk kişiydi.

Suheyl, oğlu Ebu Cendel'e doğru ilerledi. Onu yanına almak ve Mekke'ye götürmek için elinden tuttu.

Rasûlullah *(sav)* Ebu Cendel'e: "Ey Ebu Cendel sabret ve ecrini Allah'tan bekle; kuşku yok ki Allah sana ve beraberindekilere bir çıkış yolu ve iyi bir akıbet nasip edecektir. Bizler Mekkeliler ile aramızda bir anlaşma yaptık. Biz onlara, onlar da bize bu hususta söz verdi. Bizler asla ahde vefasızlık göstermeyiz" diyerek ona nasihat etti.

Ömer *(r.a)*, Ebu Cendel hakkında meydana gelen olaylara üzülerek ve ızdırap çekerek Rasûlullah'a *(sav)* geldi. Ömer *(r.a)* hâlâ olanları kabullenemiyordu.

Rasûlullah'a *(sav)*: "Ya Rasûlullah! Sen Allah'ın Peygamberi değil misin?" dedi.

Rasûlullah: "Evet" buyurdu.

Ömer *(r.a)*: "Bizler hak, düşmanımız da batıl üzere değil mi?" dedi.

Rasûlullah: "Evet" dedi.

Ömer *(r.a)*: "Peki o hâlde niçin dinimiz hususunda zilleti kabul ediyoruz?" dedi.

Rasûlullah: "Hiç şüphesiz ki ben Allah'ın Peygamberiyim. Ben asla O'na isyan etmem. O, bana yardım edecektir" buyurdu.

Ömer *(r.a)*: "Ya Rasûlullah! Sen bizlere Kâbe'ye geleceğinden ve onu tavaf edeceğimizden bahsetmiyor muydun?" dedi.

Rasûlullah "Evet, ama ben sana bu sene geleceğini mi söyledim?" buyurdu.

Ömer *(r.a)*: "Hayır" dedi.

Rasûlullah: *(sav)*: "Hiç şüphesiz ki sen oraya gidecek ve Kâbe'yi tavaf edeceksin" buyurdu.

Sonra Ömer *(r.a)*, Ebu Bekir'e *(r.a)* gitti ve: "Ey Ebu Bekir, Muhammed (sav) Allah'ın Rasûlü değil mi?" dedi.

Ebu Bekir *(r.a)*: "Evet" dedi.

Ömer *(r.a)*: "Bizler hak, düşmanlarımız ise batıl üzere değil mi?" dedi.

Ebu Bekir *(r.a)*: "Evet" diye cevap verdi.

Ömer *(r.a)*: "Peki o hâlde dinimiz hususunda niçin zilleti kabul ediyoruz" dedi.

Ebu Bekir *(r.a)*: "Be adam, O, Allah'ın Peygamberidir. O asla Rabbine isyan etmez. Allah ona yardım edecektir. Sen onun emirlerine sarıl, yasaklarından kaçın. Vallahi o hak üzeredir" dedi.

Ömer *(r.a)*: "O, bize Kâbe'ye gelerek onu tavaf edeceğimizi söylememiş miydi?" dedi.

Ebu Bekir: "Evet ama o, sana kesinlikle bu sene geleceğini mi söyledi?" dedi.

Ömer *(r.a)*: "Hayır" dedi.

Ebu Bekir *(r.a)*: "Hiç şüphesiz ki sen oraya gidecek ve Kâbe'yi tavaf edeceksin" dedi.

Burada, Rasûlullah'ın *(sav)* verdiği cevaplar ile Ebu Bekir'in *(r.a)* verdiği cevaplar arasında tam bir benzerlik görülüyor.

Ömer *(r.a)* tüm bu olanlardan sonra; üzüntüsünde, itirazında ve Rasûlullah'a *(sav)* yönelttiği sorularda hata ettiğini anlayarak sadaka vermeyi, köle azad etmeyi ve salih amel işlemeyi arttırdı. O, ömrünün kalan kısmında o gün söylediklerinden ötürü korkuyordu.

Ömer Babasını Öldürmesi İçin Ebu Cendel'e İmada Bulunuyor

Hudeybiye Anlaşması'nı yürürlüğe koyma hususunda Rasûlullah *(sav)* ile Suheyl arasındaki görüşmeler son bulmuş ve anlaşma imzalanmıştı.

Suheyl b. Amr ve beraberindeki heyet Mekke'ye dönmek için hazırlandı. Suheyl prangalara vurulmuş olan oğlu Ebu Cendel'i yanına aldı.

Ömer, babasının yanında üzgün bir şekilde yürüyen Ebu Cendel'e baktı. Babası, onu Mekke'ye hapse götürüyordu.

Ömer *(r.a)* kendisinin Ebu Cendel'i kurtarmaktan âciz olduğunu ve Rasûlullah'ın yürürlüğe koyduğu anlaşmayı bozmasının asla caiz olmadığını biliyordu. Yani onun Ebu Cendel'e: 'Şu kılıcı al da onunla babanı öldür' demesi caiz değildi.

Ömer bunu açıkça söyleme yerine işaret ve ima etmeyi istedi.

Babasının yanında yürüyen Ebu Cendel'in yanına doğru ilerledi. Ömer, kılıcını kuşanmış bir vaziyette idi. Ebu

Cendel'in yanında yürümeye ve kılıcını ona yaklaştırmaya başladı. Sanki o Ebu Cendel'i, kılıcı almaya ve onunla babasını öldürmeye davet ediyordu.

Bunu anlaması için onunla üstü kapalı olarak konuşmaya başladı ve: 'Ey Ebu Cendel, sabret ve ecrini Allah'tan bekle. Onlar müşriktir. Onlardan birisinin kanı köpek kanıdır' dedi.

Ömer onunla konuşuyor, yanına geliyor ve kılıcını iyice yakınlaştırıyordu. Sanki ona: 'Haydi şu kılıcı al ve babanı öldür, çünkü o bir müşriktir. Müşriğin kanı ise köpek kanıdır' demek istiyordu.

Ama Ebu Cendel bunu yapmadı. Sonunda hapis ve imtihan olmasına rağmen babasıyla beraber gitmeyi tercih etti. Çünkü o sahabeden ve ecrini Allah'tan bekleyen birisiydi.

Ömer bu olaya: 'Yemin ederim ki, kılıçla babasını öldürmesi için ona işaret ettim. Ama o babasına acıdı ve bunu yapmadı' diyerek yorumda bulundu.

İleriki bir dönemde Ebu Cendel neden böyle davrandığını açıklayarak şöyle dedi: "Vallahi ben Ömer'in işaretini ve babamı öldürmek için bana yaptığı çağrıyı anlamıştım, babama da acımamıştım. Fakat ben Rasûlullah'ın ahdini bozmayı hoş görmedim."

Bu davranış Ebu Cendel'in ferasetine, askerî alandaki uzmanlığına, disiplinliliğine ve Müslümanların riayet ettikleri şeye ne kadar bağlı olduğuna işaret etmekteydi. Çünkü o, kendisinin Müslümanlardan bir fert olduğunu gayet iyi biliyordu.

Hudeybiye anlaşması sona ermiş, Müslümanlar, Medine'ye doğru, yola koyulmuştu. Rasûlullah *(sav)*, yolda iken Allah ona içerisindeki şartlara, bazı sahabelerin haksız ve zarar verici görüyor olmasına rağmen bu anlaşmanın açık bir fetih, büyük bir zafer olduğunu belirten Fetih suresini indirdi.

Ebu Cendel babasıyla birlikte Mekke'ye döndü. Babası onu tekrar hapse koymuştu. Ama bu sefer kelepçe ve prangaları iki kat fazlalaştırdı.

Ebu Cendel *(r.a)* bu imtihanı sabırla ve ecrini Allah'tan bekleyerek kabullendi. İşini Allah'a havale etmiş, dininde sebat göstermiş ve kurtuluşun Allah'ın izniyle yakında geleceğine kesin olarak inanmıştı.

Ebu Basir Hapisten Medine'ye Kaçıyor

Mekke'deki bazı mustazaf Müslümanlar hapsediliyor, ağır imtihanlardan geçiriliyor ve müşrikler tarafından işkence görüyordu.

Ama onlar, tüm bunlara rağmen dinlerinde sebat gösteriyor, Allah'ın rızası için kendilerine isabet eden meşakkatlere tahammül ediyor sabrediyor, ecirlerini Allah'tan bekliyor ve bu olanlarla Allah'a yaklaşıyorlardı.

Dinlerinde sebat gösteren hapsedilmiş mustazaflardan birisi; biraz önce babasının Hudeybiye'den götürme kıssasını öğrendiğimiz Ebu Cendel b. Suheyl b. Amr'dır.

Onlardan bir diğeri de gençlik, canlılık, akıl, hikmet, kuvvet ve gayret dolu bir genç olan, Ebu Basir künyesiyle bilinen Utbe b. Useyd Es-Sakafi *(r.a)*'dır.

O, Taif'teki Sakif kabilesindendi. Sakif kabilesi Kureyş içerisinde bulunan Zühreoğulları'yla anlaşmalıydı. O artık Mekke'de yaşamaya başlamış, Kureyşlilerden sayılan birisi olmuştu.

Ebu Basir *(r.a)* Müslüman olunca Ahnes b. Şerik, Medine'ye gitmemesi ve Rasûlullah'a katılmaması için onu hapsederek işkence etmişti.

Fakat Ebu Basir *(r.a)* hapsin prangalarını parçalamayı becermiş ve bekçilerini gafil avlamıştı. Müslümanlara katılmak ve Rasûlullah *(sav)* ile beraber mutlu bir hayat yaşamak için hicret ederek Medine'ye yönelmişti.

Ebu Basir, Medine'deki kardeşlerinin yanında bereketli ve mutlu geçen kısa bir dönem kaldı.

Kureyş Ebu Basir'in Geri İadesi İçin İki Adam Gönderiyor

Ahnes b. Şerik, Ebu Basir'in hapisten kaçtığını ve Medine'ye hicret ettiğini öğrendiğinde o ve Ezher b. Abdi Avf Ez-Zuhri, onun Mekke'ye teslim edilmesi ve Müslümanların Mekke'den kendilerine gelen herkesi iade edeceğini kapsayan anlaşma maddesinin tatbik edebilmesi hususunda anlaştı.

Ahnes ve Ezher, hemen Amiroğullarından Hudeys b. Cabir adında birisini ve onun yanında kendisine Kevser denilen bir hizmetçiyi Medine'ye gitmeleri ve Ebu Basir'i hapse geri getirmeleri için kiraladı.

Ahnes, Peygamberimize *(sav)* içerisinde Ebu Basir'in kaçtığını ve anlaşma maddelerini yerine getirmek amacıyla onu almaya iki adamın geldiğini bildiren bir mektup yazdı.

Hudeys b. Cabir ve hizmetçisi Medine'ye ulaştı. Rasûlullah *(sav)* ile buluşarak kendisine Ahnes b. Şerik'in mektubunu teslim etti.

Rasûlullah *(sav)* gelen mektubu okuması için hemen Ubeyy b. Ka'b'ı çağırttı.

Gelen mektupta Ahnes şöyle diyordu: "Ey Muhammed, karşılıklı olarak yaptığımız anlaşmayı ve 'Bizden kim sana gelirse onu geri vereceğine' dair aramızda yaptığımız şahitliği biliyorsun. Hemen arkadaşımız Ebu Basir'i bize gönder."

Yapılan anlaşma bağlayıcıydı. Kureyş kâfirlerinin Ebu Basir'i istemeleri sebebiyle Rasûlullah'ın *(sav)* onu geri vermesi gerekiyordu.

Bu, Hudeybiye topraklarında Rasûlullah'ın *(sav)*, babası kendisini istediğinde Ebu Cedel'e yaptığı, şimdi ise Ebu Basir'e yapması gereken şeyin aynısıydı...

Rasûlullah Ebu Basir'i Müslümanların Üzüntüleri Arasında Teslim Ediyor

Rasûlullah *(sav)* Ebu Basir'i çağırtarak, Ahnes'in mektubunu ve bu iki adamın kendisini götürmek için geldiğini bildirdi ve ona ikisiyle birlikte geri dönmesini emretti.

Hudeybiye'de Ebu Cendel'in iade sahnesi ikinci kez tekerrür etmişti. Bu sahne bu sefer Medine'de cereyan ediyordu. Çok duygusal ve etkileyici bir sahneydi bu.

Müslümanların, kardeşleri Ebu Basir'e olan üzüntü ve acıları yenilenmişti. O şimdi imtihana, işkenceye ve Mekke'deki hapishaneye gidiyordu.

Ebu Basir'in hüznü ve elemi son derece büyük ve derindi. Kurtuluşa erdikten ve Medine'deki kardeşlerine kavuşma imkânı bulduktan sonra şimdi yeniden işkenceye ve Mekke'deki hapishaneye mi götürülecekti?

Hâlbuki o, prangalarından kurtulmak için ne kadar da çok çaba harcamıştı.

Hapisten kaçmak için nice planlar yapmış, Medine'ye varana kadar ne acılar ve meşakkatlerle karşılaşmıştı?

O şimdi güvenli, mutmain, huzurlu ve mutlu bir şekilde kardeşlerinin arasında duruyordu.

Tüm bunlardan sonra işkenceye, zincirlere ve hapse mi iade edilecekti?

Ebu Basir *(r.a)*, Ebu Bekir ve Ömer gibi söz sahibi sahabelerin duyabileceği şekilde Rasûlullah'la *(sav)* konuştu.

"Ey Allah'ın Rasûlü, dinim hususunda fitneye düşürmeleri için mi beni müşriklere iade ediyorsun?" dedi.

Rasûlullah *(sav)*: "Ey Ebu Basir, biz Mekkelilere -senin de bildiğin gibi- söz verdik. Dinimiz hususunda ahde vefasızlık göstermemiz uygun olmaz. Allah sana ve beraberindeki mustazaf Müslümanlara mutlaka bir çıkış yolu ve kurtuluş ihsan edecektir" diyerek cevap verdi.

Ama Ebu Basir aynı soruyu tekrar yöneltti.

"Ey Allah'ın Rasûlü! Dinim hususunda fitneye düşürmeleri için mi beni müşriklere iade ediyorsun?"

Rasûlullah *(sav)* ona: "Ey Ebu Basir, onlara git. Şüphesiz ki Allah senin için bir kurtuluş ve bir çıkış yolu meydana getirecektir" buyurdu.

Rasûlullah *(sav)* kendisinin anlaşma maddelerine bağlı olduğunu bildirmişti. Bu maddeler, Ebu Basir'in kesinlikle iade edilmesini öngörüyordu. Ahde vefa göstermek dinî bir vecibedir.

Verilen sözden caymak, kâfirlere karşı bile olsa haramdır. İşte bu İslam'ın edebi ve Müslümanların İslamına ilişkin ahlakıydı.

Müslümanların bu üstün ahlakı nerede? Müşriklerin ve Yahudilerin heva, menfaat ve maslahata dayalı ahlak ve davranışları nerede?

Bir sözleşme onlar için faydalı ise ona bağlılıklarını ilan ederler. Eğer onlar için bir menfaat sağlamıyorsa hemen onu bozarlar.

Ebu Basir Kurtuluş İçin Bir Yol Düşünüyor

Rasûlullah *(sav)* bu şekilde Ebu Basir'in iki adamla beraber gönderilmesine karar verdi. Ebu Basir, onlarla gitmek için hazırlanmaya başladı. Ama Allah'ın Peygamberi, bazı sahabelerine eziyet ve sıkıntı vermesine rağmen sözleşmeye riayet etmişti. Çünkü aldatmak ve hıyanet etmek caiz değildi.

İşte Ebu Cendel işte Ebu Basir...

Rasûlullah *(sav)* Ebu Basir için bir umut kapısı açmış ve Allah'tan kurtuluşunu ummayı göstermişti. Efendimiz bununla onu, Allah'a tevekkül etmeye ve onun hakkında hüsn-ü zanda bulunmaya davet etmişti. Şüphesiz ki hapis devam etmeyecek, imtihan sürekli olamayacaktı. Zorluk ve sıkıntı, bitene kadardı. Her zorlukla birlikte bir kolaylık vardı.

Müslüman kardeşleri, ona bir torba hurma verdi. Hüzün ve üzüntü içerisinde vedalaştılar. Çünkü onlar, onun nereye gideceğini biliyorlardı. Allah'a tevekkül etmesini ve O'ndan kurtuluş istemesini tavsiye ederek: "Ey Ebu Basir sabret ve sevin. Hiç şüphesiz ki Allah senin için bir çıkış yolu ve kurtuluş ihsan edecektir. Bazen bir adam bin kişiden hayırlı olabiliyor" dediler.

İki müşrik, Ebu Basir'in ayaklarına pranga geçirdi ve onu bir bineğe bindirdi.

Ebu Basir Rasûlullah'a *(sav)* ve Müslüman kardeşlerine veda etti. Kim bilir belki de bu son vedalaşmalarıydı.

Üç kişi, Mekke'ye doğru yola çıktı. Müslümanlar, kardeşleri Ebu Basir'i, üzüntü ve acı duyguları içerisinde, şefkat, özlem ve elem bakışları arasında uğurladılar.

Üç kişi Medine'den ayrıldı. Ebu Basir'in duyguları, iç aleminde tesir meydana getiriyordu.

Kendi kendisine düşündü ve nefsiyle konuşarak: "Ben şimdi Mekke'ye mi gidiyorum? Beni yeniden sıkıntıya ve hapse koyması için Ahnes b. Şureyk'e mi döneceğim? Allah Rasûlü'ne hicret ettim ama Hudeybiye anlaşması, benim teslim edilmemi gerektirdi. Bu konuda Rasûlullah'a bir günah yok kendim için bir şeyler yapmam gerek. İşkence ve hapisten kurtulabileceğim bir yol bulmalıyım" dedi.

Allah *(cc)*, ona kurtuluş yolunu ilham etti. Ona, uygun bir plan öğretti. Geriye sadece onu uygulamak kalmıştı.

O bineğinin üzerinde iken tüm bunlar tamamlanmıştı. İki müşrik, Ebu Basir'in bineğini sürüyordu. O zincirlere

vurulmuştu ama güvendeydi. Ebu Basir onlarla hiç konuşmuyordu.

Onlar kendisinin ne düşündüğünü ve ne planlar yaptığını bilmezken düşünceler, kafasında gezintiye çıkmıştı.

Ebu Basir Zu'l-Huleyfe'de Müşriklerden Birisini Öldürüyor

Zu'l-Huleyfe bölgesine ulaşmışlardı. Zu'l-Huleyfe, Medineliler için Hac ve umrede ihrama girme bölgesiydi. Orası Medine yakınlarındaydı. Oranın şimdiki adı 'Abaru Ali'dir.

Yemek yemek ve dinlenmek için Zu'l-Hulayfe'de konakladılar. İki müşrik, Ebu Basir'in davranışlarını gözetlemeye ve onu korumaya başladı.

Ebu Basir ise abdest alarak namaz kıldı ve Allah'a dua etti. Namazını tamamladıktan sonra onların yakınına bir yere oturdu. Sırtını duvara dayayarak hurma torbasına elini uzattı ve yemek için ondan birkaç hurma çıkardı. Prangalarından kurtulmak ve zihninde canlandırdığı planı uygulamak için çok uygun bir fırsat bulmuştu. Hemen onu uygulamaya geçti. Ebu Basir yemeğine eşlik etmeleri için iki müşriği davet etti. Onlara: "Haydi buyurun beraber yiyelim" dedi.

Huneys onun bu davetini: "Bizim yemeğimiz varken senin yiyeceğine ihtiyacımız yok" diyerek reddetti.

O sırada Ebu Basir *(r.a)*: "Ama ben sizinle beraber yemek istiyorum. Şayet beni yemeğe çağırırsanız ben davetinize icabet eder ve sizinle beraber yerim" diyerek onları sıkıştırdı.

Onlar, Ebu Basir'in bu sözünden utanmışlardı. Yanlarına kuru bir ekmek parçası aldılar. Huneys b. Cabir duvara astığı kılıcını aldı. Ebu Basir'in yanına geldiler ve beraber yemek yemek için oturdular.

Konuşmaya daldılar. İhtiyacından dolayı konuşmanın seyrini Ebu Basir belirliyordu.

Adama: "Ey Ben-i Amir'in kardeşi, senin adın nedir?" diye sordu.

Adam: "Huneys" dedi.

Ebu Basir: "Kimin oğlu?" dedi.

Adam: "Cabir'in oğlu Huneys" diye karşılık verdi.

Yemek yeme işini bitirdikten sonra konuşmaya devam ettiler. Huneys kılıcını çekti ve havada salladı. O, Müslümanları öldürmeyi çok arzu ediyordu.

"Bu kılıcımla Müslümanlardan Evs ve Hazreclileri sabahtan akşama kadar doğrayacak ve onlarcasını öldüreceğim" dedi.

Ebu Basir ona: "Ey Huneys, kılıcın nasıl keskin mi?" dedi.

Huneys övünerek alaycı bir üslupla: "Evet çok keskin" dedi.

Ebu Basir: "Bir göz atmam için onu bana uzatman mümkün mü?" diye sordu.

Huneys, görevini ve önünde duran adamın kavminden kaçan birisi olduğunu unutmuştu. Son derece gafil davranıyordu. Ebu Basir, kılıcı eline aldı ve Huneys'e: "Bak bakalım ne kadar keskin?" dedi.

Yol boyunca tasarladığı ve kendisini hürriyete kavuşturacak planını uygulama vakti gelmişti.

Huneys, Allah'a küfreden bir müşrikti. Allah düşmanlarından bir düşmandı. Ebu Basir'in düşmanıydı. Kendisini hapse atmak istiyordu. Onun kanı heder, katli helaldi.

Ebu Basir, kılıcı eline alarak Huneys'in önünde çevirmeye başladı, ona bakıyordu.

Huneys'e kılıcı çok beğendiğini ve onun güzel bir kılıç olduğunu ifade etti.

Huneys ise aptal aptal ona bakıyordu.

Ebu Basir hiç beklenmedik bir anda kılıç ile Huneys'in üzerine atıldı. Birkaç darbeyle işini bitirmişti. Huneys, ne kadar da çabuk kaskatı bir cesede dönüşmüştü.

Huneys'in Hizmetçisi Efendisinin Öldürülüşünü Rasûlullah'a Haber Ediyor

Huneys'in hizmetçisi Kevser, gördükleri karşısında şaşkına dönmüş, korku ve tedirginliğe kapılmıştı. Efendisi Huneys, cansız olarak önündeydi. Ebu Basir ise kılıcını tutmuş duruyordu. Kevser ardına bakmadan süratlice koşmaya başladı.

Acaba nereye gidiyordu?

Medine, kendisine en yakın mekândı. Oraya gitmeli ve Ebu Basir'in yaptığını Rasûlullah'a *(sav)* haber vermeliydi.

Bineğine binerek Medine'ye doğru yola koyuldu.

Ebu Basir *(r.a)* ise ayaklarındaki prangaları çözmüş ve dinlenmek için bulunduğu mekânda biraz oturmuştu.

Rabbine hamd etti. Aklına getirdiği bu fikirden ötürü şükretti. Allah kendisi için bir çıkış yolu ve bir kurtuluş nasip etmişti.

Bu çıkış yolu çabuk olmuş, kurtuluş bir anda gelmişti.

Ebu Basir gerçekten de basiretli biriydi. İmanı, basireti ve fıtri zekâsından çok iyi bir şekilde faydalanıyordu.

O, şimdi hürriyetine kavuşmuş, Huneys'le birlikte zelil ve başı eğik olarak hapse gitmemişti.

Kendisini, yaptığı güzel planı ve düşüncesiyle kurtarmıştı. Bunların hepsi, Allah'ın kendisine verdiği bir lütuftu.

Ebu Basir *(r.a)* öldürdüğü düşmanın üzerinde bulunan mal ve silahların tümünü alarak devesine koydu ve Medine'ye Rasûlullah'ın yanına doğru yola koyuldu.

Huneys'in hizmetçisi Kevser, Ebu Basir'den daha önce Medine'ye ulaşmıştı. Korkmuş, endişelenmiş ve paniklemişti. Olup bitenleri Rasûlullah'a *(sav)* bildirmek için hemen mescide yöneldi.

Rasûlullah *(sav)*, ashabından bir grupla birlikte oturmaktaydı. Kevser'e baktı, kendisine doğru hızlıca geliyordu.

Rasûlullah *(sav)*: "Şu gelen adam kesinlikle korkmuş birisi" dedi.

Yani gördüğü bir olay onu korkutmuş, bu sebeple korkuya kapılmıştı.

Kevser, Rasûlullah'ın *(sav)* önünde durdu. Neredeyse nefes alamıyordu.

Rasûlullah *(sav)* ona: "Ne bu hâl? Ne oldu sana?" dedi.

Kevser: "Vallahi dostunuz Ebu Basir, efendim Huneys'i öldürdü. Beni de öldürmek istedi, ben de kaçtım. Mucize eseri kurtuldum" dedi.

Rasûlullah *(sav)* biraz dinlenmesi için Kevser'i oturmaya davet etti.

Ebu Basir Rasûlullah'ın Önünde İşaretini Alıyor

Kısa bir süre sonra Ebu Basir *(r.a)* Huneys'ten aldığı eşyaları devesine koymuş ve kılıcını kuşanmış bir vaziyette çıka geldi. Devesini Rasûlullah'a *(sav)* yakın bir yere çöktürdü. Sonra Rasûlullah'a *(sav)* ve etrafında oturan sahabelere doğru yaklaştı ve onlara selam verdi. Rasûlullah *(sav)* selamını aldı.

Sahabe hayretle Ebu Basir'e baktı. Zekâsına, ince anlayışına, güzel davranışına ve ince planına çok şaşırmışlardı. Niçin hayret etmeyecekler ve onun konumu ile övünmeyeceklerdi?

Kısa bir süre önce prangalara vurulmuş olarak, korumalar arasında kendilerinden ayrılmıştı. Huneys onu hapse atmak için götürmüştü. O ise kurtulmuş, yeniden hürriyetine kavuşmuş ve Huneys'i öldürme imkânı bulmuştu.

Ebu Basir *(r.a)* Rasûlullah'a *(sav)* edeple seslenerek: "Ey Allah'ın Rasûlü, sen sözünde durdun. Allah sözleşmeni hakkıyla

yerine getirdi. Anlaşma gereği beni düşmana teslim ettin. Ben ise kendimi kurtardım, dinimi muhafaza ettim" dedi.

Rasûlullah *(sav)* Ebu Basir'in bu tavrına, zekâ ve idrakine hayretlerini gizleyememişti. Önemli bir işareti içeren garip bir söz söyledi.

Ebu Basir *(r.a)* hakkında şöyle dedi: "Ne annesi varmış? Eğer Ebu Basir'in yanında birkaç adam olmuş olsa tek başına bir savaşı tutuşturabilir!"

Rasûlullah'ın *(sav)* söylediği bu garip ibarenin anlamı neydi acaba?

"Ne annesi varmış?" sözü aslında bir övgü ifadesiydi. Bunun ile onu kötülemek ve ona bedduada bulunmak kastedilmemişti elbette... Hayret ve övgü için söylenmişti bu söz.

"Savaşı tutuşturabilir" sözü ise: "Ebu Basir, savaş ateşini tutuşturmaya, kavgaları alevlemeye, kâfirleri işgal ederek onları belaya düçar etmeye güç yetirendir" anlamına geliyordu.

Sahip olduğu etkin basiret, güçlü idrak, parlak zekâ, güzel plan, kuvvetli karakter ve üstün gayreti sebebiyle bunların hepsini yapmaya muktedirdi. Bu yetenek ve özellikler harp ateşini tutuşturmaya yeterdi.

Ebu Basir'e, cihad meydanlarında asker, savaş alanlarında yakıt alacak güçlü ve savaşçı adamlar lazımdı. Eğer onun yanında birkaç adam olsa kâfirlere başarılı akınlar düzenleyebilirdi.

"Eğer Ebu Basir'in yanında birkaç adam olmuş olsa harp ateşini tutuştururdu."

Ebu Basir, Rasûlullah'ın *(sav)* bu sözünü işitmiş, onun delalet ettiği anlam ve manayı çok iyi anlamıştı.

Sanki Rasûlullah *(sav)* üstü kapalı bir şekilde kâfirlere cihadi operasyonlar düzenlemesi için Ebu Basir'e izin veriyor ve bu konuda, ona iştirak etmesi için bazı Müslümanlara mesaj gönderiyordu.

Rasûlullah Dilediği Yere Gitmesi İçin Ebu Basir'e İzin Veriyor

Ebu Basir, Huneys'ten ele geçirdiği malları Rasûlullah'a *(sav)* getirdi.

Bu mallar onun kılıcı, devesi ve eşyalarıydı. "Ya Rasûlullah bunu paylaştırır mısın?" dedi.

Elde edilen bu malın kâfirlerden bir ganimet olması hasebiyle beşe bölünmesi gerekiyordu.

Beşte biri Rasûlullah'a *(sav)* veriliyor geri kalan beşte dörtlük kısmını mücahidler alıyordu.

Rasûlullah'ın *(sav)* aldığı beşte birlik kısmı da ayrıca beş kısma ayrılıyordu. Allah'a ve Rasûlü'ne, yakın akrabalarına, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara...

Bu taksimat Allah'ın *(cc)* şu sözünde ifade ediliyordu:

"Bilin ki ganimet olarak aldığınız herhangi bir şeyin beşte biri Allah'a, Rasûlü'ne, yakınlarına, yetimlere, yoksullara ve yolculara aittir." [1]

Ebu Basir, Huneys'in mallarından Allah'ın farz kıldığı

---

1 *8/Enfal, 41*

bu beşte birlik payı almasını Rasûlullah'tan istedi.

Bu, onun dinin hükümlerine bağlılığını ve Müslümanların birliğine gerçek anlamda nasıl bağlanılması gerektiğinin şuuruna vardığını gösteriyordu.

Fakat Rasûlullah *(sav)* elde edilen bu malın paylaştırılmasını reddederek ona: "Eğer ben bunu taksimat yaparsam onlarla yaptığım anlaşmaya riayet etmemiş olurum" dedi.

Bu, Rasûlullah *(sav)* Huneys'in mallarının taksimine razı olup ondan beşte bir mal aldığında, Ebu Basir'in Huneys'i öldürmesine rıza göstermesi ve bunu kabullenmesi anlamına geliyordu.

Bu suretle Hudeybiye anlaşmasının bir maddesini yerine getirmemiş ve Kureyş'le yaptığı anlaşmaya riayet etmemiş olacaktı.

Efendimiz *(sav)* Ebu Basir'e: "Huneys'in malları senindir" dedi.

Sonra hizmetçisine yönelerek: "Ebu Basir'i Mekke'de bulunan arkadaşlarına götürmek ister misin? Eğer arzu edersen yap" dedi.

Kevser bunu nasıl yapacaktı? Ebu Basir'in kuvvetini göreceği kadar görmüştü. Efendisi Huneys'in, gözünün önünde öldürülüşüne şahitlik etmişti. Şimdi kendi hayatının sona ermesini ister miydi?

Tüm bunlardan dolayı Kevser hemen: "Ebu Basir'in beni öldürmesinden korkuyorum. Onu Mekke'ye götürmek istemiyorum" dedi.

Bunun üzerine Rasûlullah *(sav)* Ebu Basir'e "Haydi dilediğin yere git" dedi.

Bu ifadeyle Ebu Basir özgürlüğüne kavuşmuş, fitneden emin olmuş ve hapisten kurtulmuştu.

Ebu Basir Uzak Bir Mıntıka Arıyor

Rasûlullah *(sav)*, istediği yere gitmesi için Ebu Basir'e izin verdi.

Fakat nereye gidecekti?

Medine'de kardeşleri arasında kalması caiz değildi. Çünkü o müşriklerden birisini öldürmüş Kureyş'in yasalarına muhalefet etmişti.

Eğer Rasûlullah *(sav)* onun Medine'de kalmasını sağlasaydı Hudeybiye anlaşmasının maddelerine muhalefet etmiş olacak ve Kureyş nizamına karşı çıkanlarla katillere barınak hazırlamış olacaktı.

Yok eğer Ebu Basir Medine'de kalsa, Ahnes b. Şerik kısa bir süre sonra başka adamlar gönderecek ve kendisinin yeniden iadesini isteyecekti. Bu durumda Rasûlullah *(sav)* onu, müşriklere önceden gelen iki müşrikte olduğu gibi geri teslim etme durumunda kalacaktı.

Ebu Basir bu sefer her ne kadar da kendisini kurtarmış ve Huneys'i öldürmüş olsa da gelecek sefer büyük olasılıkla kurtulamayacaktı.

Çünkü onlar bu sefer onu kuşatıp kendisine daha çok dikkat edeceklerdi.

O hâlde Ebu Basir'e ne Medine'de, ne de Rasûlullah'ın otoritesi altında bulunan diğer yerlerde kalacağı bir yer vardı.

Rasûlullah dilediği yere gitmesi hususunda onu muhayyer bırakmıştı.

Şimdi Rasûlullah'ın boyunduruğu altında olmayan uzak ve kıyı bir yer aramalıydı. Burası Kureyş'in önünde zor durumda kalmaması için Rasûlullah'ın hükmü altında bir yer olmayacağı gibi, kendisini yakalamamaları için Kureyş'in boyunduruğu altına girmiş bir yer de olmamalıydı.

Ebu Basir Deniz Kenarında Cihadi Bir Karargâh Kuruyor

Olayın tüm yönlerini inceleyip düşündükten sonra, nereye gideceğini buldu. Burası, kızıldenizin sahilinde bir yerdi. Buraya 'Seyfu'l Bahr' deniliyordu. Burası Cüheyne topraklarında 'Zu'l Merve ile Ays' arasında bir mıntıkaydı.

Seyfu'l Bahr, Kureyş'in Şam'a giden ticaret kervanlarının geçtiği yol üzerinde olması nedeniyle çok önemli stratejik bir bölgeydi.

Ebu Basir, Seyfu'l Bahr'a gitmeye karar vermişti. Zira orası ne Rasûlullah'ın ne de Kureyş'in hükmü altındaydı.

Bundan sonraki adımlarında oranın önemli bir rolü olacaktır.

Ebu Basir devesine bindi, silahını kuşandı ve orada kalan hurmalarını yanına alarak Seyfu'l Bahr'a doğru Medine'den ayrıldı.

Seyfu'l Bahr'a ulaşmıştı. Orada güvenli bir yere yerleşti. Oraya vardıktan birkaç gün sonra yanına aldığı hurmalar tükenmişti. Bazen denizin kıyıya attığı balıkları yiyordu. Orada bulunduğu esnada Rasûlullah'ın: "Ne annesi varmış? Eğer Ebu Basir'in yanında birkaç adam olmuş olsa tek başına savaş çıkartır" sözünü düşünüyordu.

Bu sözden, Rasûlullah'ın üstü kapalı olarak kendisine ve kendisine katılan kardeşlerine, Kureyş'e saldırmaları, onlarla karşılaşarak cihad etmeleri için izin verdiğini anlamıştı.

Hiç şüphesiz ki Rasûlullah *(sav)* ashabının gücünü, kuvvetini ve yeteneklerini çok iyi biliyordu.

Efendimiz her insanı Allah'ın verdiği yeteneklerle örtüşen uygun bir yere koyuyordu.

O, Ebu Basir'in yeteneklerini biliyordu ve onu, hakkından gelebileceği bir amaca doğru yönlendirmişti.

Bu amaç, onun savaşı kızıştırıp, harp ateşi çıkarmasıydı.

Ebu Basir, Seyfu'l Bahr'da bir müddet ikamet ettikten sonra Mekke'deki mustazaf kardeşleri onun yerini öğrenmiş Mekke'den ayrılarak ona doğru gizlice gelmeye başlamışlardı.

Mustazaf Müslümanlar Ebu Basir ile Birlikte Karargâhtalar

Ebu Basir böylelikle o bölgede ileri düzeyde cihadi bir karargâh kurmuş, ve bu karargâhın seçimini çok iyi yapmıştı. Rasûlullah'ı zor durumda bırakmamak için karargâh, onun hükmünde olan bir bölgede olmamıştı. O, tek başına hareket ettiğini ve Rasûlullah'tan herhangi bir

talimat almadığını açık açık ilan ediyordu.

Kureyşliler, Rasûlullah'ın yanına gelip onun hakkında konuşacak olsalar, onu Ebu Basir'i desteklemekle, hareketlerini benimsemekle ve onu bu işlere teşvik etmekle suçlama imkânı bulamayacaklardı. Eğer böyle bir ithamda bulunacak olsalar Rasûlullah *(sav)* onlara şöyle diyebilirdi: "Ebu Basir ve arkadaşları sizin yanınızdan ayrıldılar, bize gelmediler. Eğer bize gelselerdi siz de onların geri verilmesini talep etmiş olsaydınız kesinlikle verirdik. Seyfu'l Bahr'da bulunanlara gelince onların bizimle herhangi bir alakaları yoktur. Biz onların yaptıklarından ve operasyonlarından mesul değiliz. Sizler, onları bizden daha iyi bilmektesiniz."

İşte Ebu Basir! Rasûlullah'ın *(sav)* üstü kapalı ifadesini çok güzel anlamıştı: "Ne annesi varmış! Yanında biraz adamı olsa bir savaş tutuşturabilir."

Aşamalı olarak bazı insanlar da katılmaya başlamıştı ona. Bu katılanlar, genelde daha önce Mekke'de mahkûm olan mustazaflardan oluşuyordu. Ebu Basir'in gelişmiş cihad karargâhında toplanmaya başlamışlardı.

Tek tek peşi sıra Mekke'den ayrıldılar. Öyle ki sayıları yetmişe kadar ulaşmıştı.

Bunların başında Rasûlullah *(sav)*, babasıyla anlaşma yaptığında Hudeybiye'de başından birçok macera geçen Ebu Cendel *(r.a)* geliyordu.

Seyfu'l Bahr'daki cihad karargâhının emiri Ebu Basir'di. Vekili ise Ebu Cendel'di. Karargâhtaki mücahidlerin sayısı yetmişten yüze, yüzden iki yüz'e ulaşmıştı. Nihayetinde sayıları sekiz yüz mücahide ulaşmıştı. Bu ise çok büyük bir rakamdı.

Ebu Basir'in yanında, istediği hedeflerini gerçekleştirme hususunda kendisine yardım edecek yiğitler toplanmıştı. Şimdi geriye sadece Kureyş'e karşı harp ateşini tutuşturması kalmıştı.

O ve Seyfu'l Bahr'daki karargâhta bulunan kardeşleri Kureyş'le savaş hâlinde bulunduklarını biliyorlardı. Çünkü Kureyş onlara zulmetmiş, işkence çektirmiş ve haklarını çiğnemişti. Medine'de bulunan Müslümanları bağlayan Hudeybiye anlaşması onları bağlamıyordu. Zira Onlar Medine'deki Müslümanlara katılmamışlardı. Onları, Hudeybiye anlaşması gereğince bu katılımdan engelleyen Kureyş'in bizzat kendisiydi.

Karargâhtaki Mücahidler Kureyş Kervanlarına Saldırıyor

Ebu Basir'in cihadi karargâhı çok stratejik bir bölgeye düşmekteydi. Burası, Kureyş'in Mekke'den Şam'a doğru giden ticaret kervanlarının yoluydu. Kureyş'in Şam'a yaptığı ticarete güveni çok büyüktü.

Böylelikle Ebu Basir ve kardeşleri, Kureyş'in Şam'a giden ve oradan dönen kervanlarına cihadi saldırılar düzenlemeye başladı. Kafiledeki adamları öldürüyor ve oradaki tüm mal ve eşyaları ele geçiriyorlardı.

Ebu Basir, kardeşleriyle beraber müşriklerin kafilesine hücum ederken şu şiirleri söylüyordu.

Üstün ve güçlü olan Allah benim Rabbimdir.

Allah'a yardım eden mutlaka yardım görecektir.

Olaylar takdir edildiği şekliyle gerçekleşecektir.

Kureyş, Ebu Basir ve arkadaşlarının kervanlarına, adamlarına ve mallarına yaptıklarından dolayı şok olmuş, Medine'den geri iadesini istemekle yaptıklarına pişman olmuşlardı. Eğer o, Medine'de kardeşlerinin arasında kalmış olsaydı bu olanlar meydana gelmeyecekti.

Bu operasyonlar neticesinde Kureyş'in ticareti kesada uğramış ve bu sebeple Kureyş ciddi zarara maruz kalmıştı.

Bir gün otuz deveden oluşan bir ticaret kervanı karargâhın yakınlarından geçmişti. Ebu Basir'in arkadaşları hemen kafileye saldırarak oradaki adamları öldürdüler ve tüm malları ele geçirdiler. Ebu Basir ganimetleri aralarında paylaştırdı. Ganimetler bir hayli çoktu.

Kureyş'in bazı liderleri Ebu Basir ve arkadaşlarının yaptığı eylemlerin sorumluluğunu Rasûlullah'a yüklemek istedi. Fakat Hudeybiye'de Rasûlullah *(sav)* ile anlaşma yapan Suheyl b. Amr, insaflı ve doğru bir söz söyledi.

Onlara: "Ey kavmim! Muhammed, Ebu Basir'den beridir. Ebu Basir'i arkadaşlarınıza teslim etmiş, ahdinize vefa göstermiştir. Ebu Basir dostunuz Huneys'i öldürdü. Siz sakın Ebu Basir'den dolayı Muhammed'i itham etmeyin."

Mücahidler ve Rasûlullah'ın Damadı Ebu'l As'ın Kervanı

Yine bir gün Kureyş'e ait bir ticaret kervanı Müslümanların bulunduğu yerden geçti. Kervan Ebu'l As b. Rebi'nin komutasında idi. Ebu'l As müşrik birisiydi. Aynı zamanda Rasûlullah'ın damadı, Zeyneb'in kocasıydı.

Ebu Basir'in adamları kervandaki tüm malları ve eşyaları ele geçirdiler. Kervan'daki adamları esir aldılar. Ama

Rasûlullah'a olan saygısından dolayı onları öldürmediler.

Zira kervanın emiri, Rasûlullah'ın damadıydı. Müslümanlar, Ebu'l As'ı serbest bıraktılar. O, hemen Medine'ye giderek Rasûlullah'la görüştü. Ona Ebu Basir ve Ebu Cendel'in kervanlarına yaptıklarını anlattı.

Rasûlullah *(sav)* Müslümanlarla konuşarak olup bitenleri onlara anlattı. Müslümanlar Rasûlullah'ın damadı Ebu'l As'a ikramda bulundular.

Ebu Basir ve Ebu Cendel, olayı öğrenince aldıkları tüm esirleri serbest bıraktılar ve yine Rasûlullah'a gösterdikleri saygıdan dolayı onlardan almış oldukları tüm malları da geri verdiler.

Ebu Basir ve arkadaşlarının bu davranışı Ebu'l As'ın İslam'dan etkilenme nedenlerinden birisi idi. Öyle ki kısa bir süre sonra İslam'ı kabul etmişti. Rasûlullahda kızı Zeyneb'i ona eş olarak geri vermişti.

Kureyş Mücahidlerin Kendisine Katılması İçin Rasûlullah'a Ricada Bulunuyor

Ebu Basir ve Ebu Cendel, arkadaşlarıyla birlikte Kureyş'e, birçok acı verici darbe indirmişti.

Kureyş, bu darbeler sebebiyle birçok malını, adamlarını ve ekonomik istikrarını kaybetmişti. Bundan çok sıkıntı duyuyorlardı.

Kureyş liderleri, son olarak Hudeybiye anlaşmasında: "Ey Muhammed bizden her kim Müslüman olarak sana gelirse onu bize geri iade edeceksin" diyerek önüne sürdükleri şartı ilga etmeye mecbur kalmışlardı.

Bu şart, Müslümanlara eziyet vermiş, onları üzmüş ve bir çoğunun tepkisine neden olmuştu.

Rasûlullah *(sav)* Hudeybiye anlaşmasını imzaladığında bazı Müslümanlar önce Ebu Cendel'in daha sonra da Ebu Basir'in iade edilmemesini istemişti.

Şimdi ise Kureyş liderleri, Ebu Basir ve arkadaşları kendilerine birçok kahramanlıklar gösterdikten sonra bu şartın ilga edilmesine mecbur kalmıştı.

Müslümanlar, Allah'ın, tüm bu olup bitenlerdeki hikmetini yeni idrak etmişler, Hudeybiye anlaşmasındaki bu maddenin onaylanmasının kendi menfaatlerine olduğunu ve bundan kendilerinin kazançlı çıkarak kâfirlerin hüsrana uğradığını ayrıca Allah'ın Mekke'deki mustazaf Müslümanlara bir çıkış yolu ve bir kurtuluş nasip ettiğini anlamışlardı.

Kureyş, lideri Ebu Süfyan'ı garip ve tuhaf görevle Rasûlullah'a gönderdi. Bu görev: Ebu Süfyan'ın, Hudeybiye anlaşmasındaki maddenin ilga edilmesini, Mekke'den Müslüman olarak gelen kimselerin Medine'de kalmasının sağlanmasını ve Seyfu'l Bahr'da cihadi bir karargâh tesis eden Ebu Basir ile arkadaşlarının Medine'ye geri döndürülmesini Rasûlullah'tan rica etmekti.

Subhanallah! Dün Ahnes b. Şerik, Rasûlullah'a Hudeybiye Anlaşması'ndaki maddelerin yerine getirilmesini ve Ebu Basir'in iade edilmesini içeren bir mektup yazmıştı.

Bu gün ise Kureyş, lideri Ebu Süfyan'ı, Ebu Basir ve arkadaşlarını yanına çağırsın diye Rasûlullah'a ricada bulunması için gönderiyordu.

Rasûlullah *(sav)*, Ebu Süfyan'ın isteğini uygun buldu ve problem çıkartan bu maddenin iptali gerçekleştirildi. Efendimiz, Ebu Basir ve arkadaşlarının kendisine geri döndürülmesi kararını aldı.

Mücahidlerin Medine'ye Dönüşü ve Ebu Basir'in Vefatından Sonra Karargâhın Kapatılması

Rasûlullah *(sav)* Ebu Basir ve yardımcısı Ebu Cendel'e bir mektup yazdı. Bu mektupta onlara: 'Karargâhlarını kapatmalarını, kendilerinin ve arkadaşlarının Medine'ye gelmelerini' emrediyordu.

Onlar, izzetli ve şerefli bir şekilde Medine'ye gelecek ve Müslüman kardeşleriyle birlikte yaşayacaklardı. İmani yaşantılarıyla aralarında mutluluğu yakalayarak Allah'ın dinine yardım noktasında onlarla güçlerine güç katacaklardı.

Ama bu sevinç tamamlanamadı!

Rasûlullah'ın mektubu, Ebu Basir'e hasta iken ulaştı. O, yatağına uzanmış, hareket etmekten âciz bir hâlde idi.

Ebu Cendel, Rasûlullah'ın mektubunu aldı okudu. Bu büyük müjde karşısında çok şaşırmıştı. Bu müjde, karargâhtaki tüm mücahidlerin Medine'ye çağrılmasıydı.

Ebu Cendel, ölüm döşeğinde olan komutanı Ebu Basir'e Rasûlullah'ın mektubunu okudu.

Ebu Basir, kendisine ve mücahid kardeşlerine verdiği nimetlerden dolayı Rabbine şükretti.

Arkadaşlarıyla beraber yaptığı cihadın meyvelerini şimdi

topluyordu. Onlar, şimdi Rasûlullah'a giden yoldalardı.

Ama keşke Ebu Basir de onlarla birlikte dönebilseydi. Ama o şimdi hasta, döşeğinde ölümü bekliyordu.

Ebu Basir, vekili Ebu Cendel'in kulağına gizlice: "Ben öldüğüm zaman, cenaze namazımı burada kılın ve beni buraya defnedin. Sonra bu mekândaki her şeyi alarak Rasûlullah'a gidin" dedi.

Rasûlullah'ın mektubunu aldı, öptü ve okudu. Sonra göğsünün üzerine koydu.

Allah'ı andı, Kelime-i Şehadet getirdi ve ruhunu yaratanına teslim etti. O Allah'tan, Allah da ondan razı olarak vefat etti.

Karargâhtaki arkadaşları çok üzülmüştü. Onu yıkayıp kefenlediler. Cenaze namazını kıldılar ve orada bir yere defnettiler.

Mücahidler, Müslüman kardeşleriyle birlikte hayatı daha da mutlu bir hâle getirmek için Ebu Cendel'in komutasında Medine'de bulunan Rasûlullah'a doğru yola çıktılar...

Allah, büyük mücahid, tehlikeli savaşların tutuşturucusu Ebu Basir (Utbe b. Useyd b. Cariye Es-Sekafi)'den razı olsun...

10 Feyruz Ed-Deylemi'nin Müfrezesi San'a'da Bulunan Yalancı Peygamber Esved El-Ansi'yi Öldürüyor Bırakıyor

Yemen'in İslam'a Girişi

Yemen, Rasûlullah *(sav)* döneminde İslam'a girmişti.

Rasûlullah *(sav)* Fars imparatoru Kisra'ya bir mektup göndererek İslam'a girmeye davet etti. Kisra bu duruma çok kızmıştı.

Mektubu yırtarak paramparça etti ve hemen Yemen'deki valisi Bazan'a bir mektup gönderdi. Mektubunda ona; San'a'dan Medine'ye, Rasûlullah'ı yakalamaları ve Yemen'e getirmeleri için iki adam göndermesini sonra da Rasûlullah'ı Kisra'nın başkentine yollamasını emrediyordu.

İki adam, Medine'ye ulaşıp Rasûlullah'tan *(sav)* kendileriyle beraber San'a'ya kadar gelmesini istediklerinde Efendimiz onlara; Allah'ın, Kisra'yı öldürdüğünü haber verdi. Ve vali Bazan'ı İslam'a davet etti. Kabullenmesi hâlinde kendisini Yemen'e yönetici yapacağını söyledi.

İki adam, Yemen'e gidip başlarından geçen olayların tüm detayını Bazan'a bildirdiklerinde Allah onun kalbini İslam'a açtı ve Müslüman oldu. Onunla beraber tüm Yemen halkı da İslam'a girdi.

Rasûlullah *(sav)* Bazan'ı Yemen'e vali tayin etti. Bazan vefat edene kadar görevini sürdürdü. Ama İslam'a girmesinden sonra ömrü çok uzun sürmedi. Kısa bir süre sonra vefat etti. Allah ona rahmet etsin.

Bazan'ın vefatından sonra Rasûlullah *(sav)*, oğlu Şehr'i onun yerine vali tayin etti.

Efendimiz Yemenlilere İslam'ı öğretmeleri, onları dinde bilgi sahibi yapmaları ve hayatlarını bir düzene koymaları için ashabından bazılarını onlara gönderdi.

Oraya giden sahabelerden bazıları şunlardı:

Muaz b. Cebel, Ebu Musa El-Eş'ari, Halid b. Said, Ya'la b. Umeyye ve Tahir b. Hâle'dir. Allah hepsinden razı olsun.

Hicri onuncu yılın sonlarında, Rasûlullah'ın yapmış olduğu Veda Haccı'nın hemen akabinde Yemen'de Peygamberlik iddia eden, Allah'ın kendisine vahyettiği bir Peygamber olduğunu ve kendisini Yemenlilere elçi olarak gönderdiğini zanneden sahtekâr bir deccal çıkmıştı.

Yalancı Peygamber Esved El-Ansi Yemen'e Hükmediyor

Adı Abhele b. Ka'b b. Ğavs idi. Büyük Mezhic kabilesinin kollarından bir kol olan 'Ans' kabilesine mensup olduğu için 'Ansi', rengide karaya çaldığı için 'Esved' diye lakaplanmıştı.

Bunun yanı sıra Zu'l Himar (örtü sahibi) diye de anılırdı. Çünkü O, sürekli bir sarık takar ve yüzünü bir bezle örterdi.

O, Mezhic bölgesinde bulunan 'Kehf-i Hubban' beldesinde yaşamaktaydı. Sihir, kehanet ve göz boyamacılıkla uğraşan bir kahindi.

Esved El-Ansi, liderlik ve komutanlık peşindeydi. Kendisine bunu gerçekleştirecek yolları düşündü. Ve bunun Peygamberlik iddasında olduğunu buldu.

Acaba niçin Peygamberlik iddasıydı? O, Rasûlullah'a ilişkin bilgilere, İslam'ın Arap yarımadasındaki istikrar nedenlerine ve yarımadanın çeşitli bölgelerinden Rasûlullah'a beyat etmek için gelen heyetlere muttali olmuştu.

Rasûlullah'ı ülkelere hâkim kılan şeyin Peygamberlik olması ve Esved El-Ansi'nin de liderlik sevdasına kapılması nedeniyle önünde Peygamberlik iddasından başka bir yol yoktu.

Esved El-Ansi, Kehf-i Hubban bölgesinde zuhur etti. Kendisini orada yaşayanlara Peygamber olarak tanıttı. Oradakiler kendisine iman etti. Daha sonra ona büyük Mezhic kabilesi de inandı.

Bir müddet sonra Esved, ordusuyla birlikte Mercan bölgesine doğru yola çıktı.

Orayı da kendi hâkimiyetine kattı. Sonra 'Murad' bölgesine yönelerek orayı da hâkimiyeti altına aldı. Şimdi geriye San'a bölgesi kalmıştı.

Şehr b. Bazan *(r.a)* bunu öğrenince onunla savaşmak için hemen bir ordu topladı. İki ordu arasında savaş çıktı. Ama savaş Esved El-Ansi'nin galibiyeti, Şehr b. Bazan'ın şehadeti ve Müslümanların yenilgisiyle sonuçlanmıştı.

Esved El-Ansi bu şekilde San'a'yı da işgal etmiş ve orayı kendisine başkent yapmıştı. San'a'yı işgali Peygamberlik iddasından tam yirmibeş gün sonra olmuştu.

Esved, Şerh b. Bazan'ın eşi ile evlendi. Hâlbuki o iman etmiş güzel ve saliha bir kadındı. İsmi Azad'dı. Azad, Esved'den nefret ediyordu. Zira o Peygamberlik iddia eden, göz boyayan ve kahinlik yapan bir kâfirdi. Kendisi ise Efendimizin Allah'ın Peygamberi olduğuna inanan mümine bir kadındı.

Esved El-Ansi'nin Peygamberlik iddiasının üzerinden daha kaç hafta geçmişti ki; Yemen'e sahip olarak oraya hükmetmeye başladı.

Onun bu iddiası ateşin samanlık içerisinde ilerleyişi gibi ilerliyordu. Esved, Müslümanlara çok büyük bir fitne olmuştu.

Yemenlilerin çoğu onun bu davetine uymuş ve kendisinin Allah'ın Peygamberi olduğuna inanmıştı.

Rasûlullah'ın *(sav)*, Muaz b. Cebel ve Ebu Musa El-Eş'ari gibi Yemen'de bulunan valileri ise Hadramevt ve benzeri yerlere doğru gittiler.

Esved El-Ansi ile Museylemetu'l Kezzab Fitnesi ve Rasûlullah'ın Rüyasındaki İki Bilezik

Rasûlullah *(sav)* Esved El-Ansi olayını çok önemsemişti. Zira o Peygamberlik iddia eden, ilk kişiydi. Yemen'de

İslam için önemli bir tehdit meydana getirmiş ve Müslümanlara büyük bir fitne olmuştu.

Esved El-Ansi'nin Peygamberlik iddia etmesinden çok kısa bir süre sonra Yemame bölgesinde de Museylemetu'l Kezzab diye bilinen birisi Peygamberlik iddiasında bulundu.

Bu iki yalancı, İslam ve Müslümanlar için en önemli tehdit hâline gelmişti.

Rasûlullah *(sav)* ikisini de ortadan kaldırmak için harekete geçti.

Allah *(cc)* uykusunda Efendimize bir rüya gösterdi. Rasûlullah'ın rüyaları haktı.

Buhari ve Müslim'in Ebu Hureyre'den *(r.a)* rivayet ettiği hadiste Rasûlullah *(sav)* şöyle buyurmuştur:

"Ben uykumda iken, altından iki bileziğin elimde olduğunu gördüm. Bu bileziklerin durumu zihnimi meşgul etti. Rüyamda bana: 'İkisine üfle' diye vahyedildi. Üfledim hemen uçtular. Ben bunu benden sonra çıkacak yalancı Peygamberlere yordum. Onlardan birisi Esved El-Ansi diğeri de Yemame'nin efendisi Museylemetu'l Kezzab'dır." [1]

Rasûlullah *(sav)* ellerinde iki bileziği gördüğünde bu bilezikleri önemsemiş ve bundan dolayı bir tehlike gözetlemeye başlamıştı.

Çünkü; gerek bilezik olsun gerekse yüzük olarak altın kullanmak erkeklere haram kılınmıştır. Dolayısıyla Rasû-

1 *Buhari, 3621; Müslim, 2273.*

lullah'ın elinde bulunan bilezikler ümmeti tehdit eden ciddi bir tehlikeye işaret etmekteydi.

Rasûlullah'a *(sav)*: "O bileziklere üfle" diye vahyedilmişti. Rasûlullah onlara üflemiş onlar da havaya doğru uçmuş ve hiçbir izleri kalmamıştı.

Bu rüya; Müslümanları tehdit eden iki tehlikenin uzun müddet tesir edemeyeceği ve kısa bir süre içerisinde kaybolarak yok olacağı ayrıca İslam ümmetinin güçlü bir şekilde korunmuş ve muzaffer olarak devam edeceği anlamına geliyordu.

Efendimiz *(sav)* rüyayı, Peygamberlik iddia edecek olan iki yalancı kişinin çıkacağı birçok insanın ona tabi olacağı ve ikisinin Müslümanlara doğrudan bir tehlike oluşturacağı ama sonunda yok olarak Allah'ın onların işini bitireceği şeklinde yorumladı. Bu iki tehlike; Yemen'de Esved El-Ansi, Yemame'de Museylemetu'l Kezzab'dı.

Rasûlullah Esved El-Ansi'nin İşini Bitirmeleri İçin Yemenlilere Mektup Yazıyor

Rasûlullah *(sav)*, Yemen'deki Esved El-Ansi fitnesini ortadan kaldırmak istedi. Hadramevt ve diğer bölgelerde İslam'dan dönmeyen valilerine, bir de San'a ve çevresinde bulunan ve dinlerinde sabit kalan Müslümanlara mektuplar gönderdi.

Bu mektuplar vasıtasıyla onlara: Esved El-Ansi'yi ya suikastle ya da bir ordu derleyerek saldırmak suretiyle öldürmelerini emrediyordu.

San'a'daki bazı Müslüman şahsiyetler Esved El-Ansi'ye takiyye ile muamele ediyorlardı. Hakikatte Rasûlullah'a

bağlı salih müminler olmalarına rağmen Esved'e bağlılıklarını ve onun Peygamber olduğunu beyan ediyorlardı.

Dinlerini gizleyen bu müminlerin başında San'a'daki farisilerin torunları gelmekteydi.

Feyruz Ed-Deylemi, Dazveyh Ed-Deylemi ve Cişneş Ed-Deylemi *(r.anhum)* San'a'daki Faris torunlarının komutanlarındandı. Bu üç kişi, Esved El-Ansi'nin Peygamberlik iddiasında kendisini tasdik ettiklerini belirten salih Müslümanlardandı. Ancak onlar gizli olarak Müslümanlıklarını muhafaza ediyordu. Bunun için Esved onların San'a'da kalmalarına müsâde etmişti.

Rasûlullah *(sav)* mektuplarını Faris torunlarına ve Veber b. Yuhannes ile birlikte bulunan diğer Müslümanlara ulaştırdı. Veber b. Yuhannes mektupları San'a'ya getirerek Feyruz Ed-Deylemi ve diğerlerine teslim etti. Sonra yoluna devam ederek diğer mektupları Muaz b. Cebel'e ve onun yanındakilere götürdü.

Muaz b. Cebel, Rasûlullah'ın bu emrini, yerine getirilmesi gereken kesin bir hüküm olarak algıladı.

Onun Yemen, Necran ve Hadramevt'teki dinlerinde sabit kalan Müslümanlarla irtibatı vardı.

Onlardan bir çoğunun İslam ve iman üzere sebat ettiğini gördü. Fakat Esved El-Ansi ve ordusunun gücü onların ellerini kollarını bağlamıştı. Bu sebeple Müslümanlıklarını gizlemiş ve San'a'da Peygamberlik iddia eden Esved El-Ansi'den kurtulmak için uygun bir fırsat kollamaya başlamışlardı.

Muaz *(r.a)* kendilerine ulaştığında çok sevindiler. O tağut-

tan kurtuluşun yakın olduğu için mutluluk duydular ve kendilerine emredeceği şeyleri yerine getirmek için hazır olduklarını Muaz'a bildirdiler.

Feyruz Ed-Deylemi Esved El-Ansi'yi Öldürmek İçin Plan Yapıyor

San'a'da bulunan Feyruz Ed-Deylemi, Allah Rasûlü'nün kendisine gönderdiği mektupları Esved El-Ansi'den kurtulmak için gayret etmesi şeklinde algıladı ve hemen imanını gizleyen Müslümanlardan kendisine güvenenlerle bu amacı gerçekleştirebilmek için irtibata geçti.

Dazveyh Ed-Deylemi ve Cişneş Ed-Deylemi bu görevi yerine getirmek için ona muvafakat eden kimselerin başında geliyordu.

Murad kabilesinin liderlerinden Kays b. Mekhuş, Esved El-Ansi'nin komutanlarındandı. Farklı davrandığı ve kendisinden kurtulmak istediği için Esved ona çok kötülük ediyordu.

Feyruz Ed-Deylemi, San'a'da dinlerinde sebat eden Müslümanlarla gizlice irtibata geçmeyi ve yalancı Peygamber Esved'den nasıl kurtulacakları noktasında onlarla konuşma görevini üstlendi.

Feyruz *(r.a)*, Muaz b. Cebel ve Müslümanların diğer komutanlarıyla da bağlantıya geçti.

Muaz *(r.a)*, Esved ile savaşmak için hemen bir ordu hazırlamaya koyuldu. Ancak Feyruz *(r.a)* bu işi geciktirmesi için ona nasihat etti ve suikast yolu ile Esved'den kurtulmak için hazırlık içerisinde olduğunu bildirdi. Eğer bu plan

başarıyla sonuçlanırsa Müslümanları savaşın sıkıntılarından kurtaracaktı.

Feyruz *(r.a)*, Kays b. Mekşuh'un Esved'den hoşlanmadığını ve ona karşı farklı davranışlar içerisine girdiğini biliyordu.

Onu yanına almak, yeniden İslam'a girmesini sağlamak ve Esved'den kurtulmak için yapacağı eyleme ortak etmek arzusuyla onunla irtibata geçti.

Feyruz, Kays'la gizlice bir araya gelerek Esved mevzusunu ve onun Peygamberlik iddiasında bulunan yalancı bir mücrim olduğunu konuştu. Kays'ın Esved'den nefret ettiğini anlayınca yeniden İslam'a dönmesi ve Peygamberimizin, Rasûllerin sonuncusu olduğuna iman etmesi için ona İslam'ı arzetti.

Kays bu çağrıya kulak verdi ve tekrar İslam'a girdi.

İşte o esnada Feyruz *(r.a)*, Esved'den kurtulmak için kesinlikle bir eylem yapılmasını bildiren mektubunu ona haber verdi. Ona bu plana iştirak etmesi için teklifte bulundu. Kays hiç terddüt etmeden bunu kabul etti.

Hiç kimsenin bilmemesi için ondan bu işi gizli tutmasını istedi. Zira birisi bunu Esved'e söylerse planları alt üst olurdu.

Feyruz Ed-Deylemi Esved El-Ansi'nin İşini Bitirmek İçin Bir Müfreze Oluşturuyor

Feyruz Ed-Deylemi *(r.a)* yalancı Peygamber Esved El-Ansi'ye suikast düzenlemek için mücahid müfrezesini oluşturdu. Müfrezesi dört kişiden meydana geliyordu.

Bunlar; yakını Dazveyh Ed-Deylemi, Cişneş Ed-Deylemi ve Esved El-Ansi'nin ordu komutanı Kays b. Mekşuh idi.

Dört kişi, Esved'i öldürmek için yapılan plan hususunda bir karara vardı. Plan gizli olacak, durumlarının açığa çıkmaması ve planın alt üst olmaması için kimse bilmeyecekti.

Esved El-Ansi'nin, kendisinin bilmediği bazı olay ve hadiseleri haber veren bir cini vardı.

Cin, dört mücahidin üzerinde ittifak ettiği olaydan haberdar olmuştu. Çünkü cinler geçmişi ve şimdiki zamanı bilebilirler ama geleceği bilemezlerdi. Zira gelecek gayptı ve Allah'tan başka hiç kimse onu bilemezdi.

Esved ile arasındaki anlaşmanın güçlü ve sağlam olması nedeniyle cin, mücahidler arasında olup bitenleri ve Esved aleyhinde yaptıkları planları ona bildirdi.

Esved, ordusunun komutanı olan Kays'ı yanına çağırdı.

Kendisine vahiy geldiğini söyleyerek Kays'ın diğerleriyle birlikte çevirdiği entrikaları haber verdi ve düşmanla ittifak kurduğu için Kays'ı öldüreceğini söyledi.

Esved, Kays'a: "Vahiy bana diyor ki: 'Sen Kays'a iltifat gösterdin ona ikramda bulundun. O senin tüm bilgilerine vakıf olduğu, her şeyini bildiği ve şeref hususunda seninle eş değere ulaştığı anda düşmanlarına eğilim gösterdi. Onlarla birlikte sana komplo kurdu. O sana ihanet etmeyi ve seni öldürmeyi istiyor.' "

Yine vahiy bana: "Esved! Kays'ın işini bitir, başını kopar eğer

sen bunu yapmazsan o senin işini bitirecek ve başını kopartacak diyor" dedi.

Kays, Esved'in huzurunda durumunun açığa çıkmasıyla çok şaşırmıştı. Kendisini öldürmesinden korktuğu gibi mücahidlerin üzerinde karara vardıkları planın açığa çıkmasından da korkmuştu. Bu sebeple Esved'e takiyye yaptı ve ona olan bağlılığını tekrar vurguladı.

Kays, Esved'in hayatına yemin ederek: "Esved'e yemin ederim ki, bırak komplo kurmayı senin aleyhinde kendi kendime konuşmaktan bile daha yüce birisisin sen" dedi.

Kays, Esved'i oyuna getirmişti. Esved, Kays'ın gösterdiği dostluk ve tasdik ifadeleri ile ona inandı. Ve ona: "Senin durumunu bana bildiren melek seni doğruladı ve yaptıklarından dolayı tevbe ettiğini bildi. Şimdi ben de sana inanıyor ve seni affediyorum" dedi.

Kays, Esved'in yanından ayrıldı. Gizlice mücahid kardeşlerinin yanına giderek onlara Esved'in kendisine söylediklerini ve verdiği cevapları bildirdi. Mücahidler, kendilerinin tehlike içerisinde olduklarını anlamışlardı. Şimdi onlara düşen Esved kendilerini yakalamadan önce ona düzenleyecekleri suikasti hızlandırmaktı.

Mücahidler bir araya gelmişlerdi. Esved, onların toplandıklarını öğrendi ve hemen kendilerini çağırması için elçisini gönderdi.

Mücahidler yanına geldiğinde kendilerini öldüreceğine dair tehditler savurdu. Onlara dediği şeylerden birisi de şuydu:

"Niçin bana karşı komplo kuruyorsunuz? Ben sizin ilerleme-

nizi sağlayıp sizi kendime yakınlaştırmadım mı? Sizi kavminizin liderleri yapmadım mı?"

Onlar: "Evet" dediler.

Esved: "O hâlde sizin hakkınızda bana gelen haberler de neyin nesi? Niçin aleyhimde entrikalar çeviriyorsunuz?" dedi.

Onlar hemen Esved'e olan bağlılıklarını ve tasdiklerini bildirdiler. Aleyhinde komplo kurduklarını da reddettiler. Esved de onlara inandı ve onları bağışladı.

Mücahidler son derece tedbir içerisinde Esved'in yanından ayrıldılar. Durumlarının açığa çıkmasından ve gelecek seferlerde Esved'in kendilerini doğrulamayacağından korktular ve ondan kurtulmak için acele etmeleri hususunda karar aldılar.

Feyruz Ed-Deylemi Esved'i Ortadan Kaldırmak İçin Hanımıyla İrtibata Geçiyor

Mücahidler uzun uzadıya düşündükten sonra yalancı Peygamber Esved'den kurtulabilmenin en uygun yolunun ona suikast düzenlemek olduğunu anladılar. Bunu gerçekleştirebilmek için hanımı Azad ile irtibata geçmeleri gerekiyordu.

Azad önceden Şehr b. Bazan'ın eşiydi. Mümine ve saliha bir kadındı. Esved, Şehr'i öldürünce onunla zorla evlendi. Azad, küfründen ve kibirinden dolayı ondan nefret ediyor ve bir an önce ondan kurtulmak istiyordu.

Azad ile Feyruz arasında akrabalık bağı vardı. Azad, Feyruz'un amca kızıydı. Aynı zamanda sütkardeşiydi.

Aralarındaki bu yakınlık sebebiyle Feyruz, Azad'ın ya-

nına gitti. Gizlice bir araya gelerek net bir şekilde onunla konuştu. Ona: "Ey amcamın kızı, şu kara adamın işlediği cürümleri biliyorsun. O Peygamberlik iddia eden yalancı bir kâfirdir. Senin dürüst eşin Şehr b. Bazan'ı öldüren ve seninle evlenen o adamın aleyhinde bize yardım etmen ve destek vermen mümkün mü?" dedi

Azad: "Ey amcamın oğlu ben ne hususunda size yardım edeceğim? Ona ne yapacaksınız?" dedi

Feyruz: "San'a'dan çıkartmaya yardım edeceksin" dedi.

Azad: "Onu San'a'dan çıkartmak yetmez. Ben onu öldürmek için yardım edeceğim. Allah'a yemin ederim ki Allah bana ondan daha iğrenç birisini yaratmamıştır. O yalancı, mücrim, katil ve kâfir birisidir. Asla hak gözetmez, hiçbir günahı işlemekten geri durmaz. Ben hâlâ Rasûlullah'a imanımı yitirmedim. Onu öldürme konusunda iyice düşünün. Karar vediğiniz anda bana bildirin. Size yardım edeceğim" dedi.

Dört mücahid bir kere daha bir araya geldi. Feyruz, Dazveyh, Cişneş ve Kays; cihadi operasyonlarının projesini çizdiler.

Esved, ordu komutanı Kays b. Mekşuh'u tekrar çağırtarak "Düşmanıyla birlikte aleyhinde entrika çevirdiğini" hatırlattı ve ikinci kez ölümle tehdit etti.

Kays, kendisini affetmesi için duygusallıkla konuştu ve: "Ben, senin Allah'ın Peygamberi olduğuna inandığım hâlde nasıl olur da seni öldürebilirim? Ben senin yanında bir askerim. İstediğin her şeyi bana emredebilirsin. Senden ricam beni sürekli korku ve endişe içerisinde bırakmaman ve her zaman ölümle tehdit etmemendir. Eğer beni öldürmek istiyorsan hiç durma,

şimdi öldür ve beni rahatlat. Her gün birçok kez ölmektense bir defa ölmeyi tercih ederim" dedi.

Esved El-Ansi yumuşadı ve onu affetti. Kays, Esved'in yanından ayrılarak mücahid kardeşlerine uğradı.

Esved ile arasında geçenleri anlatarak onları anlaştıkları operasyonu gerçekleştirme hususunda daha hızlı davranmaya teşvik etti.

Feyruz Ed-Deylemi Esved El-Ansi'yi Aldatıyor

Kısa bir süre sonra Esved El-Ansi, Feyruz'u yanına çağırttı. Feyruz yanına gelince beraberce içinde yüze yakın deve ve sığır bulunan ağılın önünde durdular. Esved ağıla girdi, kılıcı ile vahşi ve barbarca, bir deveyi boğazladı. Öyle ki Feyruz korkuya kapılmıştı.

Deveyi kestikten sonra kan damlayan kılıcı ile Feyruz'a doğru yöneldi ve: "Bana ulaşan sözler doğru mu? Niçin aleyhimde komplo kuruyor ve beni öldürmek istiyorsun? Vallahi seni bu kılıçla öldürerek şu hayvanların yanına göndermeye karar verdim" dedi.

Feyruz, Esved'den kurtulmak için hazırlanan planın boşa çıkmaması için ona takiyye ile muamele etmeyi ve ona bağlılığını göstermeyi istedi. Çünkü harp hileydi.

Feyruz şöyle diyerek Esved'i rahatlattı: "Sen akrabalık için bizleri seçtin. Amcamın kızı Azad'ı eş olarak aldın. Bizleri diğer Farisilere tercih ettin. Eğer Peygamber olmamış olsaydın nasibimizden sana hiçbir şey vermezdik. Bizim dünya ve ahiret işimiz seninle düzene girdiği hâlde nasıl olur da sana komplo kurabiliriz? Bundan sonra bizim hakkımızda duyduğun sözlere kulak asmamanı istiyoruz. Sen neyi seversen biz seninle beraberiz."

Esved, Feyruz'un bu sözlerine inandı ve: "Şu kurbanlık develeri al. Etlerini San'a'daki Farisilere ve diğer insanlara dağıt" dedi.

Feyruz, kurbanlıkları dağıttıktan sonra tekrar döndü.

Esved'in yakınından geçti. O, komutanlardan birisiyle konuşuyordu.

Komutana şöyle derken işitti: "Yarın Feyruz'u ve arkadaşlarını öldüreceğim. Öldürülüşlerine şahit olman için yarın yanıma gel."

Feyruz bu sözleri duymuş, duyduklarına çok korkmuştu.

Hemen mücahid arkadaşlarına gitti. Mücahid müfreze bir araya geldi. Yarın gelip çatmadan ve Esved kendilerini öldürmeden önce bu gece ona suikast düzenlemeyi kararlaştırdılar.

Feyruz Ed-Deylemi Operasyonun Detayı Hakkında Esved El-Ansi'nin Eşi ile Anlaşmaya Varıyor

Mücahid müfrezenin komutanı, Feyruz Ed-Deylemi'nin bizzat kendisi idi. Onun, Esved'in iman etmiş olan hanımı Azad ile suikast planı hakkında irtibata geçmesi gerekiyordu. O hem amcasının kızı, hem de sütkardeşiydi.

Feyruz, Azad ile gizlice evde buluştu ve onu mesele hakkında bilgilendirdi. Azad saraydaki sıkı güvenliği bildirerek Feyruz'a: "Şüphesiz ki Esved çok tedbirli ve dikkatlidir. Sarayda bulunan her oda da mutlaka bir güvenlik görevlisi var. Tüm odaları çevrelemiş durumdalar. Bundan dolayı saraya kapıdan girmeniz imkânsız. Aynı şekilde odalara da giremezsiniz.

Bu durumda bekçiler sizi engelleyecek ve öldüreceklerdir."

Ama Esved'in uyuduğu eve girmek mümkündü. Evin, sarayın içerisinde olduğu ve kapısında bekçilerin bulunduğu doğruydu. Fakat evin arka kısmı yola bakıyordu. Yol ise adeta terk edilmiş gibiydi ve hiç işlek değildi.

Azad, kardeşine, Esved'e yapacağı suikast için güvenli bir yol gösterdi: "Evin arkasını yıkıp, işlek olmayan yol tarafından onu delmekten başka bir yolunuz yok. Onu delmek basit bir iştir. Gece çok kısa bir sürede halledersiniz. O esnada yıktığınız yerden girer ve onu uyurken öldürürsünüz. Bu şekilde, odalarda bekleyen bekçiler sizi fark edemez" dedi.

Azad, tüm bunların bu gece tamamlanması için Feyruz ile anlaştı. Azad, yatak odasında bulunacak ve kâfir kocası Esved'in öldürülmesi için mücahidlere yardım edecekti.

Evin dış taraftan kolayca yıkılabilmesi için Azad, duvarın iç kısmındaki tuğlaları evin içinden sökmek üzere Feyruz ile anlaştı.

Birlikte tuğlaları söktüler hiç kimsenin farkına varmaması için de tuğlaların yerini örtü ile kapattılar.

Feyruz çıkmadan önce Azad'ın yanında biraz oturdu. Tam o esnada Esved içeri girdi ve Feyruz'u gördü. Kıskançlığından dolayı onu azarlayarak öldürmek istedi.

Azad, Esved'e: "Kıskançlığının sana hâkim olmasına izin verme. Şüphesiz ki Feyruz benim hem amcamın oğlu hem de sütkardeşim. Onunla aramda akrabalık bağı var. Beni sadece ziyaret etmek için gelmiş" dedi.

Esved, Feyruz'a bağırdı ve onu evinden dışarı çıkardı.

Ama bu gece yapılması planlanan cihadi operasyonun tüm detayında Azad ile Feyruz çoktan anlaşmışlardı.

Bu şekilde mümine kadın Azad'a bu operasyonda çok önemli bir rol düşüyordu. Onu bu eyleme katılmaya iten şey kendisinin saliha bir mümine olmasıydı. Esved ise yalancı, kahin ve kâfir birisiydi.

Önceki kocası Şehr b. Bazan'ı öldürmüş, birçok Müslümanı da katletmişti. Tüm bunlara rağmen kendisiyle evlenmişti. Azad, Esved hakkındaki Allah'ın hükmünün 'ölüm' olduğunu çok iyi biliyordu. Bundan ötürü süt kardeşiyle Esved'i öldürme işine iştirak etti.

İnfaz Gecesi Dört Mücahid

Müfrezenin emiri Feyruz Ed-Deylemi, operasyonun detayını haber vermek için arkadaşlarının yanına gitti. Hem gelişen olayları hem de ölümden sonra Esved'in ordusu ile karşılaşmaya hazırlık yapmaları için güvenilir müminlerle yapılan görüşmeler tamamlanmıştı.

Karanlık iyice bastırdıktan sonra, dört mücahid terk edilmiş yola doğru yöneldiler.

Hiç kimseye fark ettirmeden dış tarafından evi yıktılar. Bunu çok kısa bir sürede başardılar.

Esved El-Ansi saraya girmiş, hem sarayın kapısında hem de içerideki odaların başında bekleyen bekçilerin yanından geçerek saraydaki özel odasına gitmişti. Karısı onu karşıladı, akşam yemeğini getirdi.

Yemeğini yedikten sonra sarhoş olana dek şarap içti. Daha sonra uyumak için yatağına girdi. Aradan birkaç dakika bile geçmeden derin bir uykuya dalarak horlamaya başladı.

Hanımı Azad ise Allah'ın hükmünün uygulanması için uyanık kalmıştı.

Feyruz Ed-Deylemi Gece Yarısı Esved El-Ansi'yi Öldürüyor

Feyruz gece yarısı eve girdi. Azad'ın uyanık olarak beklediğini gördü. Ortalığa göz gezdirdi. Esved, ipek yatağında uyuyordu. Başı, bedeni içerisinde kaybolmuştu.

Feyruz ona baktı. Derinden derine horluyordu. Tam o sırada cin kendisini uyandırdı. Gözlerini açtı ve beklenmedik bir şekilde: "Benimle ne işin var ey Feyruz?" dedi.

Feyruz bu duruma çok şaşırmıştı. Esved'in uyanıp bir çığlık atmasından ve kapıdaki bekçileri çağırmasından korkmuştu. Eğer böyle bir şey yaparsa operasyon alt üst olacaktı.

Esved daha henüz uyanmadan Feyruz kılıcı ile ona ani bir darbe indirdi ve eliyle başından kavrayıp diziylede boynuna bastırdı. Feyruz kuvvetli birisiydi. Sonra Esved'i yere yatırarak dizlerini sırtına dayadı ve onu o hâlde bırakıp dışarıda bekleyen arkadaşlarına haber vermek için açtıkları deliğe doğru yöneldi.

Esved'i Öldürmediğini ve Kaçmak İstediğini Zannedecek

Azad, Feyruz'un elbisesinden çekti ve: "Beni burada bırakarak nereye gidiyorsun?" dedi.

Feyruz: "Kardeşlerimi çağırmak istiyorum" dedi.

Mücahidler odaya girdi. Esved'in başını kılıçla param parça etmek istiyorlardı.

Cin onu dürtükledi. Haraketlenme başlamıştı. Feyruz arkadaşlarına: "Göğsüne oturun" dedi.

İkisi göğsüne oturdu. Diğeri ise saçından tuttu.

Feyruz, başını koparmak için kılıcı eline aldı. Bunu gören Esved çığlıklar atmaya başladı.

Hemen elbiselerle ağzını tıkayarak sesini kestiler.

Başını kılıçla dürtükleyince Esved adeta öküz gibi böğürmeye ve yüksek sesle bağırmaya başladı. Feyruz, Esved'in başını gövdesinden ayırmıştı.

Esved'in Hanımı 'Peygamberimize Vahiy Geliyor' Diyerek Bekçilerle Alay Ediyor

Kapıda bekleyen bekçiler Esved'in çığlığını işitmişlerdi. Kurtarmak için içeri girmek istediler. Esved'in tehlike içerisinde olduğunu sanmışlardı. Şayet içeri girselerdi mücahidleri öldüreceklerdi.

Kapının arkasından Esved'in hanımına: "O sesde neyin nesi? Neler oluyor?" diye bağırdılar.

Azad akıllıca davranmış ve onlara çok farklı bir şekilde cevap vermişti. Bu cevap onlarla alay ve istihza anlamına geliyordu.

"O bir Peygamber. Şimdi ona vahiy geliyor. Duyduğunuz o sesde vahiy sesidir. İçeri girdiğinizde vahyi bozarsınız. Hiç kimsenin girmemesini istiyorum" dedi.

Bekçiler, Peygamberleri Esved'in güvende olduğuna inanmışlar, kapısında beklemeye devam etmişlerdi.

Ona ise vahiy geliyordu!

Bu basit insanlar, Allah'ın, yalancı Peygamber hakkında hükmünü infaz ettiğini anlayamamışlardı. Allah *(cc)*, Esved'i öldürmek ve şerrinden Müslümanları emin kılmak için ona salih bir müfreze nasip etmişti!

Dört mücahid (Feyruz, Dazeveyh, Cişneş ve Kays b. Mekşuh) geceyi Esved'in evinde geçirmişlerdi. Operasyon başarıyla sonuçlanmış, Allah o yalancıyı ortadan kaldırmıştı. İşte cansız bedeni önlerinde duruyordu.

Ama bundan sonra nasıl hareket edeceklerdi? Esved'in kapıda bekleyen askerlerini ve ordusunu nasıl yok edecekler ve müminlere nasıl haber vereceklerdi?

Sabah Ezanı Operasyonun Başarıyla Sonuçlandığının İşaretiydi

Esved El-Ansi'nin öldürülüşünün ilan edilmesinin sabah ezanı ile birlikte olmasına karar verdiler.

Esved El-Ansi San'a'daki kısa süren hükümranlığı esnasında ezanın lafızlarında değişiklik yapılmasını emretmişti. Muhammed *(sav)* lafzını çıkartarak yerine kendi adını koymuştu.

Müezzin ezan okurken şöyle diyordu:

'Eşhedu en la ilahe illallah, Eşhedu enne'l Esvede Rasûlullah!'

Dazeveyh Ed-Deylemi'yi sabahleyin, İslam'ın gerçek ezanını okumakla görevlendirdiler.

Gerçek ezan sesinin yükselmesi, mücahidler ve San'a'da

bulunan diğer Müslümanlar arasındaki parolaydı. Onu duyduklarında Esved'in öldürüldüğünü anlayacaklar ve onun San'a'daki ordusuna hücum edeceklerdi.

Sabah vakti geldiğinde Dazeveyh, Esved'in sarayının tepesine çıktı ve ezan okumaya başladı.

Allahu Ekber... Allahu Ekber... Allahu Ekber... Allahu Ekber...

Eşhedu en la ilahe illallah... Eşhedu en la ilahe illallah...

Eşhedu enne Muhammeden Rasûlullah... Eşhedu enne Muhammeden Rasûlullah!

Müslümanlar ezanı işitmişler ve verdiği nimetlerden dolayı Allah'a şükretmişlerdi. Yalancı Peygamber Esved'in öldürüldüğünü anladıklarında herkes silahını kaparak mücahidlere ve kâfirlerin ordusunu yok etmek için saraya doğru koştu. Esved'in adamları ezanı işittiklerinde şok oldular ve hemen sarayın etrafında toplandılar.

Müezzine ve etrafındakilere baktılar. Hepsi Esved El-Ansi'nin yakını olan kimselerdi.

Kays b. Mekşuh, Esved'in ordu komutanıydı. Müezzinin yan tarafında duruyordu.

Fevruz Ed-Deylemi ise akrabalık yolu ile Esved'in yakını oluyordu.

Acaba neler olup bitiyordu? İman ettikleri Peygamber neredeydi?

Esved'in Başının Askerlerinin Ayaklarının Altında Oluşu ve Ordusunun Hezimete Uğrayışı

Birliğin emiri Feyruz, onları şaşkınlıkları üzere terk etmedi.

Önlerine geçip yüksek bir sesle: "Allah'tan başka hiçbir ilah olmadığına, Muhammed'in O'nun Rasûlü olduğuna, Esved El-Ansi'nin yalancı bir Allah düşmanı olduğuna ve Allah'ın onu öldürdüğüne şehadet ederim" dedi.

Esved'in başını eline alıp sarayın en üst tarafından aşağı fırlattı. Başı bekçilerinin ve askerlerinin arasında yuvarlanarak yere düştü.

Müslümanlar sevinç içerisinde Allah'a şükrederek sarayın etrafını kuşatmaya başladılar.

Bu arada bekçiler ve askerler sarayın üzerinde duran dört kişiyi yakalamak istedi. Ama sarayın etrafındaki Müslümanlar sürekli çoğalıyordu. Liderleri Esved'in öldürülmesi güçlerini dağıtmıştı.

Yalancı liderlerinin başı ayaklar altında iken kim için savaşacaklardı? Bunun üzerine sarayı terk edip kaçışmaya başladılar.

Artık onların yerlerine Feyruz Ed-Deylemi ve mücahid arkadaşlarına yardım için gelen salih Müslümanlar geçiyordu.

Mücahidler aralarında, Esved'in askerlerinden yakalayabildiklerini tutuklama kararı almışlar ve şöyle demişlerdi: "Sizden kimin yanında Esved'in askerlerinden birisi girerse onu tutuklasın. Kimin yanında Esved'in askerlerinden biri bulunu-

yorsa onu teslim etsin. Ve kim de yolda Esved'in askerlerinden biriyle karşılaşırsa onu yakalasın!"

Müslümanlar şevkle Esved'in askerlerini kovalamaya başladılar. Onlardan güç yetirebildiklerini yakalıyorlardı. Böylece Esved'in ordusu bozguna uğramış bir vaziyette San'a'nın dışına kaçtı.

Yemen'in İslam'a Geri Dönüşü ve Muaz b. Cebel'in Oraya Vali Olarak Atanması

Ertesi sabahın güneşi doğduğunda San'a ehli İslam'a geri dönmüştü.

Önce Allah'ın fazlı, sonra ustaca cihad planı hazırlayan Feyruz Ed-Deylemi komutasındaki mücahid birliğin çabası ile yalancı Peygamber Esved El-Ansi'nin çıkardığı tehlikeli fitneye son verilmişti.

Yemen'deki Esved El-Ansi fitnesi, çok kısa bir süre devam etmişti. Feyruz Ed-Deylemi'nin oğlu Dahhak *(r.a)* şöyle der: "Esved El-Ansi'nin Kehf-i Hubban bölgesinden çıkışı ile San'a'da öldürülmesi toplam dört ay sürmüştü."

Esved El-Ansi fitnesinin müddeti yalnızca dört aydı.

Bu dört aylık zaman zarfında Esved yönetime geçip, tağutlaştı, küfretti, zulmederek insanları katletti.

Peygamberlik iddiasında bulunuyor, cinlerden yardım alıyordu.

Ona iman edip, tasdik edenler fitneye düşmüş, hak üzere sebat edenler ise sabit kalmıştı. Derken bir anda fitne sona erdi. Batılın ömrü kısadır. Çok çabuk yok olur.

Mümin onun kabarmasına ve gücünün görüntüsüne aldanmaz. Çünkü onun yok olacağını bilir. Müslümanlar San'a'da istikrarı sağladıktan sonra Feyruz Ed-Deylemi "Sekkun" kabilesini İslam'a davet için yanlarında bulunan Muaz b. Cebel'in San'a'ya gelmesini talep etti.

Bunun üzerine Muaz *(r.a)* San'a'ya vali olarak atandı.

Muaz insanlara namaz kıldırıyor, işlerini düzenleyip aralarında çıkan anlaşmazlıkları çözüme kavuşturuyordu.

Rasûlullah Ashabına Operasyonun Başarıyla Sonuçlandığını Haber Veriyor

Feyruz Ed-Deylemi gelişmeleri Rasûlullah'a *(sav)* yazdı.

Mektubunda Rasûlullah'ı; Esved El-Ansi fitnesinin sona ermesi ve Yemenlilerin İslam'a geri dönmesiyle müjdeliyordu.

Fakat Allah *(cc)* Peygamberine gelişmeleri anında bildirmişti. Daha güneş doğmadan ve San'a'lıların bile haberi olmadan Rasûlullah *(sav)* olup bitenleri öğrenmişti.

Abdullah İbni Ömer *(r.a)* anlatıyor: "Esved El-Ansi'nin öldürüldüğü gece Rasûlullah'a gökten haber gelmişti. Sabah namazını kıldıktan sonra bize müjdeyi vermiş ve: 'Bu gece Esved El-Ansi öldürüldü. Onu öldüren mübarek bir evin ahalisinden mübarek bir adamdır' buyurdu.

Biz: 'Ya Rasûlullah, kimdir o?' dedik.

Rasûlullah: 'O, Feyruz'dur. O kurtuluşa ermiştir' buyurdu."

Bu olay Rasûlullah'ın son günlerinde gerçekleşmişti. Bundan sonra Rasûlullah *(sav)* sadece birkaç gün daha yaşadı.

San'a'lılar, Yemen'in İslam'a geri dönmesi, riddet olaylarının sona ermesi ve Esved fitnesinin bitmesi ile sevinirken, hiç beklenmedik bir anda Medine'den kendilerine gelen üzücü bir haberle yani Rasûlullah'ın vefat haberiyle üzüntüye boğulmuşlardı.

Feyruz Ed-Deylemi anlatıyor: "Esved El-Ansi'yi öldürdük ve Muaz b. Cebel'e valimiz olması için teklifte bulunduk. O da bunu kabul etti. San'a'da namazlarımızı o kıldırıyordu. Allah'a yemin olsun ki bize yalnızca üç gün namaz kıldırdıktan sonra, Rasûlullah'ın vefat haberi geldi."

KAYNAKLAR

Ebtalu'l Akide ve'l Cihad; Dr. Ahmed Eş-Şirbasi

El-İsabe fi Temyiz-i Sahabe; İbni Hacer El-Askalani

El-Bidaye ve'n Nihaye; İbni Kesir

Tarihu'r-Rusul ve'l Muluk; İbni Cerir Et-Taberi

Tefsiru'l Kur'anu'l Azim; İbni Kesir

Delailu'n Nubuvve; Beyhaki

Es-Siretu'n Nebeviyye; İbni Hişam

Sahih-i Buhari

Sahih-i Müslim

Fethu'l Bari; İbni Hacer El-Askalani

Fizilali'l Kur'an; Seyyid Kutub

Kadetu'n Nebi; Mahmud Şit Hattab

Kısasun min Hayati'r Rasûl ve's Sahabe; Muhammed Ali Devle

El-Kamil fi't Tarih; İbni Esir

El-Mu'cemu'l Vasit

Meğazi; Vakidi

Müfredatu Elfazu'l Kuran; Ragıb El-İsfehani

Ey Harameyn'de İbadet Eden

Eğer Bizim savaş meydanlarındaki halimizi görseydin; İbadetle oynadığının muhakkak farkına varırdın. Yanağından döktüğün her gözyaşı tanesi yerine bizler göğsümüze kanlarımızı akıtıyoruz.

Sizler ibadetlerinizle oynuyorsunuz.

Ey abidler!
Sizler ibadetlerinizi Allah'a sunarken, mücahidler kanlarını ve canlarını Allah'a sunarlar.

ISBN 978-605-85073-3-3
9 786058 507333